

Bruxelles, den 25.6.2019
COM(2019) 299 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG REVISIONSRETEN

Årlig forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU-budgettet for 2018

Indholdsfortegnelse

FORORD	3
RESUMÉ	8
INDLEDNING	23
DEL 1 - EFFEKTIVITET OG RESULTATER	25
1. Et resultatorienteret EU-budget	26
2. Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse (budgetpost 1A)	34
3. Økonomisk, social og territorial samhørighed (budgetpost 1B)	76
4. Bæredygtig vækst: naturressourcer (budgetpost 2)	93
5. Sikkerhed og medborgerskab (budgetpost 3)	111
6. Et globalt Europa (budgetpost 4)	133
7. Særlige instrumenter	161
DEL 2 - INTERN KONTROL OG FINANSIEL FORVALTNING	165
1. EU-budgettet forvaltes fornuftigt	165
2. Omkostningseffektive kontrolsystemer	170
3. Finansielle korrektioner og inddrivelse viser, at den flerårige kontrolcyklus beskytter EU-budgettet	183
4. Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig er blevet ajourført	189
5. Forvaltning giver rimelig sikkerhed, og de finansielle konsekvenser af forbeholdene er begrænset	193
6. Den sikkerhed, der opnås gennem arbejdet i Den Interne Revisionstjeneste	200
7. Resumé af konklusionerne om arbejdet i Revisionsopfølgingsudvalget	203
8. Ekstern revision og decharge: Lær af erfaringer med henblik på en bedre fremtid	206
9. Organisatorisk forvaltning	209
BILAG	

Forord

Det er mig en fornøjelse at fremlægge **den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU-budgettet for 2018**. Rapporten giver et overblik over udbytte, forvaltning og beskyttelse af

EU's budget. Den forklarer, hvordan EU-budgettet understøtter EU's politiske prioriteter og beskriver både de resultater, der er opnået, og Kommissionens rolle, når der i den forbindelse skal sikres høje standarder for finansiel forvaltning. Denne rapport er en del af Kommissionens pakke om **integrerede regnskabs- og ansvarlighedsrapportering**. Den opfylder vores forpligtelser i henhold til finansforordningen og udgør et grundlæggende element i vores veludviklede system for finansiel ansvarlighed.

Til trods for EU-budgettets relativt beskedne størrelse gør det en stor forskel for millioner af europæere. Det supplerer nationale budgetter og støtter politiske prioriteter på områder, hvor budgettet har en reel værdi, og hvor det mest effektivt kan levere resultater. Mit vejledende princip er, at EU-budgettet bør være koncentreret om områder, hvor det kan have en større virkning end offentlige udgifter på nationalt plan. For eksempel er der ikke nogen medlemsstat, der alene kan finansiere store infrastrukturer eller forskningsprojekter af en størrelse, der er nødvendig for at konkurrere med globale aktører såsom Kina og USA. Nogle af de udfordringer, som EU står overfor, er globale. Terrorisme, organiseret kriminalitet, klimaændringer, naturkatastrofer eller epidemier er af grænseoverskridende karakter. Disse udfordringer løses bedst på paneuropæisk plan med hjælp fra EU-budgettet.

EU-budgettet er dog begrænset, selv om det har vist sig at være fleksibelt. Derfor er der behov for, at beslutningstagningen er mere informeret og mere evidensbaseret end nogensinde, således at midlerne tilføres de områder, hvor behovet er størst. I denne rapport beskriver vi de mange måder, hvorpå EU-budgettet bidrog til opfyldelsen af vores fælles mål i 2018.

I 2018 var fokus på styrkelse af den økonomiske genopretning ved at investere i de vigtigste områder, der fremmer jobskabelse. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Connecting Europe-faciliteten og de europæiske struktur- og investeringsfonde spillede en væsentlig rolle i denne proces. Jeg opfordrer jer til at læse historierne bag mange EU-investeringer på portalen "InvestEU" (<https://europa.eu/investeu>). EU-budgettet ydede også stor opbakning på andre prioriterede områder såsom EU's omfattende strategi for migration,

sikkerhedsunionen, banebrydende forskning og EU's optræden udadtil, samtidig med at det bidrog til at nå tværgående politiske mål som f.eks. klimaindsats og biodiversitet.

Denne rapport fastlægger desuden de skridt, vi tager for at sikre, at EU's budget forvaltes i overensstemmelse med de højeste standarder for forsvarlig økonomisk forvaltning. **Gennem denne rapport påtager Kommissionen sig det overordnede politiske ansvar for forvaltningen af EU-budgettet i 2018.**

Kommissionen overvåger nøje gennemførelsen af EU's budget i praksis. Hvis det konstateres, at medlemsstater eller endelige støttemodtagere har brugt EU-midler fejlagtigt, skrider Kommissionen straks til handling for at udbedre disse fejl og om nødvendigt at inddrive midlerne. Kommissionen skønner, at den resterende fejlprocent for udgifterne i 2018 efter korrektioner og inddrivelsers vil være under 1 %, hvilket er betydeligt under væsentlighedstærsklen.

2018 var en videreførelse af de meget betydelige fremskridt, vi har gjort i de senere år med hensyn til økonomisk forvaltning. EU's systemer til at opdage og korrigere fejl og bekæmpe svig er veludviklede og velfunderede. Dette er blevet anerkendt af Revisionsretten. Vi vil fortsat nøje overvåge EU's budget og vil fortsat sikre, at det i de kommende år er tilstrækkeligt beskyttet. Dette er særlig vigtigt i forbindelse med et stadig mere krævende politisk klima. Konsekvent og effektiv indberetning øger ansvarligheden i forbindelse med EU's udgifter, og ikke kun med henblik på at overholde lovgivningen. Det bidrager til at inddrage borgerne og andre interessenter og til at genopbygge deres tillid og tiltro til Den Europæiske Union.

2018 var også året, hvor Kommissionen fremsatte sine forslag til den kommende flerårige finansielle ramme i maj og juni 2018. Der blev planlagt en omfattende udgiftsanalyse ⁽¹⁾ med en analyse af udbyttet af alle programmer. Min tilgang var at anvende europæisk merværdi som et grundlæggende kriterium for at understøtte alle fremtidige udgifter, styrke finansiering af nye prioriteter, modernisere eksisterende programmer, forenkle og strømline budgettet, hvor det var muligt, og give EU et mere fleksibelt budget. Jeg mener, at Kommissionen har foreslået et moderne budget for et EU, der beskytter, giver borgerne indflydelse og forsvarer dem, og som er afbalanceret og realistisk. En rettidig aftale om den fremtidige ramme vil bekræfte EU-institutionernes fælles forpligtelse på at

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0171&from=EN>

få mest muligt ud af hver euro, der investeres gennem EU-budgettet.

Günther H. Oettinger
**Kommissær for budget og menneskelige
ressourcer**

RESUMÉ

Resumé

Denne årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU-budgettet fremlægger de nyeste oplysninger om de resultater, der er opnået med midler fra EU-budgettet (del 1), og om, hvordan EU-budgettet forvaltes og beskyttes (del 2).

Del 1 er opdelt efter budgetpost. Her forklares, hvordan EU's finansielle programmer har bidraget til EU's politiske prioriteter. Den indeholder også en oversigt over de seneste evalueringer af udbyttet af programmerne.

2018 var det femte år i den nuværende flerårige finansielle ramme, der løber fra 2014 til 2020. Som følge af den sene vedtagelse af den flerårige finansielle ramme var der forsinkelser i begyndelsen af perioden. EU's finansielle programmer er nu fuldt operationelle. De yder omfattende og konkret støtte til EU's politiske prioriteter på en lang række områder.

Budgetpost 1A — Fremme af beskæftigelse, vækst og investeringer

Da Juncker-Kommissionen tiltrådte i kølvandet på den økonomiske og finansielle krise, lovede den at få flere mennesker i arbejde. Sammen med medlemsstaterne har den opfyldt dette løfte. **Flere europæere end nogensinde** – 240,7 mio. mennesker – er nu i arbejde. Over 12 mio. af disse job er blevet skabt siden starten af den siddende Kommissions mandat. Ungdomsarbejdsløsheden er på sit laveste niveau siden 2008, om end den stadig er for høj i mange dele af EU. **EU-budgettet har været medvirkende til at skabe disse resultater og er fortsat en vigtig kilde til investeringer i hele Europa.**

Der er blevet skabt mere end 12 mio. arbejdspladser, siden Juncker-Kommissionen tiltrådte. Arbejdsløsheden blandt unge faldt fra 24 % i 2014 til 14 % i december 2018.

EU-budgettets prioritet i 2018 var at bygge videre på den økonomiske genopretning, navnlig ved yderligere fremme af investeringer. Investeringsniveauet er steget betragteligt takket være investeringer for over **408 mia. EUR** ⁽²⁾, **der blev udløst af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer**. Denne fond, som Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe i fællesskab lancerede⁽³⁾ i 2015, tiltrækker private investeringer på områder som transport, energi, sundhedspleje, små og mellemstore virksomheder samt informations- og kommunikationsteknologi. Den forstærker således virkningen af EU's budget. Levetiden for Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer blev forlænget fra midten af 2018 til udgangen af 2020 med et nyt investeringsmål på 500 mia. EUR ⁽⁴⁾. Det forventes, at denne plan vil bidrage til at skabe ca. **1,4 mio. nye arbejdspladser frem til 2020**, og at EU's **bruttonationalprodukt vil stige med ca. 1,3 %**. Takket være disse investeringer har yderligere 11 mio. husstande fået adgang til højhastighedsinternet, over 4 mio. husstande får energi fra vedvarende energikilder, og 30 mio. europæere nyder godt af bedre sundhedspleje.

⁽²⁾ Investeringer siden lanceringen af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer i 2016. De samlede investeringer, der blev udløst af fonden, beløb sig pr. 31. december 2018 til 370 mia. EUR og pr. 13. juni 2019 til 408 mia. EUR.

⁽³⁾ Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe består af Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond.

⁽⁴⁾ I den oprindelige plan fra 2016 var forventningen, at der ville blive udløst yderligere investeringer for 315 mia. EUR.

Pr. 31. december 2018 havde Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer siden 2015 mobiliseret investeringer for over 370 mia. EUR i hele Europa, hvilket er betydeligt mere end det oprindelige mål på 315 mia. EUR og er på vej til at nå det forhøjede 2020-mål på 500 mia. EUR.

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer har bidraget til at finansiere opførelsen af en halv million boliger til overkommelige priser, forbedre sundhedstjenesterne for 30 mio. europæere, opgradere jernbane- og byinfrastrukturen for 95 mio. passagerer og lettet adgangen til finansiering for mere end 280 000 små og mellemstore virksomheder.

Strategiske investeringer har også øget den økonomiske vækst og styrket konkurrenceevnen ved at finansiere vigtig transport-, energi- eller telekommunikationsinfrastruktur. Disse investeringer er koncentreret om områder, hvor EU skaber større resultater end anvendelsen af offentlige midler på nationalt plan. Connecting Europe-faciliteten spiller en vigtig rolle i udviklingen af sådanne infrastrukturer, som også forbereder grundlaget for et mindre CO₂-intensivt EU-energinet. *I 2018* blev der under denne facilitet stillet 1,4 mia. EUR til rådighed i EU-tilskud, som skal kombineres med støtte fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og andre kilder.

Connecting Europe-faciliteten finansierer delvist en ny tunnel under det 18 km brede Femern Bælt mellem Rødby i Danmark og Puttgarden i Tyskland. Rejsetiden i bil mellem København og Hamborg vil blive forkortet med ca. 1 time og for jernbanetransport med 2 timer.

EU-budgettet skaber også resultater via **rumprogrammer** såsom Galileo, Copernicus og EGNOS. Ingen medlemsstat kunne alene have bragt 26 satellitter i kredsløb, som *siden udgangen af 2018* har været til gavn for 500 mio. ⁽⁵⁾ brugere i hele verden. *I 2018* blev der opsendt yderligere fire nye Galileo-satellitter for at forbedre overvågningen af havene, jorden og atmosfæren. EU's rumsignaler og -data er ved at ændre vores dagligdag med tjenester som f.eks. forbedret navigation, præcisionsjordbrug, overvågning af afgrøder, reaktion på naturkatastrofer, redning af menneskeliv til søs, eftersøgning og redning af personer, der er udstyret med nødradiosendere, og overvågning af fartøjer og olieudslip.

Ved udgangen af 2018 benyttede 315 lufthavne i næsten alle EU-lande den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste, som gør det mere sikkert at lande under problematiske vejrforhold og bidrager til at undgå forsinkelser samt omlægning af flyruter.

Fra april 2018 har Galileo været at finde i alle nye biler, der sælges i Europa. De er således blevet kompatible med eCall-nødopkaldssystemet.

Copernicus har leveret beredskabskort for 80 % af oversvømmelserne i Europa. Dette hjalp de nationale beredskabstjenester med at få et bedre overblik over situationen og være mere effektive under redningsoperationer.

2018 markerede også et nyt kapitel i det **europæiske forsvarssamarbejde** med Den Europæiske Forsvarsfond. *I 2018* blev der afsat 40 mio. EUR til forskningssamarbejde inden for innovative forsvarsteknologier og -produkter. Kommissionen har vedtaget toårige arbejdsprogrammer til samfinansiering af udviklingsprojekter om fælles forsvarskapacitet i 2019-2020 med et EU-bidrag på 500 mio. EUR.

⁽⁵⁾ 700 mio. brugere i midten af maj 2018.

EU investerer ⁽⁶⁾ 35 mio. EUR i forskningsprojektet Ocean2020. Dette projekt samler 42 partnere fra 15 EU-medlemsstater for at støtte maritime overvågningsmissioner til søs ved at integrere droner og ubemandede undervandsbåde i flådeoperationer.

Støtte til banebrydende forskning og innovation

EU-budgettet har fortsat bidraget til EU's forpligtelse til at støtte banebrydende forskning og innovation med fokus på samarbejde på tværs af lande, industriel relevans og stordriftsfordele. Horisont 2020, EU's rammeprogram for forskning og innovation, er verdens største tværnationale program for finansiering af forskning. Det er også det **største europæiske forsknings- og innovationsprogram nogensinde med knap 80 mia. EUR** i støtte til rådighed over syv år ⁽⁷⁾. I 2018 blev der lanceret indkaldelser af forslag til i alt 10 mia. EUR i forbindelse med Horisont 2020.

Ved hjælp af midler fra Horisont 2020 har Det Fælles Forskningscenter udviklet det eneste verdensomspændende automatiske tsunamivarslingssystem, som det også varetager driften af. Systemet kan hurtigt beregne den anslåede bølgehøjde og rejsetid og sender automatisk en varslingsmeddelelse gennem det globale katastrofevarslings- og koordineringssystem.

Horisont 2020 giver en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation. Programmet er særdeles vigtigt for at sikre, at EU fortsat leverer videnskab og teknologi i verdensklasse. Det bidrager til at fjerne hindringer for innovation og gør det lettere for den offentlige og private sektor at samarbejde om at levere løsninger på store samfundsmæssige udfordringer. EU's støtte til forskning og innovation fremmer samarbejdet mellem forskerhold på tværs af landegrænser og fagområder, hvilket er et afgørende aspekt ved banebrydende opdagelser. Horisont 2020 gør det muligt for EU at opfylde prioriteter som f.eks. **Parisaftalen om klimaændringer** ⁽⁸⁾. Horisont 2020 har direkte bidraget til det overordnede mål om at styrke Europas industrielle lederskab og konkurrenceevne. Det har især været effektivt med hensyn til at stimulere innovation i små og mellemstore virksomheder. Det overordnede mål om en deltagelsesgrad på 20 % blev endda overgået ⁽⁹⁾.

Fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling påbegyndte sine aktiviteter i november 2018. Det vil samle ressourcer fra EU og deltagende lande om at opbygge supercomputer- og datainfrastruktur i verdensklasse i Europa samt et konkurrencedygtigt innovationsøkosystem inden for teknologier og applikationer i Europa.

Takket være forskning og delvis finansiering fra Horisont 2020 i 2018 fik en kvinde på 45 år i Sverige foretaget en operation, hvor hun fik en permanent robothånd, som hun kan bruge til daglig.

Støtte til unge europæere

EU-budgettet har åbnet **muligheder for at studere og rejse i udlandet** og hjulpet unge arbejdsløse med at finde arbejde eller tilmelde sig en uddannelse for at øge deres chancer for at finde et job. Hvert år modtager flere end 3,5 mio. unge, som er registreret under ungdomsgarantiordningen, et tilbud om

⁽⁶⁾ Startdatoen er den 1. april 2018. Projektet varer 36 måneder.

⁽⁷⁾ 2014-2020.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/clima/policies/international/negotiations/paris_da

⁽⁹⁾ 24 %, hvilket er over målet om 20 % for små og mellemstore virksomheders deltagelse i Horisont 2020.

beskæftigelse, uddannelse, et praktikophold eller en læreplads. Siden 2014 har flere end 14 mio. i alt nydt godt af denne ordning.

Erasmus+ er blandt europæernes vigtigste muligheder for at opleve europæisk identitet i al sin mangfoldighed. I 2018 gav Erasmus+ ca. 800 000 lærere, lektorer, undervisere, uddannelsespersonale og unge arbejdstagere mulighed for at erhverve nye kvalifikationer i udlandet og forbedre deres fremtidige beskæftigelsesegnethed. Flagskibsprogrammet viste sin fleksibilitet med sin støtte til etableringen af "europæiske universiteter" og virtuelle udvekslinger under Erasmus+.

Kommissionen har desuden iværksat et pilotprojekt, DiscoverEU ⁽¹⁰⁾, der giver unge på 18 år mulighed for at rejse i Europa, lære af andre kulturer og udforske deres europæiske identitet. Kommissionen har til hensigt at udvikle DiscoverEU yderligere og har derfor inkluderet det i sit forslag til det næste Erasmus-program.

Programmet Det Europæiske Solidaritetskorp ⁽¹¹⁾ fik sine egne regler og sit eget budget og gav et stort antal unge mulighed for at hjælpe, udforske, lære og udvikle sig gennem aktiviteter såsom at hjælpe de socialt dårligst stillede, tage vare på miljøet eller genopbygge og skabe håb i lokalsamfund efter en naturkatastrofe.

Siden programmet blev indført i 1987, har over 10 mio. mennesker deltaget i Erasmus.

Mellem juli og oktober 2018 fik omkring 15 000 unge mulighed for at udforske Europa med tog med et DiscoverEU-rejsekort. Yderligere 14 500 blev udvalgt i ansøgningsrunden i november 2018.

Ved udgangen af december 2018 havde ca. 100 000 samfundsbevidste unge meldt sig til at deltage i det europæiske solidaritetskorp. Næsten 11 000 af dem havde støttet dårligere stillede enkeltpersoner og lokalsamfund i hele Europa, hovedsageligt gennem frivilligt arbejde.

Bidragene fra EU's budget til gennemførelse af ungdomsgarantien har været betydelige: De har givet unge mulighed for at studere og rejse i udlandet og hjulpet dem med at finde beskæftigelse eller adgang til uddannelse for at øge deres chancer for at finde et job.

Hvert år har over 3,5 mio. unge, som er registreret under ungdomsgarantiordningen, siden lanceringen ⁽¹²⁾ fået et tilbud om beskæftigelse, fortsat uddannelse, et praktikophold eller en læreplads.

Budgetpost 1B — Fremme af jobskabelse, bæredygtig vækst og innovation gennem samhørighedspolitikken

Samhørighedspolitikken har med et budget på 352 mia. EUR (for 2014-2020), næsten en tredjedel af det samlede EU-budget, til formål at reducere uligheder og støtte **økonomisk, social og territorial samhørighed** i EU. De virkningsfulde bidrag fra denne politik er synliggjort ved, at de mindre udviklede medlemsstater og regioner har halet ind på resten af EU med hensyn til produktivitet og bruttonationalprodukt pr. indbygger. Midlerne støtter direkte opfyldelsen af EU's centrale prioriteter samt gennemførelsen af landespecifikke henstillinger i forbindelse med det europæiske semester, og de sikrer de nødvendige investeringsvilkår gennem opfølgning af de forhåndsbetingelser, der blev fastsat for programmerne i 2014-2020.

⁽¹⁰⁾ https://europa.eu/youth/discovereu_da

⁽¹¹⁾ https://europa.eu/youth/solidarity_da

⁽¹²⁾ Ungdomsgarantien er et politisk tilsagn, som medlemsstaterne afgav i april 2013.

Det forventes, at hver euro fra investeringer under samhørighedspolitikken i perioden 2007-2013 vil øge bruttonationalproduktet med 2,74 EUR inden 2023. I samme periode blev der skabt ca. 1,3 mio. job.

Støtten fra EU-budgettet til medlemsstater og regioner til at løse nye og vedvarende udfordringer blev videreført, f.eks. til udnyttelse af globaliseringen, bekæmpelse af arbejdsløshed, håndtering af industrielle ændringer, indarbejdelse af innovation og digitalisering, omskoling, forvaltning af migration på lang sigt og bekæmpelse af klimaændringer, herunder overgangen til en mindre kulstofintensiv økonomi og transport.

EU's investeringer i transport har været fokuseret på at fjerne flaskehalse ved at reparere og forbedre 7 500 km gamle veje og anlægge 3 100 km nye veje (*projekter, som blev udvalgt frem til udgangen af 2018*).

Takket være investeringer gennem samhørighedspolitikken er energiforbruget i offentlige bygninger faldet med 5,2 terawatt-timer pr. år i forhold til tidligere. Derudover er der 748 km nye eller forbedrede sporvogns- og metrolinjer og næsten 7 500 km nye eller opgraderede jernbanestrækninger.

Ved udgangen af 2017 havde over 15 mio. mennesker gavn af støtte fra Den Europæiske Socialfond til at finde bedre jobmuligheder og udvikle deres færdigheder, flere end 1,7 mio. arbejdsløse fandt et arbejde, og over 2 mio. mennesker erhvervede nye kvalifikationer.

Budgetpost 2 — EU-budgettet bidrager til at moderniseringen af EU's landbrugssektor, sikre fødevarer af høj kvalitet, et bæredygtigt landbrug og udviklingen af landdistrikter

Den fælles landbrugspolitik har bidraget til at opnå en afbalanceret territorial udvikling og til at **mindke indkomstforskellen** både mellem landbrugssektoren og andre sektorer og mellem medlemsstater og regioner. Politikken bidrager også til, at EU's vitale fødevarerproduktion fortsat er bæredygtig. Direkte udbetalinger styrker indtægterne og giver landbrugere, der står over for store pris- og produktionsudsving, en relativ indtægtsstabilitet.

EU-budgettet leverer de midler, der er nødvendige for et **robust, bæredygtigt og konkurrencedygtigt landbrug**. Ca. 6,5 mio. landbrugere modtog direkte betalinger fra denne støtte, som udgjorde 38 % af deres landbrugsindtægter.

Siden 2014 har Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne bidraget til at modernisere over 51 400 unge landbrugeres bedrifter, uddanne mere end 1 mio. deltagere, støttet økologisk landbrug på næsten 16 mio. ha og investeret over 255 mio. EUR i produktion af vedvarende energi.

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond støtter **miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og videnbaseret fiskeri og akvakultur**. Disse bestræbelser betyder, at EU fortsat er førende på internationalt plan inden for bæredygtig havforvaltning.

EU er førende inden for bæredygtighed og klimapolitik

Som led i sin forpligtelse til at bekæmpe klimaændringer **har EU indarbejdet udgifter for 32 mia. EUR til bekæmpelse af klimaændringer i alle EU-programmer**, særlig samhørighedspolitikken og energi-, transport-, forsknings- og innovationspolitik samt den fælles landbrugspolitik og EU's udviklingspolitik, hvilket gør EU-budgettet til en primær drivkraft inden for bæredygtighed. Dette svarer til 20,7 % af budgettet for 2018. Det seneste skøn er, at tallet vil være 210 mia. EUR (19,7 %) for hele programmeringsperioden.

Mellem 2014 og 2020 investerer Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden 54,8 mia. EUR ⁽¹³⁾ i klimarelaterede mål. Disse investeringer støtter overgangen til en lavemissionsøkonomi ved at fremme produktion og distribution af energi, der er genereret fra vedvarende energikilder, fremme energieffektivitet, gennemføre smarte distributionssystemer, fremme forskning og innovation i lavemissionsteknologier, investere i tilpasning til klimaændringer, fremme investeringer med henblik på at håndtere specifikke risici, sikre modstandsdygtighed over for katastrofer og udvikle katastrofehåndteringssystemer.

Projekter, der har modtaget støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden, har gjort det muligt at istandsætte boliger til 875 000 familier, der vil nyde godt af nedsat energiforbrug, og forbinde yderligere 3,3 mio. brugere til intelligente energinet. En række projekter støttede også yderligere kapacitet til at producere vedvarende energi (7 670 MW).

I 2018 blev der afsat 522 mio. EUR til LIFE-programmet. Via dette program yder EU-budgettet støtte til miljø- og naturbevaringsprojekter samt klimaindsatsen. Dette omfatter store investeringer i projekter, der vil gøre det muligt at genanvende mere plast. Omdannelse af dette affald til råvarer af høj kvalitet til bil-, bygge- og emballeringsbranchen er et eksempel på, hvordan LIFE yder praktisk støtte til målene i EU-strategien for plast i en cirkulær økonomi.

Projekter, der støttes af LIFE-programmet, har bidraget til at omstille til en ressourceeffektiv, cirkulær, kulstoffattig og klimaresistent økonomi, standse og vende biodiversitetstab, bremse forringelsen af økosystemer ved at forbedre miljøkvaliteten, herunder luft, vand og jord, og forbedre miljø- og klimaforvaltningen på alle niveauer.

Budgetpost 3 — EU-budgettet er en vigtig del af EU's overordnede strategi for migrationspolitik

EU-budgettet støttede den løbende omfattende EU-indsats i forbindelse med migrationsudfordringerne og forvaltningen af EU's ydre grænser. I 2018 blev EU's omfattende strategi for migration fortsat anvendt på alle fronter: tættere samarbejde med partnerlande, bedre forvaltning af de ydre grænser og mere effektive og operationelle redskaber til at beskytte vores grænser og forvalte migrationen inden for EU i en ånd af solidaritet og ansvarlighed. Sammen med målrettet støtte fra samhørighedspolitikken til integration af migranter på længere sigt og EU's eksterne instrumenter spillede særlige instrumenter såsom Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden en vigtig rolle for den hurtige håndtering af migrationsspørgsmål. Indsatsen i forbindelse med den europæiske dagsorden for migration bidrog på positiv vis til at erstatte den usikre og ukontrollerede migration med en **sikker, velordnet og regulær migration**.

Under EU's igangværende genbosættelsesordning har 20 medlemsstater forpligtet sig til at genbosætte over 50 000 mennesker inden oktober 2019. Ved udgangen af 2018 var 24 000 af disse forpligtelser allerede blevet opfyldt, og disse mennesker havde fået husly i EU.

⁽¹³⁾ Der er interaktive data på <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/a8jn-38y8>

Efter spidsbelastningen i 2015, hvad angår antallet af migranter, der ankom til EU, ligger migrationsstrømmene nu på niveauet fra før krisen. Antallet af irregulære grænsepassager ind i EU faldt til 150 100 *i 2018*. Dette er det laveste tal i fem år.

Siden 2015 er der skabt lovlige migrationskanaler til EU for personer med behov for international beskyttelse. EU's genbosættelsesprogrammer har sikret sikre og lovlige migrationsveje for næsten 50 000 mennesker (*pr. 31. december 2018*).

Erklæringen fra EU og Tyrkiet fra 2016 samt faciliteten for flygtninge i Tyrkiet er stadig yderst vigtige for at mindske antallet af irregulære og farlige grænsepassager til de græske øer fra det tyrkiske fastland, for at redde liv til søs og for at fremme genbosættelsen af syrere, der har behov for international beskyttelse. EU har støttet Tyrkiet i dets bestræbelser på at yde ly og støtte til over 4 mio. registrerede syriske flygtninge. *Ved udgangen af 2018* var 1,5 mio. af de mest sårbare flygtninge blevet hjulpet med humanitær bistand via det sociale krisesikkerhedsnet — en støtteordning i form af et socialt sikkerhedsnet. Derudover blev over 410 000 elever støttet i deres skolegang (inden for rammerne af programmet om betingede kontantoverførsler til uddannelse). Yderligere 600 000 børn har fået hjælp til at integrere sig i det tyrkiske skolesystem. Takket være faciliteten for flygtninge i Tyrkiet er der bygget 136 nye skoler, 410 000 flygtningebørn går nu i skole, og 60 000 elever går i opsamlingsklasser. Der er nu 178 sundhedscentre i drift. Der er ydet støtte til fire mio. grundlæggende sundhedskonsultationer, og 650 000 flygtningebørn er blevet vaccineret ⁽¹⁴⁾.

Ligesom i Tyrkiet har EU ydet væsentlig humanitær bistand til internt fordrevne personer i Syrien og flygtninge og værtssamfund i Jordan og Libanon samt hjulpet i Irak og Egypten. Overordnet set har EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise ydet støtte til omkring 2 mio. syriske flygtninge og værtssamfund *i 2018*.

Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, der finansieres over EU-budgettet, har med sit udvidede mandat styrket sin tilstedeværelse ved EU's ydre grænser væsentligt. Målet er at støtte medlemsstaterne i deres grænseforvaltning og i fællesskab gennemføre integreret grænseforvaltning på EU-plan.

I 2018 udstationerede Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning i alt ca. 11 000 grænsevagter for at bistå medlemsstaterne i forreste linje. Dette gjorde det muligt at redde 37 000 migranter, fange næsten 1 200 menneskesmuglere og koordinere/tilrettelægge hjemsendelse af næsten 14 000 migranter. Derudover har Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden muliggjort frivillig tilbagesendelse af næsten 39 500 personer ⁽¹⁵⁾.

EU-budgettet bidrager fortsat til at gøre EU til et mere sikkert sted at bo og arbejde

Sikkerhedstruslerne i Europa er blevet mere alvorlige og forskelligartede. De forekommer i form af terrorangreb, nye typer af organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet. For at **beskytte** befolkningen mod sådanne trusler har EU ydet finansiering til og støttet samarbejdet i forbindelse med f.eks. at bekæmpe hvidvaskning af penge, opsnappe og beslaglægge forfalskninger og bekæmpe desinformationskampagner.

⁽¹⁴⁾ Disse oplysninger vedrører resultaterne fra 2016 frem til december 2018.

⁽¹⁵⁾ Datakilde: Årlige gennemførelsesrapporter for 2018. Tallet for 2018 omfatter alle medlemsstater undtagen Grækenland, hvor oplysninger for 2018 endnu ikke foreligger.

Under Connecting Europe-faciliteten blev der oprettet en platform til frivilligt samarbejde for at styrke beredskab og reaktion på cyberangreb. EU bidrager således til en løsning for hele EU på en trussel, som ikke holder sig inden for nationale grænser.

EU har udvist **solidaritet** inden for sine grænser ved at koordinere og finansiere katastrofebistand, støtte landbrugere, der er ramt af tørke, eller medarbejdere, der er ramt af omfattende virksomhedsomstruktureringer. I lyset af de vanskeligheder, som landbrugere stod overfor i løbet af sommertørken, blev de tilbudt højere forskudsbetalinger som hjælp til fodring af deres dyr.

I 2018 gik 4,5 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen til 730 medarbejdere, der havde mistet deres arbejde i den portugisiske beklædningssektor.

Siden 2003 har EU deltaget i 163 officielle missioner, og udsendt 560 eksperter for at beskytte mennesker verden over. *I 2018* bidrog en hidtil uset stor EU-civilbeskyttelsesindsats med at bekæmpe skovbrande i Sverige: mere end 360 brandfolk, syv flyvemaskiner, seks helikoptere og 67 køretøjer blev mobiliseret.

Budgetpost 4 — EU-budgettet har bidraget til styrkelsen af EU's rolle som global aktør

EU's budget gjorde det muligt for Unionen at bevare sit fokus på investeringer i vores partnerses bæredygtighed og modstandsdygtighed, navnlig gennem det europæiske naboskabsinstrument og instrumentet til førtiltrædelsesbistand. EU hjælper sine nabolande med at videreudvikle stabile demokratiske institutioner og med samtidig at opnå højere velstand. Dette bidrog til øget stabilitet ved Europas grænser.

I 2018 ydede EU også lederskab og støtte til atomaftalen med Iran ⁽¹⁶⁾, Parisaftalen om klimaændringer, FN's mål for bæredygtig udvikling, nye handelsaftaler med et øget fokus på bæredygtig udvikling, samarbejde med Den Afrikanske Union ⁽¹⁷⁾ og forbindelser med De Forenede Nationer.

Sammen med medlemsstaterne er EU verdens største donor af humanitær bistand. Det betyder, at EU kan yde støtte, der redder liv under naturkatastrofer og menneskeskabte konflikter i hele verden.

I 2018 blev der brugt mere end 1,4 mia. EUR på humanitær bistand i over 90 lande. En betydelig del blev brugt til at støtte befolkninger, der var berørt af konflikter i Syrien og flygtninge i nabolandene.

I 2018 blev der afsat yderligere 15 mio. EUR til at skabe de nødvendige betingelser for frivillig, sikker og værdig tilbagevenden af Rohingya-flygtninge, der er flygtet fra Myanmar/Burma til Bangladesh ⁽¹⁸⁾.

EU kan i sine bestræbelser på at levere resultater for **2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling** støtte sig til forskellige instrumenter inden for udviklingssamarbejde i overensstemmelse med den europæiske konsensus om udvikling ⁽¹⁹⁾. EU søger at målrette midlerne til de lande, der er i størst nød. Den foreslog også et paradigmeskift i forbindelserne mellem EU og Afrika til at opbygge et ægte og fair partnerskab med fokus

⁽¹⁶⁾ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/32286/Nuclear%20Agreement

⁽¹⁷⁾ <https://au.int>

⁽¹⁸⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6653_en.htm

⁽¹⁹⁾ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/european-consensus-development_en

på gensidige økonomiske interesser og i fuld overensstemmelse med Afrikas 2063-dagsorden ⁽²⁰⁾ samt flagskibsinitiativer såsom det afrikanske kontinentale frihandelsområde.

Som en del af den eksterne investeringsplan for Europa støttede EU-budgettet i 2018 mobiliseringen af finansiering til Afrika og de europæiske naboskabslande ⁽²¹⁾. Til dette formål anvendes Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling til at tiltrække flere private investeringer. I 2018 underskrev Kommissionen den første garantiaftale (risikodelingsfaciliteten NASIRA). Denne EU-aftale på op til 75 mio. EUR forventes at mobilisere investeringer til iværksættere i Afrika syd for Sahara og i de europæiske naboskabslande. Den forventes at bidrage til skabelsen af 800 000 arbejdspladser og hjælpe dem, der kæmper med at få adgang til overkommelige lån, som f.eks. internt fordrevne, flygtninge, tilbagevendte, kvinder og unge mennesker.

Kommissionens førsteprioritet er at sikre, at EU-budgettet forvaltes fornuftigt og er beskyttet mod fejl og svig

Derfor stræber Kommissionen efter at nå de højeste standarder inden for økonomisk forvaltning hvad angår **effektivitet, produktivitet og sparsommelighed**. Den stræber også efter at sikre, at **revisioner og kontroller** er **omkostningseffektive**. Dette er fokus for del 2 i denne rapport.

Kommissionen er ansvarlig for at sikre, at EU's midler udnyttes korrekt, uanset om midlerne forvaltes direkte af Kommissionens tjenestegrene eller af gennemførelsespartnere. 71 % af udgifterne afholdes af myndigheder i medlemsstaterne gennem delt forvaltning, og 8 % af bemyndigede enheder gennem indirekte forvaltning.

For at opfylde sine forpligtelser har Kommissionen indført en effektiv model for ansvarlighed og kvalitetssikring samt robuste rammer for intern kontrol. Inden for disse rammer træffer Kommissionens tjenestegrene — i samarbejde med medlemsstaterne og bemyndigede enheder (på grundlag af deres forpligtelser til at beskytte EU-budgettet), når dette er relevant — foranstaltninger til at forebygge fejl, uregelmæssigheder og svig, og når disse forekommer, træffes der foranstaltninger til at afhjælpe situationen. Desuden har Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig til opgave at gennemføre uafhængige undersøgelser af svig og korruption med EU-midler og udvikle EU-politikker til bekæmpelse af svig.

2018 var også det år, hvor der blev vedtaget en ny finansforordning, som navnlig indfører en betydelig forenkling af de finansielle regler for støttemodtagere.

Risikoen forbundet med finansielle transaktioners lovlighed og formelle rigtighed er under 2 %

Kommissionens mål for **"risiko ved betaling"**, der påvirker EU's indtægter og udgifter, som skønnes efter gennemførelsen af forebyggende kontroller, men før anvendelse af korrigerende foranstaltninger, er, at den skal holdes under 2 % — hvilket Kommissionen opnåede igen i 2018. Samlet set skønnes det, at "risikoen ved betaling" er på **1,7 % af de samlede relevante udgifter i 2018**. Kommissionens tjenestegrene iværksætter foranstaltninger vedrørende de segmenter, hvor risikoen ved betaling er over 2 %.

EU's finansielle programmers flerårige karakter gør det muligt at rette fejl selv flere år efter udbetalingerne og indtil afslutningen af programmerne. Tjenestegrene har anslået de samlede **fremtidige korrektioner til 0,9 % af de samlede relevante udgifter i 2018**.

⁽²⁰⁾ <https://au.int/en/agenda2063/overview>

⁽²¹⁾ De europæiske naboskabslande omfatter EU's nærmeste østlige og sydlige naboer. Mod syd: Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, Palæstina*, Syrien og Tunesien og mod øst: Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Georgien, Moldova og Ukraine. (* Denne betegnelse må ikke udlægges som en anerkendelse af en palæstinensisk stat og berører ikke de enkelte medlemsstaters holdninger til dette spørgsmål.)

I 2018 geninddrev Kommissionen 3,2 mia. EUR. Disse **finansielle korrektioner og inddrivelser** er nødvendige forebyggende og korrigerende foranstaltninger til beskyttelse af EU-budgettet.

Kommissionens mål i forbindelse med forvaltningen af EU's budget er at sikre, at den resterende **"risiko ved betaling" er meget lav**, når et program afsluttes, og alle kontroller er udført. Samlet set anslår Kommissionen, at dette kun vil være **0,8 % i 2018 af de samlede relevante udgifter** — dvs. under 1 %.

I 2018 afgav **Den Europæiske Revisionsret for det andet år i træk en revisionserklæring med forbehold og ikke en negativ revisionserklæring** om lovligheden og den formelle rigtighed af transaktionerne i EU-budgettet for 2017. Dette bekræfter, at der er gjort betydelige fremskridt, og at en væsentlig del af EU-budgettet er i skønneste orden.

Intensivering af bekæmpelsen af svig

Kommissionen har længe fulgt et strengt princip om nultolerance over for svig. Kommissionens reviderede og styrkede strategi for bekæmpelse af svig danner en solid politisk ramme for forebyggelse, opdagelse, efterforskning af og reaktion på svig, og den bidrager til, at Kommissionens tjenestegrene fungerer godt med hensyn til at beskytte EU's finansielle interesser. Den reviderede strategi for bekæmpelse af svig vil bidrage til at sikre, at Kommissionens tjenestegrene er fuldstændig klædt på til gennemførelsen af den flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027.

Den nye strategi tager højde for en vigtig udvikling i EU-lovgivningen om bekæmpelse af svig (f.eks. oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed) samt de seneste konklusioner fra Den Europæiske Revisionsret om styringen af risikoen for svig i EU's udgifter. Vedtagelsen af den **reviderede strategi vil styrke bekæmpelsen af svig yderligere.**

Forslagene til de nye finansielle programmer har også været genstand for svigsikring udført af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. Den nye finansforordning af 2018 har styrket behandlingen af interessekonflikter, og Kommissionen har fremsat vigtige forslag om beskyttelse af EU's budget mod generaliserede mangler ved retsstatsprincippet i medlemsstaterne, hvilket bl.a. omfatter videreførelsen af EU's betalinger betinget af overholdelse af retsstatsprincippet. Systemet for tidlig opdagelse og udelukkelse er blevet yderligere forbedret. Disse foranstaltninger vil beskytte EU-budgettet endnu mere effektivt i de kommende år.

Forvaltningen tilvejebringer rimelig sikkerhed, og Kommissionen påtager sig det politiske ansvar for forvaltningen af EU-budgettet.

På grundlag af de sikkerhedsopbyggende elementer, der understøtter deres erklæring, **gav samtlige ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede rimelig sikkerhed for**, 1) at oplysningerne i deres årlige aktivitetsrapport giver et retvisende billede, 2) at de midler, der var afsat til aktiviteterne, er blevet anvendt til det tiltænkte formål, og 3) at de indførte kontrolprocedurer giver de nødvendige garantier for de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed — om nødvendigt med forbehold for a) fuld gennemsigtighed og yderligere foranstaltninger.

Der blev afgivet 40 forbehold — to mere end sidste år. **For hvert forbehold er der vedtaget en handlingsplan** for at afhjælpe de underliggende svagheder og begrænse de hermed forbundne risici. **Halvdelen af forbeholdene vedrører de "arvede" programmer** for perioden 2007-2013 og har en meget begrænset økonomisk indvirkning.

På grundlag af revisionserklæringerne fra Kommissionens ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede påtager kommissærkollegiet sig det politiske ansvar for forvaltningen af EU-budgettet.

Et nyt langsigtet budget til en Union, der beskytter, styrker og forsvarer

Sideløbende med gennemførelsen af budgettet blev 2018 også det år, hvor arbejdet på en ny flerårig finansiell ramme for Den Europæiske Union blev sat i gang. 1. maj 2018 fremlagde Kommissionen sine forslag til **et nyt, moderne og langsigtet budget for EU for perioden 2021-2027.**

Forslagene er udarbejdet med henblik på at skabe resultater ud fra de politiske prioriteringer, der blev vedtaget af EU's ledere i Bratislava og Rom. I henhold til disse forslag vil finansieringen blive intensiveret på en række områder af afgørende betydning for Europas fremtid, herunder en koordineret europæisk løsning på migrationsrelaterede udfordringer, bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet, digital omstilling,

klimaindsats, programmer rettet mod unge samt forskning og innovation, og den vil samtidig sikre, at traditionelle politikker, der støtter Unionens vigtige mål om solidaritet, bliver moderniseret og bevarer et fornuftigt finansieringsniveau for alle medlemsstater og regioner i forbindelse med samhørighedspolitikken.

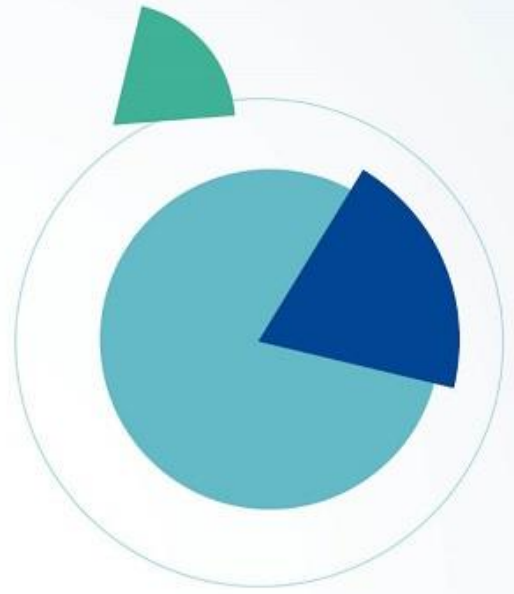
Kommissionens forslag er **baseret på en udgiftsanalyse — en omfattende vurdering af de indhøstede erfaringer** fra nuværende og tidligere programmer. Dette har gjort det muligt for Kommissionen at foreslå væsentlige moderniseringer:

- et stærkt fokus på europæisk merværdi og behovet for at yde en passende støtte til nye og presserende prioriteter såsom forskning og innovation, digital økonomi, unge, migration og grænseforvaltning, sikkerhed og forsvar samt foranstaltninger udadtil; derudover lægges der øget vægt på bæredygtighed, herunder et mere ambitiøst mål for integrering af klimaindsatsen
- en strømlinet og mere gennemsigtig opbygning af det fremtidige budget
- en drastisk reduktion af antallet af programmer samtidig med oprettelsen af nye integrerede programmer på områder som investering i mennesker, det indre marked, strategiske investeringer, rettigheder og værdier samt foranstaltninger udadtil og øget fokus på synergier mellem instrumenter
- forenkling af finansieringsreglerne for at mindske bureaukratiet for modtagere og forvaltende myndigheder samt større fokus på performance og resultater samt
- et mere fleksibelt budget, som gør det muligt at reagere hurtigt i en verden i hastig forandring.

Eurogruppen nåede til enighed om kendetegnene for et budgetinstrument til konvergens og konkurrenceevne inden for euroområdet. Dette vil fremme samhørigheden i Unionen ved at styrke Den Økonomiske og Monetære Unions modstandsdugtyghed. Det er også almindeligt anerkendt, at den nye mekanisme til at sikre, at generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet ikke bringer budgettet i fare, vil udgøre et væsentligt element i en aftale om den fremtidige flerårige finansielle ramme. Der har også været fremskridt i Kommissionens arbejde vedrørende forslag om at modernisere indtægtssiden i EU's budget. Sikring af en aftale om den fremtidige ramme prioriteres højt i de kommende måneder, og samtidig fortsættes arbejdet på at maksimere de nuværende finansielle programmets bidrag til EU's velstand og sikkerhed.

Styrkelse af Kommissionens forvaltning

I november 2018 vedtog Kommissionen en række målrettede foranstaltninger med henblik på at styrke forvaltningen. Denne reform styrker Kommissionens veletablerede og effektive model for økonomisk ansvarlighed, der er baseret på en klar fordeling af ansvaret mellem det politiske niveau, institutionsniveauet og tjenestegrenenes niveau. Kernen i denne reform er en **rationalisering af forvaltningsenhederne**, som foretages af administrationsrådet under generalsekretærens ledelse. Administrationsrådet vil føre tilsyn og bidrage med strategiske retningslinjer på områder såsom tildeling af menneskelige ressourcer, risikostyring, strategisk planlægning og programmering, databeskyttelse, sikkerhed og forretningskontinuitet, intern kommunikation og politikker til bekæmpelse af svig. Derudover vil denne reform **forenkle forvaltningen af informationsteknologi og det sikkerhedspolitiske** landskab, **styrke institutionens risikostyring** og **afklare Revisionsopfølgingsudvalgets rolle**.

ÅRLIG
FORVALTNINGS-
OG
EFFEKTIVITETS-
RAPPORT FOR 2018

Indledning

Den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU-budgettet for 2018 tjener som Kommissionens primære informationsgrundlag for den årlige dechargeprocedure⁽²²⁾, ved hvilken Europa-Parlamentet og Rådet kontrollerer gennemførelsen af EU-budgettet. Kommissionen lægger stor vægt på at sikre, at EU-budgettet forvaltes forsvarligt og korrekt og på at samarbejde med alle berørte parter for at sikre, at budgettet leverer målbare resultater i praksis.

Rapporten giver et overblik over de seneste oplysninger om udbyttet af budgettet. Den indeholder også en detaljeret beretning om spørgsmål vedrørende forvaltning og beskyttelse af EU-budgettet. Denne rapport indeholder følgende to overordnede dele.

Del 1 beskriver med eksempler, hvordan EU's budget støtter EU's politiske prioriteter. Den indeholder de seneste tilgængelige data om de resultater, der er opnået frem til udgangen af 2018. Der trækkes på oplysninger fra de årlige aktivitetsrapporter for 2018, der er udarbejdet af alle Kommissionens tjenestegrene, og andre kilder, som f.eks. programmerklæringer, evalueringsrapporter, undersøgelser og gennemførelsesrapporter vedrørende EU-programmer. Det centrale spørgsmål i denne del er, om EU-budgettet udnyttes bedst muligt til at levere håndgribelige resultater for alle europæere. Kommissionen kan ikke sikre dette alene – det er et fælles ansvar, som den bærer sammen med medlemsstaterne, regionerne, ngo'er, støttemodtagere og alle dem, som er involveret i gennemførelsen af EU-budgettet. Denne del indeholder evalueringen⁽²³⁾ af EU's finanser på grundlag af de opnåede resultater. Der er flere udbyttedata i programmerklæringerne og i oversigten over programmernes resultater, der offentliggøres af Kommissionen sammen med udkastet til det årlige budget.

I **del 2** beskrives udviklingen i forbindelse med den interne kontrol, den økonomiske forvaltning og beskyttelse af EU-budgettet. Denne del er ligeledes baseret på de årlige aktivitetsrapporter, der udarbejdes af Kommissionens tjenestegrene, og hvori det interne kontrolmiljø og hertil knyttede spørgsmål beskrives i detaljer. I det omfang der i løbet af året opstod problemer, beskrives det i rapporten, hvordan Kommissionens tjenestegrene har løst dem. Denne del giver et sammendrag af:

- styring af risici med hensyn til lovlighed og formel rigtighed
- forvaltning af kontrollernes omkostningseffektivitet og revision af strategier for bekæmpelse af svig
- beskyttelse af EU-budgettet samt
- forvaltningserklæringen til kommissærkollegiet.

Denne rapport's overordnede konklusion drages på grundlag af forvaltningserklæringerne fra alle tjenestegrene og den sikkerhed, der er opnået gennem det interne revisionsarbejde. Denne konklusion gør det muligt for Kommissionen gennem vedtagelsen af denne rapport at påtage sig det overordnede politiske ansvar for forvaltningen af EU-budgettet for 2018.

Den årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU's budget for 2018 er en del af den overordnede pakke om integreret regnskabs- og ansvarlighedsrapportering⁽²⁴⁾. Den indeholder også årsregnskaberne⁽²⁵⁾, en langsigtet prognose for fremtidige indgående og udgående pengestrømme⁽²⁶⁾ for de næste fem år, beretningen om interne revisioner⁽²⁷⁾ og beretningen om opfølgning⁽²⁸⁾ på decharge.

⁽²²⁾ Den årlige dechargeprocedure er den procedure, hvorved Europa-Parlamentet og Rådet endeligt godkender budgetgennemførelsen for et bestemt år og holder Kommissionen politisk ansvarlig for gennemførelsen af EU's budget. https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle/assessment/parliaments-approval_da

⁽²³⁾ Artikel 318 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

⁽²⁴⁾ Finansforordningens artikel 247.

⁽²⁵⁾ Finansforordningens artikel 246.

⁽²⁶⁾ Finansforordningens artikel 247, stk. 2.

⁽²⁷⁾ Finansforordningens artikel 118, stk. 8.

⁽²⁸⁾ Finansforordningens artikel 261, stk. 3.

Del 1

Effektivitet og resultater

Det er særdeles vigtigt for Kommissionen at skabe merværdi af hver euro, der bruges. Formand Juncker slog tonen an i begyndelsen af sit mandat: "Det er ikke nok at fordele pengene fornuftigt. Vi skal gøre mere med færre midler. Vi må få det bedste ud af budgettet og bruge pengene på en intelligent måde. [...] Folk ønsker, at vi opnår resultater. De ønsker også at vide, hvordan vi bruger skatteydernes penge." ⁽²⁹⁾

EU-budgettet er **koncentreret om områder, hvor samling af ressourcer til løsning af fælles problemer kan gavne alle europæere i form af resultater, som ikke ville blive opnået lige så virksomt eller effektivt af medlemsstaterne alene**. Dette gælder på områder så forskellige som grænseoverskridende infrastruktur, forvaltning af de ydre grænser, storstilede rumprojekter og tværeuropæisk forskning. Fokus på europæisk merværdi er det centrale i Kommissionens forslag om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

Denne del begynder med et overblik over EU's budget og dens resultatramme. Dette efterfølges af en kort oversigt over, hvordan det nuværende og fremtidige langsigtede budget bidrager til EU's politiske dagsorden, der blev fastsat af EU's ledere i Bratislava, Rom og Sibiu, samt til internationale prioriteter såsom klimamålene og FN's mål for bæredygtig udvikling.

Derefter fremlægges i denne del de nyeste oplysninger om de resultater, der er opnået med EU-budgettet frem til udgangen af 2018. Disse oplysninger er bygget op omkring budgetposterne i den aktuelle flerårige finansielle ramme. Rapporten beskriver også, hvordan disse programmer bidrager til Juncker-Kommissionens politiske prioriteter. Hvilken type data, der rapporteres, afhænger af programmernes udviklingstrin og varierer således fra inputdata til udgiftsresultater fra den tidlige fase. De endelige evalueringer af virkningen af programmerne foreligger ikke endnu, hvorfor den endelige rapportering først kan foretages på et senere tidspunkt. Rapporten omfatter områder, hvor udbyttet ikke har stået mål med forventningerne, eller hvor der er fundet mangler i programmets udformning i forbindelse med evalueringer og revisionsarbejde. Denne information bruges som vidensgrundlag for gennemførelsesafgørelser vedrørende de aktuelle finansielle programmer og til at informere de lovgivere, der udformer det fremtidige langsigtede budget.

⁽²⁹⁾ Formand Junckers tale på konferencen "et EU-budget, der fokuserer på resultater" http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-15-5696_en.htm

Et resultatorienteret EU-budget

EU's budget

EU's budget er et vigtigt instrument i gennemførelsen af de europæiske politikker og prioriteter. I modsætning til nationale budgetter er EU-budgettet hovedsageligt koncentreret om at støtte strategiske investeringer på mellemlang til lang sigt og om at udnytte budgettets indflydelse til at fremme investeringer fra andre offentlige og private kilder. Det supplerer nationale budgetter for at løse de fælles udfordringer, som medlemsstaterne står overfor, og skabe muligheder for EU som helhed. EU's finansielle programmer gennemføres i nogle tilfælde direkte af Kommissionen, f.eks. på området for forskning eller i samarbejde med medlemsstaterne (delt forvaltning), f.eks. samhørighedspolitikken. Cirka to tredjedele af EU-budgettet forvaltes ved delt forvaltning.

EU bruger innovative finansielle instrumenter som en intelligent måde at anvende EU's budgetmidler på. Innovative finansielle instrumenter tiltrækker finansiering fra andre offentlige eller private investorer til økonomisk levedygtige projekter inden for områder, hvor der er markedssvigt eller investeringsefterslæb. Eksempler omfatter sektorer med høj økonomisk vækst eller innovative forretningsaktiviteter. Det forhold, at EU investerer i risikovillig kapital i en bestemt fond eller dækker en del af risikoen i forbindelse med en bestemt type projekter, kan berolige andre investorer og tilskynde dem til at investere sammen med EU. Lånegarantifaciliteten og egenkapitalfaciliteten for vækst under programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder er særdeles gode eksempler på sådanne finansielle instrumenter. Finansielle instrumenter anvendes også i andre EU-programmer, såsom Horisont 2020, EU-programmet for beskæftigelse og social innovation, programmet Et Kreativt Europa, Connecting Europe-faciliteten, og i EU's eksterne politikprogrammer.

Resultatrammen for EU-budgettet

En solid resultatramme for EU-budgettet er en forudsætning for resultatorienterede og godt forvaltede EU-programmer. I den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 er der indarbejdet resultatrammer som et nyt obligatorisk element i retsgrundlaget for alle finansielle programmer. Dette har ført til et skærpet fokus på resultater overalt i budgettet. Disse rammer indebærer, at der fastsættes klare og målbare målsætninger og indikatorer samt de nødvendige overvågnings-, rapporterings- og evalueringsplaner.

Indikatorerne i disse rammer udgør sammen med andre kilder til oplysninger om kvalitative og kvantitative resultater såsom evalueringer et solidt grundlag for vurdering af programmets resultater og fremskridt mod de aftalte mål. De er også med til at forudsige og løse problemer i forbindelse med programgennemførelsen, når disse opstår.

I et programs tidlige gennemførelsesår bygger resultatoplysningerne på input (dvs. de finansielle tildelinger til et bestemt program) og gradvist på output (dvs. direkte resultater fra et bestemt projekt). Denne type oplysninger er en god indledende indikator for, hvordan EU-budgettet udmøntes. Efterhånden som et program gennemføres, bliver oplysninger om udbytte og i mindre omfang de langsigtede virkninger af udgifterne tilgængelige.

For at gøre de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) mere resultatorienterede er der planlagt en resultatreservemekanisme. Denne reserve frigives i 2019 til programmer, som havde nået deres på forhånd fastsatte milepæle inden udgangen af 2018. Hvad angår programmer og prioriteter, som ikke havde nået deres milepæle, bliver ressourcerne omfordelt til andre prioriteter.

Udover resultatrammen hjælper revisioner, der gennemføres af interne og eksterne revisorer, også med at øge udbyttet af programmerne og effektiviteten og virkningen af programdriften, forvaltningssystemerne samt -procedurerne i de organer og institutioner, der forvalter EU's midler. Revisionsarbejdet har også hjulpet Kommissionen med at forbedre sin resultatrapportering. De seneste anbefalinger fra Revisionsretten har ført til en mere afbalanceret rapportering i de årlige aktivitetsrapporter med mere vægt på udfordringer, der er opstået, til et stærkere fokus på dataenes pålidelighed og kvalitet samt mere tydelige forklaringer af, hvordan data om udbytte er blevet anvendt til at forbedre resultaterne.

Forslag til et nyt, moderne, målrettet og langsigtet budget, der er nøje tilpasset politiske prioriteter

Kommissionens tjenestegrene har foretaget en omfattende udgiftsanalyse af EU-budgettet for 2017 og 2018, der fungerer som dokumentation og underbyggende analysegrundlag for Kommissionens forslag til den kommende flerårige finansielle ramme og de ledsagende sektorspecifikke programmer. Analysen blev udarbejdet for at udpege de karakteristika ved nuværende programmer, der er vist sig nyttige, og som bør gentages eller udvides i efterfølgende finansielle programmer. Den udpegede også områder, hvor der var behov for en reform for fuldt ud at udnytte potentialet i EU-budgettet. Det drejede sig om følgende: i) fokus på europæisk merværdi, ii) strømlining af budgettet og udnyttelse af synergier mellem programmer, iii) forenkling og forsvarlig økonomisk forvaltning, iv) fleksibilitet og evne til at reagere på kriser, v) fokus på resultater og vi) sammenhæng med de vigtigste politiske målsætninger og værdier.

I disse forslag har Kommissionen gradvist øget sit fokus på den europæiske merværdi ved EU's udgifter. Forslagene indeholder også foranstaltninger til at forbedre den overordnede resultatramme, f.eks. ved at strømline antallet af programmer og forbedre samspillet mellem programmerne for derved at skabe større fleksibilitet og bruge få indikatorer af høj kvalitet til at overvåge og rapportere om programmernes udbytte.

EU's budget afspejler de prioriteter, som EU i fællesskab har aftalt, og anviser, hvordan de gennemføres. Den politiske dagsorden, som EU's ledere fastsatte i **Bratislava** og **Rom**, er køreplanen for det fremtidige langsigtede budget, som Kommissionen foreslog ⁽³⁰⁾ i maj 2018, og som dækker perioden 2021-2027.

Med forslagene moderniseres budgettet gennem en betydelig forøgelse af støtten til flere vigtige strategiske områder. Fra innovation til digital økonomi, fra praktik og beskæftigelse til unge til klimaindsats og miljø, fra migration og grænseforvaltning til sikkerhed, forsvar og foranstaltninger udadtil vil budgetmidlerne blive brugt der, hvor de har størst virkning.

Det kommende langsigtede budget bør også være enklere og mere gennemsigtigt, således at interessenterne kan få størst mulig gavn af det. Dette har været ønsket fra Europa-Parlamentet og Rådet og de forskellige støttemodtagere, både store og små, og Kommissionen har lyttet og foreslået et radikalt forenklet budget.

⁽³⁰⁾ https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals_da

De vigtigste aspekter af det næste EU-budget er:

Øget finansiering til prioriterede områder

En ny mekanisme, der beskytter EU-budgettet mod finansielle risici i tilfælde af generaliserede mangler for så vidt angår retsstatsprincippet

Et stærkt fokus på europæisk merværdi og på resultater

Mindre bureaukrati for modtagere

Et mere fleksibelt budget med en klarere struktur

EU-budgettet og Europa 2020-strategien

Det aktuelle langsigtede budget bidrager til **Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst**. Målet er et fælles ansvar for EU og dens medlemsstater, og deres resultater kræver en kombination af mange forskellige politiske værktøjer, herunder EU-budgettet og de nationale budgetter.

Kommissionen anvender ni indikatorer til at overvåge de overordnede mål for Europa 2020 ⁽³¹⁾. Oplysninger om fremskridt opdateres og offentliggøres regelmæssigt på Eurostats websted. Nedenstående tabel viser de senest tilgængelige data for disse indikatorer.

Medlemsstaterne gør fremskridt hen mod de mål, der blev fastsat i Europa 2020-strategien for ni år siden. Samlet set nærmer EU sig sine mål hvad angår uddannelse, energi, klima og beskæftigelse. 14 medlemsstater har allerede nået deres nationale mål om at nedbringe skolefrafaldet og øge den andel af befolkningen, der afslutter en videregående uddannelse. 11 medlemsstater har allerede nået en andel af vedvarende energi, der svarer til deres nationale mål for 2020. EU's mål om en beskæftigelsesfrekvens på 75 % i 2020 bygger på en antagelse om, at den nuværende tendens fortsætter, og syv medlemsstater har allerede nået deres nationale mål. Dette er en bemærkelsesværdig bedrift i betragtning af de alvorlige konsekvenser, krisen har haft for beskæftigelsen. Antallet af personer, der er truet af fattigdom eller social eksklusion, nåede sit højdepunkt i 2012 men er siden faldet omtrent til niveauet fra før krisen. Derfor er det usandsynligt, at målet nås i 2020. Ligeledes er der langt til målet om investeringer på 3 % af BNP i forskning og udvikling, og der skal en meget større indsats til for at nå det.

Bidraget til Europa 2020 bør ikke begrænses til rammerne for et enkelt program. Det bør betragtes som et gensidigt forstærket bidrag fra EU-budgettet som helhed. Det anslås generelt, at 59 % af EU's budgetmæssige forpligtelser i 2018 var knyttet til Europa 2020-strategien.

⁽³¹⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators>

Europa 2020-mål for EU	Data fra 2010	Seneste tilgængelige data	I 2020, baseret på den seneste udvikling
1. Forøgelse af beskæftigelsesfrekvensen blandt de 20-64-årige til mindst 75 %	68,6 %	73,5 % (3. kv. 2018)	Målet vil sandsynligvis blive nået
2. Stigning af de kombinerede offentlige og private investeringer i forskning og udvikling til 3 % af bruttonationalproduktet	1,93 %	2,07 % (2017)	Målet vil sandsynligvis ikke blive nået
3a. Reduktion af drivhusgasemissioner med mindst 20 % i forhold til 1990-niveauet	Reduktion på 14,2%	Reduktion på 22%	Målet vil sandsynligvis blive nået
3b. Forøgelse af de vedvarende energikilders andel i det endelige energiforbrug til 20 %	12,5 %	17,5 % (2017)	Målet vil sandsynligvis blive nået
3c. På vej mod en forøgelse af energieffektiviteten med 20 % ⁽³²⁾	11,8 % (afstand til 2020-målet for primært energiforbrug)	5,3 % (2017)	Målet vil sandsynligvis blive nået
4a. Begrænsning af skolefrafaldet til mindre end 10%	13,9 %	10,6 % (2017)	Målet vil sandsynligvis blive nået
4b. Forøgelse af den andel af befolkningen mellem 30-34 år, der har afsluttet en videregående uddannelse, til mindst 40%	33,8 %	39,9 % (2017)	Målet vil sandsynligvis blive nået
5. Indsats for at fjerne risikoen for fattigdom og social eksklusion for mindst 20 mio. personer	Stigning på 1,4 mio. (sammenlignet med referenceåret 2008)	Fald på 5,2 mio. (sammenlignet med referenceåret 2008) i 2017	Målet vil sandsynligvis ikke blive nået

Tabel: Fremskridtene hen imod Europa 2020-målene.

Kilde: COM(2019) 150 final af 27. februar 2019.

Udgifter til tværgående klimaindsats og biodiversitet

EU-budgettet er også et vigtigt værktøj for opfyldelse af tværgående politikmål såsom klimaindsatsen og biodiversitet. For at kunne reagere på udfordringerne og opfylde investeringsbehovene i forbindelse med klimaændringerne har EU besluttet, at mindst 20 % af budgettet for 2014-2020 – **svarende til 200 mia. EUR over hele perioden – skal gå til klimaindsatsen**. Denne tilgang kaldes "integration af klimaindsatsen". For at nå dette mål integreres modvirknings- og tilpasningsforanstaltningerne i alle større EU-udgiftsprogrammer, navnlig i programmerne for regional udvikling, Samhørighedsfonden, energipolitikken, transportpolitikken, politikken for forskning og innovation, den fælles landbrugspolitik samt EU's udviklingspolitik. Skønnene over de klimarelaterede udgifter bliver overvåget hvert år ved hjælp af "EU's klimamarkører", der er baseret på "Riomarkørerne" udarbejdet af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling. I 2018 var beløbet over 32 mia. EUR, dvs. 20,7 %⁽³³⁾ af budgettet for 2018. Det samlede

⁽³²⁾ En 20 % stigning i energieffektiviteten i 2020 indebærer, at primærenergiforbruget i hele EU ikke må overstige 1 483 Mtoe i forhold til referenceprognoserne på 1 854 mio. ton olieækvivalent. Ved udgangen af 2017 var EU's olieækvivalent på 1 561 mio. ton, kun 5,3 % over 2020-målet for primærenergiforbruget.

⁽³³⁾ Kommissionen anvender det af Europa-Kommissionen vedtagne budget for 2018 (157 mia. EUR) som fællesnævner til beregning af andelen af integration af klimaindsatsen.

kumulative beløb for integration af klimaindsatsen var på over 141 mia. EUR ved udgangen af 2018. Ifølge det seneste skøn ⁽³⁴⁾ vil det for hele programmeringsperioden være på 210 mia. EUR (19,7 %).

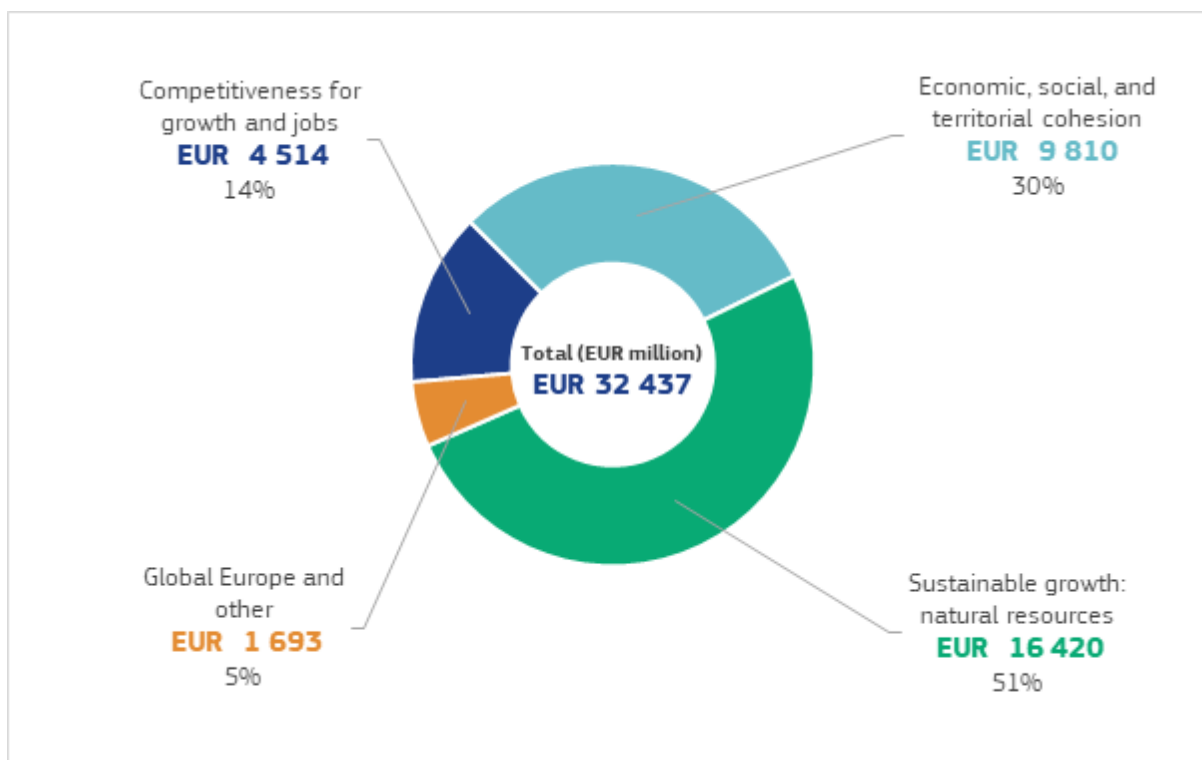

Diagram: Integration af klimaindsatsen i 2018. Alle beløb i diagrammet er i mio. EUR.

Kilde: Europa-Kommissionen.

Desuden yder EU en samordnet indsats for at støtte **biodiversiteten**. Udgifterne til dette formål var på over 13 mia. EUR, dvs. 8,5 % ⁽³⁵⁾ af budgettet for 2018. Disse midler har til hensigt at begrænse og vende nedgangen i biodiversitet i EU, hvilket er et vigtigt bidrag til Europa 2020-målene om bæredygtig vækst.

EU-budgettet og FN's mål for bæredygtig udvikling

Målene for bæredygtig udvikling er planen for at opnå en bedre og mere bæredygtig fremtid for alle. De vedrører de globale udfordringer, vi står overfor, heriblandt dem, der vedrører **fattigdom, ulighed, klima, miljøforringelser, velstand, fred og retfærdighed**. FN vedtog disse mål i september 2015 som led i sin **2030-dagsorden for bæredygtig udvikling**. Denne dagsorden gav nyt afsæt for de globale bestræbelser på at opnå en bæredygtig udvikling.

EU har spillet en vigtig rolle i udarbejdelsen af 2030-dagsordenen gennem offentlige høringer, dialog med partnere og dybtgående forskning. EU er eopsat på at spille en aktiv rolle for at maksimere fremskridtene med verdensmålene som beskrevet i meddelelsen ⁽³⁶⁾ "Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid". Verdensmålene for bæredygtig udvikling er fast forankrede i de europæiske traktater og integreret i alle EU's programmer, sektorpolitikker og initiativer.

Hvert år fortsætter EU sin indsats via sine politiske og retlige instrumenter for at nå verdensmålene og spiller en afgørende rolle med hensyn til at støtte, koordinere og supplere medlemsstaternes politikker, også i finansiell henseende via EU-budgettet.

⁽³⁴⁾ Overslag over Europa-Kommissionens indtægter og udgifter i regnskabsåret 2020, SEC(2019) 250, juni 2019

⁽³⁵⁾ Kommissionen anvender det af Europa-Kommissionen vedtagne budget for 2018 (157 mia. EUR) som fællesnævner til beregning af andelen af udgifter til biodiversitet.

⁽³⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid En europæisk indsats for bæredygtighed (COM(2016) 739 af 22.11.2016).

Programerklæringerne for 2018 fremhævede især de nyeste og mest relevante initiativer, der bidrager til verdensmålene om end på en indirekte og ikke kvantificerbar måde. Disse elementer oplyses alene til orientering og udgør ikke den officielle rapportering af EU-budgettets bidrag til verdensmålene. Eftersom målene er indbyrdes forbundne, kan mange EU-tiltag bidrage til flere af dem.

EU's budget for 2018

2018 var det femte år i gennemførelsen af den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020. Der blev fastlagt to specifikke prioriteter for budgettet for 2018. Den ene var Europas respons på nye udfordringer, der udspringer af det komplekse geopolitiske miljø — fra migrationsstyring til beskyttelse af EU's ydre grænser og sikkerhed for borgerne. Den anden var strategisk investering og bæredygtig vækst for at støtte økonomisk samhørighed og jobskabelse, især for unge mennesker⁽³⁷⁾. Der er mere detaljerede oplysninger om fremskridt under programmerne med hensyn til specifikke indikatorer og mål i **oversigten over programmernes udbytte**⁽³⁸⁾, som er et uddrag fra de **programerklæringer**, der ledsager budgetforslaget.

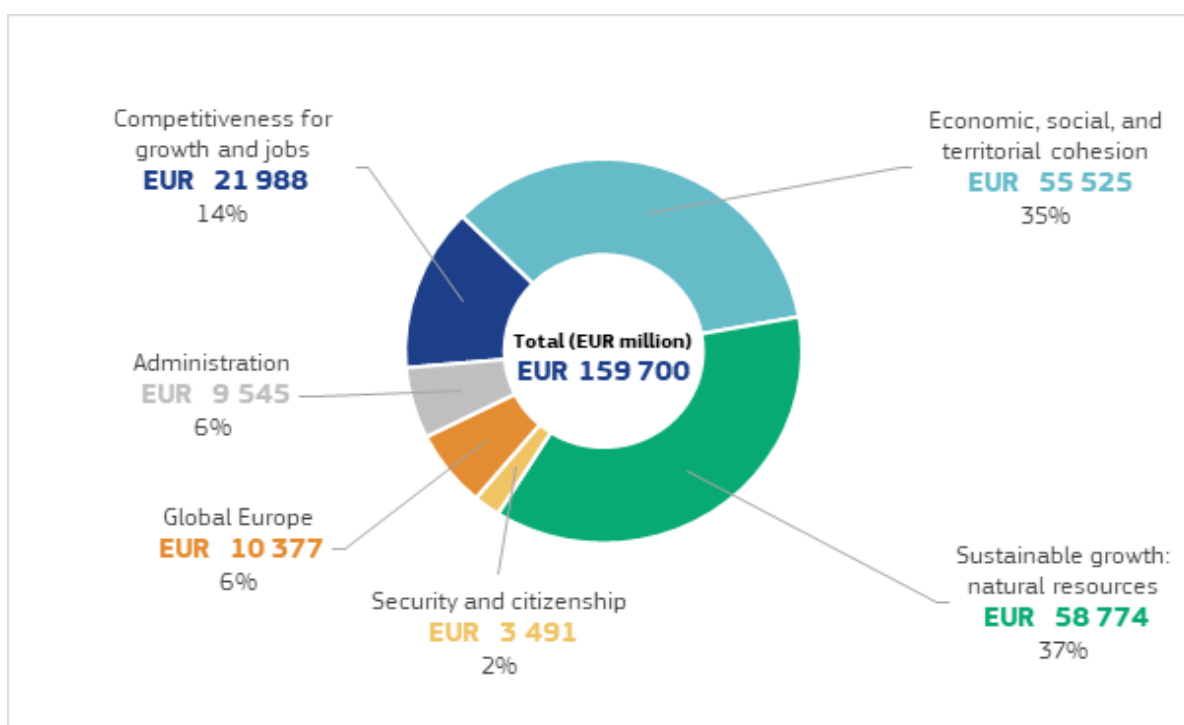

Diagram: EU-budgettet for 2018, forpligtelsesbevillinger pr. budgetpost. Alle beløb i mio. EUR.

Kilde: Europa-Kommissionen.

I 2018 var det samlede beløb for forpligtelser, der gennemføres fra EU-budgettet, herunder ændringsbudgetter, på 160 mia. EUR⁽³⁹⁾. Ca. halvdelen heraf (50 % eller 77,5 mia. EUR) var afsat til budgetpost 1 "Intelligent og inklusiv vækst" fordelt mellem budgetpost 1A "Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse" (28 %) og budgetpost 1B "Økonomisk, social og geografisk samhørighed" (72 %). Budgetpost 2 "Bæredygtig vækst: naturressourcer" var det næststørste budgetområde, der tegnede sig for 58,8 mia. EUR svarende til 37 %. Der blev afsat 3,5 mia. EUR til budgetpost 3 "Sikkerhed og medborgerskab", der omfatter styrkelse af EU's ydre grænser samt afhjælpning af flygtningekrisen og ulovlig migration. Der blev afsat 10,4 mia. EUR til aktioner uden for Unionen, og 9,5 mia. EUR blev brugt til administration af EU's institutioner.

⁽³⁷⁾ Jf. *overslag over Europa-Kommissionens indtægter og udgifter i regnskabsåret 2018*, s. 7.

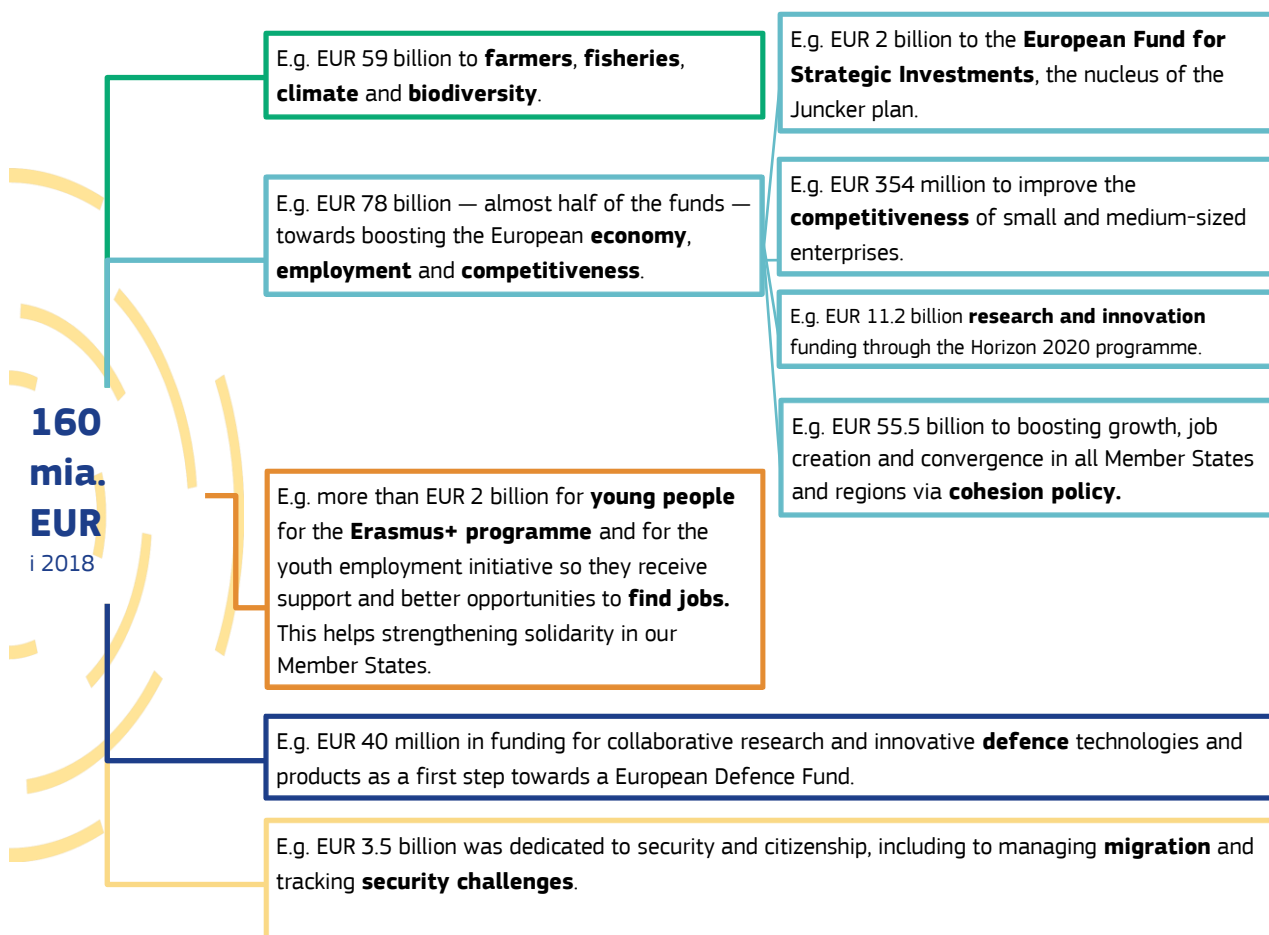
⁽³⁸⁾ *Overblik over programmernes udbytte, EU's budget for 2014-2020, forslag til budget for 2020* (COM(2019) 400 – juni 2019) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/about_the_european_commission/eu_budget/ppo_db2020.pdf

⁽³⁹⁾ Forpligtelsesbevillinger fra 2018 med undtagelse af fremførsler og formålsbestemte indtægter samt beløbene til Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen og EU's Solidaritetsfond. Alle gennemførte forpligtelsesbevillinger beløb sig til 173 mia. EUR (jf. de konsoliderede årsregnskaber)

I 2018 blev der vedtaget seks forslag til ændringsbudgetter. Ud over standardjusteringerne på indtægtssiden blev der vedtaget to udkast til ændringsbudgetter med henblik på mobilisering af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond. Denne rapport beskriver mange eksempler på, hvordan denne fond støtter EU-lande, der rammes af naturkatastrofer, og hjælper dem til hurtig genopretning.

Der var behov for yderligere tilpasninger af bidrag fra EU's budget til flygtningefaciliteten i Tyrkiet. Dette omfattede annullering af reserven vedrørende støtte til Tyrkiet fra førtiltrædelsesinstrumentet og styrkelse af det europæiske naboskabsinstrument for at finansiere yderligere aktioner, der f.eks. er knyttet til migrationsruten over det centrale Middelhav.

EU-budgettet er med til at gøre politiske prioriteter til virkelighed. EU kanaliserer derfor penge til de områder, hvor der er et udtalt behov. Med EU-budgettet for 2018 — et budget for alle — blev der skabt flere arbejdspladser, mere vækst og flere investeringer.

Liste over programmer, der er dækket i denne rapport

Indholdsfortegnelse

Horisont 2020	37
Euratom.....	40
ITER	41
Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer	43
Connecting Europe-faciliteten.....	47
Virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder.....	52
ERASMUS+	54
Det europæiske solidaritetskorpset	59
Programmet for beskæftigelse og social innovation (EaSI).....	61
Rummet (Copernicus, Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste)	64
Program for udvikling af den europæiske forsvarsindustri.....	67
Told 2020.....	69
Fiscalis 2020.....	70
Hercule III	71
Pericles 2020.....	72
Informationssystem til bekæmpelse af svig	72
ISA ² — Interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.....	73
Det europæiske statistiske program.....	74
Program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Bulgarien, Slovakiet og Litauen	74
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden	80
Den Europæiske Socialfond.....	87
Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede	91
Den Europæiske Garantifond for Landbruget.....	94
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne	99
Den Europæiske Hav- og Fiskerifond	102
Regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og fiskeriaftaler	105
LIFE — program for miljø- og klimaindsatsen.....	107
Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden	112
Fonden for Intern Sikkerhed	116
Sundhedsprogrammet	121
Fødevarer og foder.....	122
Forbrugerprogrammet.....	123
Kreativt Europa.....	124
Programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab	126
Programmet for retlige anliggender	128
Programmet Europa for Borgerne	129
EU's civilbeskyttelsesmekanisme.....	130
Instrument til førtiltrædelsesbistand.....	133

Det europæiske naboskabsinstrument.....	136
Instrument til finansiering af udviklingssamarbejde (DCI)	139
Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD)	143
EU-programmet for humanitær bistand	144
Initiativet EU-bistandsfrivillige	145
Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder.....	146
Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.....	148
Instrument, der bidrager til stabilitet og fred	150
Partnerskabsinstrumentet for samarbejde med tredjelande.....	151
Samarbejde med Grønland	152
Instrumentet for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund	153
Instrumentet for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område	153
Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet.....	154
Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland	155
EU's civilbeskyttelsesmekanisme.....	156
Reserve til nødhjælp.....	160
Fleksibilitetsinstrumentet.....	160
EU's Solidaritetsfond.....	160
Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen.....	162
Del 2 Intern kontrol og økonomisk forvaltning.....	164
1. EU-budgettet er velforvaltet	164
2. Kontrolsystemer er omkostningseffektive	169
3. Finansielle korrektioner og inddrivelses viser, at den flerårige kontrolcyklus beskytter EU-budgettet.....	182
4. Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig er revideret.....	188
5. Forvaltning giver rimelig sikkerhed, og den finansielle virkning af forbeholdene er begrænset.....	192
6. Den sikkerhed, der opnås gennem arbejdet i den interne revisionstjeneste (IAS)	199
7. Resumé af konklusionerne om arbejdet i Revisionsopfølgingsudvalget.....	202
8. Ekstern revision og decharge: Lær af erfaringer for at forbedre fremtiden.....	205
9. Organisatorisk forvaltning.....	208

Konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse (budgetpost 1A)

Da formand Jean-Claude Juncker fastsatte sine politiske retningslinjer i begyndelsen af sit mandat, udtalte han: "Min første prioritet som Kommissionens formand vil være at styrke Europas konkurrenceevne og stimulere investeringerne med henblik på at skabe nye job." Kommissionen har holdt sit løfte om at få flere i arbejde. Der er flere europæere i arbejde end nogensinde før, der er skabt 12,4 mio. nye job siden 2014, ledigheden er faldet til 6,8 %, og ungdomsarbejdsløsheden (14 %) er vendt tilbage til niveauet i 2008. Investeringerne er næsten tilbage på niveauet før krisen, og de offentlige finanser er forbedret med hensyn til gælds- og underskudsniveauer.

EU-budgettet har været med til at skabe disse resultater og er en vigtig kilde til **investeringer i hele Europa**. Der var afsat 22 mia. EUR til programmerne for konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse (forpligtelsesbevillinger under budgetpost 1A) i 2018, hvilket udgør 14 % af den samlede årlige budgetudgift.

I denne rapport behandles først programmerne for **forskning og innovation** (Horisont 2020-rammeprogrammet, Euratom, og ITER). Dette efterfølges af de programmer, der er målrettet **strategiske investeringer** (Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Connecting Europe-faciliteten for udvikling af transeuropæiske net inden for transport, energi og den digitale sektor) og de programmer, som støtter **det indre marked** (konkurrenceevne, bekæmpelse af svig, finanspolitisk samordning). Programmet for uddannelse, ungdom og idræt — **Erasmus +** — gav ca. 600 000 unge og 190 000 medarbejdere ved uddannelsesinstitutioner og ungdomsorganisationer mulighed for at deltage i læringsaktiviteter.

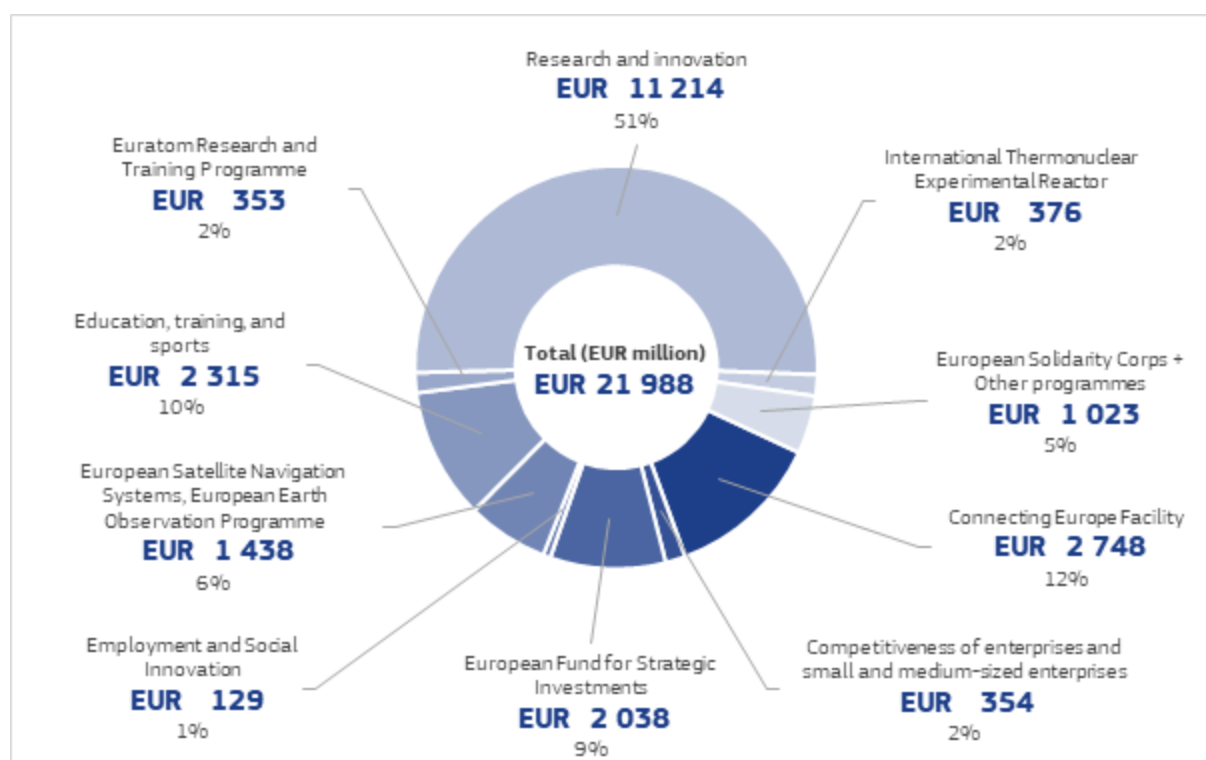

Diagram: De vigtigste programmer, der blev finansieret i 2018 under budgetpost 1A, konkurrenceevne for vækst og beskæftigelse. Alle beløb i mio. EUR. Kategorien "andre programmer" omfatter bl.a. nuklear sikkerhed og dekommissionering, told, Fiscalis og bekæmpelse af svig, energiprojekter til støtte for økonomisk genopretning (EERP), decentrale agenturer, andre aktioner og programmer, pilotprojekter og forberedende aktioner samt aktioner, der finansieres inden for rammerne af Kommissionens prærogativer og særlige beføjelser, som er blevet tildelt Kommissionen

Kilde: Europa-Kommissionen.

Europas fremtidige velstand afhænger af de investeringsbeslutninger, vi træffer i dag. I lyset af den næste flerårige finansielle ramme har Kommissionen foreslået at øge investeringer på centrale områder som forskning, strategisk infrastruktur og digital omstilling.

Programmerne under denne budgetpost bidrager primært til Juncker-Kommissionens prioriteter, nemlig "job, vækst og investering", "det digitale indre marked", "energiunionen og klima" og "en dybere og mere retfærdig økonomisk og monetær Union". Forbedring af **konkurrenceevnen og fremme af bæredygtig beskæftigelse og vækst** er centrale emner i drøftelserne om den strategiske dagsorden for fremtiden.

Horisont 2020

Programmets mål

Horisont 2020, EU-rammeprogrammet for forskning og innovation, er verdens største tværnationale program for finansiering af forskning. Det er også det største EU-forsknings- og innovationsprogram nogensinde, med næsten 80 mia. EUR i støtte til rådighed over syv år (2014-2020). Endvidere har Horisont 2020 tiltrukket ca. 13 mia. EUR i private midler og har mobiliseret 29,6 mia. EUR via gældsfinansiering.

Programmet spiller en central rolle med hensyn til at levere en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation. Målet er at sikre, at Europa producerer videnskab og teknologi i verdensklasse, fjerner hindringer for innovation og gør det lettere for offentlige og private sektorer at arbejde sammen om at levere løsninger på væsentlige udfordringer, som vores samfund står overfor. EU's støtte til forskning og innovation tilføjer værdi ved at tilskynde til samarbejde mellem forskerhold på tværs af lande og fagområder, hvilket er afgørende for at gøre banebrydende opdagelser. Horisont 2020 gør det muligt for EU at opfylde prioriteter som f.eks. Parisaftalen om klimaændringer.

Programmets overordnede mål er at opbygge et samfund og en økonomi, der er baseret på viden og innovation i hele EU, og samtidig bidrage til bæredygtig udvikling. De konkrete mål er følgende:

	Frembringelse af fremragende videnskab og udvidelse af deltagerkredsen		Styrkelse af Europas industrielle lederskab
	Samfundsmæssige udfordringer		Fremme videnskab med og for samfundet

Gennemførelse og seneste resultater

Ved udgangen af 2018 var der foretaget 679 indkaldelser af forslag under Horisont 2020. Der var stor repons på indkaldelserne, og der blev indsendt næsten 192 000 støtteberettigede forslag med anmodninger om EU-tilskud på i alt 290 mia. EUR. Heraf blev 23 250 forslag udvalgt til støtte, hvilket betyder, at den overordnede succesrate for støtteberettigede fuldstændige forslag i de første fem år var 12 %. I alt 21 599 tilskudsaftaler var undertegnet ved udgangen af december 2018 med en budgetbevilling på 39 mia. EUR i EU-finansiering. Denne tildeling forventes at vokse yderligere, eftersom nogle af aftalerne om tilskud der stammer fra indkaldelserne i 2018, vil blive underskrevet i 2019.

				
Nye planeter er blevet opdaget	Der er gjort store fremskridt i behandlingen af kræft	Der er nu 1,6 mio. tilgængelige ebolavaccinedoser	Der er blevet udviklet et batteri, som er 100 gange kraftigere end almindelige batterier	Nye metoder til lagring af energi på basis af brintbrændselsceller testes i vores byer

Programmets udbytte afhænger i sidste ende af formidling og udnyttelse af data og forsknings- og innovationsdata samt -resultater. Derfor er arbejdsprogrammet blevet finjusteret for at øge tilgængeligheden af sådanne data og resultater. I 2018 blev der også iværksat initiativer, der skal fremme salgbar innovationer, navnlig pilotprojektet under Det Europæiske Innovationsråd, som har et budget på 2,7 mia. EUR.

Tusindvis af Horisont 2020-projekter har direkte håndgribelige virkninger

Kvanteteknologi

Kvanteteknologi anvender egenskaber ved kvantevirkninger — samspillet af molekyler, atomer og endnu mindre partikler kaldet kvanteobjekter — til praktiske anvendelser på mange forskellige områder. "Kvanteflagskibsinitiativet" blev offentliggjort i oktober 2018. Det er et af Europa-Kommissionens mest ambitiøse, langsigtede og omfattende forsknings- og innovationsinitiativer, som involverer over 5 000 forskere. Det har til formål at bringe Europas forskning på forkant med den anden kvanterevolution og kickstarte en konkurrencedygtig europæisk industri inden for kvanteteknologi, som vil resultere i betydelig fremgang for videnskaben, industrien og samfundet.

Rumfartsteknologi

Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet uundværlige i europæernes dagligdag og i Europas bestræbelser på at forfølge sine strategiske interesser. Små, lette satellitter er afgørende for at forbedre rumbaseret indbyrdes forbindelser, internettjenester samt billeder og positionering af jorden. Derfor har EU indført en pris på 10 mio. EUR for en innovativ og økonomisk rentabel løsning, der leverer billige opsendelsesydelser til lette satellitter. Prisen vil bidrage til at nå målene for Kommissionens rumstrategi for Europa, som har til formål at gøre Europa mere uafhængig med hensyn til adgang til rummet og fremme udviklingen af kommercielle markeder for billige opsendelsesydelser.

Løsninger til offentlig transport i Europa

Inden 2050 vil to tredjedele af verdens befolkning bo i byerne. I mange byer er forurening fra vejtrafikken et alvorligt problem. Vi kan dog ikke stoppe helt med at bruge passagerkøretøjer. Førerløse køretøjer vil ændre vores liv på samme måde som damptog og motorkøretøjer. AVENUE er et EU-finansieret projekt under Horisont 2020, der blev iværksat den 1. maj 2018. AVENUE-projektet demonstrerer selvkørende bilers økonomiske, miljømæssige og sociale potentiale — både for virksomheder og offentlige pendlere — og det vurderer, hvor sikkert køretøjerne bevæger sig på vejene.

Foto: © Den Europæiske Union

En flåde af celledrevne brintbusser er en kulstoffri løsning, der er ved at blive afprøvet i europæiske byer. De fungerer som almindelige busser, men drives af elektricitet fremstillet med brug af brændstofcelleteknologi udviklet af industrien med støtte fra EU. Cellerne skal ikke bruge andet end hydrogen og luft og udleder uskadelige vanddampe.

Fællesforetagendet for brændselsceller og brint har afsat betydelige ressourcer til forbedring af elektrolyseprocessen, hvilket har resulteret i, at Europa nu er førende på verdensplan inden for den vigtige teknologi protonudvekslingsmembranen. Der bliver nu oprettet grønne brintproduktionsanlæg over hele Europa.

I Göteborg, Sverige, har projektpartnere påvist, at et "indendørs busstoppested" med et indbydende interiør og ly mod vejret, har potentiale og er realistisk. Det betyder, at en bestemt destination, som f.eks. et bibliotek, et hospital eller et indkøbscenter i fremtiden kan fungere som et busstoppested. Revolutionerende ændringer i konstruktion, drift og vedligeholdelse af busser vil grundlæggende ændre, hvordan vi benytter offentlig transport.

Det første billede af et sort hul

EU støttede flere års forskning og et hidtil uset internationalt samarbejde blandt videnskabsfolk, der deltog i Event Horizon Telescope Consortium. De var i stand til at få det første billede af et sort hul ved hjælp af observationer fra Event Horizon Telescope. Billedet viser en lys ring, der dannes, når lyset bøjes i den kraftige tyngdekraft omkring et sort hul, som er 6,5 mia. gange større end solen. Dette længe ventede billede er det hidtil bedste bevis for, at der findes supermassive sorte huller, og det åbner op for undersøgelsen af sorte huller, deres begivenhedshorisonter og tyngdekraft.

Foto: © Event Horizon Telescope (EHT) Collaboration. Licenseret i henhold til Creative Commons-Attribution (CC-BY), 2018

Bedømmelse og evaluering

Midtvejsevalueringen i 2017 ⁽⁴⁰⁾ understregede, at Horisont 2020 er et meget attraktivt og relevant program for forskningsfinansiering. Programmets tiltrækningskraft og fortsatte relevans har imidlertid medført **kraftig overtegning**. Ifølge evalueringen er succesraten på kun 11,6 % sammenlignet med 18,5 % for forgængeren, det syvende rammeprogram. Der vil være behov for yderligere 62,4 mia. EUR for at finansiere alle forslag, der uafhængigt er blevet vurderet til at ligge over den strenge kvalitetstærskel. Offeromkostningerne i form af spildte ressourcer til ansøgere, der indsender projekter af høj kvalitet, men som ikke gennemføres, anslås til 636 mio. EUR om året ⁽⁴¹⁾.

Midtvejsevalueringen foreslog også, at **programmet kan forenkles yderligere**. Den Europæiske Revisionsret anerkendte i sin *særberetning nr. 28/2018* ⁽⁴²⁾, at Horisont 2020 har gjort store fremskridt med hensyn til forenkling sammenlignet med det syvende rammeprogram. Den administrative byrde for dem, der ansøger om og forvalter forskningslegater, er blevet reduceret, og yderligere forslag til forenkling er blevet indarbejdet i det nye forslag til programmet Horisont Europa. Forenkede finansieringsregler inden for den nye flerårige finansielle ramme er det vigtigste træk ved den nye generation af programmer. "Engangsudbetalinger" vil f.eks. give mulighed for udbetalinger baseret på opfyldelse af aftalte mål snarere end udbetalinger baseret på støtteberettigede omkostninger. Denne forenkling vil lette forvaltningen og mindske risikoen for fejl. Denne metode blev afprøvet i forsøgsindkaldelser *i 2018*, og afprøvningen fortsætter i 2019.

⁽⁴⁰⁾ Midtvejsevalueringen af Horisont 2020 (SWD(2017) 221 af 29.5.2017 — https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/support-policy-making/support-eu-research-and-innovation-policy-making/evaluation-impact-assessment-and-monitoring/horizon-2020_en

⁽⁴¹⁾ Dybdgående midtvejsevaluering af Horisont 2020 (SWD(2017) 220 af 29.5.2017 — <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2017/EN/SWD-2017-220-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

⁽⁴²⁾ Den Europæiske Revisionsret, *De fleste af de forenklingsforanstaltninger, der blev indført i Horisont 2020, har gjort livet lettere for støttemodtagerne, men der er stadig mulighed for forbedringer* — Særberetning nr. 28/2018 — http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/events/2019-01-30/2_eca_en.pdf

I 2018 foreslog Kommissionen en pakke af politiske tiltag vedrørende det fremtidige rammeprogram for forskning og innovation, der hedder **Horisont Europa** ⁽⁴³⁾. Det vil bidrage til Europas fortsatte førerposition inden for global forskning og innovation. Som fremhævet i rapporten ⁽⁴⁴⁾ fra Gruppen på Højt Plan under ledelse af Pascal Lamy vil investeringer i forskning gøre det muligt for EU at konkurrere med andre udviklede økonomier og vækstøkonomier, sikre en fremtid med velstand for sine borgere og bevare sin unikke sociale model. Baseret på succesen med Horisont 2020 vil det nye program fortsat fremme topkvalitet inden for forskning og skærpe fokus på innovation, f.eks. gennem udvikling af prototyper, immaterielle aktiver og overførsel af viden og teknologi.

Et nyt europæisk innovationsråd vil fungere som one-stop-shop for banebrydende innovatorer med stort potentiale med det formål at placere Europa blandt frontløberne inden for markedsskabende innovation.

Euratom

Programmets mål

Nuklear og ioniserende strålingsteknologi spiller fortsat en vigtig rolle, uanset om det vedrører energi og bidrag til forsyningssikkerheden, brug af stråling i medicinsk og industriel anvendelse eller håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald. Sikker brug af disse teknologier er altafgørende, og forskningsprojekterne bidrager til at bevare de højeste sikkerhedsstandarder, sikring og sikkerhedskontrol på området. Euratomprogrammet ⁽⁴⁵⁾ fokuserer også på udviklingen af fusionsenergi, en potentielt udtømmelig og klimavenlig energikilde.

Programmet fungerer gennem finansiering af "indirekte aktioner" til tredjemand og gennem "direkte" aktioner, der gennemføres af Kommissionens Fælles Forskningscenter.

Gennemførelse og seneste resultater

De fleste af de udvalgte fissionsprojekter er inden for nuklear sikkerhed (41 %), forskningsinfrastrukturer (22 %), affaldshåndtering (15 %) og strålingsbeskyttelse (13 %).

Udviklingen af en superleder til høje temperaturer vandt i 2016 Euratom-prisen for innovation inden for fusionsforskning. Den kan nu fremstilles i længder på 7 m. Den er også blevet afprøvet ved flydende nitrogens temperatur og høj strøm, dvs. under fusionsbetingelser.

Det Fælles Forskningscenter har bidraget til Collaborative International Evaluated Library Organisation, et initiativ som arbejder på en international standardisering af evaluerede nukleare data om harmoniserede sikkerhedsvurderinger på kerneenergiområdet.

Bedømmelse og evaluering

Midtvejsevalueringen i 2017 ⁽⁴⁶⁾ viser, at en væsentlig del af den europæiske merværdi af **indirekte aktioner under Euratom** er EU's evne til at frembringe højere kvalitet og større ekspertise og tværfaglighed inden for nuklear forskning, end der kan opnås i de enkelte medlemsstater. Gennem kooperativ forskning og

⁽⁴³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling, COM(2018) 435 final af 7.6.2018.

⁽⁴⁴⁾ Investing in the European future we want — rapport fra Den Uafhængige Gruppe på Højt Plan om Maksimering af Virkningen af EU's Forsknings- og Innovationsprogrammer, Det Europæiske Forskningsråd, 2017 — <https://erc.europa.eu/content/investing-european-future-we-want-report-independent-high-level-group-maximising-impact-eu>

⁽⁴⁵⁾ Rådets forordning 1314/2013 af 16. december 2013 om programmet indtil 2018 og Rådets forordning (Euratom) nr. 2018/1563 af 15. oktober 2018 for perioden 2019-2020.

⁽⁴⁶⁾ Midtvejsevaluering af indirekte aktioner i Euratom-programmet for forskning og uddannelse for 2014-2018 https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/panel_report_on_indirect_actions_of_euratom_interim_evaluation_2014-2018.pdf

innovation gør Euratom-programmet det også muligt at anlægge en europæisk tilgang til forbedring af nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse inden for alle anvendelsesområder. Dette supplerer Euratom-direktiverne om nuklear sikkerhed, håndtering af radioaktivt affald og grundlæggende sikkerhedsstandarder, og det inddrager påviselige videnskabelige og teknologiske fremskridt på alle områder, der ikke havde været mulige uden en samarbejdsbaseret paneuropæisk tilgang. Euratom-programmet gør det også muligt at foretage en bredere koordinering af uddannelsesinitiativer i hele Europa, at benytte forskningsinfrastrukturer og deltage i et internationalt samarbejde. Det er især nyttigt for de mindre medlemsstater, som kan have fordel af de stordriftsfordele, der følger af at samle alle europæiske ressourcer.

Det forberedende arbejde til det fremtidige Euratom-program for forskning og uddannelse omfattede to evalueringsundersøgelser, to ekspertgrupper på højt niveau, der bistod Kommissionen, en offentlig høring og bidrag til Horisont Europa-konsekvensanalysen ⁽⁴⁷⁾. For at afhjælpe de mangler ved programmet, der blev registreret i evalueringen, blev forslaget til det nye **Euratom-program forenklet** (f.eks. ved at reducere antallet af mål fra 14 til fire), og **synergier med Horisont Europa** bliver bedre udnyttet (f.eks. inden for sundhedsforskning og Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter).

ITER

Programmets mål

ITER er et af de mest **ambitiøse energiprojekter** i verden i dag. Projektet opstod som et samarbejde mellem syv parter: EU, Kina, Indien, Japan, Korea, Rusland og USA. Målet er at bygge og drive en eksperimentel fusionsreaktor, som vil blive anvendt til at undersøge og dokumentere de videnskabelige og teknologiske muligheder ved at benytte fusion som energikilde ⁽⁴⁸⁾. ITER vil ikke producere elektricitet, fordi dets formål er af mere eksperimentel art: løse kritiske videnskabelige og tekniske spørgsmål for at udvikle fusion til det stadium, hvor den har industriel anvendelighed. ITER forventes at være den første fusionsanordning i verden, der producerer mere strøm, end den forbruger, og den bliver dermed et bevis på det princip, der baner vejen for næste trin, nemlig en demonstrationsmodel af et fusionskraftværk ⁽⁴⁹⁾.

Gennemførelse og seneste resultater ⁽⁵⁰⁾

Opførelsen af ITER begyndte i 2007. EU står for 45 % af opførelsen. Udviklingen af anlægget har involveret højteknologiske og avancerede bygge- og anlægsindustrier. Hidtil er der indgået over 700 kontrakter og tilkudsaftaler med virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, i 24 lande til en værdi af næsten 5 mia. EUR.

Opførelsen skrider nu synligt fremad, og i november 2018 var 60 % af anlægget opført. Bioskjoldet på tokamak-bygningen er færdigbygget, og stilladset blev fjernet i februar 2018. I overensstemmelse med tidsplanen var kronen, der er en vigtig bestanddel henhørende under Euratoms ansvar, færdig i august måned. Samme måned blev der installeret tre dræntanke leveret af USA og fire tanke til hindring af afdampning leveret af Kina. Den første vakuumbeholder, der bygges i Korea, er over 80 % færdig. Rusland har afsluttet sin produktion af en leder til et poloidalt felt til ITER-magnetsystemet, og Indien har næsten færdiggjort fremstillingen af den lavere kryostatcylinder og fundament på stedet i Cadarache. Fremstillingen af spoleviklingspakkerne til toroidale spoler samt før-driftprøve og indsætning i præcisionsfremstillede huse er godt på vej i Europa og Japan. Samlet set er der gjort store fremskridt med hensyn til alle større ITER-komponenter, -systemer og -strukturer ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁷⁾ Konsekvensanalyse, der ledsager dokumentet SWD(2018) 307 final af 7.6.2018 — https://ec.europa.eu/info/publications/horizon-europe-impact-assessment-staff-working-document_en

⁽⁴⁸⁾ ITER-aftale. EFT L 358 af 16.12.2006, s. 62-80, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:22006A1216\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:22006A1216(03))

⁽⁴⁹⁾ ITER-programerklæring, s. 1.

⁽⁵⁰⁾ ITER-programerklæring, s. 1-2.

⁽⁵¹⁾ Generaldirektoratet for energi, *årlig aktivitetsrapport for 2018*, s. 28.

ITER er et teknologisk komplekst og helt nyt omfattende internationalt projekt og har derfor stået over for store udfordringer, der har medført større omkostninger og forsinkelser. Fremskridtene *i 2018* har dog bekræftet, at de foranstaltninger, der er truffet for at løse disse problemer, er yderst robuste ⁽⁵²⁾.

Bedømmelse og evaluering

Den nyligt afsluttede evaluering af ITER ⁽⁵³⁾ fremhævede en forbedring i projektforvaltningen. For det første har EU-agenturet med ansvar for EU's bidrag til ITER (Fusion for Energy eller F4E) forbedret sin kontrol- og overvågningspraksis. En række centrale præstationsindikatorer til måling af fremskridtene med projektet og omkostningseffektiviteten bliver nu nøje overvåget ⁽⁵⁴⁾. For det andet er den såkaldte trinvis fremgangsmåde en af de mest afgørende dele af ændringen i forvaltningen, da den deler arbejdet op i fire faser, der hver er rettet mod et centralt mål. I hver projektfase er det kun aktiviteter, der er afgørende for at nå målet i den pågældende fase, der gennemføres ⁽⁵⁵⁾.

EU vil under den næste flerårige finansielle ramme fortsætte sin støtte til ITER gennem F4E, der sikrer, at udbetaling af midler er baseret på resultater og faktiske resultater i praksis.

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer

Programmets mål

Investeringsplanen for Europa, også kaldet "Juncker-planen", der blev lanceret af formand Jean-Claude Juncker i 2015, var en vigtig reaktion på den økonomiske og finansielle krise og de negative indvirkninger på investeringsniveauet i EU. Planen var fortsat en af de vigtigste prioriteter for Kommissionen i 2018. Den består af tre søjler: Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, der leverer en EU-garanti med henblik på at mobilisere private investeringer, det europæiske knudepunkt for investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter, der yder teknisk bistand og synliggør investeringsmuligheder. Den tredje søjle har til formål at forbedre erhvervsklimaet ved at fjerne regulermæssige hindringer for investeringer i hele EU.

Den **Europæiske Fond for Strategiske Investeringer**, også kaldet "*Juncker-fonden*", sigter mod at mobilisere 500 mia. EUR inden 2020 ⁽⁵⁶⁾ i yderligere offentlige og private investeringer på strategiske områder såsom infrastruktur, forskning og innovation, uddannelse, vedvarende energi og energieffektivitet, miljø samt støtte til risikofinansiering til små og mellemstore virksomheder. Finansieringen realiseres gennem en EU-budgetgaranti til Den Europæiske Investeringsbank-Gruppen, der giver mulighed for at øge finansieringen af projekter med en højere risikoprofil. Fonden støtter væksthæmmende investeringer, navnlig på følgende områder:

⁽⁵²⁾ Generaldirektoratet for energi, *årlig aktivitetsrapport for 2018*, s. 28.

⁽⁵³⁾ *Midtvejsrapport i henhold til artikel 5b i Rådets beslutning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det* COM(2019) 147 final af 21.3.2019, s. 20-21.

⁽⁵⁴⁾ *Forslag til Rådets afgørelse om ændring af beslutning 2007/198/Euratom om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det -begrundelse* (COM(2018) 445 final af 7.6.2018, s. 4.

⁽⁵⁵⁾ *Midtvejsrapport i henhold til artikel 5b i Rådets beslutning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det* COM(2019) 147 final af 21.3.2019, s. 9.

⁽⁵⁶⁾ Det oprindelige mål blev fastsat i 2015 og var på 315 mia. EUR. Den 1. januar 2018 trådte forordningen om at udvide og styrke Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer 2.0) i kraft. Den udvider fondens levetid til udgangen af 2020 og hæver dens investeringsmål til 500 mia. EUR. Den har bl.a. til formål at øge gennemslagskraften af investeringsbeslutningerne og yde mere teknisk støtte.

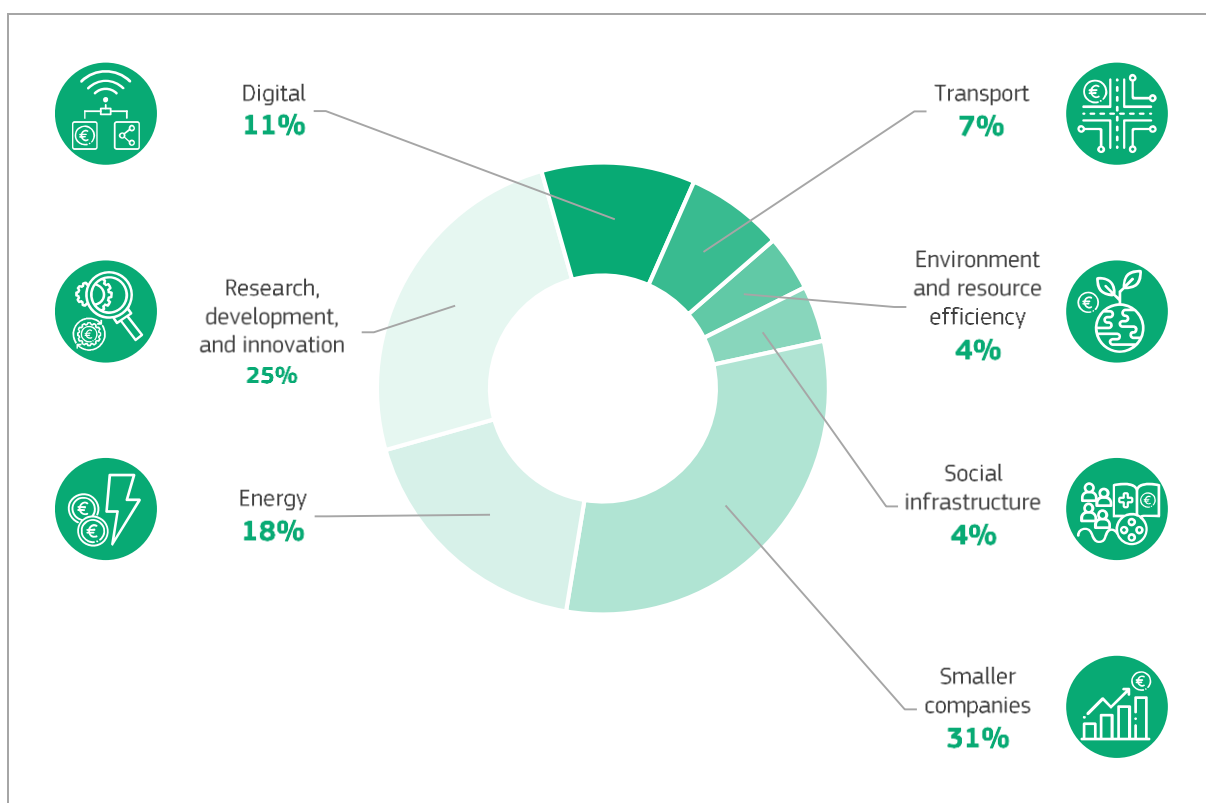

Diagram: investeringer efter sektor pr. 15. maj 2019.

Kilde: Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe – <http://www.eib.org/efsi/>

Gennemførelse og seneste resultater

Ved udgangen af 2018 havde Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer støttet innovative og strategiske projekter og bidraget til mobiliseringen af mere end 370 mia. EUR ⁽⁵⁷⁾ i private og offentlige investeringer. Den har hermed allerede nået 75 % af målet for 2020.

Den Europæiske Investeringsbank har **inden for rammerne af infrastruktur- og innovationsvinduet** har godkendt 514 projekter til en investeringsværdi af rundt regnet 244,3 mia. EUR, og det anslås, at finansieringen fra Den Europæiske Investeringsbank, der er garanteret af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, vil være på 52,9 mia. EUR.

Inden for rammerne af vinduet for **små og mellemstore virksomheder** har Den Europæiske Investeringsfond godkendt 517 projekter til en samlet investeringsværdi af 131,2 mia. EUR. Det forventes, at mere end 858 000 små virksomheder og midcapselskaber fordelt på alle medlemsstater vil drage fordel heraf. Af de 1 031 godkendte projekter blev der indgået 869 aftaler i alle medlemsstater. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer er godt på vej til at opfylde sine mål.

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer havde en samlet multiplikatoreffekt på 13,5 ⁽⁵⁸⁾ i 2018, hvilket betyder, at hver 1 EUR af EU's budget mobiliserer yderligere investeringer for 14,96 EUR (beregning for fonden som helhed).

⁽⁵⁷⁾ Beløbet pr. 15. maj 2019 var på 399 mia. EUR og 408 mia. EUR pr. 13. juni 2019.

⁽⁵⁸⁾ Evaluering af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, af Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske portal for Investeringsprojekter (SWD(2018) 316 final af 6.6.2018, s. 55.

Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer har også spillet en vigtig rolle med hensyn til at kanalisere investeringerne hen imod opfyldelsen af EU's strategiske mål. En tredjedel af de samlede investeringer tilvejebragt af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer støtter små og mellemstore virksomheder, 25 % til forskning og udvikling, 18 % til energiprojekter, 11 % til digitale projekter, 7 % til transportprojekter, 4 % til social infrastruktur og 4 % til miljø og ressourceeffektivitet ⁽⁵⁹⁾.

Nye faciliteter til patienter i Polen ⁽⁶⁰⁾

Hospitalet mangler ofte midler til at investere i forbedring af deres sundhedspleje. Kujawsko-Pomorskie-regionen var den første i Polen, der fik et lån til et projekt i den offentlige sektor under Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Ved at kombinere et lån fra Den Europæiske Investeringsbank på 57 mio. med midler fra sit eget budget og anden EU-finansiering udvider regionen hospitalet Toruń's Rydygier. Med fokus på forskning og moderne teknologi vil dette projekt give indbyggerne et komplet udvalg af behandlinger og adgang til de nyeste medicinske procedurer. Antallet af senge til patienter fordobles fra 551 til 1 059. Gulvarealet vil stige fra 20 000 m² til over 50 000 m², og der vil blive skabt 57 000 m² grønne områder. Hospitalet vil opnå besparelser som følge af forbedret effektivitet i administrationen og ved at indføre miljøvenlige og energibesparende foranstaltninger. Den nye del af hospitalet åbner for patienter i 2019.

Opgradering af energinet i Italien ⁽⁶¹⁾

Den Europæiske Investeringsbank låner 100 mio. EUR til Dolomiti Energia til at forny og udbygge sit gas- og elforsyningsnet. Finansieringen vil sikre forbedringen og vedligeholdelsen af vandkraftværker i provinsen Trento i Norditalien, hvor Dolomiti Energia driver virksomhed og beskæftiger 1 400 personer.

Connecting Europe-bredbåndsfond ⁽⁶²⁾: bredbånd når ud til mindre befolkede områder i EU ⁽⁶³⁾

Connecting Europe-bredbåndsfonden er den første investeringsplatform for investeringer i bredbåndsinfrastruktur under Juncker-planen. Fonden kombinerer finansiering fra den Europæiske Investeringsbank, Connecting Europe-faciliteten, nationale erhvervsfremmende banker og private investorer. Den nye bredbåndsfond vil hjælpe EU med at opfylde målet om, at alle europæiske husstande bør have adgang til internetforbindelser på 30 megabit pr. sekund inden 2020, og at alle skoler, transportknudepunkter, de vigtigste udbydere af offentlige tjenester og digitalt intensive virksomheder bør have adgang til internetforbindelser på 1 gigabit pr. sekund inden 2025 (mål for det europæiske gigabitsamfund). Det er en reaktion på den stigende efterspørgsel efter finansiering af mindre bredbåndprojekter med høj risiko i hele Europa, som på nuværende tidspunkt ikke har adgang til EU-midler. Fonden har til formål at skaffe 500 mio. EUR til bredbåndsinvesteringer inden 2020, og den forventes at frigøre investeringer for i alt 1,0-1,7 mia. EUR. Fondens første projekt blev undertegnet i januar 2019 og skulle udrulle fiber til hjem-net (FTTH) af høj kvalitet og med åben adgang til boliger, virksomheder og offentlig forvaltning i landdistrikter i regionerne Primorje-Gorski Kotar og Istria (Kroatien) for at dække mere end 135 000 lokaliteter.

Bedømmelse og evaluering

Dokumentation fra **evalueringen i 2018** antyder en klar merværdi med hensyn til Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringers reaktion på uopfyldte investeringsbehov og imødekommelse af behovet for

⁽⁵⁹⁾ Oplysninger pr. 13. juni 2019, kilde: Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe – <http://www.eib.org/efsi/>

⁽⁶⁰⁾ Europa-Kommissionen, *Juncker-planen — Aktuel status, 2019*, s. 5 — https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/brochure-investment-plan-17x17-mar19_da.pdf

⁽⁶¹⁾ Europa-Kommissionen, *Juncker-planen — Aktuel status, 2019*, s. 12 — https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/brochure-investment-plan-17x17-mar19_da.pdf

⁽⁶²⁾ Som led i sin Europa 2020-strategi fastsatte EU i 2010 tre mål for bredbånd: at levere basalt bredbånd (op til 30 Mbps) til alle europæere inden 2013, at give alle europæere hurtigt bredbånd (over 30 Mbps) inden 2020, og senest i 2020 at sikre ultrahurtigt bredbånd (over 100 Mbps) til mindst 50 % af europæiske husstande. For at støtte disse mål har EU gennemført en række politiske og lovgivningsmæssige foranstaltninger og stillet ca. 15 mia. EUR til rådighed for medlemsstaterne i perioden 2014-2020 gennem en række forskellige finansieringskilder og -typer, herunder 5,6 mia. EUR i lån fra Den Europæiske Investeringsbank. Der er et resumé af fondens retningslinjer for investeringer online på Europa-Kommissionens websted for det digitale indre marked: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/connecting-europe-broadband-fund>.

⁽⁶³⁾ Europa-Kommissionen, *Juncker-planen — Aktuel status, 2019*, s. 9 — https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/brochure-investment-plan-17x17-mar19_da.pdf

konjunkturudlignende investeringer. Fra et politisk synspunkt har fonden formået at flytte debatten fra sparepolitik til støtteforanstaltninger vedrørende investeringer. Baseret på operationer frem til udgangen af 2017 har Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer **støttet mere end 750 000 arbejdspladser, og det forventes, at tallet vil stige til 1,4 mio. arbejdspladser i 2020**. Den har øget bruttonationalproduktet i EU med 0,6 %, et tal der forventes at stige med 1,3 % inden 2020.

Selv om det overordnede billede på makroøkonomisk niveau er forbedret med hensyn til omfanget af finansieringsmangel og finansieringsbetingelser (især for små og mellemstore virksomheder), er der fortsat **betydelige og presserende investeringsbehov**. Resultaterne af vurderingen viser, at der fortsat registreres vedvarende mangler på markedet, der bremser investeringer på forskellige politikområder. Den nylige fremskyndelse af investeringer i EU har endnu ikke vist sig i stand til at bringe investeringer op på det tidligere gennemsnit. Det er desuden nødvendigt at fortsætte indsatsen efter 2020 for at genetablere den langsigtede bæredygtige udvikling for investeringer, navnlig med fokus på EU's eksisterende og nye politiske prioriteter.

Behovet for større fokus på EU's langsigtede klimamål er blandt de **mangler**, der fremhæves i evalueringen fra 2018. Dette behov blev imødekommet med forlængelsen af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer i 2018. Mindst 40 % af andelen af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer til infrastruktur og innovation bør bidrage til klimaindsatsen i overensstemmelse med Parisaftalen. Desuden har Kommissionen benyttet sin repræsentation i de styrende organer i den Europæiske Investeringsbank og den Europæiske Investeringsfond samt i styringsudvalg for disse instrumenter til at sikre, at den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond nøje efterlever EU's politiske mål i forbindelse med gennemførelsen af finansielle instrumenter, herunder støtte til sociale iværksætterinitiativer, bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, bekæmpelse af klimaændringer, bekæmpelse af skatteunddragelse og fremme af god forvaltningsgik vedrørende international beskatning.

Tidligere støttede Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer kun et begrænset antal grænseoverskridende projekter, der normalt har en høj europæisk merværdi. Det er fortsat vigtigt at sikre en bred geografisk dækning i hele EU, et aspekt der er blevet forbedret i løbet af den tid, fonden har haft sit virke. Med hensyn til sammenhængen kan komplementariteten og den gensidige støtte mellem fondens tre søjler forbedres yderligere, og der er plads til at nedbringe de potentielle risici for konkurrence mellem fonden og andre af EU's finansielle instrumenter.

I januar 2019 offentliggjorde **Den Europæiske Revisionsret** en særberetning (nr. 03/2019) om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Selv om revisionens generelle konklusion er, at fonden har været effektiv med hensyn til at rejse finansiering til støtte for betydelige ekstrainvesteringer i EU, udtrykte Revisionsretten også visse betænkeligheder. Det drejer sig bl.a. om, hvorvidt nogle foranstaltninger har erstattet andre af Den Europæiske Investeringsbanks foranstaltninger og EU's finansielle instrumenter, og hvorvidt en del af fondens støtte er gået til projekter, der kunne være blevet finansieret via andre kilder — om end på andre betingelser. Revisionsretten understregede også det fortsatte behov for at sikre en afbalanceret geografisk spredning af de investeringer, der støttes af fonden.

Kommissionen har under den flerårige finansielle ramme og som videreførelse af Juncker-planen samt Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer foreslået et nyt initiativ om at mobilisere private og offentlige investeringer i perioden 2021-2027 — **InvestEU-programmet**. Med det nye program indføres der ændringer for at løse spørgsmål, som blev påpeget af Den Europæiske Revisionsret for at gøre EU-finansiering til investeringsprojekter i Europa enklere, mere effektive og mere fleksible. InvestEU-programmet skal fokusere på at afhjælpe store investeringsunderskud på centrale områder i fremtiden via en EU-budgetgaranti på 38 mia. EUR. Programmet vil dermed sætte yderligere skub i jobskabelsen og fremme investeringer og innovation i EU. Det forventes, at programmet mobiliserer private og offentlige investeringer for ca. 650 mia. EUR i hele EU senest ved udgangen af 2027 og yder støtte gennem fire politiske fokusområder: bæredygtig infrastruktur, forskning, innovation og digitalisering, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) samt sociale investeringer og kvalifikationer.

Connecting Europe-faciliteten

Programmets mål

For at sætte gang i jobskabelse og øge væksten har EU brug for en moderne højeffektiv infrastruktur, som kan bidrage til at sammenkoble og integrere Unionen og alle dens regioner, inden for transport-, telekommunikations- og energisektorerne. Sådanne forbindelser er vigtige for at forbedre den frie bevægelighed for personer, varer, kapital og tjenesteydelser.

Connecting Europe-faciliteten støtter derfor investeringer i transport, energi og digital infrastruktur gennem udvikling af transeuropæiske net. Disse net letter sammenkoblinger og interoperabilitet på tværs af landegrænserne, fremmer øget økonomisk, social og territorial samhørighed og bidrager til en mere konkurrencedygtig social markedsøkonomi.

Connecting Europe-faciliteten har følgende specifikke mål:

Connecting Europe-faciliteten – Transport

- Fjerne flaskehalse, forbedre jernbanernes interoperabilitet, slå bro over manglende forbindelser og navnlig forbedre grænseoverskridende strækninger.
- Sikre bæredygtige og effektive transportsystemer på lang sigt med henblik på forberedelse til de forventede fremtidige transportstrømme samt mulighed for dekarbonisering af alle transportformer gennem overgang til innovative, energieffektive lavemissionstransportteknologier, samtidig med at sikkerheden optimeres.
- Optimere integration og sammenkobling af transportformer og fremme transporttjenesternes interoperabilitet, samtidig med at tilgængeligheden af transportinfrastruktur sikres.

Connecting Europe-faciliteten – Energi

- Øge konkurrenceevnen ved at fremme yderligere integration på det indre marked for energi samt elektricitets- og gasnets interoperabilitet på tværs af grænserne.
- Forbedre energiforsyningsikkerheden i EU.
- Bidrage til bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse, bl.a. ved at integrere energi fra vedvarende energikilder i transmissionsnettet og ved at udvikle intelligente energinet og CO2-net.

Connecting Europe-faciliteten – Telekommunikation

- Bidrage til interoperabilitet, konnektivitet, bæredygtig udbredelse, drift og evolutiv vedligeholdelse af transeuropæiske digitaltjenesteinfrastrukturer samt samordning på europæisk plan.
- Bidrage til effektive strømme af private og offentlige investeringer til fremme af udbredelsen og moderniseringen af bredbåndsnet med henblik på at bidrage til at nå bredbåndsmålene i den digitale dagsorden for Europa.

Gennemførelse og seneste resultater

Connecting Europe-faciliteten yder støtte til udvikling af det transeuropæiske transportnet, der fuldender grænseoverskridende forbindelser, slår bro over manglende forbindelser og fjerner flaskehalse. *Mellem 2014 og 2018* blev der udvalgt 688 projekter til finansiering under **transportdelen** af Connecting Europe-faciliteten. Der blev ydet EU-finansiering for 22,8 mia. EUR, hvilket genererede et investeringsvolumen på 48 mia. EUR. *I 2018* ydede Connecting Europe-faciliteten midler for 1,7 mia. EUR, hvilket genererede en samlet investering på næsten 7 mia. EUR til 88 transportprojekter, som fokuserer på de transeuropæiske net (TEN). Herudover blev der lanceret en specifik indkaldelse af projekter med 450 mio. EUR i disponible midler til at mobilisere finansiering til fordel for transportsikkerhed, digitalisering og multimodalitet.

Telekommunikationsdelen af Connecting Europe-faciliteten fremmer interoperabiliteten ved at etablere et økosystem af pålidelige grænseoverskridende digitaltjenesteinfrastrukturer, der er nødvendige for at udløse den digitale omstilling i medlemsstaterne. Med hensyn til konnektivitet stimulerer Connecting Europe-faciliteten investeringer i etablering og modernisering af bredbåndsnet og i levering af lokale trådløse forbindelser af høj kvalitet i lokalsamfund (Wifi4EU). Digitaltjenesteinfrastrukturer letter grænseoverskridende interaktion mellem offentlige myndigheder, virksomheder og borgere på en lang række områder såsom cybersikkerhed, åbne data, og e-sundhed. Arbejdsprogrammet for 2018 støttede udbredelse, drift og vedligeholdelse af 16 digitale infrastrukturer, der videreudvikler investeringer foretaget i foregående år. Derudover blev der føjet tre nye byggesten til Connecting Europe-facilitetens økosystem, nemlig eArchiving, Context Broker og testinfrastruktur til big data ⁽⁶⁴⁾.

E-identifikationsmodulet behandler problemet med grænseoverskridende anerkendelse af nationalt udstedte elektroniske identifikationsdokumenter. Når det er indført i en medlemsstat, bliver gensidig anerkendelse af sådanne nationale identifikationsdokumenter mulig mellem de deltagende medlemsstater. Det betyder, at en EU-borger for eksempel vil kunne få adgang til en offentlig tjeneste i en anden medlemsstat ved brug af sit eget nationale middel til identifikation. *I 2018* finansierede Connecting Europe-faciliteten et ambitiøst projekt, der dannede grundlag for den nuværende brug af elektroniske identifikationsdokumenter i Nederlandene, der gav EU-borgere mulighed for at dokumentere sin identitet elektronisk med deres nationalt udstedte dokumenter, når de ønskede adgang til over 200 offentlige tjenester i mere end 90 kommuner. Løsningen er for øjeblikket tilgængelig for indehavere af østrigske, tyske og belgiske elektroniske identifikationsdokumenter og bør gradvis udvides til andre lande ⁽⁶⁵⁾EUR).

I 2018 blev en indkaldelse med blandet finansiering på transportområdet 2017 under Connecting Europe-faciliteten afsluttet. Der blev stillet et vejledende budget på i alt 1,40 mia. EUR i EU-tilskud til rådighed, som skulle kombineres med finansiering fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Den Europæiske Investeringsbank, nationale erhvervsfremmende banker eller private investorer. Der vil blive afsat over 250 mio. EUR til samfinansiering af alternative brændstoffer i transportsektoren. Projekterne skal:

- gøre maritime transportforbindelser mellem havnen i Świnoujście, Polen, og havnen i Ystad, Sverige, grønne
- udbrede offentlig brintbaserede transportinfrastruktur i Danmark, Letland og Det Forenede Kongerige
- opbygge et net af naturgastankstationer med flydende biobrændsel på veje, der forbinder det sydlige Spanien og østlige Polen via Belgien, Tyskland, Frankrig og Nederlandene
- elektrificere by- og regionalbusruter i Kroatien, Italien, Slovenien og Slovakiet ⁽⁶⁶⁾.

Projektet om **et emissionsfrit servicenet for offentlig transport**, der forbinder Amsterdam med Amsterdams Schiphol-lufthavn blev udvalgt under indkaldelsen med blandet finansiering. Dette projekt vil bidrage til at øge multimodaliteten og dermed til at skifte fra fossile til alternative brændstoffer i byknudepunkter i det transeuropæiske transportnet omkring Amsterdam (Nordsøen - Østersøen, Nordsøen - Middelhavet og Rhinen - Alperne).

⁽⁶⁴⁾ Programerklæring for 2020, Connecting Europe-faciliteten, s. 163.

⁽⁶⁵⁾ Programerklæring for 2020, Connecting Europe-faciliteten, s. 163.

⁽⁶⁶⁾ Generaldirektoratet for Mobilitet og Transport, årlig aktivitetsrapport for 2018, s. 34.

De flerårige arbejdsprogrammer for **energidelen** af Connecting Europe-faciliteten for perioden 2014 til 2018 har medført, at i alt 3,4 mia. EUR blev tildelt 122 aktioner, der bidrager til 91 projekter af fælles interesse ⁽⁶⁷⁾.

I 2018 blev der indgået en aftale om projektet SuedOstLink, et af Tysklands største energiinfrastrukturprojekter. Projektet består af 580 km højspændingsledninger, der graves ned. Med strømledningen vil der blive skabt forbindelse mellem den vindenergi, der produceres i det nordlige Tyskland, og forbrugscentrene i den sydlige del af landet, der er akut brug for. Det vil således sikre bedre integration af vedvarende energi og fremme grænseoverskridende udveksling af energi med nabomedlemsstater.

Der blev tildelt et tilskud på 27 mio. EUR som støtte til opførelsen af en ny intern strømline på 400 kV mellem Cernavoda og Stalpu i Rumænien, som vil bidrage til en øget kapacitet af samkøringslinjerne mellem Bulgarien og Rumænien samt integration af vindenergi fra Sortehavskysten.

Desuden blev der indgået en tilskudsafteale om at støtte indførelse af naturgas i Cypern gennem CyprusGas2EU-projektet (med EU-støtte på 101 mio. EUR), som vil løse Cyperns nuværende energimæssige isolation, bringe diversitet til en region, der hovedsageligt er domineret af en enkelt leverandør, og bidrage til at nedbringe luftforurening og emissioner ved at gøre det muligt at benytte gas til elproduktion frem for brændselsolie. Den vil også forbedre energisikkerheden og priskonkurrenceevnen ⁽⁶⁸⁾.

I 2018 blev der tildelt et tilskud på 578 mio. EUR — det største tilskud nogensinde under Connecting Europe-faciliteten — som støtte til opførelsen af forbindelsen i Biscayabugten mellem Frankrig og Spanien. Den nye elektricitetsforbindelse vil forbedre integrationen af den iberiske halvø i det indre marked for elektricitet. Projektet, der omfatter et 280 km langt offshore afsnit, inkorporerer teknologisk innovative løsninger i udformningen af ruten over Capbreton-kløften og den franske landdel, som er fuldt nedgravet. Denne nye forbindelse vil næsten fordoble kapaciteten på samkøringslinjerne mellem de to lande ved at øge den fra 2 800 MW til 5 000 MW og bringe Spanien tættere på målet om en sammenkobling på 10 % fra det nuværende niveau på 6 %. Et sådant skridt vil muliggøre en øget integration af vedvarende energi og dermed bidrage kraftigt til omstillingen til ren energi og til EU's politik på dette område.

Formand Jean-Claude Juncker præsenterede WiFi4EU-initiativet i 2016 som en del af strategien for det digitale indre marked. Det er en ramme, der omfatter nye foranstaltninger til at opfylde europæeres voksende behov for konnektivitet og til at styrke Europas konkurrenceevne. WiFi4EU-initiativet har til formål at levere internetadgang af høj kvalitet til borgere og besøgende i hele EU via gratis wi-fi-hotspots på offentlige steder som parker, pladser, forvaltninger, biblioteker og sundhedscentre. Der bliver tildelt værdibeviser på 15 000 EUR hver finansieret af Europa-Kommissionen til at støtte næsten 9 000 kommuner i hele EU, Norge og Island til installation af wi-fi-hotspots i disse knudepunkter i det offentlige liv, der benytter sig af tjenesteydelser fra wi-fi-installationsvirksomheder ⁽⁶⁹⁾.

Den første WiFi4EU-indkaldelse af ansøgninger fandt sted i **november 2018**. Der blev indgivet ansøgninger fra mere end 13 000 kommuner i hele Europa og uddelt 2 800 værdibeviser ⁽⁷⁰⁾.

⁽⁶⁷⁾ Programerklæring for 2020, Connecting Europe-faciliteten, s. 163.

⁽⁶⁸⁾ Programerklæring for 2018, Connecting Europe-faciliteten, s. 7.

⁽⁶⁹⁾ Programerklæring for 2018, Connecting Europe-faciliteten, s. 5.

⁽⁷⁰⁾ Programerklæring for 2018, Connecting Europe-faciliteten, s. 5.

Bedømmelse og evaluering

Evalueringen af Connecting Europe-faciliteten ⁽⁷¹⁾ viste, at man ved at samle transport, energi og telekommunikation under en fælles finansieringsramme har givet mulighed for **stordriftsfordele** på programniveau med et fælles forvaltningsorgan og fælles procedurer. På projektniveau har Connecting Europe-faciliteten dog ikke i tilstrækkelig grad skabt de forventede synergier.

Forslaget til den næste Connecting Europe-facilitet har taget konklusionerne fra evalueringen i betragtning ved at øge fokus på navnlig forenkling, større fleksibilitet og bedre resultatovervågning ⁽⁷²⁾.

De fremtidige udfordringer for EU's økonomi, der er knyttet til målene om dekarbonisering og digitalisering, vil indebære en stigende konvergens mellem transportsektoren, energisektoren og den digitale sektor. Eksempler på relevante synergiområder omfatter netforbundet og autonom mobilitet, ren mobilitet baseret på alternative brændstoffer, energilagring og intelligente net. Forslaget til Connecting Europe-faciliteten efter 2020 ⁽⁷³⁾ tager sigte på at øge synergierne: For at fremme projekter, der omfatter mere end én sektor, vil incitamentet indebære muligheden for at anvende den højeste medfinansieringssats for de pågældende sektorer. Derudover vil der være mulighed for, at hver sektor kan godkende supplerende elementer vedrørende en anden sektor, som støtteberettigede omkostninger, f.eks. produktion af vedvarende energi inden for et transportprojekt. For at tilskynde til og prioritere tværsektorielle forslag vil synergidimensionen i en foreslået aktion blive evalueret ud fra tildelingskriterierne. Der vil blive skabt synergier gennem fælles arbejdsprogrammer og fælles finansiering, der involverer de tre sektorer. Det forventes, at visse aktiviteter, der i øjeblikket gennemføres under Connecting Europe-faciliteten for telekommunikation, bliver videreført i forbindelse med programmet for det nye digitale Europa.

⁽⁷¹⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om midtvejsevalueringen af Connecting Europe-faciliteten (COM(2018) 66 final, 14.2.2018, s. 9.

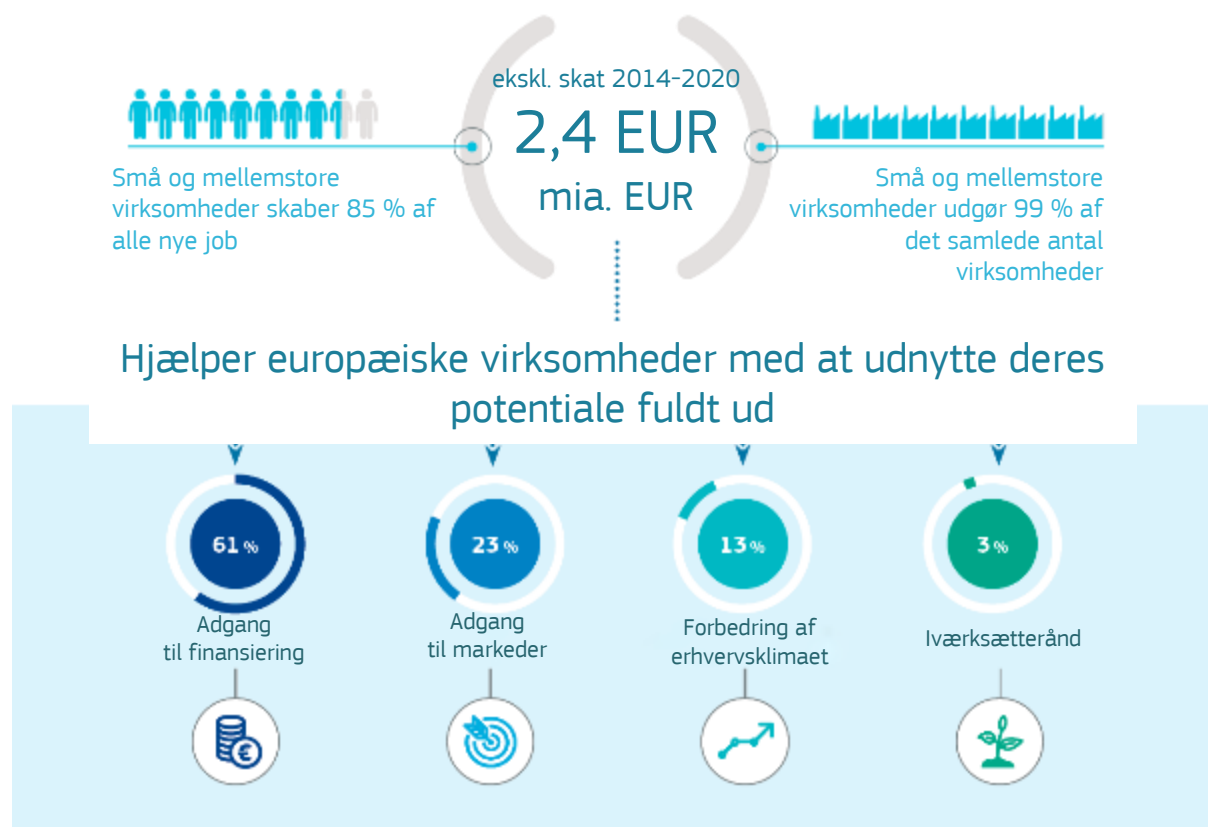
⁽⁷²⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) nr. 283/2014 (COM(2018) 438 af 6.6.2018, s. 8-9.

⁽⁷³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Connecting Europe-faciliteten og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1316/2013 og (EU) nr. 283/2014 (COM(2018) 438 af 6.6.2018, s. 2.

Virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder

Programmets mål

Programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder omfatter **foranstaltninger til støtte for små virksomheder** via tilskud, finansielle instrumenter og støttetjenester.

Kilde: Europa-Kommissionen

Programmet forbedrer små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering gennem to finansielle instrumenter, lånegarantifaciliteten og egenkapitalfaciliteten for vækst. Begge instrumenter forvaltes af Den Europæiske Investeringsfond og giver risikobehæftede små virksomheder, som ellers ikke ville være i stand til at skaffe den nødvendige finansiering, adgang til lån og egenkapitalfinansiering.

Gennemførelse og seneste resultater

Siden 2015 og som en del af investeringsplanen for Europa er finansieringsmulighederne under **lånegarantifaciliteten** blevet styrket med støtte fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Den oprindelige investering blev i 2017 konverteret til et permanent supplerende tilskud til budgettet for lånegarantifaciliteten på 550 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Dette gjorde det muligt i **2018** at stille langt mere finansiering til rådighed for risikobehæftede mindre virksomheder, herunder nye virksomheder, som har sværest ved at få adgang til finansiering på grund af deres formodede højere risiko eller manglende tilstrækkelige sikkerhedsstillelse. I løbet af 2018 indgik Den Europæiske Investeringsfond 36 aftaler om lånegarantier for en samlet sum af 387 mio. EUR. Heraf blev 33 støttet af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og lånegarantifaciliteten i fællesskab ⁽⁷⁴⁾. Disse aftaler har

⁽⁷⁴⁾ Programerklæring for programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (COSME), s. 2.

sammen med dem, der blev indgået i tidligere år, ved udgangen af september 2018 givet over 381 000 små virksomheder mulighed for at modtage mere end 20 mia. EUR i finansiel støtte.

Indgåelse af aftaler om **egenkapitalfaciliteten til vækst** tog længere tid, idet egenkapital kræver mere komplekse processer med fornøden omhu og rejsning af kapital. Ved udgangen af 2018 havde Den Europæiske Investeringsfond investeret i 14 fonde gennem egenkapitalfaciliteten til vækst for i alt 163,5 mio. EUR ⁽⁷⁵⁾. Fem af disse var flertrinsmidler i kombination med InnovFin Egenkapitalfaciliteten for forskningsuddannelsens første trin ⁽⁷⁶⁾, der blev oprettet under Horisont 2020.

Enterprise Europe-netværket hjælper små europæiske virksomheder med at internationalisere gennem rådgivning og ved at finde virksomheder, teknologi og innovationspartnere i udlandet. Netværkstjenesterne er til rådighed for mindre virksomheder i EU og lande, der er tilknyttet programmet gennem 607 formidlerorganisationer. I 2018 hjalp netværkstjenesterne ca. 250 000 små og mellemstore virksomheder med at udvide deres forretning uden for deres hjemland, og de arrangerede ca. 75 000 møder om forretnings samarbejde mellem små virksomheder, hvilket førte til indgåelse af 2 611 internationale partnerskabsaftaler ⁽⁷⁷⁾. Netværkets fornyede rådgivningstjeneste hjalp i 2018 1 796 små og mellemstore virksomheder med at forbedre deres konkurrenceevne og innovation. Enterprise Europe-netværkets opskalingsrådgivning er iværksat, jf. Kommissionens opstarts- og opskalingsinitiativ ⁽⁷⁸⁾, med gennemførelsen af en specifik indsats, der omfatter 56 EU-regioner og hjælper opskalingsvirksomheder med at overkomme hindringer for vækst. Der er udarbejdet en ny strategisk vision for Enterprise Europe-netværket for sikre, at det fortsat yder rådgivning, der opfylder små virksomheders fremtidige behov.

Små virksomheder værdsætter netværket og dets støtte: 89 % af de små og mellemstore virksomheder forventer at forbedre deres markedssituation takket være støtten. Desuden mener næsten halvdelen, at deres konkurrenceevne forbedres gennem forbedringer i innovation, som de har opnået med støtte fra netværket. Næsten seks ud af ti anslår, at netværkstjenester vil hjælpe dem med at bevare eller skabe arbejdspladser.

Erasmusinitiativet for unge iværksættere lancerer årlige indkaldelser af forslag. I 2018 er Erasmusinitiativet for unge iværksættere allerede nået op på 7 000 udvekslinger mellem nye og erfarne iværksættere i hele Europa siden programmets start ⁽⁷⁹⁾. For at teste den geografiske udvidelse af Erasmusinitiativet for unge iværksættere til nye destinationer uden for Europa blev pilotprojektet på 24 måneder Erasmus for unge iværksættere i hele verden iværksat i april 2018.

Programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder bidrager også til **at forbedre rammevilkårene for europæiske virksomheders konkurrenceevne** på flere forskellige måder. I forbindelse med det internationale initiativ "cluster go" banede programmet i 2018 vej for etablering af 25 europæiske klyngepartnerskaber, som støtter 134 klynger i Europa i deres internationaliseringsbestræbelser til gavn for de små og mellemstore virksomheder ⁽⁸⁰⁾. Dette initiativ opfordrer deltagende klynger og små virksomheder til at indgå i globale værdikæder og finde strategiske partnere uden for Europa. I 2018 blev der oprettet ni europæiske strategiske klyngepartnerskaber for intelligent specialisering og investeringer. Disse partnerskaber samler 57 klynger i hele Europa og når ud til over 6 000 små og mellemstore virksomheder.

Den europæiske platform for klyngesamarbejde ⁽⁸¹⁾ er blevet et førende samlingspunkt, der har til hensigt at lette klyngesamarbejde på europæisk og globalt plan. Den samler over 930 klyngeorganisationer og når ud til ca. 100 000 små virksomheder. Med tilrettelæggelse af over 1 100 internationale matchmaking-møder mellem klynger i 2018, som den europæiske platform for klyngesamarbejde deltog i, er den blevet et vigtigt EU-instrument til understøttelse af disse virksomheders internationalisering.

⁽⁷⁵⁾ Programmerklæring for programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (COSME), s. 2.

⁽⁷⁶⁾ http://www.eif.europa.eu/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/innovfin-equity/index.htm

⁽⁷⁷⁾ Programmerklæring for programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (COSME), s. 3.

⁽⁷⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Europas kommende ledere: opstarts- og opskalingsinitiativet (COM (2016) 733 final af 22.11.2016 — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2016%3A733%3AFIN>

⁽⁷⁹⁾ Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætteri og SMV'er, Årlig aktivitetsrapport for 2018, s. 16.

⁽⁸⁰⁾ Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætteri og SMV'er, Årlig aktivitetsrapport for 2018, s. 18.

⁽⁸¹⁾ <https://www.clustercollaboration.eu/eu-initiative/cluster-excellence-calls>

Bedømmelse og evaluering

En undersøgelse, der evaluerer programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder ⁽⁸²⁾, viser en god tilpasning af programmet til små europæiske virksomheders hurtigt skiftende behov og en stor relevans for offentligheden takket være fokus på fremme af jobskabelse og vækst. Programmet er koncentreret om EU-dimensionen, som er afgørende for de fleste tiltag. Programmet har lagt fundamentet for at nå de forventede resultater. Programmets styrke ligger i anvendelsen af formidlingsorganisationer (finansielle formidlere, medlemmer af Enterprise Europe-netværket, formidlerorganisationer for Erasmusinitiativet for unge iværksættere og klyngeorganisationer). Programmet udnytter, at disse lokale formidlere er tæt på små virksomheder og letter integrationen af programmets tjenester med de tjenester, der udbydes af de nationale og regionale formidlere. Tilbagemeldingerne fra modtagerne er generelt positive, og de fleste beretter, at deres deltagelse havde et godt cost-benefit-forhold. Den europæiske dimension er programmets merværdi.

Undersøgelsen omfatter forslag til forbedring af mangler i programmets resultater: opdelingen af budgettet i mange små aktioner bør reduceres for at forbedre effektiviteten og omkostningseffektiviteten, og tilgængeligheden af overvågningsdata bør stilles til rådighed centralt for at kunne fungere som strategisk vejledning for gennemførelsen. Der er ikke nogen væsentlige overlapninger af programmets aktiviteter med andre politiske initiativer, både på EU-plan og nationalt og regionalt plan. For nogle aktioner er der dog plads til forbedring af synergier og komplementaritet med andre EU-aktioner samt nationale og regionale foranstaltninger.

Undersøgelsen blev anvendt til udarbejdelsen af forslag til efterfølgende programmer for den flerårige finansielle ramme for perioden efter 2020. Programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (med undtagelse af de finansielle instrumenter) integreres i et nyt program kaldet programmet for det indre marked ⁽⁸³⁾. Det nye program skal støtte specifikke typer af aktioner inden for forbedret konkurrenceevne, især for små og mellemstore virksomheder, standardisering, forbrugerbeskyttelse, bekæmpelse af hvidvaskning af penge, konkurrence, regnskabsaflæggelse og revision, veterinære og plantesundhedsmæssige foranstaltninger i hele fødevarerekæden og europæiske statistikker. Programmets finansielle instrumenter integreres i en ny fond kaldet InvestEU, der samler EU-finansiering i form af gæld og egenkapital under et tag.

ERASMUS+

Programmets mål

Erasmus+ er EU's flagskibsprogram, der støtter og styrker almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt i Europa. I tre årtier har Erasmus+ og programmets forgængere givet unge, studerende, elever på erhvervsuddannelser og voksne mulighed for at studere, videreudanne sig, få erfaring og arbejde som frivillige i udlandet, i eller uden for Europa. Erasmus+-programmet spiller en vigtig rolle med hensyn til at **støtte samarbejdet mellem universiteter, skoler, udbydere af erhvervsuddannelser**, ungdoms- og idrætsorganisationer samt læringsmuligheder til fremtidige lærere og faglig udvikling af undervisere og skoleledere. Programmet fremmer mobiliteten for studerende og personale inden for erhvervsuddannelserne samt ansatte i sektoren for voksenuddannelse, samtidig med at det støtter internationalisering gennem strategiske partnerskaber, der styrker de prioriteter, der er fastsat i Riga-konklusionerne om erhvervsuddannelse og den europæiske dagsorden for voksenuddannelse.

⁽⁸²⁾ Midtvejsevalueringen af COSME-programmet — endelig rapport. Ekstern undersøgelse til COSME-midtvejsevalueringen.

⁽⁸³⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet for det indre marked, virksomheders konkurrenceevne, herunder små og mellemstore virksomheders, og europæiske statistikker og om ophævelse af forordning (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014, (EU) nr. 258/2014, (EU) nr. 652/2014 og (EU) 2017/826 (COM (2018) 441 af 7.6.2018).

Støtte til uddannelse og erhvervsuddannelse

- På vej mod et europæisk uddannelsesområde inden 2025.
- Forbedring af niveauet af nøglekompetencer og -kvalifikationer til et mere sammenhængende samfund, navnlig gennem læringsmobilitet og samarbejde med arbejdslivet.
- Fremme af kvalitetsforbedringer, innovationsekspertise og internationalisering af uddannelsesinstitutioner.
- Stimulering af innovativ politisk udvikling, politisk dialog og gennemførelse samt udveksling af viden inden for uddannelse, erhvervsuddannelse og unge.
- Øge bevidstheden om betydningen af livslang læring.
- Støtte til den internationale dimension af uddannelse og erhvervsuddannelse.
- Undervisning i og læring af sprog.
- Fremme undervisning og forskning i europæisk integration gennem Jean Monnet-aktiviteter.

Ungdom

- Forbedring af niveauet af nøglekompetencer og -kvalifikationer hos unge, navnlig gennem bedre muligheder for ikke-formel læringsmobilitet.
- Øget samarbejde mellem organisationer på ungdomsområdet.
- Støtte til den internationale dimension af ungdomsaktiviteter samt ungdomsarbejders og -organisationers rolle.

Idræt

- Håndtering af grænseoverskridende trusler mod idrættens integritet.
- Støtte til god forvaltning inden for idræt og dobbelte karrierer for idrætsudøvere.
- Fremme af frivillige aktiviteter inden for idræt.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 var fokus på tværs af alle aktionerne i programmet på aktiviteter, der støtter social inklusion og lighed inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt — i overensstemmelse med Pariserklæringen om fremme af medborgerskab og fælles værdier for frihed, tolerance og ikke-forskelsbehandling gennem uddannelse og med Kommissionens handlingsplan for integration af tredjelandsstatsborgere.

I 2018 demonstrerede ERASMUS+ sin fleksibilitet ved at opfylde specifikke politiske prioriteter gennem forskellige aktioner.

800 000	320 000	13 000	47 000	55 000	172 000
Antallet af personer, der <i>i 2018</i> havde gavn af uddannelse, arbejde eller frivilligt arbejde i udlandet (10 mio. siden lanceringen af programmet)	Antallet af deltagere i studerendes mobilitet på videregående uddannelser <i>i 2018</i>	Antallet af deltagere i arbejdsbaseret mobilitet (december <i>2018</i>)	Antal brugere af den elektroniske platform for livslang læring (december <i>2018</i>)	Antal download af Erasmus+-mobilappen (december <i>2018</i>)	Antal deltagere i uddannelsesmobilitet på erhvervsuddannelser og almene uddannelser <i>i 2018</i>

Inden for **videregående uddannelser** var fokus *i 2018* på forbedring af kvaliteten og relevansen af studerendes viden og færdigheder, bedre udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologi (IKT), bedre integration af de videregående uddannelsessystemer og bedre forbindelser mellem videregående uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere eller sociale virksomheder. Der var over 320 000 udvekslinger af studerende på videregående læreanstalter *i 2018*.

Inden for **skoleuddannelse** var fokus på styrkelse af lærerstandens faglige profil, fremme af tilegnelse af nøglekompetencer, f.eks. ved at afhjælpe dårlige resultater i grundlæggende færdigheder som matematik, videnskab og læsning samt støtte til flersprogede klasser. Skolers adgang til Erasmus+-programmet blev lettet *i 2018* ved at indføre en ny form for skoleudvekslingspartnerskaber i programmet. Som følge heraf steg antallet af udvalgte projekter i sektoren med 40 %. Lærere kan også deltage i eTwinning-partnerskabet og deltage i samarbejdsprojekter med klasser i andre lande for at følge muligheder for faglig udvikling, både online og ved fremmøde, samt opnå anerkendelse for deres arbejde. Siden sin oprettelse i 2005 har 640 000 brugere og 218 000 skoler tilsluttet sig eTwinning. *I 2018* blev der registreret 103 000 nye brugere, og der blev iværksat 14 000 projekter.

Med hensyn til **erhvervsuddannelse** støtter Erasmus+ udvikling af partnerskaber mellem erhvervslivet og uddannelser, der er rettet mod at fremme arbejdsbaseret læring i alle former, med særlig vægt på lærlingeuddannelser samt udvikling af fælles kvalifikationer og læseplaner, der svarer til de nuværende og fremtidige sektorspecifikke kvalifikationsbehov. Langvarig mobilitet (mellem tre og 12 måneder) for støtteberettigede deltagere blev styrket med indførelsen af ErasmusPro-aktiviteter ⁽⁸⁴⁾ i Erasmus+-programmet fra 2018. Mobiliteten steg hermed med over 60 % (8 000 i gennemsnit pr. år i perioden 2014-2017 og næsten 13 000 *i 2018*).

Hvad angår **social inklusion og lighed** støtter Erasmus+ foranstaltninger, der har til formål at bekæmpe voldelig radikaliserings og fremme demokratiske værdier, grundlæggende rettigheder, interkulturel forståelse og aktivt medborgerskab, fremme inklusion af dårligt stillede elever, herunder personer med indvandrerbaggrund, og samtidig forebygge og bekæmpe forskelsbehandling. Idrætsdelen støtter fortsat initiativer til at håndtere grænseoverskridende trusler mod idrættens integritet såsom doping, aftalt spil og vold samt alle former for intolerance og diskrimination. Den har fremmet god forvaltning inden for idræt og

⁽⁸⁴⁾ https://europa.eu/youth/node/50165_da

dobbelte karrierer for idrætsudøvere samt frivilligt arbejde inden for idræt samt social inklusion, herunder af flygtninge og indvandrere.

Hvad angår voksenuddannelse, var fokus i 2018 desuden på forbedring og udvidelse af udbuddet af uddannelsesmuligheder af høj kvalitet, der er tilpasset behovene hos den enkelte lavtuddannede voksne eller voksne med ringe kvalifikationer opnår læsefærdigheder, talforståelse eller digitale færdigheder, bl.a. gennem valideringen af færdigheder, der er erhvervet gennem uformel og ikke-formel læring. Udvidelse og udvikling af underviseres kompetencer er også fremhævet som en prioritet for denne sektor.

Voksenuddannelse: Den elektroniske platform for voksenuddannelse i Europa, der har mere end 47 000 registrerede brugere (en stigning på 38 % på et år), viste en betydelig forøgelse af brugere i 2018. Platformen er et flersprogligt, åbent medlemsfællesskab af fagfolk inden for voksenuddannelse såsom voksenundervisere, rådgivere og støttepersonale, forskere og akademikere samt beslutningstagere.

Med hensyn til den internationale dimension tilbød Erasmus+ fortsat muligheder for mobilitet til personale ved videregående lærestudier, studerende, unge og ungdomsledere mellem Europa og resten af verden med særlig vægt på at støtte yderligere udvikling af den europæiske naboskabsregion (det vestlige Balkan, Østpartnerskabet ⁽⁸⁵⁾ og det sydlige Middelhavsområde). Den 18. januar 2018 vedtog Kommissionen handlingsplanen for digital uddannelse ⁽⁸⁶⁾, som dækker det formelle uddannelsessystem med specifikke aktioner for skoler, erhvervsuddannelser og videregående uddannelser. Planen udpeger tre prioriterede områder for at sikre, at digital teknologi anvendes specifikt til at innovere og forbedre undervisning og læring. Planens 11 aktioner omfatter støtte til bredbånd med høj kapacitet på alle skoler, oprettelse af en europæisk digital platform for højere uddannelse og et styrket samarbejde samt tilbud om uddannelsesordninger vedrørende digitale færdigheder og iværksætterfærdigheder samt om udbredelse af kendskabet til onlinesikkerhed.

Erasmus+-mobilappen fungerede fortsat som fælles kontaktpunkt, der vejleder deltagere og interesserede unge i at finde ud af alt det, de har brug for at vide om mulighederne for at rejse til udlandet med Erasmus+. Applikationen giver oplysninger, råd, meddelelser og andre tjenesteydelser, der gør det lettere for unge at tilrettelægge deres mobilitetsperioder. Appen blev hentet og installeret næsten 30 000 gange i løbet af 2018, hvilket bringer det samlede antal downloads siden lanceringen i midten af 2017 op på mere end 55 000. Der er også indledt drøftelser af, hvordan man kan forbedre og udvide udvalget af onlinetjenester til studerende, der i en periode deltager i grænseoverskridende uddannelsesmobilitet, herunder en eventuel styrkelse af appen som led i et større fælles online adgangspunkt for tjenester til mobile studerende.

Rollemodelinitiativet ⁽⁸⁷⁾ — et netværk af positive rollemodeller, der støtter forebyggelse af radikaliserings, som fører til voldelig ekstremisme — bliver videreudviklet af nationale agenturer, der deltager i Erasmus+. De første pilotaktiviteter startede i 2017, og i løbet af 2018 inddrog initiativet en bredere dimension (heriblandt en vellykket lancering af rollemodelinitiativet i Italien i marts 2018). Ud over dette initiativ, der blev gennemført af de nationale Erasmus+-kontorer, styrker Kommissionen tilgangen med rollemodeller via en Erasmus+-indkaldelse af forslag vedrørende social inklusion.

Initiativet om kreativitet og kritisk tænkning inden for videregående uddannelser, der blev iværksat i starten af 2018, har til formål internationalt at udvikle og afprøve et vurderingsværktøj for at hjælpe fakulteter med at udvikle og evaluere studerendes evner til kreativitet og kritisk tænkning. Kommissionen finansierer gennem Erasmus+ den første fase af projektet, der består i at inddrage personale på videregående lærestudier i gennemførelsen af kreativitet og kritisk tænkning og indsamling af eksempler på pædagogiske opgaver og studenterarbejde som eksempler på, hvordan studerende kan bruge disse færdigheder i forskellige situationer.

⁽⁸⁵⁾ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/eastern-partnership_en

⁽⁸⁶⁾ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_da

⁽⁸⁷⁾ https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/role-models-promoting-common-values_da

Bedømmelse og evaluering

Af midtvejsevalueringen af Erasmus+-programmet for perioden 2014-2020 ⁽⁸⁸⁾, som vurderede fremskridtene i gennemførelsen af programmet og den langsigtede virkning af de foregående programmer, fremgår det, at det nuværende Erasmus+ leverer en enestående pakke af resultater inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt, og at interessenter og offentligheden sætter stor pris på programmet. Midtvejsevalueringen fremhævede den stærke europæiske merværdi af Erasmus+ og de foregående programmer. Den fremhævede desuden de positive integrerede virkninger af programmet, der omfatter læring i alle sammenhænge.

Evalueringen fremhævede en række områder, hvor der er plads til forbedring. Evalueringen pegede navnlig på behovet for, at Erasmus+ i højere grad når ud til personer med færre muligheder, for at gøre det lettere for små organisationer at deltage, så programmet bliver mere inklusivt og for at styrke foranstaltninger til fremme af kendskabet til europæisk integration og europæisk tilhørsforhold, navnlig blandt yngre generationer. Med hensyn til effektivitet, bør Erasmus+ styrke omfanget af aktiviteterne i de sektorer, der opnår de bedste resultater, men som indtil videre har modtaget forholdsvis færre midler, f.eks. inden for skoleuddannelse og erhvervsuddannelse og på ungdomsområdet, hvilket også vil bidrage til at styrke den inkluderende dimension i programmet. Med hensyn til effektivitet bør Erasmus+ yderligere forenkle procedurerne for ansøgning og rapportering med henblik på at mindske den administrative byrde for støttemodtagerne, og programmet bør optimere sine onlineprocedurer yderligere.

Revisionsretten konkluderede også i sin særberetning ⁽⁸⁹⁾ om mobilitet under Erasmus+, at dette program er et velkendt, succesfuldt EU-varemærke. Erasmus+ spiller en central rolle i opbygningen af læringsmobilitet i udlandet og har en positiv indvirkning på deltagernes holdninger til EU. Revisionsretten påpegede, at den innovative studielånsгаранти-facilitet er et område, der kan forbedres, ligesom den anbefalede bedre dækning af programmets mål ved hjælp af indikatorer.

Kommissionen tog disse forslag til forbedring i betragtning i den foreslåede efterfølger til **Erasmus-programmet: EU-programmet for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt** ⁽⁹⁰⁾ i forbindelse med den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Det nye program vil navnlig fokusere på intensivering af mobilitet og udvekslinger for alle kategorier af elever, en øget indsats for at nå ud til elever med færre muligheder, og flere muligheder for at samarbejde, herunder for mindre organisationer. Det nye program vil bestræbe sig på at rationalisere og tilpasse fokus for visse eksisterende aktioner. Eksempelvis vil visse aktioner blive specifikt rettet mod aktiviteter, der fremmer udviklingen af kompetencer på fremtidsorienterede områder, andre vil blive rettet mod at fremme innovation inden for uddannelse, ungdom og idræt, Jean Monnet-aktiviteter vil blive delvist tilpasset for at nå ud til en bredere gruppe af studerende, og aktionerne på området for voksenlæring vil blive styrket. Samtidig styrker det foreslåede program programmets inklusive dimension ved at tilpasse visse eksisterende aktioner og indføre nye foranstaltninger (såsom kortvarig mobilitet og gruppemobilitet samt virtuelt samarbejde).

Hver eneste euro, som vi investerer i Erasmus+, er en investering i fremtiden – både fremtiden for hver enkelt ung og fremtiden for hele den europæiske idé. Jeg kan ikke forestille mig noget, der i højere grad fortjener vores investering, end netop disse unge, som skal være morgendagens ledere.

30 år med udvekslingsophold i udlandet gennem Erasmus: Kommissionen lancerer mobilapp for at fejre jubilæet — http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1574_da.htm

⁽⁸⁸⁾ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-50-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

⁽⁸⁹⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Mobilitet under Erasmus+: Millioner af deltagere og europæisk merværdi med flere facetter, men resultatmålingen bør forbedres yderligere* - Særberetning nr. 22/2018.

⁽⁹⁰⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Erasmus: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013 (COM(2018) 367 final af 30.5.2018).

Det europæiske solidaritetskorpset

Programmets mål

Formand Jean-Claude Juncker lancerede det europæiske solidaritetskorpset i sin tale om Unionens tilstand i 2016. Det europæiske solidaritetskorpset tilbyder unge mellem 18 og 30 år mulighed for at deltage i en lang række solidaritetsaktiviteter i hele EU med det formål at skabe 100 000 muligheder inden udgangen af 2020. Fra december 2016 og indtil vedtagelsen af forordningen om det europæiske solidaritetskorpset ⁽⁹¹⁾ blev der iværksat otte forskellige programmer for at give unge mulighed for at deltage i en lang række solidaritetsaktiviteter, der håndterer vanskelige situationer i EU. De unge får glæde af at deltage i aktiviteterne, hvor de kan udvikle sig personligt, engagere sig aktivt i samfundet og blive mere attraktive for arbejdsgiverne. Men deres deltagelse er også en hjælp for NGO'er, offentlige organer og virksomheder i deres bestræbelser på at klare samfundsmæssige og andre udfordringer. Ud over at tilbyde muligheder for frivilligt arbejde, praktikophold og job giver det europæiske solidaritetskorpset også deltagerne mulighed for at iværksætte deres egne solidaritetsprojekter eller udføre frivilligt arbejde i grupper.

Det europæiske solidaritetskorpset har til formål at styrke unges og organisationers engagement i solidaritetsaktiviteter. Korpset bidrager til at styrke samhørigheden, solidariteten og demokratiet i Europa og i udlandet og til at tackle samfundsmæssige og humanitære udfordringer på lokalt niveau med særligt fokus på fremme af social inklusion.

Fremme af solidaritet som en værdi gennem frivilligt arbejde; øge unges og organisationers deltagelse.

Bidrage til at styrke samhørigheden, solidariteten, demokratiet og medborgerskabet i Europa.

Reagere på samfundsmæssige udfordringer og styrke fællesskaber, med særlig vægt på at fremme social inklusion.

Gennemførelse og seneste resultater

Siden december 2016 har Kommissionen været koncentreret om at udforme og udvikle det europæiske solidaritetskorpset samt at fremme korpset og nå ud til potentielle deltagere.

⁽⁹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1475 af 2. oktober 2018 om fastlæggelse af den retlige ramme for det europæiske solidaritetskorpset og om ændring af forordning (EU) nr. 1288/2013, forordning (EU) nr. 1293/2013 og afgørelse nr. 1313/2013/EU (EUT L 250 af 4.10.2018, s. 1-20).

Ved udgangen af 2018 var der nået en række vigtige milepæle, som bl.a. omfatter følgende:

- Forordningen ⁽⁹²⁾ om oprettelse af det europæiske solidaritetskorpset blev vedtaget og udgør retsgrundlaget for korpset, hvilket lettede gennemførelsen af programmet og gav korpset et selvstændigt budget.
- Korpsets første indkaldelse af forslag i 2018 var en succes, med mere end 1 400 forslag fra organisationer, der er vært for eller støtter solidaritetsaktioner. Af disse forslag kom 255 fra grupper af unge, der var registreret på korpsets portal med henblik på at gennemføre solidaritetsprojekter. De foreslåede aktiviteter kan tilsammen tilbyde muligheder for op til 13 000 unge.
- Ultimo 2018 har over 10 000 unge siden programmets start allerede påbegyndt deres aktiviteter, og antallet af unge, der er registreret på portalen ⁽⁹³⁾, var over 96 000, hvilket vidner om høj efterspørgsel, der sandsynligvis vil hjælpe med at udnytte alle de muligheder, programmet tilbyder.

Foto: © Den Europæiske Union

Géraldine Maitreyi Gupta er en af de tusindvis af unge europæere, der har meldt sig frivilligt til Det Europæiske Solidaritetskorpset. Den 17. november 2018 modtog korpset prisen "Innovation i politik" i kategorien "Civilisation", der uddeles af Innovation in Politics Institute i Wien, Østrig.

Bedømmelse og evaluering

Den forudgående evaluering af korpset ⁽⁹⁴⁾ påpegede, at der er behov for, at EU håndterer disse udfordringer under et udvidet europæisk solidaritetskorpset. Navnlig i betragtning af den forvirring, der i starten herskede blandt potentielle deltagere om korpsets rolle, de underliggende programmer og forskellene i forhold til og sammenhængen med initiativet EU-bistandsfrivillige.

For det kommende EU-budget for 2021-2027 fremlagde Kommissionen sit forslag til et nyt program for det europæiske solidaritetskorpset ⁽⁹⁵⁾, der har til formål at udvide programmets muligheder. Det nye program vil mellem 2021 og 2027 give **mindst 350 000 unge mulighed for at støtte befolkningsgrupper i nød gennem frivilligt arbejde, praktikophold og jobformidling**. Derfor foreslog Kommissionen at afsætte 1,3 mia. EUR over syv år under det næste langsigtede EU-budget.

Forslaget bygger på korpsets resultater fra de første år og konsoliderer indsatsen for, at unge kun behøver henvende sig ét sted, hvis de vil engagere sig i solidaritetsaktiviteter. Korpset vil navnlig også medtage frivillige aktiviteter til støtte for humanitære bistandsaktioner og aktioner i tredjelande. Denne veletablerede EU-ordning for humanitær bistand har hidtil fungeret under betegnelsen "initiativet EU-bistandsfrivillige".

⁽⁹²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1475 af 2. oktober 2018 om fastlæggelse af den retlige ramme for det europæiske solidaritetskorpset og om ændring af forordning (EU) nr. 1288/2013, forordning (EU) nr. 1293/2013 og afgørelse nr. 1313/2013/EU (EUT L 250 af 4.10.2018, s. 1).

⁽⁹³⁾ https://europa.eu/youth/solidarity_da

⁽⁹⁴⁾ SWD(2018) 317 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0317&from=EN>

⁽⁹⁵⁾ COM(2018) 440 final https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:f3d4ea2b-6e31-11e8-9483-01aa75ed71a1.0002.03/DOC_1&format=PDF.

Programmet for beskæftigelse og social innovation (EaSI)

Programmets mål

Programmet for beskæftigelse og social innovation fremmer bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet, der sikrer passende og anstændig social beskyttelse, bekæmper social udstødelse og fattigdom og forbedrer arbejdsvilkårene. Det er baseret på tre akser: støtte til modernisering af beskæftigelses- og socialpolitik (udvikling), jobmobilitet (Den Europæiske Beskæftigelsestjeneste: EURES) og adgang til mikrofinansiering og socialt iværksætteri.

Programmet skal bidrage til opfyldelsen af følgende specifikke målsætninger:

Udvikling	EURES	Mikrofinansiering og socialt iværksætteri
• Evidensbaserede EU-politikker og -lovgivning • Effektiv og inklusiv informationsudveksling, gensidig læring og dialog • Afprøvning af innovationerne inden for social- og arbejdsmarkedspolitikkerne • Øget kapacitet til nationale organisationer og EU-organisationer til at udvikle, fremme og støtte gennemførelsen af EU's politikker	• Gennemsigtige oplysninger om arbejdsmarkedet • Effektiv levering af rekrutteringstjenester og ansættelse af arbejdstagere	• Bedre adgang til og tilgængelighed af mikrofinansiering • Bedre adgang til finansiering for sociale virksomheder • Øget institutionel kapacitet hos udbydere af mikrokredit

For at bidrage til at opnå:

Gennemførelse og de seneste resultater ⁽⁹⁶⁾

I 2018 finansierede programmet 39 projekter gennem syv indkaldelser af forslag med et budget på 33 mio. EUR. Det støttede undersøgelser og foranstaltninger vedrørende arbejdstageres mobilitet, projekter om elektronisk udveksling af oplysninger om socialsikring, øget samarbejde mellem europæiske offentlige arbejdsformidlinger og andre organisationer gennem EURES-nettet, og indførelse af målrettede mobilitetsordninger ("dit første EURES-job"). Desuden fortsatte gennemførelsen af garantifaciliteten for beskæftigelse og social innovation, og inden udgangen af 2018 var der indgået 76 mikrofinansieringsaftaler og 25 aftaler om socialt iværksætteri i 29 lande for i alt 179 mio. EUR. Disse aftaler forventes at frigøre mere end 2 mia. EUR til finansiering af mikrovirksomheder og sociale virksomheder.

a) Under **udviklingsaksen** var der yderligere udvikling i 2018 for så vidt angår erfaringer med administrativt samarbejde med andre EU-medlemsstater samt til at fremme administrativt samarbejde mellem tilsynsmyndigheder og arbejdsmarkedets parter inden for udstationering af arbejdstagere.

Projektet "EU Post lab" var koncentreret om byggebranchen i Østrig, Belgien, Bulgarien, Tyskland, Italien, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien og Tyrkiet. Projektet kortlagde, hvordan samarbejde mellem tilsynsmyndigheder og arbejdsmarkedets parter kan generere relevante data og oplysninger, der kan registreres korrekt og udveksles på nationalt og tværnationalt plan med henblik på at mindske den administrative byrden for arbejdsgivere og samtidig forbedre beskyttelsen af arbejdstageres rettigheder.

Hvad angår social innovation var støtten koncentreret om adgang til social beskyttelse men også om innovative strategier for balance mellem arbejde og privatliv for at forbedre balancen mellem arbejdsliv og omsorgsansvar.

b) Under **EURES-aksen** er anvendelsen af EURES-portalen for jobmobilitet som følge af forbedrede arbejdsmarkedsforhold i medlemsstaterne faldet siden 2017 men er dog fortsat betydelig (0,9 mio. besøg hver måned i 2018). I 2017 var der 8 512 jobformidlinger efter høring af arbejdssøgende som følge af den forberedende foranstaltning "Dit første EURES-job" og målrettede mobilitetsordninger (samt yderligere 1 204 formidlinger i løbet af de første seks måneder af 2018). Ifølge de seneste oplysninger fra resultattavlen for det indre marked udgjorde andelen af de nationale ledige stillinger, der blev delt på EURES, 59 % i 2017.

"Dit første EURES-job" er en EU-jobmobilitetsordning, der hjælper unge mellem 18 og 35 år med at finde et job, et praktikophold eller en læreplads i et andet EU-land, Norge, Island, Liechtenstein eller Schweiz, og som hjælper arbejdsgivere med at finde kvalificeret arbejdskraft. Formålet med ordningen er at matche unge med tilbud om lønnet arbejde i hele Europa.

⁽⁹⁶⁾ Programerklæring 2018.

	2017	2018	Ændring
Antal jobsøgende, der er registreret på EURES-webstedet	287 850	337 991	▲ 17 %
Antal arbejdsgivere, der er registreret på EURES-webstedet	10 726	13 231	▲ 23 %

c) Under akserne mikrofinansiering og socialt iværksætteri var der ved udgangen af 2018 indgået 101 aftaler (76 om mikrofinansiering og 25 om socialt iværksætteri) i 29 lande til et samlet beløb på 178,6 mio. EUR (129,2 mio. EUR til mikrofinansiering og 49,4 mio. EUR til socialt iværksætteri). Ved slutningen af 2016 var hele budgettet på 56 mio. EUR til mikrofinansiering under det oprindelige EU-program for beskæftigelse og social innovation blevet brugt. Dette førte efterfølgende til et supplerende tilskud på 100 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer i december 2017, som blev yderligere forhøjet med et supplerende tilskud på 200 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer 2.0 i december 2018. På den baggrund blev det oprindelige samlede EU-budget, der var afsat til garantiinstrumentet under EU's program for beskæftigelse og social innovation for perioden 2014-2020, forhøjet fra 96 mio. EUR til 396 mio. EUR til både mikrofinansiering og socialt iværksætteri. Den Europæiske Investeringsfonds transaktioner ved udgangen af december 2018 tyder på en forventet løftestangeffekt af EU-bidrag på mellem 5,5 og 30,4, med en anslået gennemsnitlig gearingsgrad på 12. Denne gearingseffekt er mere end dobbelt så stor som den gearingsgrad, der er fastsat som minimum i delegationsaftalen og tyder på store gevinster med hensyn til effektivitet (bedre resultater end oprindeligt forventet) og i form af effektivitetsforøgelse (højere gearingseffekt og mere effektiv anvendelse af EU's bidrag).

Bedømmelse og evaluering ⁽⁹⁷⁾

Resultaterne af midtvejsevalueringen bekræfter, at de generelle og specifikke mål for EU-programmet for beskæftigelse og social innovation fortsat er relevante, navnlig set i lyset af den nuværende vanskelige socioøkonomiske kontekst, der er præget af virkningerne af den finansielle og økonomiske krise.

Programmet har opnået resultater af høj kvalitet, om end omfanget endnu er beskedent på grund af de begrænsede ressourcer. Opskalering af projekter bremses f.eks. af manglen på relevant opfølgning for at sikre deres langsigtede bæredygtighed.

Selv om de tre akser (udvikling, EURES samt mikrofinansiering og socialt iværksætteri) synes at fungere uafhængigt, er nogle områder, som kan resultere i øget effektivitet ("synergier"), blevet kortlagt. Her kan for eksempel nævnes synergier mellem de forskellige udviklingsprojekter, men også mellem projekter vedrørende udvikling og mikrofinansiering/socialt iværksætteri.

Midtvejsevalueringen fremhævede en række metoder til at forbedre gennemførelsen af programmet for beskæftigelse og social innovation, navnlig gennem øget fleksibilitet og ved at koncentrere programmet om grupper, der har behov for særlig støtte, forenkling af procedurer, forbedret intern sammenhæng og forbindelser med andre fonde.

Med henblik herpå er det nuværende program for beskæftigelse og social innovation i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme indarbejdet i Den Europæiske Socialfond+ for at afhjælpe opdelingen af midler og det begrænsede potentiale for opskalering. Også de finansielle instrumenter, der på nuværende tidspunkt finansieres under den tredje akse slås sammen under det kommende InvestEU-program, der bl.a. omfatter et forbedret "socialt fokus".

⁽⁹⁷⁾ Programerklæring 2018.

Rummet (Copernicus, Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste)

Formål

EU's rumpolitik støtter mange andre af EU's politikker og strategiske prioriteter. Den spiller f.eks. en afgørende rolle, når det gælder effektiv tackling af udfordringer, der udspringer af klimaændringer, bæredygtig udvikling, grænsekontrol, havovervågning og borgernes sikkerhed.

Copernicus er det europæiske system til overvågning af Jorden. Det tilbyder seks gratis tjenester til EU-institutioner, nationale og regionale institutioner samt til den private sektor: overvågning af atmosfæren, havmiljøet, land- og klimaændringer samt beredskabsstyring og sikkerhed ⁽⁹⁸⁾. Copernicus leverer oplysninger, der er baseret på et system af satellitter og *in situ*-infrastruktur ⁽⁹⁹⁾. Oplysningerne fra Copernicus kan anvendes til mange forskellige applikationer på en række områder såsom forvaltning af byområder, bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse, regional og lokal planlægning, landbrug, skovbrug og fiskeri, sundhed, civilbeskyttelse, infrastruktur, transport og mobilitet samt turisme. Copernicus-tjenesten for klimaændringer leverer f.eks. oplysninger om tidligere, nuværende og fremtidige klimaforandringer samt værktøjer til, at beslutningstagere og virksomheder kan vedtage strategier til afhjælpning af og tilpasning til klimaændringer.

Galileo er EU's eget globale satellitbaserede navigationssystem, der leverer sikre lokaliserings-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester. Galileo anvendes i mobiltelefoner og navigationssystemer i biler samt i kritiske applikationer som f.eks. synkronisering af elektricitetsnet og telekommunikationsnet.

Den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (også kendt som *EGNOS*) er et regionalt satellitnavigationssystem ⁽¹⁰⁰⁾. Systemet leverer navigationstjenester til menneskers sikkerhed til brugere i Europa inden for luftfart, søfart og brugere på land. Mere end 80 % af de europæiske landbrugere benytter satellitnavigation til traktorstyring i forbindelse med sprøjtning og høst af afgrøder.

EU's rumsektor kort fortalt

Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet en uundværlig del af menneskers liv og spiller en vigtig strategisk rolle for Europa. Europa har en verdensførende rumindustri.

I 2018 beskæftigede rumsektoren beskæftiger mere end **231 000** personer.

Sektorens værdi blev i 2017 anslået til at ligge på **53-62 mia. EUR**, hvilket er det næsthøjeste i verden.

En **tredjedel** af verdens satellitter fremstilles i Europa.

Sektoren videreudvikler hele tiden de europæiske løfteraketter og har næste generation af **Ariane 6** og **Vega C** på vej.

⁽⁹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 af 3. april 2014 om oprettelse af Copernicusprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 911/2010.

⁽⁹⁹⁾ Copernicus-tjenesterne benytter sig af en kombination af satellitdata og miljømålinger, der er indsamlet af dataleverandører uden for Copernicus, fra jord-, sø- eller luftbårne overvågningssystemer. Dette omfatter f.eks. data fra sensorer, der er anbragt på flodbredder, i høje tårne, der transporteres med balloner eller fly, som trækkes gennem havet af skibe, eller som flyder i havet på flåder eller bøjer. Disse data, der ikke er fra rummet, bliver samlet benævnt "in situ"-data. (kilde: <https://insitu.copernicus.eu/about>)

⁽¹⁰⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008.

EU's rumdata forandrer vores liv med forskellige tjenesteydelser:

Håndtering af naturkatastrofer: I 2017 hjalp Copernicus-kort, der viste omfanget og størrelsen af ødelæggelserne, redningshold under håndteringen af bl.a. skovbrande (Italien, Spanien, Grækenland, Portugal), jordskælv (Mexico), orkaner (de lande, som blev ramt af orkanerne Harvey, Irma og Maria) og oversvømmelser (Irland, Tyskland).

Redning af menneskeliv til søs: Copernicus støtter de missioner, som Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning har i Middelhavsområdet, og bidrager til at opdage usikre fartøjer og redde personer. Alle handelsskibe i hele verden kan anvende Galileo, der giver øget nøjagtighed og en mere robust positionsbestemmelse med henblik på en mere sikker skibsfart.

Eftersøgning og redning: En Galileo-tjeneste, der reducerer den tid, det tager at spore en person udstyret med en nødradiosender, til mindre end ti minutter på mange forskellige steder, bl.a. til søs, i bjerg- eller ørkenområder og i byområder. Tjenesten underretter personen om, at hjælpen er på vej.

Overvågning af olieudslip: Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA) anvender Copernicusdata til overvågning af olieudslip og fartøjsovervågning.

Landing af fly: Ved udgangen af 2018 benytter 315 lufthavne i næsten alle EU-landene sig af EGNOS, der gør landinger mere sikre og undgår derved forsinkelser og ændring af ruten.

Trafiksikkerhed: Fra april 2018 bliver Galileo indbygget i alle nye biltyper, der bliver solgt i Europa, fra 2019 understøtter det eCall-nødopkaldssystem, som bliver integreret i digitale takografer i lastbiler for at sikre, at de overholder regler for køretid, og for at forbedre trafiksikkerheden.

Landbrug: 80 % af de landbrugere, der anvender satellitnavigation til præcisionslandbrug, bruger EGNOS. Samtidig bruges data fra Copernicus til afgrødeovervågning og høstprognoser.

Gennemførelse og seneste resultater

Gennemførelsen af Copernicusprogrammet er generelt i overensstemmelse med de forventede fremskridt med syv satellitter i kredsløb og drift, som muliggør driften af de seks Copernicus-tjenester. Den seneste satellitopsendelse var af Sentinel 3B i april 2018.

Copernicus' klimaaendringstjeneste har flyttet driftsfasen til sommeren 2018. Den er blevet en vigtig og anerkendt kilde til klimaoplysninger for internationale organer. Copernicus' beredskabsstyringstjeneste blev aktiveret over 86 gange for at bistå myndigheder i forbindelse med naturkatastrofer såsom skovbrande, storme, oversvømmelser, vulkanudbrud, jordskælv og jordnedsynkning ⁽¹⁰¹⁾.

Data- og informationsadgangstjenester blev lanceret i juni 2018 og baner vejen for en bredere anvendelse af Copernicus-data, hvilket bragte antallet af registrerede brugere op på 200 000. Desuden er der indgået flere samarbejdsaftaler med tredjelande og organisationer, herunder Den Afrikanske Union, Brasilien, Chile, Colombia, Indien, Serbien, Ukraine for at fremme anvendelsen af Copernicus på globalt plan ⁽¹⁰²⁾.

Galileo har været i drift siden 2016 og har siden leveret tjenesteydelser. Sideløbende bliver Galileos ruminfrastruktur udrullet. Fire satellitter blev opsendt i juli 2018, hvilket bringer det samlede antal satellitter i rummet op på 26. For at sikre en uafhængig overvågning af Galileo-tjenesterne blev Galileos referencecenter taget i drift i Noordwijk (Nederlandene). Den kommercielle højpræcisionstjeneste (den såkaldte "High Accuracy

⁽¹⁰¹⁾ Generaldirektoratet for det Indre Marked, Erhvervs politik, Iværksætteri og SMV'er, *Årlig aktivitetsrapport for 2018*, s. 23.

⁽¹⁰²⁾ *Programerklæring for 2018 om Copernicus*, s. 2-3.

Service") leverer positionsnøjagtighed ned til 20 cm og stilles gratis til rådighed ⁽¹⁰³⁾. Denne nøjagtighed er afgørende for udviklingen af nye teknologier såsom automatiske netforbundne biler. Markedsudbredelsen af Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste tog fart i 2018 med over 500 mio. Galileo-kompatible anordninger på markedet pr. 31. december 2018. Der innoveres fortsat, i midten af maj 2019 var der allerede 714 mio. Galileo-kompatible anordninger.

Som et vigtigt aspekt blev Galileo i november 2018 det første globale ikke-amerikanske satellitbaserede navigationssystem, der blev tilladt i USA. Anvendelsen af EU's Galileo sammen med USA's globale positioneringssystem (GPS) vil åbne det amerikanske marked for Galileo og forbedre den amerikanske brugeroplevelse gennem forbedret tilgængelighed, pålidelighed og robusthed ved disse navigations-, lokaliserings- og tidsbestemmelsestjenester.

Galileo redder menneskeliv. **Galileos eftersøgnings- og redningstjeneste** reducerer betydeligt den tid, det tager at detektere nødradiosendere, fra op til tre timer til kun ti minutter. Da placeringen nødradiosendere fastlægges mere præcist, vil mennesker, der er i havsnød eller er faret vild i bjergene, kunne reddes hurtigere ⁽¹⁰⁴⁾.

Bedømmelse og evaluering

Midtvejsevalueringen af Copernicus har bekræftet, at programmet opfylder sine mål. Selv om de indsamlede data er af god kvalitet, viste evalueringen, at der er behov for at forbedre formidlingen og adgangen til dataene med henblik på at øge brugernes anvendelse ⁽¹⁰⁵⁾. Iværksættelsen af data- og informationsadgangstjenesterne i juni 2018 samt udvidelse af forskellige aktiviteter for at maksimere anvendelsen af Copernicus-applikationer (bl.a. gennem undertegnelse af internationale samarbejdsaftaler) har til formål at håndtere udfordringerne i forbindelse med adgang til data og brugernes anvendelse.

Galileo og programmet for den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) gør ifølge midtvejsevalueringen ⁽¹⁰⁶⁾ gode fremskridt med opfyldelsen af deres målsætninger. Evalueringen har imidlertid påpeget visse problemer vedrørende ineffektivitet i forvaltningen på grund af antallet af aktører, der er involveret, og på grund af forskelle i forvaltningsstrukturer og arbejdstilrettelæggelse mellem ibrugtagning og drift. Evalueringen påpegede også ineffektivitet i forbindelse med sikkerhedsforvaltning.

Forslaget til en forordning om EU's rumprogram for den flerårige finansielle ramme for perioden efter 2020 har til formål at løse disse forvaltningsproblemer ⁽¹⁰⁷⁾ ved at præcisere sammenhængen mellem de forskellige interessenter og de enkeltes roller (dvs. primært medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Rumorganisation og ved at etablere et fælles forvaltningssystem for alle komponenterne i programmet). Lovgivningen styrker agenturet med ansvar for det tidligere europæiske globale satellitnavigationssystem (GNSS) ved at udvide dets ansvarsområder for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse til at omfatte alle programmets komponenter og markedsopdateringsaktiviteter. Den nye forordning fastsætter og standardiserer desuden sikkerhedsbestemmelserne for EU's rumprogram.

⁽¹⁰³⁾ Programerklæring for 2018 om Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS), s. 2.

⁽¹⁰⁴⁾ Programerklæring for 2018 om Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS), s. 4.

⁽¹⁰⁵⁾ SWD(2017) 347, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0347>

⁽¹⁰⁶⁾ SWD(2017) 346, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0346>

⁽¹⁰⁷⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013, (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU (COM/2018/447).

Program for udvikling af den europæiske forsvarsindustri

Det er derfor, Kommissionen i de kommende måneder fortsat vil arbejde i døgndrift, så Den Europæiske Forsvarsfond og det permanent strukturerede samarbejde på forsvarsområdet bliver fuldt operationelt.

Formand Jean-Claude Juncker, tale om Unionens tilstand 2018

Programmets mål

I en verden med stigende ustabilitet og grænseoverskridende trusler mod vores sikkerhed kan intet land løfte opgaven alene. Det er grunden til, at Juncker-Kommissionen gør en hidtil uset indsats for at beskytte og forsvare Europas borgere. EU kan ikke erstatte medlemsstaternes indsats på forsvarsområdet, men det kan understøtte deres samarbejde om at udvikle og anskaffe de teknologier og det udstyr, der skal til for at tackle de fælles udfordringer på sikkerheds- og forsvarsområdet.

Den 18. juli 2018 blev programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri vedtaget under EU's budget for 2019 og 2020. Det støtter **konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i Unionens forsvarsindustri**, navnlig med hensyn til udvikling af prototyper, forsvarsmateriel og -teknologier via samfinansiering fra EU-budgettet. Programmet gennemføres direkte af Kommissionen.

Programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri bidrager til udformningen af en samarbejdsmodel mellem forsvarsindustrier i medlemsstaterne. EU's finansielle bidrag muliggør udviklingsprojekter, som ellers ikke var blevet gennemført på grund af høje finansieringsbehov og teknologiske risici. Programmet er en faktor, der muliggør projekter om yderligere samarbejde om kapacitetsudvikling på centrale forsvarsområder.

Medlemsstaterne kan for eksempel i fællesskab investere i udviklingen af droneteknologi eller satellitkommunikation, eller de kan købe et større antal helikoptere for at reducere omkostningerne. Kun samarbejdsprojekter er støtteberettigede, og en del af det samlede budget øremærkes til projekter med grænseoverskridende deltagelse af små og mellemstore virksomheder.

Europæisk samarbejde på forsvarsområdet giver god økonomisk mening. Der er et godt grundlag for, at en europæisk forsvarsfond giver europæisk merværdi.

- Manglende samarbejde mellem medlemsstaterne på forsvarsområdet anslås at koste mellem 25 mia. EUR og 100 mia. EUR om året.
- Der kunne spares 600 mio. EUR om året, hvis de europæiske hære delte militærkøretøjer, og 500 mio. EUR pr. år, hvis de havde én certificeringsordning til ammunition.
- Der findes 178 våbensystemer i Europa og 30 i USA.
- Der er 20 forskellige typer kampfly i Europa og seks i USA.
- Der er 17 forskellige kampvognstyper i Europa og én i USA.
- I Europa er der flere typer helikoptere end stater til at købe dem.

	Den Europæiske Union	USA	
Forsvarsudgifter			
Samlet beløb	227 mia. EUR	545 mia. EUR	
% af bruttonationalprodukt	1,34	3,3	
Investering pr. soldat	27 639 EUR	108 322 EUR	
Overlapning af anvendte systemer			
Antal våbensystemer til kategorier, der indgår i undersøgelsen	178	30	
Tunge kampvogne	17	1	
Destroyere/fregatter	29	4	
Kampfly	20	6	

Kilde: NATO, Det Internationale Institut for Strategiske Studier, SIPRI, Munich Security Report 2017.

Bedømmelse og evaluering

Samarbejdet om forsvarsforskning er allerede ved at tage form. En af de første EU-tilskudsftaler under 2017-budgettet var forskningsprojektet Ocean2020, som samler 42 partnere fra 15 EU-medlemsstater og støtter overvågningsmissioner til søs og vil integrere droner og ubemandede ubåde i flådeoperationer.

I en forudgående evaluering ⁽¹⁰⁸⁾, der ledsager forslaget om et program for udvikling af den europæiske forsvarsindustri, konkluderes det, at den europæiske forsvarsindustri står over for betydelige udfordringer, der er forbundet med begrænsede investeringer i kapacitetsudviklingsprojekter, fragmentering og manglende samarbejde. Den forudgående evaluering fremhæver behovet for et EU-initiativ, der støtter konkurrenceevnen og innovationskapaciteten for den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle basis. Dette vil styrke den europæiske strategiske uafhængighed og mindske afhængigheden af centrale forsvarskapaciteter. Den viser, at samarbejde er en effektiv metode til at opnå dette, da ingen europæisk medlemsstat alene på den lange bane sandsynligvis har råd til at opretholde en forsvarsindustri, der omfatter hele spektret, og de dertil hørende forsvarskapaciteter. EU kan yde et væsentligt bidrag. Programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri giver betydelig merværdi ved at **styrke samarbejdet og frigøre yderligere projekter om kapacitetsudvikling**.

På grundlag af de nuværende programmer, dvs. programmet for udvikling af den europæiske forsvarsindustri og den forberedende foranstaltning vedrørende forsvarsforskning, foreslog Kommissionen i juni 2018 en fuldt udviklet **europæisk forsvarsfond** til 13 mia. EUR under EU's næste langsigtede budget for at dække både forsknings- og udviklingsdelen. Fonden skal støtte konkurrencedygtige og samarbejdsbaserede forsvarsprojekter igennem hele forsknings- og udviklingscyklussen for at opnå en større effekt. EU vil yde direkte finansiering af de samlede omkostninger i forskningsfasen, især gennem tilskud. Efter denne fase vil fonden supplere medlemsstaternes investeringer ved at medfinansiere op til 20 % af udgifterne til udvikling af prototyper og op til 80 % af de efterfølgende certificerings- og afprøvningsaktiviteter. EU ikke vil finansiere anskaffelsesfasen, men Kommissionen kan tilbyde praktisk støtte til medlemsstater, der ønsker at indkøbe produkter og teknologi i fællesskab.

⁽¹⁰⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52017SC0228>

Told 2020

EU's toldområde er reguleret af fælles regler og procedurer, der er fastsat i EU-toldkodeksen⁽¹⁰⁹⁾. De forudsætter korrekt og ensartet gennemførelse og anvendelse i hele EU. Desuden skal toldpolitik og toldmyndigheder konstant tilpasse sig til moderne handelsrealiteter og moderne kommunikationsmidler.

Told 2020 er et program, der skal lette og styrke samarbejdet mellem de nationale toldmyndigheder. Samarbejdet bidrager til at forbedre toldmyndighedernes administrative kapacitet og styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne, f.eks. ved at mindske efterlevelsensomkostninger og administrative byrder. Samarbejdet øger også sikkerheden, beskytter borgerne og miljøet.

EU-toldkodeksen er en milepæl i moderniseringen af EU, og EU's handlingsprogram Told 2020 er nødvendigt for gennemførelsen heraf.

Det centrale udvekslingsnet er det meget pålidelige **fælles kommunikationsnet**, der er fælles for told og beskatning. Det består af 112 internetbaserede gateways på 49 steder i 33 forskellige lande. I de år toldprogrammet har fungeret, har der været en løbende stigning i antallet og volumen af de udvekslede data. I 2017 blev der udvekslet næsten 4,8 mia. meddelelser med en volumen på 5,5 terabytes (TB). Over 11,2 mio. forsendelser kom gennem det nye datamatiserede forsendelsessystem. Det svarer i gennemsnit til mere end 44 000 antal frigivne forsendelser pr. arbejdsdag. Der blev registreret 5,1 mio. indirekte eksportforsendelser i eksportkontrollsystemet, og der blev indgivet ca. 48 mio. summariske indpassageangivelser i EU via importkontrollsystemet. Rækkevidden af programmet er ikke altid let at måle, eftersom tusindvis af embedsmænd og virksomheder bruger informationsteknologisystemer (IT-systemer), der understøttes af Told 2020, uden at de er klar over, hvor de kommer fra.

Programmet støttede også mange forskellige typer af **fælles tiltag**. Der blev arrangeret 16 864 projektgruppemøder, 1 897 workshops, 1 106 arbejdsbesøg, 947 seminarer, 203 fælles kommunikationstiltag, 180 kapacitetsopbygnings- og støttetiltag samt 72 overvågningsaktiviteter på tværs af alle deltagende lande inden for programmets første fire år.

I 2018 gennemførte Kommissionen en midtvejsevaluering af Told 2020-programmet⁽¹¹⁰⁾, som bekræftede, at programmet fungerer godt, er nødvendigt og tilføjer værdi. De fleste af programmets fælles tiltag, uddannelse og europæiske informationssystemer hjælper toldmyndighederne direkte med at forberede sig på den moderne, velfungerende toldunion.

De europæiske informationssystemer er ressourceintensive men giver en række fordele på alle toldaktivitetsområder. Fordelene omfatter harmonisering af regler om toldbehandling, ensartet gennemførelse af toldlovgivningen, deling af oplysninger og generering af stordriftsfordele, navnlig via de centraliserede systemer. De er internt forbundet og interoperable og bliver anvendt i stor udstrækning i daglige toldekspeditioner. Deres betydning i forbindelse med moderniseringen af toldvæsenet i retning af et papirløst miljø blev anset for uvurderlig, og IT-arkitekturen som helhed var hidtil uset og kunne ikke genskabes på nationalt plan.

Told 2020-programmet fremmer samarbejde og skaber tillid mellem toldmyndighederne og deres embedsmænd. Uddannelsesaktiviteterne bidrager også til en fælles forståelse, tilpasning af fortolkninger af toldbestemmelserne, standardisering af terminologien og i sidste ende en mere ensartet anvendelse af EU-retten i alle medlemsstater.

Midtvejsevalueringen af programmet viste imidlertid visse muligheder for forbedring på områder som f.eks. forenkling af rammerne for resultatmåling og styrkelse af interoperabilitet mellem visse IT-systemer.

Kommissionen foreslog at fortsætte programmet efter 2020. Toldsamarbejde og kapacitetsopbygning bør koncentreres om netværksdannelse mellem mennesker og tiltag til udbygning af kompetencer på den ene side og tiltag til informationsteknologisk kapacitetsopbygning på den anden side. I lighed med den nuværende

⁽¹⁰⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen.

⁽¹¹⁰⁾ Midtvejsevalueringen af Told 2020-programmet — endelig rapport SWD(2019)14.

udgave af programmet vil langt størstedelen af det foreslåede budget blive brugt til kapacitetsopbyggende tiltag på IT-området, videreførelse af metoden baseret på en IT-arkitekturmodel, hvor europæiske elektroniske systemer er fremstillet af en kombination af fælles og nationale komponenter. Denne model foretrækkes frem for en fuldstændig centraliseret arkitektur, idet den giver medlemsstaterne en vis fleksibilitet i udformningen af de nationale slutapplikationer, hvormed der tages hensyn til deres præferencer, krav og begrænsninger.

Fiscalis 2020

Fiscalis 2020-programmet er en af de vigtigste foranstaltninger til støtte for gennemførelsen af EU's skattepolitik. Det skaber en ramme til at forbedre beskatningssystemernes virkemåde i det indre marked ved at styrke samarbejdet mellem de deltagende lande, deres skattemyndigheder og deres embedsmænd. De deltagende lande er EU-medlemsstaterne og de lande, der forhandler om tiltrædelse af EU ("ansøgerlande") og potentielle kandidatlande ⁽¹¹¹⁾. På grund af programmets udformning og mål går de fleste midler til udvikling og drift af IT-systemerne (ca. 75 %), efterfulgt af tilrettelæggelsen af fælles tiltag, undersøgelser og uddannelsesaktiviteter.

Kommissionen gennemførte midtvejsevalueringen af Fiscalis 2020-programmet i løbet af 2018 og vurderede programmets resultater i løbet af de første fire år ⁽¹¹²⁾.

Den bekræftede, at programmet fungerer godt, er nødvendigt og tilføjer værdi. Fiscalis 2020 har spillet en integrerende rolle med hensyn til at styrke samarbejdet mellem skattemyndighederne i EU's medlemsstater og de øvrige deltagende lande gennem sine tre hovedtyper af aktiviteter (fælles tiltag, europæiske informationssystemer og uddannelse). Programmet har givet den nødvendige ramme og tekniske midler til at samarbejde og udveksle oplysninger, hvorved EU's skattelovgivning er blevet gennemført, og skatteunddragelse, skattesvig og aggressiv skatteplanlægning i et stadig mere mobilt Europa er blevet bekæmpet. De største bidrag var inden for bekæmpelse af skattesvig/skatteunddragelse i forbindelse med moms og punktafgifter (informationsteknologi såsom mini-one-stop-shoppen, elektroniske formularer eller VIES-on-web).

De informationssystemer, der støttes af Fiscalis-programmet, har medført betydelige omkostningsbesparelser (om end de er svære at kvantificere) for nationale forvaltninger i form af lavere udgifter til informationsteknologi og menneskelige ressourcer. Det er billigere at udvikle og gennemføre centralt udviklede systemer end 28 individuelle nationale systemer. De sparer også omkostninger vedrørende interoperabilitet mellem landene. Hvis systemerne består af både EU-komponenter og nationale komponenter, sikrer programmet sammenkobling og effektiv sameksistens.

Med hensyn til funktionalitet betegner flere af de adspurgte personer de store europæiske informationssystemer såsom systemet til kontrol af punktafgiftpligtige varers bevægelser og mini-one-stop-shoppen som "revolutionerende" på deres område, fordi de har givet helt nye muligheder for overvågning, deling af oplysninger og forebyggelse af svig. Sekundære fordele omfatter nye muligheder for analyse af big data til f.eks. forvaltning af risikostyring. Udvidelsen af mini-one-stop-shoppen i det kommende program (såden også dækker fysiske varer) forventes navnlig at give store fordele med hensyn til skatteopkrævning og handelslettelser.

⁽¹¹¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/enlarg/candidates.htm>

⁽¹¹²⁾ *Midtvejsevaluering af Fiscalis 2020-programmet — endelig rapport*, SWD(2019)15.

Hercule III

Hercule III er et program ⁽¹¹³⁾, som kan hjælpe EU-landene med at bekæmpe uregelmæssigheder, svig og korruption, der påvirker EU's budget. Programmet har til formål at beskytte EU's finansielle interesser og dermed beskytte skatteydernes penge og forbedre konkurrenceevnen for EU's økonomi. Programmet finansierer også praktiske projekter, som f.eks. nationale myndigheders indkøb af røntgenscannere, narkohunde og andet udstyr til påvisning og undersøgelse for at udrydde smugleri og anden kriminel virksomhed.

Et centralt område er bekæmpelse af tobakssmugling, som stadig er et stort problem, der tegner sig for et anslået årligt tab på mindst 10 mia. EUR for nationale budgetter og EU's budget. Hjælp til finansiering af f.eks. røntgenscannere og andet teknisk udstyr i havne og lufthavne har til formål at styrke de nationale myndigheders evne til at bekæmpe smugling. Hercule III finansierer også udveksling af bedste praksis om spørgsmål som f.eks. forebyggelse af korruption i forbindelse med udbudsprocedurer. Et andet aspekt er uddannelse i bekæmpelse af svig, der bl.a. omfatter uddannelse koncentreret om at styrke og opdatere digitale retstekniske og analytiske færdigheder blandt retshåndhævende personale.

Kommissionens midtvejsevaluering ⁽¹¹⁴⁾ viste, at Hercule III-programmet i vid udstrækning har opfyldt sit formål. Evalueringen viste programmets samlede effektivitet og virkning med hensyn til både uddannelse og teknisk bistand. De berørte parter berettede, at programmet er blevet gennemført effektivt og samtidig har imødekommet medlemsstaternes behov på effektiv vis.

Indførelsen af den elektroniske indgivelse og behandling af ansøgninger om tilskud er en vigtig udvikling, der har forkortet tiden til at meddele ansøgerne om resultatet af evalueringen betydeligt.

EU's nye program for bekæmpelse af svig (2021-2027) har til formål at fortsætte og styrke støtten til medlemsstaterne i deres bekæmpelse af svig, uregelmæssigheder og korruption, der påvirker EU's budget.

Pericles 2020

Pericles 2020 finansierer personaleudveksling, seminarer, uddannelse og undersøgelser for retshåndhævende og retslige myndigheder, banker og andre, der er involveret i forebyggelse og bekæmpelse af forfalskning af eurosedler og mønter. Aktioner kan finde sted inden for euroområdet, i EU-lande uden for euroområdet og i tredjelande, der fungerer som knudepunkt for forfalskning. Midlerne anvendes til: i) levering af støtte til kompetente nationale myndigheder med interesse i at gennemføre aktioner ("aktioner gennemført af nationale kompetente myndigheder") og ii) finansiering af aktioner, der gennemføres direkte af Europa-Kommissionen ("direkte aktioner"). De årlige udbetalinger varierer, men normalt afsættes omkring 70 % af det årlige budget til aktioner, der gennemføres af kompetente nationale myndigheder, og 30 % til direkte aktioner.

I 2018 blev der som led i programmet finansieret 11 projekter. Otte stammede fra de kompetente nationale myndigheder i medlemsstaterne i euroområdet, og tre var Kommissionens initiativer.

Informationssystem til bekæmpelse af svig ⁽¹¹⁵⁾

Informationssystemet til bekæmpelse af svig fastsætter og finansierer en række informationsteknologiapplikationer, der forvaltes af Europa-Kommissionen. Disse sikrer rettidig og sikker udveksling af oplysninger vedrørende svig mellem kompetente nationale forvaltninger og EU-forvaltninger. Systemet omfatter to hovedområder: gensidig bistand i toldspørgsmål og forvaltning af uregelmæssigheder.

⁽¹¹³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:32014R0250>

⁽¹¹⁴⁾ COM(2018) 3, https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/commission_report_mid_term_evaluation_hercule_iii_en.pdf

⁽¹¹⁵⁾ Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig, Årlig aktivitetsrapport for 2018, s. 24.

Systemet understøttes af en portal, som er en enkel og fælles infrastruktur til levering af disse tjenester til mere end 8 000 registrerede slutbrugere i over 1 200 kompetente tjenester i medlemsstaterne, partnertredjelande, internationale organisationer, Kommissionens tjenestegrene og andre EU-institutioner. Portalen muliggør betydelige stordriftsfordele og gensidige fordele i udviklingen, vedligeholdelsen og driften af dette brede og forskelligartede udvalg af IT-tjenester og -værktøjer.

Informationssystemet til bekæmpelse af svig omfatter også en ordning til forvaltning af uregelmæssigheder. Det bistod Europa-Kommissionen og medlemsstaterne i deres bekæmpelse af toldsvig og i forvaltningen af udgifterne i forbindelse med EU-budgettet.

I 2018 støttede informationssystemet til bekæmpelse af svig f.eks. aktiviteter til gensidig bistand, herunder fælles toldaktioner, der blev arrangeret i fællesskab af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og EU-grænsebistandsmissionen til Moldova og Ukraine eller organiseret af medlemsstaterne eller Europol med støtte fra OLAF. I løbet af 2018 blev der arrangeret fem fælles toldaktioner i fællesskab med eller med støtte fra systemet. Systemets moduler blev anvendt til sikker udveksling af oplysninger i disse fælles toldaktioner. I 2018 var der 18 340 igangværende sager om toldsvig, som databasen om gensidig bistand indeholdt oplysninger om, hvilket er en stigning på 2016 sager i forhold til det foregående år. Under den næste flerårige finansielle ramme bliver informationssystemet til bekæmpelse af svig integreret i det fremtidige program for bekæmpelse af svig.

Det fremtidige program vil styrke og strømline EU's nuværende støtte til beskyttelsen af EU's finansielle interesser og til gensidig administrativ bistand i toldanliggender samt udnytte synergier og skabe fleksibilitet mellem forskellige eksisterende aktioner ⁽¹¹⁶⁾.

ISA² — Interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlige myndigheder, virksomheder og borgere

Problemer med koordinering hæmmer grænseoverskridende og tværsektoriel interoperabilitet. Problemer skyldes oftest institutionel kompleksitet med flere forvaltningslag og forskelle mellem nationale offentlige myndigheder i forskellige medlemsstater samt regionale og lokale offentlige forvaltninger i medlemsstaterne. ISA²-programmet for interoperabilitetsløsninger og fælles rammer for europæiske offentlig forvaltning, virksomheder og borgere støtter udvikling af digitale løsninger, der skal give offentlige forvaltninger, virksomheder og offentligheden mulighed for at drage fordel af interoperable, grænseoverskridende og tværsektorielle offentlige tjenester.

Programmet indgår i en bredere politisk ramme vedrørende digitalisering af de offentlige forvaltninger i EU. Det udvikler interoperabilitetsløsninger, enten som selvstændige løsninger eller som supplement og støtte til andre EU-initiativer. Desuden fremmer og vedligeholder det den europæiske interoperabilitetsramme i samarbejde med medlemsstaterne og Kommissionen. Det rullende arbejdsprogram for 2018 bestod af 53 aktioner, hvilket er en forøgelse fra 39 aktioner i første driftsår og 43 aktioner i 2017. Programmet er hidtil blevet gennemført effektivt, og næsten alle aktioner forløber planmæssigt ved udgangen af 2018.

De foreløbige resultater af midtvejsevalueringen bekræfter programmets relevans og effektivitet, og at programmets gennemførelse forløber som planlagt ⁽¹¹⁷⁾. Programmet har **bidraget til at fremme grænseoverskridende interoperabilitet** i EU. Det øger f.eks. bevidstheden om interoperabilitet på tværs af EU's medlemsstater og hjælper med at sætte emnet på nationale dagsordener. Desuden samler programmet mennesker, skaber netværk og hjælper nationale organisationer med at møde deres modparter i forskellige lande, hvilket letter udvekslingen mellem medlemsstaterne med hensyn til interoperabilitet.

Disse eksterne faktorer tages i betragtning ved udvælgelsen af nye foranstaltninger til det årlige arbejdsprogram for ISA². I forbindelse med den næste flerårige finansielle ramme bliver ISA² efterfulgt af

⁽¹¹⁶⁾ Forslag til forordning om oprettelse af EU-programmet for bekæmpelse af svig, COM(2018)386, s. 2.

⁽¹¹⁷⁾ Kommissionens rapport om de endelige resultater af midtvejsevalueringen vil være tilgængelig senere i år (tredje kvartal af 2019).

programmet for et digitalt Europa, som vil udvide området for interventioner og udnytte synergier med igangværende programmer under Connecting Europe-faciliteten og Horisont 2020.

Det europæiske statistiske program

Det europæiske statistiske program, som er fastlagt i forordning (EU) 99/2013⁽¹¹⁸⁾, **skaber lovgivningsrammen for udvikling, udarbejdelse og formidling af europæiske statistikker** for perioden 2013-2020. De statistikker, der udarbejdes inden for rammerne af programmet, er uundværlige for EU's beslutningsprocesser og for måling af resultaterne og virkningerne af de vigtigste initiativer såsom investeringsplanen for Europa, den europæiske søjle for sociale rettigheder og energiunionen.

Det europæiske statistiske program er udarbejdet til i rette tid at levere statistiske oplysninger af høj kvalitet og samtidig fastholde en balance mellem de økonomiske, sociale og miljømæssige områder. Det opfylder behovene for det brede spektrum af brugere af europæiske statistikker, herunder beslutningstagere, forskere, virksomheder og offentligheden generelt, på en omkostningseffektiv måde, og uden unødvendigt dobbeltarbejde.

I 2018 blev der gennemført en anden midtvejsevaluering af det europæiske statistiske program 2013-2020 for årene 2015-2017. Evalueringen viser, at programmet forvaltes effektivt, at det giver en klar europæisk merværdi og er foreneligt både internt og eksternt med andre initiativer, der har til formål at producere statistikker. Resultaterne viser også, at det europæiske statistiske program har bidraget til og fortsat bidrager til at opfylde brugernes behov og til udformningen og overvågningen af politikker, men også at der er brug for flere statistikker. Eurostat og det europæiske statistiske system er i færd med at modernisere de statistiske produktionsprocesser for at imødekomme disse behov, samtidig med at de drager fordel af nye teknologier. Under den næste flerårige finansielle ramme vil disse aktiviteter blive integreret i det nye program for det indre marked og samtidig bevare den nødvendige faglige uafhængighed i forbindelse med levering af europæiske statistikker. Integration i ét program af forskellige individuelle instrumenter vedrørende det indre marked, der forvaltes centralt af Kommissionen, vil reducere overlapning, øge synergierne og forbedre kommunikationen og netværkssamarbejdet mellem alle de forskellige interessentgrupper. En sådan konsolidering af aktiviteter giver mere værdi for pengene og er mere omkostningseffektiv.

Program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Bulgarien, Slovakiet og Litauen

Bulgarien, Litauen og Slovakiet accepterede som led i deres tiltrædelse af EU at lukke og dekommissionere et antal kernekraftværker med nukleare reaktorer af første generation (otte enheder på tre forskellige lokaliteter: henholdsvis Kozloduy, Ignalina og Bohunice) inden udgangen af deres forventede operationelle levetid. I betragtning af den finansielle byrde, der er forbundet med processen, og i erkendelse af, at dekommissionering er en langsigtet proces, gav EU tilsagn om at yde finansiell bistand til de tre lande.

I Bulgarien⁽¹¹⁹⁾ er infrastrukturer til affaldshåndtering blevet taget i brug under programmet. I 2018 blev navnlig et anlæg til reduktion af store mængder radioaktivt affald taget i brug. Feedback om driften vil være af stor interesse for andre organisationer, der behandler radioaktivt affald i EU, eftersom de står over for lignende problemer.

I Slovakiet⁽¹²⁰⁾ var der store fremskridt i 2018, navnlig med hensyn til dekontaminering og demontering både i turbinehallerne og hjælpebygningerne (nedrivning af fire køletårne) og i reaktorbygningen (dekontaminering af bassiner til brugt brændsel og andre tanke). Nedrivningen af køletårnene tiltrak stor opmærksomhed fra

⁽¹¹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 99/2013 af 15. januar 2013 om det europæiske statistiske program 2013-2017, senest ændret ved forordning (EU) nr. 2017/1951 af 25. oktober 2017 om ændring af Forordning (EU) nr. 99/2013 om det europæiske statistiske program 2013-2017, ved at udvide den til 2020.

⁽¹¹⁹⁾ Programerklæring for 2018 om program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Bulgarien og Slovakiet, s. 1.

⁽¹²⁰⁾ Programerklæring for 2018 om program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Bulgarien og Slovakiet, s. 2.

offentligheden og var et synligt bevis på fremskridtene med oprydning på stedet. Dekontamineringen i reaktorbygningen har i høj grad bidraget til at reducere de berørte medarbejderes eksponering for stråling.

I Litauen ⁽¹²¹⁾ blev en anden reaktor aftanket fuldstændigt i februar 2018, måneder forud for tidsplanen. To reaktorer nu aftanket. Pr. 31. december 2018 var over 50 % af de brugte brændselementer blevet sikkert overført til beholdere og lagret, dvs. at det radiologiske risikoniveau for den brede offentlighed var blevet kraftigt reduceret.

Som det også blev fremhævet af evalueringen, der blev afsluttet i 2018 ⁽¹²²⁾, er et meget vigtigt element den ekstraværdi, som programmet for bistand til dekommissionering af kernekraftværker tilfører i form af opbygning af viden og ekspertise. Dette har hjulpet de tre berørte lande. For eksempel hjalp Slovakiet Bulgarien med at udarbejde specifikationer til udbuddet til støtte for klargøring af reaktorbygningen til dekontaminering af det primære kredsløb, efter at landet havde afsluttet dekontamineringen af sit eget primære kredsløb ⁽¹²³⁾. Den viden er også vigtig i betragtning af det ikke ubetydelige antal kernekraftværker i hele EU, som kræver dekommissionering i fremtiden.

I sit forslag til den flerårige finansielle ramme medtog Kommissionen støtte til at videreføre disse aktiviteter.

⁽¹²¹⁾ *Programerklæring for 2018 om program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Litauen*, s. 1.

⁽¹²²⁾ *Evaluering af bistandsprogram for dekommissionering af kernekraftværker* SWD(2018) 344.

⁽¹²³⁾ *Programerklæring for 2018 om program for bistand til dekommissionering af kernekraftværker i Bulgarien og Slovakiet*, s. 1.

Økonomisk, social og territorial samhörighed (budgetpost 1B)

I 2018 blev der afsat 55,5 mia. EUR til programmerne under budgetpost 1B, hvilket udgør 35 % af det samlede EU-budget for året. Denne budgetpost omfatter ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede og tre fonde, der arbejder sammen om at støtte samhörighed i alle EU's medlemsstater ⁽¹²⁴⁾:

- Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU)
- Den Europæiske Socialfond (ESF)
- Samhörighedsfonden.

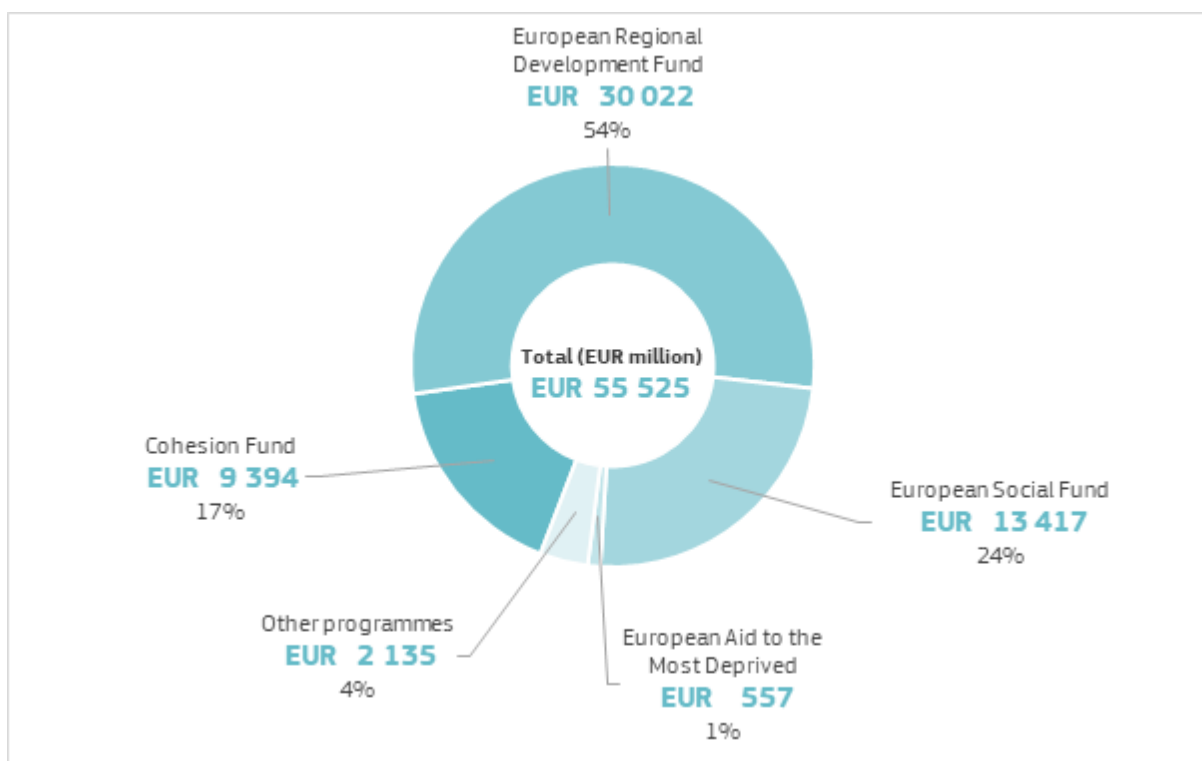

Diagram: De vigtigste programmer, der blev finansieret i 2018 (forpligtelsesbevillinger) under budgetpost 1B, økonomisk, social og territorial samhörighed. Kategorien "andre programmer" omfatter bl.a. andre regioner i den yderste periferi og tyndtbefolkede regioner, teknisk bistand, bidrag til Connecting Europe-faciliteten, pilotprojekter og forberedende foranstaltninger.

Kilde: Europa-Kommissionen.

Samhörighedspolitikken bidrager til den økonomiske, sociale og territoriale samhörighed i EU ved at mindske de økonomiske og sociale forskelle, der stadig eksisterer på både regionalt og nationalt niveau. Denne politik er en af EU's vigtigste investeringskilder, der bidrager til opfyldelse af Europa 2020-målsætningerne ved at støtte vækst og jobskabelse på EU-plan og strukturreformer på nationalt plan. Midlerne suppleres af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, som genererer offentlige og private investeringer, støtter strukturreformer og forbedrer adgang til finansiering.

⁽¹²⁴⁾ Oplysninger om udbyttet for budgetpost 1B omfatter hovedsageligt 2017, fordi oplysninger om 2018 først er til rådighed fra medlemsstaterne i 2019 efter offentliggørelsen af denne rapport.

Samhørighedspolitikken støtter gennemførelsen af det digitale indre marked og energiunionen, og ved at investere i energi, miljø, klima og bæredygtig transport yder den et væsentligt bidrag til Europas overgang til en lavemissionsøkonomi. Samhørighedspolitikken bidrager også til udvikling af det indre marked, til den samlede tilgang til migrationspolitik og til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Dette opnås for eksempel ved at afbøde virkningerne af fattigdom og social udstødelse for mennesker, der lider alvorlige afsavn, og yde støtte til (ungdoms)beskæftigelse .

Selv om den første periode forløb i et langsommere tempo end i 2007-2013, er tempoet nu skruet i vejret for projektudvælgelsen i den nuværende programmeringsperiode. Pr. december 2018 havde Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet udvalgt over 1 mio. projekter til støtte overalt i Europa for i alt 362 mia. EUR af den samlede tilgængelige finansiering for perioden. Dette niveau for projektudvælgelsen i perioden 2014-2018 kan sammenlignes med perioden 2007-2013.

Investeringer under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden støtter alle EU's regioner

Ved at give dem midlerne til at få succes i en globaliseret økonomi

- Fondene under samhørighedspolitikken har i de seneste ti år bidraget til skabelsen af 1,3 mio. job i EU, og over 8,9 mio. mennesker har erhvervet nye kvalifikationer ^(a).
- Over 43 000 virksomheder, der samarbejder med forskningsinstitutioner, har modtaget midler.
- Der er skabt mere end 284 000 job takket være støtte til små virksomheder.
- 90 000 nystartede virksomheder har modtaget støtte.

Ved at hjælpe dem med at tage den digitale revolution til sig

- Omkring 7 800 projekter blev udvalgt til at modtage støtte til det forbundne digitale indre marked, hvilket svarer til 10,3 mia. EUR af de samlede investeringer (EU plus national medfinansiering).

Investering i uddannelse og sundhed

- Samhørighedspolitikken investerer i social infrastruktur:
 - 1,8 mio. børn nyder godt af nye og moderniserede skoler samt børnepasningstilbud.
 - 51 mio. mennesker har adgang til bedre sundhedspleje.

Ved at forbinde territorier og afkorte afstande

- Over 2 700 km rekonstruerede jernbanelinjer og tæt ved 7 500 km omstrukturerede veje, samt 3 100 km nye veje.
- Byer som Warszawa, Sofia og Bukarest får moderne metrosystemer takket være investeringer under samhørighedspolitikken.

Ved at beskytte deres miljø og bruge ressourcer klogt

- Mere end 36 mio. mennesker i Europa er omfattet af foranstaltninger til beskyttelse mod oversvømmelser.
- 18 mio. mennesker i Europa er sikret gennem brandbeskyttelsesforanstaltninger.
- 7 mio. ha levesteder er omfattet af bevarelsesforanstaltninger
- 8,5 mio. mennesker i Europa nyder godt af forbedret drikkevandsforsyning.
- Mere end 14,5 mio. mennesker i Europa har adgang til forbedret spildevandsbehandling.
- Aktioner finansieret af Samhørighedsfonden bidrager med et fald i udledningerne af drivhusgasser på anslået 9,7 mio. ton CO₂-ækvivalent og en forbedret energiforbrugsklassificering for 330 000 husstande.

Bemærk: Tallene, med undtagelse af ^(a), viser den forventede virkning af de projekter under samhørighedspolitikken for 2014-2020, der begyndte at modtage støtte inden 31. december 2018.

Kilder: Opendata platform on European Structural and Investment Funds (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>); Generaldirektoratet for Regionalpolitik og Bypolitik's årlige aktivitetsrapport 2018; Syvende rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed, fælles indikator og årlig gennemførelsesrapport.

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden

Programmets mål

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden er to af **EU's vigtigste investeringsinstrumenter**, der leverer kritisk masse af investeringer på EU's prioriterede indsatsområder. De yder væsentlig støtte til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, der udstedes til medlemsstaterne inden for rammerne af det europæiske semester for koordinering af den økonomiske politik. Programmerne for 2014-2020 var de første programmer, der direkte blev knyttet til det europæiske semester. Relevante landespecifikke henstillinger blev især et fokuspunkt for effektiv programmering og afspejles i de vedtagne partnerskabsaftaler og løbende programmer, som i dag inspirerer medlemsstaterne til at gennemføre strukturelle forandringer og politiske reformer gennem investeringer med fokus på strukturelle svagheder og flaskehalse for vækst. Fondene spillede en væsentlig rolle som modvægt til de direkte virkninger af den økonomiske og finansielle krise, samt styrkelsen af EU-regionernes strukturelle potentiale på længere sigt. Investeringsprioriteringerne for 2014-2020 er følgende:

	Styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation		Fremme af adgang til og brug og kvalitet af informations- og kommunikationsteknologi (IKT)
	Fremme af små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne		Støtte til overgangen til en lavemissionsøkonomi i alle sektorer
	Fremme af tilpasning til klimaændringer, risikoforebyggelse og -styring		Bevarelse og beskyttelse af miljøet og fremme af ressourceeffektivitet
	Fremme af bæredygtig transport og afskaffelse af flaskehalsproblemer i vigtige netinfrastrukturer		Fremme af bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet og støtte til arbejdskraftens mobilitet
	Fremme af social inklusion, bekæmpelse af fattigdom og forskelsbehandling		Investeringer i uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på færdigheder og livslang læring
	Styrkelse af den institutionelle kapacitet for offentlige myndigheder og aktører samt effektiv offentlig forvaltning		

Gennemførelse og seneste resultater

Samhørighedspolitikken, der tegner sig for knap en tredjedel af det samlede EU-budget, har været en vigtig kilde til offentlige investeringer i mange medlemsstater under og efter krisen og udgør næsten 9 % af de generelle offentlige kapitaludgifter i gennemsnit i EU-28 og 41 %⁽¹²⁵⁾ i EU-13-medlemsstaterne i 2015-

⁽¹²⁵⁾ Europa-Kommissionen, Syvende rapport om den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, side 176-177
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion7/7cr.pdf

2017⁽¹²⁶⁾. Samhørighedspolitikken spiller ligeledes en central rolle i støtten til opnåelsen af Juncker-Kommissionens prioriteter og bidrager til solidaritet og enhed i Europa. Investeringer i ét land skaber positive afsmittende virkninger i (ca. 0,12 % af BNP⁽¹²⁷⁾) i lande, der ikke er støtteberettigede under Samhørighedsfonden.

Samhørighedspolitikken kommer til at stå for næsten 1 billion EUR i yderligere BNP i 2023. Politikken er kommet alle EU-medlemsstaternes økonomier til gode og har støttet dem igennem vanskelige økonomiske tider.

346,5 MIA. EUR

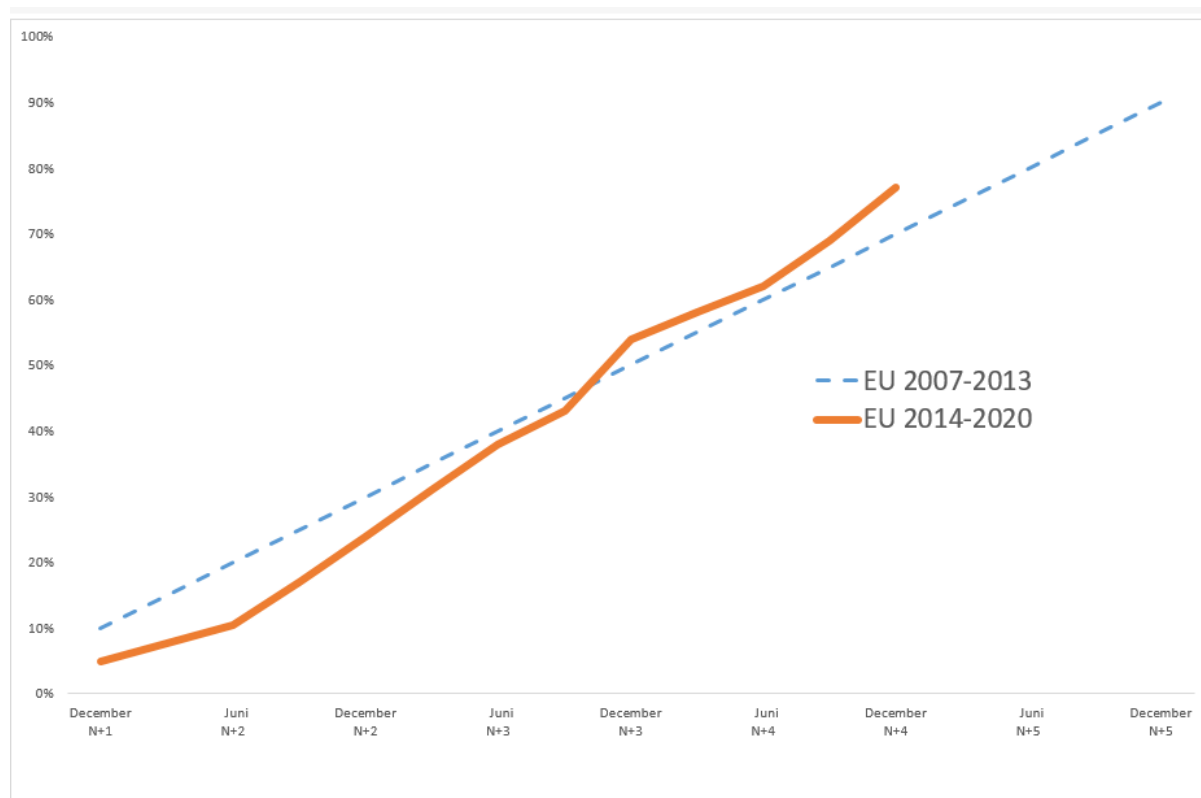
Investeret i 2007-2013

Skønnet afkast på knap **1 billion EUR** i yderligere bruttonationalprodukt i 2023

Varig virkning i alle medlemsstater: **over 4 %** i Bulgarien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien⁽¹²⁸⁾.

Fem år inde i 2014-2020 finansieringsperioden fortsætter gennemførelsen af programmerne under Samhørighedsfonden med fuld kraft, hvor 270 mia. EUR allerede er tildelt projekter i medlemsstaterne i december 2018, eller næsten 77 % af fondens samlede finansielle tildeling. Det svarer til over 290 000 projekter. Der mangler fortsat at blive tildelt 80 mia. EUR til projekter. I 2023, hvor finansieringsperioden slutter, vil der være fuld investeringsgennemførelse. Dette udgør en yderligere acceleration sammenlignet med de resultater, der blev registreret i slutningen af 2017, hvor 55 % af den samlede finansiering var blevet tildelt til projekter. Det bør især fremhæves, at denne tendens ligger en anelse over tendensen i den sidste programmeringsperiode (stiplet linje i det følgende diagram) og tyder på et vedvarende gennemførelsestempo i programmeringsperiodens anden halvdel.

⁽¹²⁶⁾ Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

⁽¹²⁷⁾ For programmerne for 2007-13, men tilsvarende niveauer kan forventes for programmerne for 2014-2020.

⁽¹²⁸⁾ 2007-2013 efterfølgende evaluering

Diagram: Projektudvælgelse: sammenligningsperiode 2007-2013 i forhold til den aktuelle periode. Beregning baseret på samlede (EU plus nationale) omkostninger ved udvalgte projekter. År N repræsenterer 2007 for 2007-2013 programmerne og 2014 for 2014-2020-programmerne.

Kilde: Europa-Kommissionen.

Investeringer i **forskning og innovation** er fortsat vokset i et betydeligt tempo i 2018, og har vist gode resultater i de fleste medlemsstater. Der er ved udgangen af 2018 blevet udvalgt over 50 000 specifikke forsknings- og innovationsprojekter, svarende til 73 % af det samlede planlagte beløb. Siden 2014 har mere end 15 200 forskere nydt godt af en forbedret forskningsinfrastruktur, og 7 000 virksomheder samarbejder med forskningscentre rundt om i EU. Som et resultat af de hidtil gennemførte projekter er der blevet indført over 3 200 nye produkter på markedet af virksomheder, der har modtaget finansiering.

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden bistår virksomheder med at forbedre deres konkurrenceevne, udvikle nye produkter, finde nye markeder og skabe nye job, med særligt fokus på innovation og virksomheder i hurtig vækst samt programmer rettet mod at støtte den innovative kapacitet i **små og mellemstore virksomheder**. De omfattende støttemuligheder, som står til små og mellemstore virksomheders rådighed, er ligeledes afgørende for at opnå et dybere og mere retfærdigt indre marked med en solid industribase. Der er ved udgangen af 2018 skønsmæssigt blevet tildelt 88 % af det samlede beløb til over 95 000 projekter til forbedring af små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne.

Samhørighedspolitikken er den største finansieringskilde i EU til modernisering af det europæiske **transportsystem** og tilpasning til nye udfordringer. Støtte til TEN-T-vej- og jernbanenettet spiller en fremtrædende rolle, samt investeringer i bæredygtig bytrafik, der vil gøre den daglige pendlertrafik renere, hurtigere og sikrere for EU's borgere. I slutningen af 2018 blev der ydet støtte til 2 500 projekter om netværksinfrastruktur.

En stor strækning af "cykelmotorvejen" mellem Antwerpen og Bruxelles blev afsluttet i 2018 med støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Cykelmotorvejen tilbyder et sikkert og bekvemt alternativ for pendlere. Det er et bæredygtigt modsvar på udfordringer omkring overbelastning og bidrager til dekarboniseringen af transportsektoren.

Foto: © Den Europæiske Union

En væsentlig del af finansieringen er afsat til **forbedring af erhvervsklimaet** og **til at støtte iværksætterkultur**. F.eks. støttes 90 000 nystartede virksomheder. Et vigtigt aspekt er at sikre lettere adgang til finansiering. Siden begyndelsen af programmeringsperioden er der blevet investeret 2,7 mia. EUR ved hjælp af finansielle instrumenters løftestangseffekt.

Kroatien — ESIF-venturekapitalfond til støtte for innovative nystartede virksomheder

Kroatien oprettede en ESIF-venturekapitalfond i juni 2018 — det første venturekapitalinstrument, der har modtaget støtte under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Takket være 35 mio. EUR fra det operationelle program konkurrencedygtighed og samhørighed 2014-2020 vil fonden investere i risikokapitalfonde rettet mod små og mellemstore virksomheder med højt vækstpotentiale, hvilket giver dem mulighed for at opskalere og konkurrere globalt. ESIF-venturekapitalfonden vil især være rettet mod investeringer i tidligere stadier og vil tilbyde et fuldt udbygget accelerationsprogram. Det tilføjer et nyt element til den succesrige portefølje af gældsinstrumenter støttet af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og vil bidrage til udvikling af et sundt og dynamisk opstartøkosystem i landet.

Dette er et godt eksempel på, hvordan samhørighedspolitikken investerer i job og vækst i overensstemmelse med investeringsplanen for Europa. Mindst 50 virksomheder i iværksætterfasen og 15 virksomheder i opstartsfasen vil modtage afgørende støtte. Instrumentet forventes også at have betydelige afsmittende virkninger for så vidt angår business angels, iværksætterworkshopper og iværksættervirksomheder og en effektiv projektforberejdelse, der i høj grad vil øge de regionale venturekapitalfondes interesse i at investere i Kroatien.

Der er ligeledes gjort betydelige fremskridt inden for **miljøbeskyttelse og fremme af ressourceeffektivitet**, hvor 12 500 projekter blev støttet ved udgangen af 2018. Selv om disse investeringer har en lang livscyklus, er der allerede opnået mange resultater. Millioner af borgere er nu beskyttet mod naturkatastrofer, herunder oversvømmelser og brande. Hundretusindvis af borgere nyder godt af faciliteter, der forbedrer vandforsyning og -behandling. Gennemførelsen varierer mellem og inden for medlemsstaterne. Udviklingen forløber en smule langsommere for så vidt angår målene i forbindelse med forøgelsen af genanvendelseskapaciteten og genopretning af landområder, idet de hidtil udvalgte projekter kun dækker en beskedent brøkdel af det forventede mål. Det skyldes især de langstrakte planlægningsforløb for disse projekter.

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling er det vigtigste investeringsværktøj for **digitaliseringen af den offentlige sektor og små og mellemstore virksomheder** og for **udrulningen af bredbånd**. Formålet er at opnå effektivitetsforøgelse takket være digitale forvaltningsløsninger, intelligente energi- og transportløsninger ved at levere skræddersyet praktisk støtte og imødekomme lokale behov og muligheder. I slutningen af 2018 blev der udvalgt omkring 7 800 projekter for at støtte opnåelsen af et forbundet digitalt indre marked, hvilket svarer til 63 % af de samlede planlagte projekter. Der er konstateret betydelige fremskridt i flere medlemsstater i 2018, mens visse vanskeligheder omvendt har forsinket gennemførelsen af bredbåndprojekter i de tidlige gennemførelsesstadier i visse lande (f.eks. vanskeligheder med at kortlægge indsatsområder og udvælgelse af støttemodtagere, statsstøtteproblemer). Som svar på disse vanskeligheder bliver målrettede aktioner rettet mod at forbedre programmyndighedernes administrative kapacitet på dette område fortsat gennemført.

Der blev gennemført en passende opfølgning på handlingsplanen for bredbånd i landdistrikter⁽¹²⁹⁾, med landebesøg (Bulgarien, Kroatien, Tjekkiet, Rumænien, Slovakiet), hvorunder der ligeledes blev drøftet anmodninger om omprogrammering og flaskehalse i forbindelse med gennemførelsen. Netværket af bredbåndskompetencekontorer er et af de initiativer i medlemsstaterne, der støttes af en Bruxelles-baseret facilitet, og som er begyndt at give positive resultater. Dette netværk giver via kontaktpunkter i medlemsstaterne information og/eller rådgivning til alle offentlige myndigheder, der ønsker at udrulle højhastighedsbredbånd, samt alle potentielle iværksættere inden for bredbåndprojekter, som forhører sig om de muligheder for EU-/national/regional finansiering, der findes for bredbånd. Alle disse foranstaltninger forventes at forbedre de digitale resultater i regioner og medlemsstater, og bidrager således positivt til opnåelsen af det mål, der er sat for effektindikatoren, der omfatter medlemsstaternes digitale konkurrenceevne.

⁽¹²⁹⁾ https://enrd.ec.europa.eu/action-plan-rural-broadband_en

Styrkelse af digital strategisk forvaltning i medlemsstater og i Italien

Der eksisterer en "digital kløft", eller ulige fordeling, i adgangen til og brugen af informationsteknologier mellem de italienske regioner (navnlig i Syditalien) og resten af Europa. Italien har vedtaget en strategi for digital vækst, som har til formål at garantere bredbåndstilslutning (på mindst 30 Mbps) til hele Italiens befolkning, forsyne kontorer, offentlige bygninger og 85 % af private husholdninger med høj tilslutning (på mindst 100 Mbps) og bringe højhastighedsbredbånd til industriområderne. 2,6 mia. EUR i investeringer er afsat til projekter, der støtter digital vækst i 2014-2020.

Dannelsen af en **energiunion** vil give sikkerhed, overkommelighed og bæredygtig energiforsyning i Europa, samtidig med at det gør EU mindre afhængig af det internationale marked og eksterne energikilder af råmaterialer. Samhørighedspolitikken er den største investeringskilde, der sikrer den praktiske gennemførelse af energiunionen og støtter EU's regioner og byer frem mod EU's 2020- og 2030-klima- og energimål samt opnår en socialt retfærdig overgang.

Ungarn – Støtte til Ungarns største kraftværk

Det første solenergianlæg under MVM-gruppens solcelleprojekt for 2018-2019 er blevet opført i nærheden af Felsőzsolca og Onga på næsten 45 hektar, takket være en samlet investering på omkring 28 mio. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og det nationale budget. Det er begyndt at producere elektricitet og er det største anlæg med den største installerede kapacitet i Ungarn – 20 megawatt. Felsőzsolca-solcelleanlægget er det første af 110 planlagte solcelleanlæg, der har startet en elproduktion op.

Nederlandene — Opskalering af solenergi i lejligheder.

Dette projekt fremmer installation af solcelleanlæg i stor skala i lejligheder. Konsortiet af markedsparter ønsker at fjerne eksisterende flaskehalse, samtidig med at det sikres, at lejernes enorme efterspørgsel efter solpaneler kan efterkommes. Det integrerede samarbejde mellem erfarne eksperter på markedet suppleret med eksterne specialister fremmer udrulningen af solenergi i stor skala til lejligheder. Installation af solcelleanlæg i indledningsvis 8 500 boliger og efterfølgende 30 000 boliger over de kommende få år vil skabe mange beskæftigelsesmuligheder. Desuden vil der også ske en stigning i antallet af virksomheder, der beskæftiger sig med montering og installation af solcellepaneler, konvertere og kabelarbejde.

Samhørighedspolitik er ligeledes den vigtigste kilde til EU-finansiering inden for **katastroferisikostyring**. Der er udvalgt over 25 000 projekter inden for lavemissionsøkonomi, som enten vil blive eller allerede er gennemført i praksis. For investeringer rettet mod klimarelaterede mål er der udvalgt knap 2 500 projekter.

Foranstaltninger støttet af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling er rettet mod de behov, der er opstået i kølvandet på den ekstraordinære tilstrømning af **migranter** til Europa og fokuserer på støtte til modtagelse og effektiv integrering af lovlige migranter og asylansøgere inden for beskæftigelse, social inklusion og uddannelse. Et betydeligt bidrag til realiseringen af disse mål kommer fra støtten til små og mellemstore virksomheder, hvorigennem forretningsservice når ud til alle potentielle iværksættere, også dem fra mere udsatte grupper som f.eks. migranter, med det formål at gøre EU som helhed stærkere og mere samhörigt. Projektudvælgelsesraten på området for social inklusion oversteg 60 % i slutningen af 2018, med knap 8 000 projekter, der allerede er udvalgt og er ved at blive gennemført.

Bedømmelse og evaluering

Evalueringen af de forudgående programmer⁽¹³⁰⁾ viste, at regioner og lande i EU nyder godt af samhørighedsfondene både som følge af direkte virkninger (via investeringer) og indirekte virkninger (via øget handel).

⁽¹³⁰⁾ Ex post evaluation of the European Regional Development Fund and Cohesion Fund 2007-13, SWD(2016) 318 final https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/expost2013/wp1_swd_report_en.pdf

Evalueringen viste, at støtte til små og mellemstore virksomheder har en stor potentiel virkning, for så vidt at den fokuserer mere på at bidrage til dynamiske virksomheders vækst, intelligente specialiseringsstrategier og på at gøre det nemmere for regioner at bevæge sig opad i den økonomiske kæde, frem for at holde fast i fortidens "gamle" økonomi. Derudover bærer temaer som lavemissionsøkonomi, bæredygtig byudvikling og regionalt samarbejde vidnesbyrd om bidrag med betydelig merværdi. Der er taget hensyn til denne feedback i Kommissionens forslag ⁽¹³¹⁾ til den næste flerårige finansielle ramme, som fastholder tematisk koncentration med prioriteter til støtte for innovation, den digitale økonomi og små virksomheder, samt lavemissionsøkonomien og kredsløbsøkonomien.

Evalueringen viste også, at den mest effektive strategi for tiltrækning af store virksomheder ikke er gennem finansielle incitamenter, men ved at forbedre de lokale forhold, som f.eks. det lokale erhvervmiljø. Investeringer i lufthavne har haft en tendens til ringe resultater, med undtagelse af regioner i den yderste periferi, hvor der har været en positiv udvikling. Forslaget til den næste flerårige finansielle ramme indeholder en liste over udelukkede aktiviteter, som f.eks. direkte støtte til store virksomheder, lufthavnsinfrastruktur og visse affaldshåndteringsanlæg såsom lossepladser.

Det blev også konkluderet, at finansielle instrumenter har potentiale til at blive et mere effektivt redskab til finansiering på visse politikområder, men der var forsinkelser i gennemførelsen, og det er en udfordring at udbrede brugen heraf. Disse problemområder blev behandlet i Kommissionens forslag til forordning om fælles bestemmelser ⁽¹³²⁾ for perioden efter 2020 og sikrer **fleksibilitet og lydhørhed over for fremtidige behov**, f.eks. ved at tillade små overførsler af ressourcer uden behov for ændring af det operationelle program. Desuden er der fastsat tildelinger vedrørende operationelle programmer for de første fem år og dernæst for de sidste to år på grundlag af en gennemgang. Gennemførelsen af finansielle instrumenter er forenklet, og mange af de relevante bestemmelser er tilpasset tilskudsbestemmelserne.

Evalueringen viste, at forvaltnings-, kontrol- og revisionssystemerne var for komplekse. Dette var en kilde til administrativ usikkerhed og forsinkelser af gennemførelsen. En nylig undersøgelse ⁽¹³³⁾ foretaget på foranledning af Kommissionen afdækkede betydelige administrationsomkostninger, der anslås til 2,2 % af de samlede støtteberettigede omkostninger for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og 1,8 % for Samhørighedsfonden (det samlede tal er 4 % for Den Europæiske Struktur- og Investeringfond generelt). Kommissionen tager ved lære heraf, og forslaget til de fremtidige programmer omfatter mange foranstaltninger til forenkling og begrænsning af den administrative byrde. Større brug af forenklede omkostningsløsninger og betalinger baseret på betingelser kunne nedbringe de samlede administrative omkostninger væsentligt. Visse regler vedrørende større projekter og indtægtsskabende investeringer er udelukket. Derudover vil en mere proportionel tilgang til kontrol og revision medføre en kraftig reduktion i antallet af verificeringer samt revisionsbyrden for operationelle lavrisikoprogrammer.

Den **Europæiske Revisionsret** meddelte ⁽¹³⁴⁾, at Kommissionen havde gennemført forskellige foranstaltninger med det formål at øge fokus på resultater i perioden 2014-2020. Den hilste forbedringerne velkommen, men fremhævede samtidig svagheder i kvaliteten af overvågningen af oplysningerne om udgifterne til samhørighedspolitikken. Revisionsretten bemærkede, at overvågningen fortsat primært er outputorienteret og anbefalede, at Kommissionen fastsætter resultatindikatorer for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling. Som reaktion herpå bibeholder og forbedrer Kommissionens forslag ⁽¹³⁵⁾ vedrørende fondene for 2021-2027 det fælles sæt af outputindikatorer og tilføjer for første gang et fælles sæt af resultatindikatorer for de resultatrammer, der skal fastsættes af medlemsstaterne til overvågning,

⁽¹³¹⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden, COM(2018)372 final — https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-may2018-erdf-cohesion-funds-regulation_en.pdf

⁽¹³²⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa, COM(2018)375 final — https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-may2018-common-provisions_en.pdf

⁽¹³³⁾ New assessment of ESIF administrative costs and burden, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/studies/2018/new-assessment-of-esif-administrative-costs-and-burden

⁽¹³⁴⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Udvælgelsen og overvågningen af EFRU- og ESF-projekter i perioden 2014-2020 er stadig primært outputorienteret – Særberetning nr. 21/2018*, https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/sr18_21/sr_project_performance_da.pdf

⁽¹³⁵⁾ COM(2018)372 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=SWD%3A2018%3A283%3AFIN>

indberetning og evaluering af programresultater. Forslaget vil muliggøre løbende ajourføring af indberettede resultater på den åbne dataplatform ⁽¹³⁶⁾ og sammenligning mellem programmer og medlemsstater, som kommer til at indgå i vurderingen og evalueringen af resultaterne.

Forbindelsen mellem programmerne og det europæiske semester styrkes for perioden 2021-2027. Som led i det europæiske semester for 2019 udarbejdede Kommissionen skræddersyede landespecifikke analyser af investeringsbehov og flaskehalse for investeringer under hensyntagen til regionale og territoriale forskelle. Der blev med udgangspunkt i disse analyser og under hensyntagen til målene i samhørighedspolitikken udformet landespecifik investeringsvejledning, som blev sammenfattet i et bilag til landerapporterne (bilag D). Dette bilag danner grundlag for dialogen mellem medlemsstaterne og Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med programmeringen af samhørighedspolitikens fonde for 2021-2027.

Den Europæiske Socialfond

Programmets mål

Et samhörigt, modstandsdygtigt og konkurrencedygtigt Europa i fremtiden kræver, at der investeres i dets borgere nu: i deres uddannelse, færdigheder og beskæftigelsesegnethed samt i deres potentiale til at starte virksomheder og evne til innovation samt i deres sundhed og levevilkår i bredere forstand. Investering i mennesker og opbygning af et mere retfærdigt og socialt EU har fra starten været blandt den nuværende Kommissions vigtigste prioriteter.

Den Europæiske Socialfond er EU's vigtigste instrument, der støtter beskæftigelsen, hjælper mennesker til at få bedre arbejde, sikrer mere retfærdige jobmuligheder for alle og støtter opkvalificering og omskoling. Den har en direkte forbindelse til prioriteterne og de overordnede mål for Europa 2020-strategien med hensyn til beskæftigelse, uddannelse og fattigdom, og er et afgørende værktøj for sikring af de principper og rettigheder, der er nedfældet i den europæiske søjle for sociale rettigheder. De tematiske mål er følgende:

	Fremme af bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet og støtte til arbejdskraftens mobilitet		Fremme af social inklusion, bekæmpelse af fattigdom og forskelsbehandling
	Investeringer i uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på færdigheder og livslang læring		Styrkelse af den institutionelle kapacitet for offentlige myndigheder og aktører samt effektiv offentlig forvaltning
	Indsats mod ungdomsarbejdsløshed for unge under 25 år, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse		

Gennemførelse og seneste resultater ⁽¹³⁷⁾

Ved udgangen af 2017 havde Den europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet støttet **15,3 mio. mennesker, hvoraf 7,9 mio. var arbejdsløse, og 4,9 mio. var ikke-erhvervsaktive**. Indtil da

⁽¹³⁶⁾ <https://cohesiondata.ec.europa.eu>

⁽¹³⁷⁾ Generaldirektoratet for Beschæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, Årlig aktivitetsrapport 2018 s.48.

havde medlemsstaterne oplyst, at **2,4 mio. unge allerede havde nydt godt af** ungdomsbeskæftigelsesinitiativet. Af alle deltagerne var 1,4 mio. mennesker i beskæftigelse, 1,9 mio. mennesker har opnået en kvalifikation, og 870 000 deltagere var under uddannelse takket være støtten fra Den Europæiske Socialfond eller ungdomsbeskæftigelsesinitiativet.

Investeringer fra Den Europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet er den vigtigste kilde til EU-støtte til strukturreformer i medlemsstaterne, navnlig i områder, der er relateret til reformen af offentlige arbejdsformidlingskontorer, aktiveringsforanstaltninger, udviklingen af individuelle integrerede veje til beskæftigelse, opsætning og gennemførelse af tosporede erhvervsuddannelsessystemer, foranstaltninger til lærlingeuddannelse eller investering i (børne)pasning rettet mod at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet.

Fuld udnyttelse af Den Europæiske Socialfond ⁽¹³⁸⁾

Med et budget på 86,4 mia. EUR for 2014-2020 er Den Europæiske Socialfond et af EU's vigtigste instrumenter til støtte for gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger. De operationelle programmer bidrager direkte til at fremme bæredygtig beskæftigelse, social inklusion, investeringer i uddannelse og institutionel kapacitetsopbygning af høj kvalitet. Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet er et specifikt instrument med et budget på 8,8 mia. EUR, hvoraf halvdelen kommer fra Den Europæiske Socialfond. Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet henvender sig til unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse i de EU-regioner, der havde den højeste ungdomsarbejdsløshed i 2012, og tilbyder dem job- og uddannelsesmuligheder

⁽¹³⁸⁾ Udkast til Kommissionens og Rådets fælles rapport om beskæftigelsen Ledsagedokument til meddelelse fra Kommissionen om den årlige vækstundersøgelse 2019, COM(2018) 761 final, 21.11.2018, s. 85-86, s. 114.

Mellem 2014 og 2017 nød over 15 mio. deltagere godt af støtten fra Den Europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, herunder knap 3 mio. langtidsledige (17 %). Unge under 25 år (42 % af det samlede antal deltagere) og lavtuddannede med en primær- eller sekundæruddannelse på første trin (44 % af det samlede antal deltagere) er de vigtigste målgrupper for disse interventioner. Gennemførelsen viste en kraftig stigning i 2017 og vil fortsat sige støt i de kommende år.

Over 2,4 mio. mennesker modtog mellem 2014 og 2017 støtte fra ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, hvoraf:

- 780 000 unge arbejdsløse deltagere var under uddannelse, og i gang med at opnå formelle kvalifikationer eller var i beskæftigelse, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, umiddelbart efter deltagelsen
- 550 000 unge fik tilbudt beskæftigelse, videreuddannelse, læreplads eller praktikophold.

Det forhold, at antallet af deltagere i Den Europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet er fordoblet siden slutningen af 2016, peger på en kraftig acceleration i gennemførelsen af projekter i praksis.

Medlemsstaterne optrapper deres opsøgende arbejde, gør tjenesterne mere tilgængelige for unge og sikrer en bedre identifikation af dem, der har behov for hjælp.

I Finland blev vejledningscentrene for unge i form af kvikskrænker (Ohjaamo, der oprindeligt opererede med finansiering fra Den Europæiske Socialfond) gjort permanente, og de vil modtage omfattende finansiel støtte med det formål at nå ud til i alt 10 000 unge. Ungdomsarbejdsløshedscentre rulles ud over hele Tyskland. Cypern har lanceret et projekt vedrørende opsøgende arbejde, der har modtaget støtte fra uddannelsesministeriet i samarbejde med beskæftigelsesministeriet og ungdomsorganisationen Cyprus Youth Board, med det formål at nå ud til 4 000 ikke-erhvervsaktive, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, for at tilbyde dem aktiveringsstøtte gennem vejledning og skræddersyet uddannelse. I Kroatien har der siden november 2017 eksisteret et system for kortlægning af støtteberettigede deltagere med det formål at identificere de ikke-registrerede og deres karakteristika for således bedre at kunne målrette foranstaltningerne mod denne gruppe.

I en række medlemsstater støtter Den Europæiske Socialfond kapacitetsopbygning og strukturreformer ⁽¹³⁹⁾. Eksempler:

I Letland støtter Den Europæiske Socialfond styrkelsen af den sociale dialog. Målet er at udvikle et retsgrundlag for fremme af den sociale dialog i forskellige sektorer.

I Spanien støttede fonden strategien for integration til arbejdsmarkedet. Tilsvarende investerer Den Europæiske Socialfond i øjeblikket ressourcer, der skal støtte "lærlingekontrakten" både i uddannelsesprogrammer og med hensyn til at mindske virksomhedernes socialsikringsbidrag. Lærlingekontrakten er ligeledes et af tilbuddene under den spanske ungdomsgaranti, der specifikt henvender sig til unge uden forudgående kvalifikationer eller med et generelt meget lavt kvalifikationsniveau.

I Tjekkiet gav Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling et betydeligt bidrag til tildeling til børnepasningsordninger (ca. 220 mio. EUR for alle tjekkiske programmer under Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, svarende til næsten en tredobling). Efterspørgslen efter praktiske tjenester er siden blevet bekræftet af en betydelig interesse fra ansøgere. Der blev indført lovgivningsmæssige ændringer for at udvide kravene til en førskoleundervisningsenhed og gøre det muligt for arbejdsgivere at oprette børnehaver. Indtil nu er der oprettet over 9 000 børnehavepladser.

I Portugal støtter Den Europæiske Socialfond arbejdsmarkedsparternes institutionelle kapacitet i lyset af deres vigtige rolle i moderniseringen af aktive arbejdsmarkedspolitikker og erhvervsuddannelse.

⁽¹³⁹⁾ Konsekvensanalyse, der ledsager dokumentet – Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) — Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF), SWD(2018) 289 final, 30.5.2018, s. 9.

Bedømmelse og evaluering ⁽¹⁴⁰⁾

I medio 2018 gennemførte medlemsstaterne 164 evalueringer af Den Europæiske Socialfond og omfattende flere fonde for perioden 2014-2020. Disse evalueringer vurderer både processen omkring fonden og gennemførelsen heraf. Kommissionen iværksatte i 2018 fire tematiske evalueringer (om støtte til ungdomsbeskæftigelse, beskæftigelse og mobilitet, uddannelse og social inklusion).

I 2018 udarbejdede Kommissionen konsekvensanalysen og forslaget til Den Europæiske Socialfond Plus 2021-2027 (ESF+). Nogle af de vigtigste områder, der blev afdækket med henblik på forbedringer, var ⁽¹⁴¹⁾ følgende:

- Bedre tilpasning af politikken til EU's politiske prioriteringer og økonomisk forvaltning inden for rammerne af det europæiske semester.
- Resultatorienteringen for 2014-2020 blev styrket, men har indtil videre ikke vist sig at være et tilstrækkeligt resultatincitament for medlemsstaterne.
- Trods et vist fremskridt er administrationen og leveringen af fonden fortsat for kompleks, og skiftet fra en logik baseret på input til en logik baseret på resultater er fortsat ikke gennemført i fuldt omfang, selv om der er sket forbedringer i 2014-2020.
- Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet: Dets procedurer for økonomisk forvaltning (med finansiering fra to finansieringskilder — ungdomsbeskæftigelsesinitiativet og tilførsel af midler fra Den Europæiske Socialfond) og dets yderligere indberetningskrav (fælles indikatorer for Den Europæiske Socialfonds og ungdomsbeskæftigelsesinitiativets resultatindikatorer) øger den administrative byrde ifølge støttemodtagere og gennemførelsesmyndigheder. Fokus for yderligere forbedringer bør være på at inddrage de unge bedre, der er længst væk fra uddannelse og beskæftigelse og at øge den overordnede kvalitet af job og uddannelsesstilbud, som finansieres af initiativet inden for rammerne af ungdomsgarantiordninger.

Den 30. maj 2018 vedtog Kommissionen et forslag om Den Europæiske Socialfond Plus ⁽¹⁴²⁾. Fonden vil inden for de bredere rammer af de europæiske struktur- og investeringsfonde gøre det muligt at koncentrere støtten til de udfordringer, der er identificeret i det europæiske semester. I den sammenhæng ønsker Den Europæiske Socialfond Plus at sammenlægge:

- Den Europæiske Socialfond og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet
- Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede
- EU-programmet for beskæftigelse og social innovation
- EU's sundhedsprogram.

Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede

Programmets mål

Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede støtter EU-landenes indsats for at yde bistand til de socialt dårligst stillede. Det drejer sig om mad, tøj og andre livsvigtige ting til personlig brug.

Fonden søger at afhjælpe de værste former for fattigdom i EU såsom fødevaremangel, hjemløshed og børnefattigdom. Den gennemføres under delt forvaltning, med forenklede regler og reducerede administrative krav sammenlignet med Den Europæiske Socialfond. Tildelingen til Fonden for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede for 2014-2020 beløber sig til knap 3,8 mia. EUR.

⁽¹⁴⁰⁾ Programerklæring 2018, s. 3.

⁽¹⁴¹⁾ SWD(2018) 289 final, 30.5.2018, bilag 3.

⁽¹⁴²⁾ COM(2018) 761 final, 21.11.2018, s. 86.

Gennemførelse og seneste resultater ⁽¹⁴³⁾

- I 2017 støttede Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede 12,9 mio. mennesker.
- Omkring halvdelen af modtagerne skønnes at være kvinder, 30 % er børn på 15 år eller derunder, og omkring 10 % er migranter, personer med udenlandsk baggrund eller personer, der tilhører en minoritet (herunder marginaliserede samfund såsom romaerne).
- Støtte til social inklusion nåede ud til mere end 36 000 mennesker.
- Der blev løbende uddelt over 1,3 mio. ton mad i perioden 2014-2017, og ca. 370 000 ton (dvs. ca. 30 %) i 2017.

Pengeværdien af den materielle støtte, der blev uddelt frem til 2017, nåede 19,5 mio. EUR. Sammenlignet med 2016 steg pengeværdien af den grundlæggende materielle bistand med 25 %.

Bedømmelse og evaluering

Resultaterne af midtvejsevalueringen i 2018 ⁽¹⁴⁴⁾ viser, at Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede har en betydelig volumeneffekt i hver medlemsstat. De støttede foranstaltninger vedrørende fødevarer, materiel bistand og social inklusion gør en forskel for de socialt dårligst stillede, herunder dem der ellers er udelukket fra almindelig social bistand, eller som har brug for øjeblikkelig støtte.

Deltagelse i netværk og udveksling af viden mellem institutioner, partnerorganisationer og sociale tjenester, samt mellem forskellige partnerorganisationer indbyrdes spillede en vigtig rolle i spredningen af god praksis. Det var især tilfældet for ikke-finansiell bistand til de socialt dårligst stillede.

Midtvejsevalueringen identificerede en række svagheder i forbindelse med gennemførelsen af Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede. Fejlagtige fortolkninger af EU's retsgrundlag eller af nationale krav har til tider ført til (a) forsinkelser i programmets opstartsfase, (b) administrative hindringer, der for det meste er forbundet med nationale indkøbspolitikker og til yderligere krav, (c) langstrakte dokumentationsprocedurer og -instrukser og (d) for omfattende procedurer for certificering af modtagere.

En tilsvarende opstilling af en afgrænset liste over kriterier for modtageres støtteberettigelse har den ulempe, at den udelukker dem, der ikke har adgang til det sociale sikringssystem, og ikke giver mulighed for øjeblikkelig reaktion på nødsituationer.

Revisionsretten fandt ⁽¹⁴⁵⁾, at Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede bidrager til medlemsstaternes strategier for bekæmpelse af fattigdom og indeholder innovative foranstaltninger til social inklusion, men at den kunne være bedre rettet mod dem med det største behov, og der kunne være større fokus på social inklusion i stedet for grundlæggende fødevarerbistand og materiel bistand.

Den 30. maj 2018 foreslog Kommissionen en Europæisk Socialfond Plus, hvor Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede vil blive lagt sammen med Den Europæiske Socialfond. Dette vil gøre det lettere at kombinere bestemmelser vedrørende fødevarerbistand/materiel bistand med støtte til social inklusion og aktive foranstaltninger. Det vil være med til at skabe synergier, der vil styrke den socialt inklusive dimension af bistanden yderligere og anviser en integreret vej ud af fattigdom. Det vil også hjælpe med til at imødegå de eksisterende mangler, der er identificeret i evalueringer, eftersom fraværet af en strategisk tilgang til tider står i vejen for sårbare deltageres uproblematisk overgang fra projekter, der finansieres af denne fond, til projekter under Den Europæiske Socialfond.

⁽¹⁴³⁾ *Programerklæring 2018*, s. 1.

⁽¹⁴⁴⁾ <https://publications.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/Oe03aa7b-025f-11e8-b8f5-01aa75ed71a1>

⁽¹⁴⁵⁾ *Den Europæiske Revisionsret: Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede: Fonden yder værdifuld støtte, men dens bidrag til at reducere fattigdommen er endnu ikke fastslået – Særberetning nr. 05/2019.*

Bæredygtig vækst: naturressourcer (budgetpost 2)

EU-budgettet støttede gennem den fælles landbrugspolitik (mere specifikt Den Europæiske Garantifond for Landbruget og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne) og hav- og fiskeripolitikken (navnlig gennem Den Europæiske Hav- og Fiskerifond), **levedygtig fødevareproduktion, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, klimainsatsen og en afbalanceret territorial udvikling**. Levedygtig fødevareproduktion er med til at fremme jobskabelse, vækst og investering, idet et stort antal job inden for landbrug, fødevarerforarbejdning, dagligvarehandel og restaurationsvirksomhed afhænger heraf. Fremme af bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimainsatser sikrer et fortsat bæredygtigt grundlag for job i landbrugssektoren. Fremme af en afbalanceret territorial udvikling af landdistrikter bidrager ligeledes til vækst, job og investeringer. Udligning af den digitale kløft mellem by- og landdistrikter er vigtig for erhvervslivets fortsatte konkurrencedygtighed i landdistrikter. Levedygtig fødevareproduktion med høje standarder for fødevarerikkerhed spiller ligeledes en aktiv rolle i en afbalanceret og progressiv handelspolitik, der udnytter globaliseringen. EU spiller ligeledes en førende rolle, når det drejer sig om at håndtere de voksende udfordringer vedrørende vores have, ikke alene på europæisk niveau, men også i international skala.

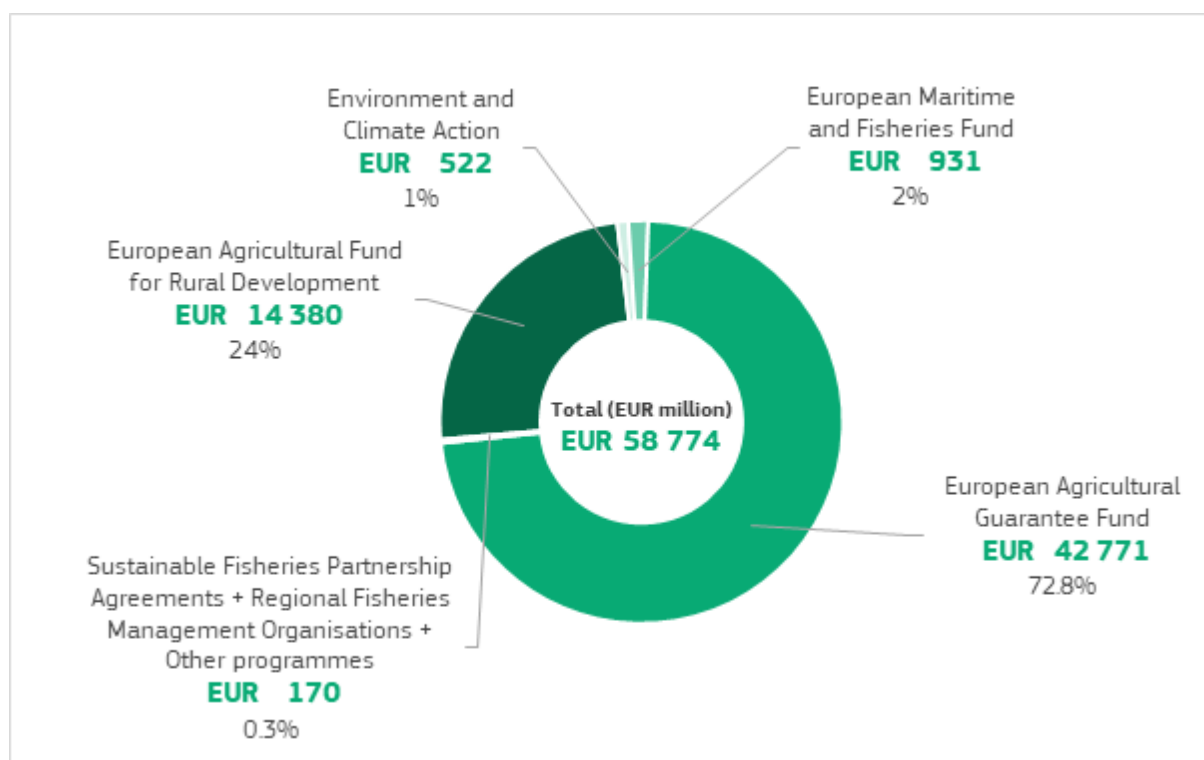

Diagram: Vigtigste programmer finansieret i 2018 under budgetpost 2 Bæredygtig vækst: naturressourcer. Alle beløb i mio. EUR. Kategorien "andre programmer" omfatter bl.a. decentraliserede agenturer, Andre handlinger og foranstaltninger, Pilotprojekter og forberedende foranstaltninger, Aktioner, der finansieres i medfør af Kommissionens beføjelser og specifikke kompetencer, der tillægges Kommissionen

Kilde: Europa-Kommissionen.

Der er afsat 58,8 mia. EUR til budgetpost 2, hvilket udgør 37 % af det samlede EU-budget for 2018. Budgetpost 2 dækker de to søjler i den fælles landbrugspolitik: Søjle I består af markedsstøtteforanstaltninger og direkte betalinger finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget, og søjle II omfatter støtte til udvikling af landdistrikterne finansieret af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne. Budgetposten dækker også Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, den internationale dimension af den fælles

fiskeripolitik samt aktiviteter på klima- og miljøområdet gennem programmet for miljø- og klimaindsats (LIFE) ⁽¹⁴⁶⁾.

Den Europæiske Garantifond for Landbruget

Programmets mål

Den Europæiske Garantifond for Landbruget fremmer intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og bidrager til at nå den fælles landbrugspolitikens mål om bæredygtig fødevareproduktion, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne (med klimaindsats) og en afbalanceret territorial udvikling. Direkte betalinger giver en grundlæggende beskyttelse af landbrugsindkomsterne mod særlige chokvirkninger, som landbruget er udsat for (navnlig pris- og vejrrelateret). Fondens vigtigste specifikke målsætninger er følgende:

 At forbedre landbrugets konkurrenceevne og øge dets andel af værditilvæksten i fødevarekæden	 At fremme markedsstabilitet
 At fastholde stabilitet i landbrugernes indkomster ved at yde direkte indkomststøtte	 At fremme et mere markedsorienteret landbrug ved at sikre et betydeligt niveau af afkoblet indkomststøtte
 At bidrage til forbedring af den fælles landbrugspolitik miljøindsats	 At fremme lokal landbrugsproduktion og sikre et retfærdigt prisniveau for varer til direkte konsum og til forarbejdning fra lokale industrier i regioner i den yderste periferi

Gennemførelse og seneste resultater

Direkte betalinger

Omkring 6,5 mio. bedrifter der omfatter 90 % af den opdyrkede jord, modtog direkte betalinger. I 2017 ⁽¹⁴⁷⁾ udgjorde denne støtte 38 % af deres landbrugsindkomst ⁽¹⁴⁸⁾. Siden den sidste reform i 2015 af den fælles landbrugspolitik er direkte betalinger blevet **bedre målrettet** takket være forskellige "betalingslag", hvor der blev taget hensyn til de særlige behov hos **unge landbrugere, mindre bedrifter, specifikke sektorer eller regioner med vanskeligheder**, samt **miljøet og klimaet**. Disse ændringer af den direkte betalingsordnings struktur er – sammen med omfordelingen og muligheden for at lægge loft over betalingerne – begyndt at bidrage til en mere ligelig fordeling af betalingerne. Direkte betalingers stabiliserende effekt suppleres af markedsinstrumenter, der nu fungerer som "sikkerhedsnet" i stedet at styre EU-markedet, hvilket var tilfældet førhen.

⁽¹⁴⁶⁾ Resultatoplysninger for budgetpost 2 omfatter primært 2017 for delte forvaltningsprogrammer, da medlemsstaternes oplysninger for 2018 først bliver tilgængelige i 2019 efter færdiggørelsen af denne rapport.

⁽¹⁴⁷⁾ Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, *Årlig aktivitetsrapport 2018*.

⁽¹⁴⁸⁾ Anslået på basis af landbrugsbedrifternes indkomst.

Da direkte betalinger bevilges pr. hektar støtteberettiget areal, er der en stærk sammenhæng mellem fordelingen af direkte betalinger og fordelingen af areal mellem landbrugerne. Det resulterer i, at de største støttebeløb koncentrerer hos de større landbrug ⁽¹⁴⁹⁾, og i et stort antal meget små støttemodtagere, hvilket afspejler den høje fragmenteringsgrad i landbrugssektoren i EU og disse landbrugsgruppers relative bidrag til økonomien i denne sektor. *For regnskabsåret 2017* ejede knap 50 % af modtagerne af direkte betalinger under 5 hektar og dækkede mindre end 5 % af det samlede støttede areal.

	 Antal bedrifter (mio.)	 Forvaltet landbrugsjord (mio. ha)	 Direkte støtte (mia. EUR)
Små bedrifter < 5 hektar	3.19 (49 %)	7.4 (5 %)	2,3 (6 %)
Professionelle (familie)bedrifter 5-250 hektar	3,25 (50 %)	107,0 (67 %)	29,3 (71 %)
Store bedrifter > 250 hektar	0,08 (1 %)	44,3 (28 %)	9,2 (23 %)

Diagram: Fordeling af EU's direkte støtte til EU-landbrugere.

Kilde: CATS-kontrolldata (ansøgningsår 2016).

Med reformen i 2013 af den fælles landbrugspolitik blev det muligt at **omfordere direkte betalinger** mellem støttemodtagere, især til fordel for de små og mellemstore bedrifter. Medlemsstaterne skal nedbringe indtægter over 150 000 EUR, som alle støttemodtagere opnår på grundlag af grundbetalingsordningen eller den generelle arealbetalingsordning, med mindst 5 %. De kan endda lægge loft over disse indtægter (ni medlemsstater har besluttet at fastlægge et loft fra og med 2015). Alternativt kan de afsætte op til 30 % af deres direkte betalinger til de første hektar på hver bedrift ("omfordelingsbetaling"). *I 2017* havde ni medlemsstater gennemført denne ordning og brugt mellem 0,5 % og 15 % af deres samlede udgifter til direkte betalinger.

Derudover skal medlemsstaterne reducere forskellene mellem niveauet for hektarstøtten til modtagere på deres respektive områder (omtales som "intern konvergens"). Der findes ligeledes en bestemmelse om gradvis regulering af den finansielle tildeling pr. medlemsstat med det formål at tilpasse det gennemsnitlige støtteniveau nærmere medlemsstaterne imellem ("ekstern konvergens"). Endelig giver en klausul om aktive landbrugere mulighed for, at landbrugere med marginal landbrugsaktivitet kan udelukkes fra støtte.

Fra ansøgningsåret 2018 bidrager den EU-lov, der omtales som "**Omnibusforordningen**" ⁽¹⁵⁰⁾, til at forbedre funktionen af de pågældende ordninger for direkte betalinger og at forenkle gennemførelsen heraf.

Med hensyn til **forgrønnelselementet** i direkte betalinger giver de ændringer, der blev indført gennem Omnibusforordningen, medlemsstaterne mulighed for at klassificere græsange som "permanente", såfremt

⁽¹⁴⁹⁾ Dog i mindre omfang end for jorden.

⁽¹⁵⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2393 af 13. december 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), (EU) nr. 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik, (EU) nr. 1307/2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og (EU) nr. 652/2014 om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteforneringsmateriale (EUT L 350 af 29.12.2017, s. 15).

de er pløjet op inden for en periode på fem år med henblik på at tage højde for landbrugssystemernes mangfoldighed i EU. *I 2018* valgte otte medlemsstater at anvende denne mulighed. En vis yderligere fleksibilitet for landbrugere udsprang af tilpassede undtagelser fra pligten til afgrødediversificering eller reglerne om miljømæssige fokusområder for bedrifter med betydelige andele af græsarealer, braklagt jord, bælgrugter eller afgrøder under vand. Med de nye typer af miljømæssige fokusområder kan medlemsstaterne således give landbrugerne flere muligheder for at leve op til dette krav. *I 2018* gjorde flere medlemsstater brug af disse muligheder og optog nye typer i deres liste over miljømæssige fokusområder. I 2018 var 80 % af de samlede EU-landbrugsarealer underlagt mindst én forgrønnelsesforpligtelse. Som led i de ændrede regler blev der *i 2018* for første gang gennemført et forbud mod brug af plantebeskyttelsesmidler på miljømæssige fokusområder.

I 2018, som i 2017, tillod Kommissionen som reaktion på følgevirkningerne af de ekstreme vejrforhold i flere medlemsstater (tørke, kraftig nedbør, snefald, frost), afvigelser fra visse forgrønnelsesregler (miljømæssige fokusområder, afgrødediversificering) med det formål at forbedre situationen for de berørte landmænd i disse lande. For at afbøde virkningerne af tørke på adgangen til kvægfoder ansøgte 11 medlemsstater (ud af 13 godkendte) om afvigelser fra visse krav vedrørende braklagt jord og efterafgrøder. Ud fra på de oplysninger, der er modtaget for ansøgningsåret 2018, synes disse fravegne miljømæssige fokusområder i et vist omfang at have suppleret de samlede arealer, der er tilgængelige for foderproduktion.

Pr. 2018⁽¹⁵¹⁾ har ny EU-lovgivning⁽¹⁵²⁾, sammen med den tekniske vejledning fra Kommissionen, sat medlemsstaterne i stand til at drage fordel af frit tilgængelige satellitdata (Copernicusprogrammet) til at overvåge de områder, for hvilke der er ansøgt om bistand. Flere medlemsstater har besluttet fra og med 2019 at indføre kontrol i form af monitorering for en del af støtteordningerne og/eller arealerne. Overvågningsmetoden forventes at byde på store muligheder for en forenkling af administrative og kontrolrelaterede opgaver, men også for overvågning af resultaterne af den fælles landbrugspolitik i en meget bredere forstand. Denne metode følges op i forslagene til den fælles landbrugspolitik efter 2020.

Markedsrelaterede udgifter⁽¹⁵³⁾

Efter flere år, hvor markedsstøtteforanstaltninger for frugt- og grøntsagssektoren samt husdyrsektoren har bidraget til at genskabe balancen i de berørte sektorer, blev der *i 2018* opnået en væsentlig **stabilisering af markedet**, hvorfor de ekstraordinære tilbagetrækningsforanstaltninger for frugt- og grøntsagssektoren ophørte fra midten af året.

I slutningen af 2018 blev der mellem 2015 og 2017 tilbagesolgt 99 % af 380 000 ton skummetmælkspulver fra offentlige interventionslagre til markedet⁽¹⁵⁴⁾, hvilket afspejler den forbedrede situation på mejerimarkedet. Europæisk landbrug viste sin modstandsdygtighed efter de seneste kriser og fandt alternative indenlandske og udenlandske markeder (navnlig i Asien og USA), hvilket også fremgår af handelsstatistikkerne.

En generel prisudvikling betød, at nye markedsinterventionsforanstaltninger ikke var nødvendige *i 2018*.

Der blev ligeledes *i 2018* vedtaget **ekstraordinære støtteforanstaltninger** for at kompensere landbrugere i Frankrig og Italien for de sundheds- og veterinære restriktioner, der er pålagt for at bekæmpe aviær influenza.

Efter flere års diskussioner på EU-plan vedtog Kommissionen et forslag til direktiv om **illoyal handelspraksis**. Direktivet sigter mod at beskytte udsatte leverandører i fødevareforsyningskæden, navnlig landbrugere og forarbejdningsvirksomheder, mod illoyal handelspraksis fra stærkere købere. Ved begrænsning af misbrug af en dominerende markedsstilling langs kæden bidrager det til en bedre funktion af fødevarekæden og øget modstandsdygtighed i EU's fødevaresektor.

⁽¹⁵¹⁾ Programerklæring 2018.

⁽¹⁵²⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/746 af 18. maj 2018 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 809/2014 for så vidt angår ændringer af enkeltansøgninger og betalingsanmodninger og kontrol (EUT L 125 af 22.5.2018, s. 1-7).

⁽¹⁵³⁾ Programerklæring 2018.

⁽¹⁵⁴⁾ Faktatlad, *Managing the EU dairy market 2014-2019*.

EU's skoleordning for frugt, grønt og mælk, der samler de tidligere skoleordninger for frugt, grønt og mælk under én fælles retlig ramme, blev anvendt for første gang i skoleåret 2017/2018. *I oktober 2018* var Kommissionen vært ved et møde med repræsentanter fra EU's institutioner, nationale regeringer og andre offentlige og private organer (virksomheder, handelsorganisationer, NGO'er inden for miljø og sundhed samt civilsamfundet) for at gøre status over resultater, lære af god praksis og reflektere over mulige yderligere forbedringer. I den forbindelse blev der givet konkrete eksempler på den reformerede ordnings forbedrede sundheds- og uddannelsesmæssige dimension. Omkring 20,3 mio. børn fra knap 160 000 skoler ⁽¹⁵⁵⁾ deltog i EU's skoleordning for frugt, grønt og mælk i skoleåret 2017/2018.

Bedømmelse og evaluering

Undersøgelsen i forbindelse med evalueringen af virkningen af foranstaltninger under den fælles landbrugspolitik på det generelle mål om "bæredygtig fødevarerproduktion" ⁽¹⁵⁶⁾ bekræfter, at direkte betalinger gør det muligt for landbrugere at overkomme de negative indkomstvirkninger, som faldende landbrugspriser er årsag til. De bidrager således til landbrugets stabile indkomst. Men selv med den fælles landbrugspolitik direkte støtte når en stor del (74 % i 2015) af bedrifterne ikke referenceværdien for en indkomst pr. arbejdskraftenhed svarende til den gennemsnitlige nationale arbejdskraftproduktivitet. I undersøgelsen blev der gjort opmærksom på, at den fælles landbrugspolitik for 2014-2020 gav mulighed for øget effektivitet gennem en bedre målretning af støtten til de bedrifter, der havde det største behov (andelen af bedrifter med en indkomst pr. arbejdskraftenhed, der overstiger den gennemsnitlige nationale arbejdskraftproduktivitet som følge af den direkte støtte, faldt fra 29 % i 2013 til 26 % i 2015). Nogle medlemsstaters beslutning om at fordele ressourcerne til frivillig koblet støtte til et stort antal sektorer, begrænsede støttens effektivitet i forhold til dens mål. Ifølge interessenterne analyse formåede den frivillige koblede støtte i disse tilfælde ikke at støtte sektorer, der oplever visse vanskeligheder, men resulterede i en ekstra og generaliseret indkomststøtte til de støtteberettigede bedrifter. Markedsforanstaltninger hjalp med at begrænse volatiliteten af de indenlandske priser på de fleste landbrugsprodukter, som er lavere end volatiliteten for internationale priser. Eksistensen af EU's markedsforanstaltninger synes at virke afskrækkende på vedtagelsen af spekulative aktiviteter. Importens andel af det internationale forbrug er steget progressivt. På det internationale marked steg EU's eksport i værdi i analyseperioden. Imidlertid steg verdenshandelen med en højere stigningstakt. Ikke desto mindre svarer udviklingen af EU's konkurrenceposition stort set til udviklingen hos EU's vigtigste konkurrent (USA), og i 2016 fastholdt EU sin andenplads efter USA i den globale eksport af de produkter, der var omfattet af evalueringen.

I 2018 vurderede Revisionsretten en ny grundlæggende betalingsordning for landbrugere, der blev indført med reformen i 2013 af den fælles landbrugspolitik. Revisionsretten fandt, at ordningen operationelt var på rette spor, men dens effekt med hensyn til at forenkle, målrette og sikre konvergens i støtteniveauerne var begrænset ⁽¹⁵⁷⁾.

Undersøgelsen af evalueringen af foranstaltningerne under den fælles landbrugspolitik for vinsektoren ⁽¹⁵⁸⁾ viste, at opbakningen på vindyrkerniveau fra de nationale støtteprogrammer til omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer medførte en betydelig mekanisering samt en global stigning i omkostningseffektiviteten af deres forvaltning. På producentniveau bidrog programmerne — navnlig investeringsforanstaltningen — til forbedringen af EU's vinproducenters konkurrenceevne og bidrog til fremadrettet vertikal integration. EU's mærkningsregler tilgodeså ensartede konkurrencevilkår og fair konkurrence for konkurrenterne i EU samt klar information til forbrugere. Undersøgelsen understregede, at de nationale støtteprogrammer stort set er i overensstemmelse med EU's miljømål, men at de kunne have spillet en større rolle i tilpasningen af EU's vindyrkningsarealer til klimaændringer og mere direkte kunne have fremmet bæredygtighed. Den anbefalede, at det forlanges af medlemsstaterne, at de bedre retfærdiggør deres strategiske valg og fører bedre tilsyn med de virkninger, der opnås af de forskellige foranstaltninger.

⁽¹⁵⁵⁾ Kilde: Medlemsstaternes overvågningsrapporter skal foreligge senest 31.1.2019.

⁽¹⁵⁶⁾ Evalueringen af arbejdsdokumentet skal afsluttes i 2019.

⁽¹⁵⁷⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Grundbetalingsordningen for landbrugere — Ordningen er operationelt på rette spor, men dens effekt med hensyn til at forenkle, målrette og sikre konvergens i støtteniveauerne er begrænset — Særberetning nr. 10/2018*.

⁽¹⁵⁸⁾ Evalueringen af arbejdsdokumentet skal afsluttes i 2019.

Undersøgelsen⁽¹⁵⁹⁾ af evalueringen af forgrønnelseselementet i direkte betalinger blev offentliggjort i slutningen af 2017, og der blev efterfølgende i *November 2018* vedtaget et arbejdsdokument⁽¹⁶⁰⁾. Denne evaluering konkluderede, at forgrønnelsesforanstaltningernes samlede virkninger, som de anvendes i dag, på bedriftsforvaltningspraksis og på miljøet/klimaet synes at være relativt begrænset, selv om der forekommer variationer medlemsstaterne imellem. Forgrønnelsesforanstaltningerne synes ikke at have haft nogen betydelig virkning på landbrugsproduktionen eller bedrifternes økonomiske levedygtighed. Evalueringen viste, at både medlemsstaterne og landbrugerne kunne gøre mere for at opnå de fulde resultater med hensyn til forgrønning. Der kunne ligeledes gøres mere på EU-niveau for at forenkle ordningen. Medlemsstaterne har betydelig fleksibilitet med hensyn til at gennemføre foranstaltningerne, men alligevel gør de i almindelighed ikke brug af denne fleksibilitet til at maksimere miljø- og klimafordelene. Afgørelser synes at være truffet af administrative hensyn og ud fra landbrugsmæssige overvejelser, herunder et ønske om at sikre minimum forstyrrelse af landbrugsmetoderne.

I Kommissionens forslag til den fælles landbrugspolitik efter 2020 er forgrønnelseskravene indarbejdet i en bredere ramme, herunder et nyt sæt betingelser (dvs. et forbedret system af forpligtelser, der skal opfyldes af modtagerne af betalinger baseret på arealer eller animalsk produktion under den fælles landbrugspolitik), og som bl.a. lever op til tre specifikke mål: bidrag til tilpasning til og modvirkning af klimaforandringer, fremme af bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcer samt bidrag til beskyttelsen af biodiversitet.

Den fremtidige landbrugspolitik sigter – bortset fra en styrkelse af miljøpleje og klimaindsatsen – ligeledes mod at styrke landbrugssektorens modstandsdygtighed og forbedre levevilkårene i landdistrikter.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Programmets mål

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne finansierer EU's bidrag til programmer for udvikling af landdistrikter. Disse programmer bidrager til **intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst** i EU gennem støtte til landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren samt til andre enheder, der opererer i landdistrikter, som f.eks. andre virksomheder end landbrugsvirksomheder, NGO'er og lokale myndigheder.

Fonden er ligeledes et vigtigt værktøj til afbødning af klimaændringer og støtte til omstilling til en klimamodstandsdygtig lavemissionsøkonomi ved at hjælpe landbrugere og landbrugsvirksomheder med at **reducere udledninger af drivhusgasser og ammoniak** og ved at **foretage tilpasninger til konsekvenserne af klimaændringer**. Fonden fokuserer på seks specifikke prioriterede indsatsområder:

⁽¹⁵⁹⁾ https://ec.europa.eu/agriculture/evaluation/market-and-income-reports/greening-of-direct-payments_da

⁽¹⁶⁰⁾ Kommissionens arbejdsdokument — Sammendrag af evalueringen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammene af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 637/2008 og Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 vedrørende forgrønning i direkte betalinger (SWD(2018) 479 final, 22.11.2018).

 Fremme af vidensoverførsel og innovation inden for landbrug og skovbrug samt i landdistrikter	 Styrkelse af bedrifternes levedygtighed og konkurrenceevne for alle typer landbrug og fremme af innovative landbrugsteknologier og bæredygtig skovforvaltning
 Bedre tilrettelæggelse af fødevarekæden, herunder forarbejdning og markedsføring af landbrugsprodukter, dyrevelfærd og risikoforvaltning i landbruget	 Genopretning, bevarelse og forbedring af økosystemer i tilknytning til landbruget og skovbruget
 Fremme af ressourceeffektivitet og overgangen til en klimarobust lavemissionsøkonomi i landbrugs- og fødevaresektoren samt skovbrugssektoren	 Fremme af social inklusion, nedbringelse af fattigdom og økonomisk udvikling af landdistrikterne

Gennemførelse og seneste resultater

I slutningen af 2018 ⁽¹⁶¹⁾ udgjorde de samlede betalinger til udvikling af landdistrikter fra EU-budgettet til medlemsstaterne 36,5 mia. EUR (inklusive forfinansiering og mellemliggende betalinger), hvilket udgør 36 % af de samlede forpligtelser for perioden 2014-2020. I 2018 fremsendte medlemsstaterne deres tredje gennemførelsesrapport, der omfattede gennemførelsen frem til den 31. december 2017 ⁽¹⁶²⁾.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne støtter løsninger til **fremme af iværksætteri og beskæftigelse i landbruget samt landbrugsvirksomheder** og **forbedring af deres økonomiske levedygtighed og modstandsdygtighed**. I slutningen af 2017 havde mere end 112 000 landbrugsbedrifter modtaget investeringsstøtte, der skulle gøre det lettere at omstrukturere, modernisere og opnå produktivtetsgevinster (25 % af målet), og mere end 49 % af det budget, der var afsat til startstøtte og støtte til investeringer i ikke-landbrugsspecifikke aktiviteter i landdistrikterne var blevet forpligtet. 51 400 unge landbrugere, der tilfører ny energi og har potentiale til at udnytte det fulde udbytte af teknologien i form af øget produktivitet og bæredygtighed, modtog støtte til at etablere sig. 125 200 landbrugsbedrifter modtog støtte i form af risikostyringsværktøjer, der skal mindske usikkerheden om fremtiden, som kan true landbrugernes konkurrenceevne, og 60 327 landbrugsbedrifter fik hjælp til at deltage i kvalitetsordninger ⁽¹⁶³⁾.

I 2017 ⁽¹⁶⁴⁾ omfattede status for gennemførelsen af foranstaltninger, der i væsentligt omfang vil bidrage til **miljø- og klimamålene** i politikken, følgende:

- I alt 2,9 mio. ha landbrugsjord og skovarealer var omfattet af driftsaftaler, der bidrog til kulstofbinding eller -lagring (72,5 % af målet på 4 mio. ha)

⁽¹⁶¹⁾ Programmerklæring 2018.

⁽¹⁶²⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – De europæiske struktur- og investeringsfonde 2014-2020 – Sammenfattende rapport for 2018 om de årlige gennemførelsesrapporter for gennemførelsesperioden 2014-2017 (COM(2018) 816 final af 19.12.2018).

⁽¹⁶³⁾ COM(2018) 816 final, s. 7. Opdaterede tal (januar 2019).

⁽¹⁶⁴⁾ Programmerklæring 2018.

- 283 000 ha marker med kunstvanding er omlagt til mere effektive vandingssystemer (22 % af målet), hvilket i betragtning af den lange periode mellem planlægning og gennemførte investeringer er et skridt i den rigtige retning
- 14,8 % af landbrugsarealerne og 0,34 % af skovarealerne blev omfattet af driftsaftaler, der bidrager til biodiversitet – dette er tæt på målene på henholdsvis 18 % og 2 %.

Støtte under fonden tilsigter at forbedre **adgangen til informations- og kommunikationsteknologitjenester og infrastruktur for 18 mio. borgere i landdistrikter** Det sker gennem 4 400 investeringsprojekter. I 2017 blev 36 % af de midler, der er øremærket til forbedring af informations- og kommunikationsteknologitjenester i landdistrikterne, tildelt projekter, og 1 255 000 beboere i landdistrikterne (7 % af den respektive mål værdi) nyder allerede godt af forbedrede tjenester ⁽¹⁶⁵⁾.

Ved udgangen af 2017 var der blevet brugt over 246 mio. EUR under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne på **beskæftigelsen i landbruget og landdistrikterne**, på fremme af social inklusion og fremme af livslang læring samt **erhvervsuddannelse inden for landbrug og skovbrug**. Mere end 1 mio. støttemodtagere modtog erhvervsuddannelse inden for landbrug, knap 28 % af målet for perioden. I landdistrikter støtter EU's midler til udvikling af landdistrikter **lokale udviklingsstrategier**, der fremmer social inklusion, nedbringer fattigdom og fremmer økonomisk udvikling i henhold til Leadermetoden. Hidtil er 59 % af befolkningen i landdistrikterne (svarende til ca. 113 % af målet) omfattet af mere end 3 400 lokale udviklingsstrategier, der gennemføres af lokale aktionsgrupper, som modtog 18 % af de tilgængelige offentlige midler. ⁽¹⁶⁶⁾

Under det **europæiske innovationspartnerskab om et produktivitet og bæredygtigt landbrug** var der ved udgangen af 2018 knap 900 **aktive operationelle grupper** ⁽¹⁶⁷⁾, der bidrog til innovative projekter med mange aktører for at finde en løsning på et specifikt problem eller udforme en konkret mulighed for landbrugs- og skovsektoren. Disse projekter har et vigtigt potentiale med hensyn til at skabe innovative løsninger, der skal gøre landbruget mere intelligent, effektivt og bæredygtigt.

Det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed – eksempler på projekter for operationelle grupper.

BRIDE – Biodiversity Regeneration In a Dairying Environment

I Irland har intensivt forvaltet landbrugsjord haft en relativt lav deltagelsesprocent i landbrugs- og miljøordninger. Et projekt for genskabelse af biodiversitet i et mejeribrugsmiljø er et innovativt partnerskab etableret i vandområdet River Bride i det nordøstlige County Cork, Irland. Projektet tilstræber at udforme og gennemføre en omkostningseffektiv og resultatbaseret strategi for håndtering af tab af biodiversitet inden for opdræt af malkekøer med det formål at skabe øget national opmærksomhed om tilgængelige muligheder for at bevare og fremme dyre- og fugleliv på intensivt forvaltede jorde uden unødigt påvirkning af landbrugsproduktionen. Partnerskabet omfatter flere partnere (f.eks. landbrugere, rådgivere, forskere, små og mellemstore virksomheder, offentlige organer, NGO'er), og projektet er udformet således, at 65 landbrugere, der ikke er formelle partnere, har mulighed for at indføre og afprøve de foreslåede ordninger på deres bedrifter. Bedrifter, der gennemfører foranstaltningerne, overvåges med jævne mellemrum i projektforløbet (f.eks. i starten, midtvejs, i slutningen) og modtager betaling baseret på deres resultater. Oprindeligt blev biodiversitet målt på bedriftsniveau, herunder populationer af bl.a. fugle, flagermus, bestøvere og vilde blomster.

Resultatet forventes at være en stigning i størrelsen af arealer, hvor biodiversitet forvaltes, samt en forbedring af biodiversitetens overordnede kvalitet. Dette projekt sigter ligeledes på at udvikle en fødevarerdekleration baseret på biodiversitet, hvilket vil være særligt relevant for aktører i branchen, herunder et andelsmejeri og en kødproduktionsvirksomhed, som er partnere i projektet. For så vidt angår tværregionalt samarbejde, gjorde projektet det muligt at være i kontakt med tyske landbrugere, der også beskæftiger sig med biodiversitet i dyrkningsmetoderne. Der planlægges udveksling af praksis med lignende operationelle grupper i Tyskland og Nordirland.

⁽¹⁶⁵⁾ COM(2018) 816 final, s. 6.

⁽¹⁶⁶⁾ COM(2018) 816 final, s. 11-12.

⁽¹⁶⁷⁾ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/publications/eip-agri-operational-groups-assessment-2018>

SOCROSense — teknologier til jord- og afgrødemåling

Formålet med projektet vedrørende teknologier til jord- og afgrødemåling (Flandern, Belgien) er at støtte pionerlandmænd, der har erfaring med brugen af GPS-baserede "close sensing"-teknikker med fokus på jord- og afgrødesensorer. Disse pionerbedrifter er en blandet gruppe af landbrugere, erhvervsgartnere, planteskoler og maskinstationer og entreprenører. Sammen med aktører fra forskningsinstitutter og relevante erhvervsvirksomheder ønsker denne gruppe at skabe merværdi og udvikle en vision for disse sensorer på mellemlang og lang sigt. Projektundersøgelserne viser, hvordan datastrømme for forskellige sensorer kan kombineres, og potentialet for at sensorteknologi for globale positioneringssystemer kan styre virksomhedens afgrødeforvaltning.

Bedømmelse og evaluering

Der blev i 2018 gennemført en vurdering af de operationelle grupper, der blev godkendt og var aktive under det europæiske innovationspartnerskab for landbrugets produktivitet og bæredygtighed frem til april 2018 (i alt 612)⁽¹⁶⁸⁾. Denne vurdering fokuserede på den aktuelle status for opsætningen og gennemførelsen af de operationelle grupper. Undersøgelsen bekræftede den store interesse for partnerskabets rammer og instrument. Af de undersøgte grupper havde 91 % positive oplevelser og ville anbefale andre aktører/organisationer at deltage i et projekt for operationelle grupper. Partnere i operationelle grupper fremhævede, at disse projekter ikke kunne være gennemført under andre nationale eller europæiske finansieringsrammer. Grupperne fokuserer på at tilgodese landbrugernes behov på en praktisk og samarbejdsbaseret måde. De viser sig at være en unik, alsidig og fleksibel ramme for håndtering af landbrugernes forskellige konkrete udfordringer og behov. De skaber også kontakt mellem landbrugene og supplerende ekstern ekspertise med det formål at løse disse udfordringer i fællesskab i en række forskellige partnerskabssammensætninger. De forskellige projekter viser, at partnerskaber af operationelle grupper rent faktisk oprettes med henblik på (fælles) udvikling af nye eller tilpassede metoder, værktøjer eller løsninger, der kan anvendes direkte af landbrugene. Disse partnerskaber fungerer som værktøjer til at skabe forbindelse til andre (landbrugsrelaterede) innovationsinitiativer og -aktører. Selv om den nuværende finansieringsramme ikke kan dække samtlige omkostninger, har 90 % af de operationelle grupper enten allerede etableret relationer med organisationer uden for partnerskabet eller har til hensigt at gøre det. Undersøgelsen peger på behovet for at understøtte dette, f.eks. gennem mere struktureret og tilgængelig information om temaerne og de operationelle gruppers strategier. Det er ligeledes vigtigt at forbedre kommunikationen om operationelle grupper rettidigt og korrekt.

Der blev i 2017 gennemført en undersøgelse om risikostyring i EU's landbrugssektor, som blev offentliggjort i 2018⁽¹⁶⁹⁾. Undersøgelsen skulle kaste lys over de risici, som landbrugere konfronteres med og skabe en bedre forståelse af udformningen og den mulige anvendelse af forskellige værktøjer til afhjælpning af disse risici. Undersøgelsen viser, at europæiske landbrugere er eksponeret for forskellige risici (relateret til f.eks. vejrlig, dyre- og plantesundhed, markedsdynamik, som påvirker landbrugets indtægter og bæredygtighed) og ikke er ligeligt fordelt blandt EU's medlemsstater. Samtidigt er den generelle adgang til og udbredelse af risikostyringsværktøjer i EU ikke særligt udviklet, og der er forskelle mellem de anvendte værktøjer, sektorer og lande (f.eks. er forsikring det mest almindelige værktøj). I undersøgelsen understreges behovet for at styrke relevante færdigheder og kapaciteter (både på administrativt plan og på bedriftsniveau), og den fremsætter adskillige anbefalinger, bl.a. om oprettelse af en database for deling af oplysninger om risikostyring inden for landbruget, der skal støtte yderligere op om forskning og fremme pilotaktioner inden for risikostyring.

Revisionsretten undersøgte i 2018⁽¹⁷⁰⁾ tre nye metoder (kaldet forenklede omkostningsmuligheder) til beregning af EU's finansielle bidrag til projekter og aktiviteter vedrørende udvikling af landdistrikter. Den konkluderede, at nye muligheder er enklere, men ikke fokuseret på resultater.

Lovgivningsforslaget om den fælles landbrugspolitik efter 2020 tager højde for de vigtigste erfaringer, der er høstet af den indeværende periode for udvikling af landdistrikter, og har reduceret omfanget af

⁽¹⁶⁸⁾ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/publications/eip-agri-operational-groups-assessment-2018>

⁽¹⁶⁹⁾ https://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2017-risk-management-eu-agriculture_en

⁽¹⁷⁰⁾ Særberetning nr. 11/2018: De nye muligheder for finansiering af landdistriktsprojekter: enklere, men ikke fokuseret på resultater, Revisionsretten.

gennemførelsen af indgreb og forbedret synergierne med instrumenterne i den fælles landbrugspolitik (dvs. direkte betalinger og sektorprogrammer). Den fælles landbrugspolitik strategiske planer vil have særligt fokus på at tiltrække unge landbrugere og ligeledes fremme beskæftigelse, social inklusion og lokal udvikling i landdistrikter.

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond

Programmets mål

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond ⁽¹⁷¹⁾ støtter **bevaring af marine biologiske ressourcer** og bistår medlemsstaterne med at nå målene for den fælles fiskeripolitik. Fonden fokuserer på fire specifikke prioriterede indsatsområder:

 Fremme af konkurrencedygtighed, miljømæssig bæredygtighed, økonomisk levedygtighed og social ansvarlighed inden for fiskeri og akvakultur	 Fremme af gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik
 Fremme af en afbalanceret og inklusiv territorial udvikling af fiskeri- og akvakulturområder	 Fremme af udviklingen og gennemførelsen af EU's integrerede havpolitik på en måde, der supplerer samhørighedspolitik og den fælles fiskeripolitik

Gennemførelse og seneste resultater

Gennemførelsen af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond er i 2018 gået væsentlig hurtigere i forhold til tidligere år. Over 7 143 fiskerifartøjer modtog bistand fra ⁽¹⁷²⁾ fonden, hvoraf 50 % var mindre fartøjer til kystfiskeri. Den ydede støtte fremmer fortsat en bæredygtig balance mellem fiskerflåderne og ressourcerne samt **beskyttelsen af de marine økosystemer**. Fonden støttede bedre forvaltning af mere end 100 000 km² **Natura 2000**-områder, og næsten 95 000 km² andre beskyttede havområder.

De finansierede projekter har en positiv virkning på de direkte støttemodtagere under foranstaltningerne og har en multiplikatorvirkning langs produktions- og forsyningskæden samt i beslægtede serviceindustrier. Det anslås, at over 35 000 fiskere, deres ægtefæller/partnere og medlemmer af producentorganisationer nyder godt af støtten foruden 33 000 andre personer (f.eks. ansatte i forarbejdningsvirksomheder og havnebrugere).

Ved udgangen af 2017 ⁽¹⁷³⁾ var mere end 18 000 foranstaltninger blevet finansieret under Den Europæiske Hav- og Fiskerifond. Over halvdelen af disse har til formål at hjælpe små og mellemstore virksomheder inden for fiskeri og akvakultur med at blive mere konkurrencedygtige. Mere end en tredjedel er ligeledes rettet mod at bevare og beskytte havmiljøet og fremme ressourceeffektivitet.

⁽¹⁷¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2328/2003, (EF) nr. 861/2006, (EF) nr. 1198/2006 og (EF) nr. 791/2007 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1255/2011.

⁽¹⁷²⁾ Den Europæiske Hav- og Fiskerifonds programerklæring, s. 2.

⁽¹⁷³⁾ De seneste data gøres tilgængelige af medlemsstaterne den 31. maj hvert år i deres årlige gennemførelsesrapporter. Det svarer til gennemførelsesstatussen ved udgangen af det foregående år.

Frisk fisk fra Wien ⁽¹⁷⁴⁾:

Takket være Den Europæiske Hav- og Fiskerifond kan man nu købe frisk fisk og grøntsager i Østrigs hovedstad, Wien.

Den nystartede akvaponi, der blev etableret i 2016 med et bidrag på omkring 30 000 EUR fra fonden, kombinerer grøntsagsproduktion med fiskeopdræt i store drivhuse, hvor der produceres auberginer, tomater, agurker, peberfrugter og chili samt havkat og aborre.

Bedriften dyrker grøntsager på omkring 400 m² og kan producere op til 12 ton fisk om året. Det næringsrige spildevand fra dambruget tilføres planterne, mens overskudsvarmen fra drivhuset anvendes til at opvarme fiskesystemet.

I 2018 fortsatte Kommissionen med at fokusere sin politik vedrørende bevarelsen af fiskeressourcerne på målet om senest i 2020 at opnå det højest mulige bæredygtige udbytte ⁽¹⁷⁵⁾ for fiskebestande og bæredygtige flåderesultater. Højere og stabile afkast bidrager til job, vækst og investeringer i EU. En klar korrelation mellem fiskeri med maksimalt bæredygtigt udbytte og flådernes rentabilitet blev igen bekræftet i den årlige økonomiske flåderapport for 2018 ⁽¹⁷⁶⁾. Rapporten viste rekordhøje nettooverskud i 2016 (seneste tilgængelige data). Med en anslået værdi på 16,9 % af nettoavancen for den gennemsnitlige EU-flåde er ikke alene midtvejsmilepælen for 2017 allerede nået (dvs. 9 %), men også målet for 2023 (10 %). Det forbedrede økonomiske resultat for EU's fiskerflåde var primært resultatet af den bæredygtige udnyttelse af fiskebestandene. Rapporten peger på, at de økonomiske resultater er stagnerende der, hvor flåderne er afhængige af bestande, der fortsat overfiskes eller overudnyttes. Flåder, der fisker bæredygtigt — et antal der er støt stigende — ser klare forbedringer i deres lønsomhed. Den bæredygtige brug af havressourcer er grundlaget for flådens økonomiske vækst. Lavere brændstofpriser og højere gennemsnitlige fiskepriser har ligeledes bidraget til denne gunstige økonomiske udvikling.

EU gennemfører inden for rammerne af den integrerede havpolitik sin dagsorden for bedre international havforvaltning. EU fortsatte med at være førende inden for fremme og udbredelse af bæredygtigt fiskeri internationalt. Succesrige forhandlinger mellem EU og Kina udmøntede sig i havpartnerskabet mellem EU og Kina, der blev undertegnet den 16. juli 2018 på topmødet mellem EU og Kina. Det var det første havpartnerskab af sin slags og fastlagde en omfattende ramme for dialog og samarbejde om havspørgsmål af fælles interesse.

Håndtering af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri)

Fiskeri er ulovligt, såfremt:

- Der ikke foreligger godkendelse
- Det strider mod RFFO's bevarings- og forvaltningsforanstaltninger*
- Det strider mod national lovgivning eller internationale forpligtelser

Fiskeri er urapporteret, såfremt:

- Det ikke er rapporteret, eller rapportering strider mod internationale, RFFO-love eller nationale love og bestemmelser

Fiskeri er ureguleret, såfremt:

- Fiskerifartøjet ikke har nogen nationalitet
- Fiskeriaktiviteter bringer fiskebestande i fare

* RFFO'er: Regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.

Kilde: Generaldirektoratet for Maritime Anliggender og Fiskeri, Årlig aktivitetsrapport 2018.

⁽¹⁷⁴⁾ https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/2019-fresh-fish-from-vienna_en.pdf

⁽¹⁷⁵⁾ "Maksimalt bæredygtigt udbytte" er det største teoretiske ligevægtsudbytte, som løbende kan tages i gennemsnit af en bestand under de eksisterende gennemsnitlige miljøforhold uden betydelig indvirkning på reproduktionsprocessen (artikel 4 i FFP-forordningen, 1380/2013).

⁽¹⁷⁶⁾ Den årlige økonomiske rapport om EU's fiskerflåde 2018 (STECF 18-07), <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/2018-annual-economic-report-eu-fishing-fleet-stecf-18-07>

Den nye **aftale om at forhindre ureguleret fiskeri i åbent hav i det centrale Arktiske Ocean**, som blev forhandlet af Kommissionen og godkendt af Rådet på EU's vegne i oktober 2018, var en historisk milepæl. Den vil forhindre ureguleret kommercielt fiskeri på åbent hav i dele af centrale arktiske hav, der er omkring 2,8 mio. km² stort, omtrent på størrelse med Middelhavet, og yder dermed beskyttelse af det sårbare arktiske økosystem for fremtidige generationer, samtidig med at den fremmer en bæredygtig udvikling af regionen.

Bedømmelse og evaluering

Evalueringen af det foregående program viste, at fondens mål blev nået i stort omfang, men at der var plads til forbedringer. Det er nødvendigt at styrke sammenhængen mellem finansiering og politikmål med det formål at fremme den bæredygtige udnyttelse af fiskeriet yderligere, forbedre leveringssystemet og øge fokusset på resultater. Det nuværende program for perioden 2014-2020 tager fat om mange af disse fokusområder. Det har samlet alle de forskellige finansieringskilder under en paraply til støtte for målene i den fælles fiskeripolitik, herunder fiskeri og akvakultur, der er miljømæssigt, økonomisk og samfundsmæssigt bæredygtige. Med det nuværende program er der også indført en ny resultatramme med fokus på opnåelsen af målsætninger, fastsatte milepæle og mål. Evalueringen anbefalede for perioden efter 2020 at styrke forbindelsen mellem finansiering og bæredygtig udnyttelse af fiskeri. Der er ligeledes behov for en mere strategisk tilgang med henblik på at gøre akvakultur mere konkurrencedygtig, øge produktionen og bedre inddragelse af de specifikke udfordringer, som kystfiskeri af mindre omfang står over for.

Da evalueringerne konkluderede, at det nuværende program stadig var for komplekst og belastende, foreslog Kommissionen ⁽¹⁷⁷⁾ for næste programmeringsperiode en forenklet udformning baseret på fire prioriteter. De beskriver omfanget af støtten fra fonden i overensstemmelse med målsætningerne i den fælles fiskeripolitik, i havpolitikken og i foranstaltningerne for international havforvaltning. Præskriptive foranstaltninger er ikke længere påkrævet; i stedet beskrives de forskellige støtteområder under hver prioritet, hvilket sikrer fleksibilitet i det nye program. Denne nye udformning vil optimere programmets gennemførelse mod politikmålene på grundlag af effektivitet og opnåelsen af resultater. Medlemsstaterne skal udarbejde deres operationelle program med angivelse af de mest passende måder til opnåelse af de målsætninger, der er fastsat i forordningen. Det grundlæggende princip vil være, at alt, der ikke er udtrykkeligt forbudt i forordningen, vil være tilladt. Der vil være en liste over "forbudte" områder i fiskeripolitikken for at undgå skadelige virkninger for så vidt angår bevarelse af fiskebestande (f.eks. et generelt forbud mod investeringer i forøgelse af fiskerikapaciteten) og begrænsninger for driftsomkostninger, hvor der ikke er noget dokumenteret markedssvigt. Dette er en stor ændring i forhold til nuværende og tidligere finansieringsregler.

Regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og fiskeriaftaler

Programmernes mål

EU fremmer bæredygtig forvaltning og bevarelse af fiskeriressourcer og støtter den fælles fiskeripolitik vedrørende eksterne aktioner i forskellige **regionale fiskeriforvaltningsorganisationer** ⁽¹⁷⁸⁾ og internationale organisationer såsom Den Internationale Havbundsmyndighed og Den Internationale Havretsdomsstol, som blev oprettet af De Forenede Nationers havretskonvention. Kommissionen forhandler og gennemfører ligeledes bilaterale **bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler** mellem EU og tredjelande. Målet er at indføre et retsgrundlag for EU's højsøflåde, og samtidig sikre en bæredygtig udnyttelse af tredjelands fiskeriressourcer. Disse aftaler gør det muligt for EU's flåder at fiske overskudsbestande, der ikke fiskes af tredjelande og sikre en bæredygtig fødevarerforsyning til EU's borgere.

⁽¹⁷⁷⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014, COM/2018/390 final.

⁽¹⁷⁸⁾ Regionale fiskeriforvaltningsorganisationer er internationale organer, der er oprettet med det formål at sikre bevarelse og bæredygtighed af fælles fiskebestande og særligt vandrende fiskebestande. De er det vigtigste instrument for multilateralt samarbejde og skaber et retsgrundlag, der kan tage højde for kendetegn og særlige egenskaber for hver zone og de berørte arter.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 fortsatte Kommissionen med at leve op til sin forpligtelse til at opnå mere bæredygtigt fiskeri i verden. Målsætningen på mellemlang sigt for bevaringsforanstaltninger vedtaget af regionale fiskeriforvaltningsorganisationer i forlængelse af videnskabelig rådgivning blev allerede opnået i 2017. I 2018 var 52 af de 59 (88 %) bevaringsforanstaltninger⁽¹⁷⁹⁾, der var vedtaget af regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, som EU er medlem af, i overensstemmelse med videnskabelig rådgivning.

I 2018 har der fundet forhandlinger sted om en fiskeriaftale med i alt otte lande. De blev afsluttet med succes, hvilket gjorde det muligt at forny aftaleprotokollen med Elfenbenskysten, Marokko, Cape Verde og Guinea-Bissau. Der er derudover indgået en ny aftale med Gambia. Der pågår desuden forhandlinger med Sao Tome e Principe, Kiribati og Madagaskar. Der er også indledt samtaler med Gabon og Mozambique om en forlængelse af protokollerne med disse lande.

Omkring 250 EU-fartøjer⁽¹⁸⁰⁾, der er registreret i en af EU's medlemsstater, var i 2018 omfattet af en fiskeritilladelse udstedt under en fiskeriaftale, hvilket har givet dem adgang til fiskebestande i tredjelande. Samtidig spiller disse bilaterale aftaler en væsentlig rolle i udviklingen af partnerlandets bæredygtige styring af fiskerisektoren gennem tilvejebringelsen af sektoral støtte. I partnerlandene tilskynder bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler til forbedret styring og forvaltning af den lokale fiskerisektor ved at støtte overvågning og kontrol af samt tilsyn med nationale og udenlandske flåders aktiviteter. Aftalerne sikrer ligeledes vigtig finansiering, der bidrager til den bæredygtige udvikling af lokal fiskerivirksomhed, og til bekæmpelsen af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

Ved at sikre bæredygtig udnyttelse af overskydende biologiske havressourcer bidrog fiskeriaftalerne til at skabe job og vækst i tredjelandene og EU. Der skabes anslået 6 000 direkte job og 9 000 indirekte job⁽¹⁸¹⁾ gennem bæredygtige fiskeriaftaler, idet 70 % af fangsterne under fiskeriaftalerne behandles i partnerlandet.

Bedømmelse og evaluering

Der blev i 2018 gennemført evalueringer af aftalerne med Cape Verde, Elfenbenskysten og Madagaskar. Resultaterne heraf indgik i forhandlingerne om fornyelsen af de respektive aftaler på følgende områder: omfanget af aftalte fiskemuligheder, de gældende relevante tekniske bestemmelser samt reglerne vedrørende gennemførelsen og overvågningen af de flerårige sektorprogrammer.

Den Europæiske Revisionsret berettede⁽¹⁸²⁾ i 2015, at fiskeripartnerskabsaftalerne generelt forvaltes godt af Kommissionen. Den konkluderede imidlertid, at der fortsat er områder med plads til forbedringer med hensyn til forhandlingsprocessen og gennemførelsen af protokollerne samt fremsatte relevante henstillinger. I 2018 gennemførte Revisionsretten en opfølgende revision for at verificere gennemførelsen af dens henstillinger.

Som en del af den næste EU-budgetramme for 2021-2027 foreslog Europa-Kommissionen en tildeling til den internationale dimension af den fælles fiskeripolitik, bl.a. obligatoriske bidrag til de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og andre internationale organisationer, samt de bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler.

⁽¹⁷⁹⁾ Generaldirektoratet for Maritime Anliggender og Fiskeri, Årlig aktivitetsrapport 2018, s.26.

⁽¹⁸⁰⁾ Generaldirektoratet for Maritime Anliggender og Fiskeri, Årlig aktivitetsrapport 2018, s.28.

⁽¹⁸¹⁾ Programerklæring 2018, s. 2.

⁽¹⁸²⁾ Den Europæiske Revisionsret, Særberetning nr. 11/2015, https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/sr15_11/sr_fisheries_da.pdf

LIFE — program for miljø- og klimaindsatsen

Programmets mål

LIFE⁽¹⁸³⁾ er det eneste EU-program, der udelukkende beskæftiger sig med miljø, naturbevaring og klimaindsatsen, dvs. områder af stigende bekymring for borgere. Programmet finansierer en lang række aktiviteter, lige fra beskyttelse af **biodiversitet** til støtte til **kredsløbsøkonomi**, fra demonstration af nye **emissionsreducerende teknologier** og processer til det indledende arbejde vedrørende internationale forhandlinger, fra **håndhævelse af miljø- og klimalogvgivning** til reduktion af negative konsekvenser. LIFE-programmet tjener ligeledes som en vigtig katalysator for udvikling og **udveksling af bedste praksis og viden**.

Programmets rolle er at **opbygge og forbedre kapacitet**, fremskynde **gennemførelsen af EU-lovgivningen**, bistå private aktører, navnlig virksomheder, med at **teste teknologier og løsninger i mindre skala** og fungere som løftestang for andre fonde. Fonden fokuserer på seks specifikke mål:

 Bidrage til en grønnere og mere ressourceeffektiv økonomi og til udviklingen og gennemførelsen af EU's miljøpolitik og -lovgivning (prioriteret område for miljø- og ressourceeffektivitet)	 Reduktion af udledning af drivhusgasser i EU samt udvikling og gennemførelse af EU's klimapolitik og -lovgivning (prioriteret område for indsatser for modvirkning af klimaændringer)
 Standse og vende biodiversitetstab, støtte Natura 2000-nettet og håndtere økosystemforringelsen (prioriteret område for biodiversitet)	 Øget modstandskraft i EU over for klimaændringer (prioriteret område for tilpasning til klimaændringer)
 Støtte bedre miljøforvaltning på alle niveauer (prioriteret område for miljøforvaltning og -information)	 Støtte bedre klimaforvaltning på alle niveauer (prioriteret område for klimaforvaltning og -information)

Gennemførelse og seneste resultater

Eftersom den gennemsnitlige varighed af traditionelle LIFE-projekter er fire til fem år, er det kun meget få projekter, der blev afsluttet i 2018⁽¹⁸⁴⁾, hvilket gør det vanskeligt at vurdere resultaterne på dette tidlige stade. De igangværende projekter bidrager til **overgangen til en kulstoffattig, ressourceeffektiv og klimaresistent økonomi** og til **beskyttelse af miljøet**, herunder biodiversitet og Natura 2000 gennem følgende:

⁽¹⁸³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1293/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (Life) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 614/2007.

⁽¹⁸⁴⁾ Programerklæring 2018, s. 2.

- Forbedring af bevaringsstatussen for 186 vilde arter og 106 forskellige levesteder i et område på størrelse med Polen.
- Reduktion af CO₂-udledninger på ca. 13 mio. ton om året sammenlignet med det tilsvarende CO₂-tal for Litauen i 2015.
- Reduktion af energiforbruget på ca. 1 000 000 megawatt-timer om året, hvilket svarer til et gennemsnitligt elforbrug for ca. 280 000 hjem.
- Reduktion af ikke korrekt håndteret affald med omkring 1 mio. ton/år. Det svarer ca. til Sloveniens samlede husholdningsaffald i 2016.

For **integrerede projekter** blev 37 projekter finansieret i 21 medlemsstater. Disse projekter støtter medlemsstaternes myndigheder med i videst mulige udstrækning at gennemføre miljø- og klimaindsatsen. De giver mulighed for også at bruge andre EU-finansieringskilder, herunder landbrugs-, struktur-, regional- og forskningsfonde, nationale fonde og finansiering fra den private sektor. Integrerede projekter under delprogrammet for miljøet er projekter, der gennemfører miljøplaner eller -strategier over et stort geografisk område (i regional, multiregional, national eller transnational skala). Med en LIFE-medfinansiering på 367,8 mio. EUR vil de integrerede projekter samlet kunne modtage støtte fra andre EU-, offentlige og private kilder på 9,2 mia. EUR.

Der er blevet indført to finansielle pilotinstrumenter, der skal teste innovative strategier:

Privat finansiering til energieffektivitet støtter investeringer til gennemførelse af medlemsstaternes handlingsplaner for energieffektivitet gennem finansielle formidlere. Instrumentet bidrager til at skabe et nyt finansielt produkt på markedet rettet mod energieffektivitet og bidrager derved direkte til dekarboniseringen af økonomien. I slutningen af 2018 blev der undertegnet ni aftaler med banker i ni medlemsstater, så der kunne ydes lån til slutmodtagerne på 60 mio. EUR.

Faciliteten til finansiering af naturkapital støtter finansiering af lån og egenkapital. Den er udformet med det formål at påvise, at naturkapitalprojekter kan generere indtægter eller spare omkostninger. I slutningen af 2018 blev indgået aftale om tre foranstaltninger under faciliteten til finansiering af naturkapital til en værdi af 32,5 mio. EUR med støttemodtagere fra Irland, Kroatien og Grækenland, der støtter bæredygtigt skovbrug og landbrug, økoturisme og udvikling af naturbaserede løsninger på jordforvaltning, samt genforvildningsaktiviteter.

De igangværende projekter bidrager til **overgangen til en kulstoffattig, ressourceeffektiv og klimaresistent økonomi** og til **beskyttelse af miljøet, herunder biodiversitet** samt **Natura 2000** bl.a. ved: 1) forbedring af bevaringsstatussen for 186 vilde arter og 106 forskellige habitater i et område på størrelse med Polen 2) reduktion af CO₂-udledninger på ca. 13 mio. ton om året sammenlignet med det tilsvarende tal for Litauen i 2015 3) reduktion af energiforbruget på ca. 1 000 000 megawatt-timer om året, hvilket svarer til et gennemsnitligt elforbrug for ca. 280 000 hjem 4) reduktion af ukorrekt håndteret affald med omkring 1 mio. ton/år. Det svarer ca. til Sloveniens samlede husholdningsaffald i 2016.

Inden for rammerne af LIFE-programmet blev det første EU-initiativ nogensinde, der skal rette op på **faldet i antallet af vilde bestøvende insekter**, lanceret i 2018. Initiativet fastlægger strategiske mål og en række foranstaltninger, der skal træffes af EU og medlemsstaterne for at bekæmpe det faldende antal bestøvere i EU og bidrage til den globale bevaringsindsats.

Efter de indkaldelser af **forslag**, som blev iværksat i 2014-2018 for traditionelle projekter, blev der indgivet ca. 5 000 forslag, der førte til finansiering af 588 tilskud: 455 finansieret under delprogrammet for miljø, og 133 under delprogrammet for klimaindsats. **Støttemodtagerne** varierer fra små til store virksomheder (40 % i alt, hvoraf 35 % er SMV'er), til private ikke-kommercielle organisationer (25 %) og offentlige organer (35 %).

Bedømmelse og evaluering

Den seneste midtvejsevaluering af LIFE ⁽¹⁸⁵⁾ bekræftede, at det nuværende program er på rette spor, og at det bidrager til Europa 2020-strategien. Desuden ser de fleste interessenter LIFE som et meget vigtigt instrument til at håndtere miljø- og klimaprioriteter.

Evalueringen fastslog dog også **muligheder** for yderligere at forbedre programmets overordnede effektivitet, for at forbedre sammenhængen mellem LIFE-programmet og andre EU-fonde og for at forbedre programmets rolle som katalysator. Yderligere muligheder for forbedringer vedrører programmets strategiske fokus samt øget effektivitet og forenkling af forvaltningen af LIFE.

Mens aktiviteter under LIFE-programmet for 2014 til 2020 håndterer visse praktiske problemer, er programmets hovedeffekt indirekte gennem sin rolle som katalysator: Støtten til mindre aktioner har til hensigt at indlede, udvide eller fremskynde bæredygtig produktion, distribution og forbrugspraksis samt beskyttelse af naturkapitalen ved at: tilrettelægge udviklingen og udvekslingen af bedste praksis og viden, opbygge kapaciteter og fremskynde gennemførelsen af miljø- og klimalovgivning og -politikker samt fremme omstillingen til ren energi, hjælpe interessenterne med at teste mindre teknologier og løsninger, og mobilisere midler fra andre kilder for at fremme overordnede bæredygtige finansieringsinvesteringer.

Denne tilgang vil blive videreført under den flerårige finansielle ramme for perioden 2021 til 2027.

Forslaget til LIFE efter 2020 ⁽¹⁸⁶⁾ fokuserer på at udvikle og gennemføre innovative måder til at reagere på miljø- og klimaudfordringer og derved katalysere ændringer i politikudvikling, -gennemførelse og -håndhævelse. Det vil også sikre en tilstrækkelig fleksibilitet til at håndtere nye og vigtige prioriteter, efterhånden som de opstår i programmets løbetid. Gennemførelsen af det nye LIFE-program vil blive lettere for ansøgere og modtagere, og der vil blive truffet foranstaltninger til at opnå en mere afbalanceret territorial dækning.

Denne tilgang vil blive videreført under den flerårige finansielle ramme for perioden 2021 til 2027.

⁽¹⁸⁵⁾ Europa-Kommissionen (2017) *Midtvejsevalueringsrapport af programmet for miljø og klima*; SWD(2017) 355 final; Ecorys (2017) *Support for an external and independent LIFE mid-term evaluation report*.

⁽¹⁸⁶⁾ COM(2018) 385 final https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:ad186f8e-6587-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

Sikkerhed og medborgerskab (budgetpost 3)

En af de mest grundlæggende og universelle rettigheder er at føle sig sikker. Juncker-Kommissionen gjorde fra dag ét sikkerhed til en topprioritet. Men i de senere år har sikkerhedstruslerne udviklet sig. EU-medlemsstaterne har allerede samarbejdet for at sikre en effektiv reaktion på forskellige sikkerhedsrisici – herunder nye former for terrorangreb, radikalisering, nye former for organiseret kriminalitet og cybersikkerhedstrusler. Det skal de fortsætte med at gøre i fremtiden.

Sikkerhedstrusler kender ingen grænser og bliver mere og mere internationale. Komplexiteten i disse trusler gør, at ingen medlemsstat kan eller bør være nødt til at imødegå dem på egen hånd. EU-budgettet støtter medlemsstaterne i deres ansvar og indsats. Programmerne under budgetpost 3 i EU-budgettet (3,5 mia. EUR svarende til 2 % af det samlede 2018 EU-budget) omhandler vigtige politiske udfordringer som sikkerhed, asyl, migration og integration af tredjelandsstatsborgere, sundhed og forbrugerbeskyttelse samt kultur og dialog med borgerne.

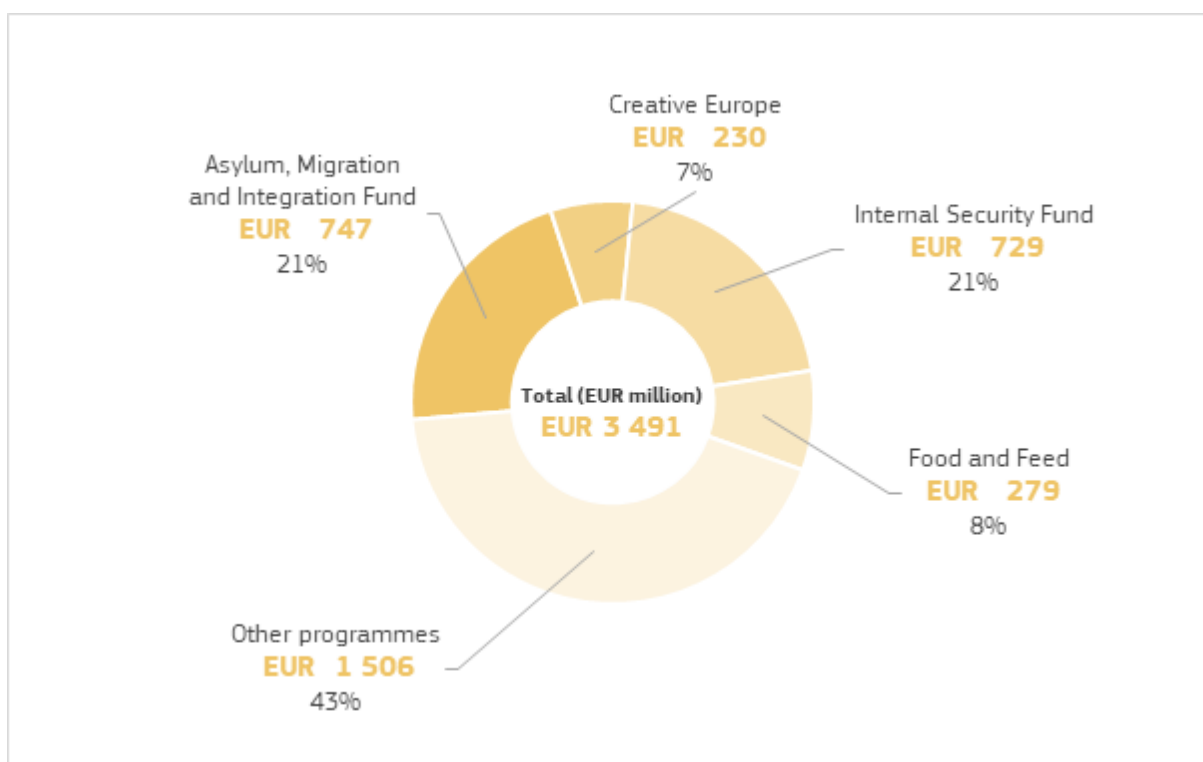

Diagram: Vigtigste programmer finansieret i 2018 under budgetpost 3, Sikkerhed og medborgerskab. Alle beløb i mio. EUR. Kategorien "andre programmer" omfatter blandt andet forbrugere, instrument for nødhjælp i Unionen (IES), IT-systemer, retfærdighed, rettigheder, ligestilling og medborgerskab, EU's civilbeskyttelsesordning, Europa for Borgerne, sundhed, decentraliserede agenturer, pilotprojekter og forberedende foranstaltninger, foranstaltninger, der finansieres inden for rammerne af Kommissionens beføjelser og specifikke kompetencer, der tillægges Kommissionen

Kilde: Europa-Kommissionen

Udfordringerne ved migration er tværnationale og kan ikke behandles tilstrækkeligt af medlemsstaterne alene. I 2018 fortsatte EU's **omfattende strategi for migration** med at levere konkrete resultater med fokus på at uddybe samarbejdet med partnerlande, øge beskyttelsen af EU's grænser og forbedre forvaltning af migrationsstrømme i en ånd af solidaritet og ansvarlighed.

Den **europæiske dagsorden for migration** har bidraget til at nedbringe antallet af irregulære indrejser betydeligt, navnlig via de centrale og østlige Middelhavsruiter, samt til at nedbringe antallet af illegale grænsepassager til EU til under tallene i 2014. Derudover har den ydet øjeblikkelig finansiel og operationel bistand til medlemsstaterne i frontlinjen og direkte hjælp til nødlidende, og den har øget lovlig migration og

støttet tilbagesendelse af dem, der ikke har ret til at være i EU, gennem forhandlinger om tilbagetagelsesaftaler/-ordninger.

Endnu et vigtigt element var iværksættelsen i 2018 af **Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex)** med 11 000 grænsevagter i tjeneste, som skal hjælpe med at patruljere Unionens ydre grænser, hovedsageligt i Bulgarien, Grækenland, Italien og Spanien.

Medlemsstaterne har anerkendt vigtigheden af denne støtte og opfordrede i juni 2018 til at styrke agenturets rolle yderligere, herunder samarbejde med lande uden for EU, gennem øgede ressourcer og et styrket mandat. Som svar herpå fremlagde Kommissionen i september 2018 nye forslag, hvor der blev opnået enighed i marts 2019 om at opskalere agenturet yderligere og styrke det med sit eget udstyr og et permanent korps af 5 000 grænsevagter fra 2021 og 10 000 senest i 2027 samt et stærkere mandat til at udføre tilbagesendelser. Desuden har Kommissionen foreslået en ny oprettelsesforordning for Det Europæiske Asylstøttekontor (EASO) og dermed udvidet sit mandat.

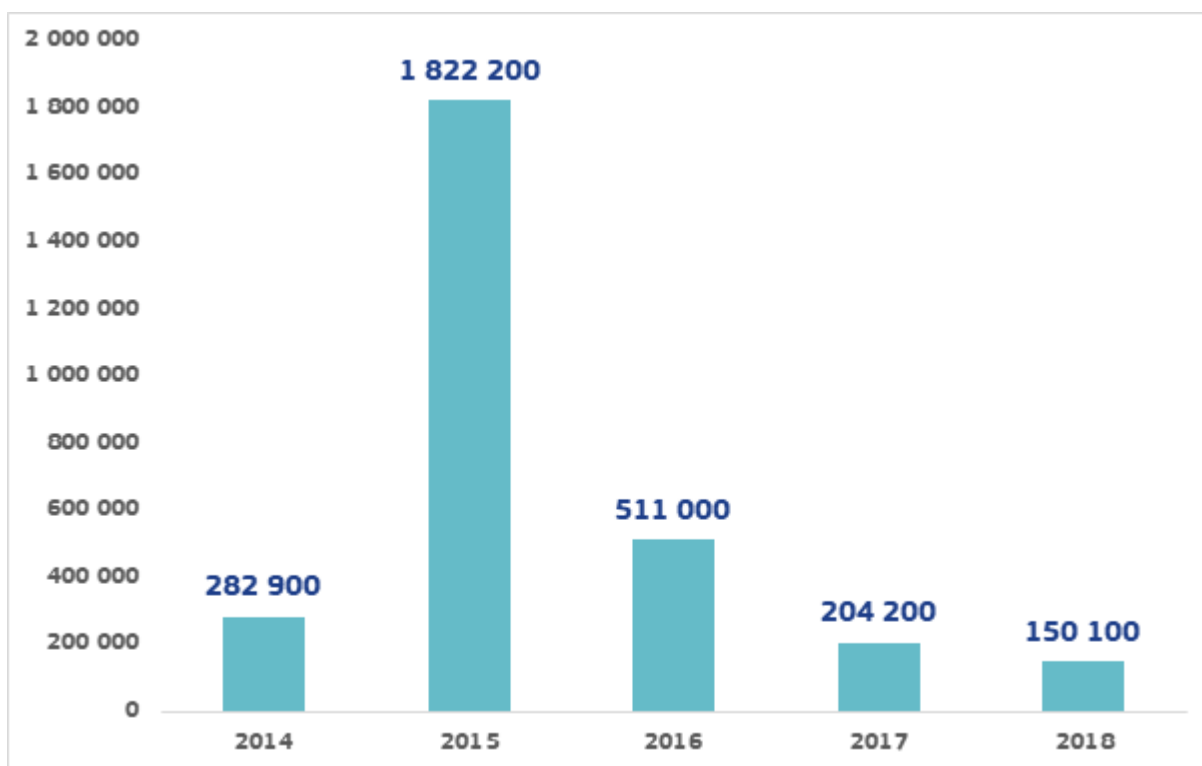

Diagram: Antal afslørede irregulære grænsepassager ved EU's ydre grænser.

Kilde: Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex).

EU's reaktion på migrationskrisen krævede en **hurtig og betydelig indsats med støtte fra EU-budgettet**. De midler, der oprindeligt var øremærket til sikkerhed og migration i den nuværende flerårige finansielle ramme, blev fordoblet for at imødekomme det store behov. **Budgettet spillede en central rolle i udformningen af det fælles svar ved at yde finansiering** til forvaltning af ankomne asylansøgere og migranter, til udvikling af eftersøgnings- og redningskapacitet til at redde liv, til forvaltning af effektive tilbagesendelser og ydelse af driftsstøtte til de medlemsstater, der er under størst pres. Uden denne støtte ville den hidtil usete migrationskrise i 2015 ikke være blevet effektivt forvaltet.

Den 18. marts 2016 nåede EU's stats- og regeringschefer og Tyrkiet til enighed om erklæringen fra EU og Tyrkiet for at standse irregulære migrationsstrømme fra Tyrkiet til EU, sikre bedre modtagelsesforhold for flygtninge i Tyrkiet og åbne op for organiserede, sikre og lovlige indrejsekanaler til Europa for syriske flygtninge. To et halvt år senere forbliver irregulær migration til De Ægæiske Øer 96 %⁽¹⁸⁷⁾ lavere end i perioden, før erklæringen trådte i kraft, og antallet af omkomne på havet er faldet betydeligt. Ved udgangen

⁽¹⁸⁷⁾ Datakilde: Det græske politi

af 2018 havde medlemsstaterne forflyttet 18 640 personer fra Tyrkiet under erklæringen med støtte fra Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden. EU har støttet Tyrkiet i sine bestræbelser på at være vært for flygtninge med faciliteten for flygtninge i Tyrkiet. Denne facilitet er omfattet af budgetpost 4, "Globalt Europa" (se analysen nedenfor).

Der er behov for en kontinuerlig indsats fra alle sider og alle EU-medlemsstater, og der er stadig brug for flere tilbagesendelser til Tyrkiet for at lette presset på de græske øer⁽¹⁸⁸⁾, så erklæringen fra EU og Tyrkiets er blevet et vigtigt element i EU's omfattende tilgang til migration. Erklæringen fra EU og Tyrkiet havde øjeblikkelig virkning. Takket være især samarbejdet med de tyrkiske myndigheder er antallet af indrejser faldet betydeligt, hvilket tydeligt viser, at forretningsmodellen for de menneskesmuglere, der udnytter migranter og flygtninge, kan brydes. Fra 10 000 på en enkelt dag i oktober 2015 faldt de daglige passager fra Tyrkiet til gennemsnitligt⁽¹⁸⁹⁾ omkring 88 *i løbet af 2018*.

Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden

Programmets mål

Solidaritet og en fair ansvarsdeling mellem medlemsstaterne står i centrum for de fælles politikker på områderne asyl, migration og de ydre grænser. **Forvaltningen af migrationsstrømme og sikkerhedstrusler kan medlemsstaterne hver især ikke klare på egen hånd.** Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden⁽¹⁹⁰⁾ fremmer en effektiv styring af migrationsstrømmene og udformning af en fælles EU-strategi for asyl og migration.

Fonden fokuserer på fire specifikke mål:

 Asyl: styrke og udvikle det fælles europæiske asylsystem, idet det sikres, at EU-lovgivningen på området anvendes effektivt og ensartet.	 Returnering: forbedre rimelige og effektive tilbagesendelsesstrategier, som bidrager til at bekæmpe irregulær migration med vægt på mere bæredygtighed og effektivitet i tilbagesendelsesprocessen.
 Lovlig migration og integration: støtte lovlig migration til EU-medlemsstaterne i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og fremme effektiv integration af tredjelandsstatsborgere.	 Solidaritet: sikre, at de EU-medlemsstater, som er mest berørt af migrations- og asylstrømme kan regne med solidaritet fra de øvrige EU-medlemsstats side.

⁽¹⁸⁸⁾ Siden 21. marts 2016 har der været 1 806 tilbagesendelser til Tyrkiet i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet og 601 tilbagesendelser i henhold til den bilaterale protokol mellem Grækenland og Tyrkiet.

⁽¹⁸⁹⁾ Datakilde: Det græske politi

⁽¹⁹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 516/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, om ændring af Rådets beslutning 2008/381/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 573/2007/EF og nr. 575/2007/EF samt Rådets beslutning 2007/435/EF.

Gennemførelse og seneste resultater

De finansielle midler, der mobiliseredes til fonden i perioden 2014-2020, udgjorde i alt 7,0 mia. EUR og 1 mia. i nødfinansiering. I forbindelse med solidaritet og retfærdig byrdefordeling med de mest berørte medlemsstater blev det oprindelige budget øget betydeligt gennem supplerende tilskud til flytning og genbosætning, integration og tilbagesendelse (de tilvejebragte ressourcer var knyttet til revisionen af Dublinforordningen). Ved udgangen af 2018 var der allerede afsat mere end 5 mia. EUR gennem Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden ⁽¹⁹¹⁾.

Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden fortsatte med at levere i 2018 på tværs af alle de fire specifikke mål. I 2018 var det samlede antal irregulære grænsepassager, der blev konstateret ved de ydre grænser, omkring 150 000, et fald på 25 % i forhold til 2017 og det laveste niveau i fem år. Det samlede antal irregulære passager, der blev påvist i 2018, var 92 % under det samlede antal i 2015, hvor migrationskrisen var på sit højeste.

EU sørgede også for passende modtagelse af flygtninge. Nødhjælpen reagerede på øjeblikkelige og grundlæggende behov ved at levere mad, husly og lægehjælp til flygtninge og støtte til uledsagede mindreårige. Kapaciteten i asyltjenesterne er blevet styrket for at kunne klare det store antal asylansøgninger.

I 2018 bidrog økonomisk bistand til Grækenland til at forbedre situationen på hotspots på De Ægæiske Øer og mere bredt i landet. For at aflaste hotspots støttede Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden overførslen af 29 540 personer til fastlandet. Med nødhjælp blev tæpper, vinterjakker og andre vinterforsyninger stillet til rådighed i modtagelsesfaciliteterne, og tilstedeværelsen af politifolk blev dækket for at øge sikkerheden for migranter og personale. I 2018 fortsatte Kommissionen og Det Europæiske Asylstøttekontor med at støtte den græske asyltjeneste og appeludvalgenes funktion. Støtten omfattede køb af arbejdsudstyr (it-udstyr, herunder 158 arbejdsstationer), en gruppe tolke, uddannelse af 300 medarbejdere og udstationering af 20 politibetjente til gennemførelse af handlingsplanen i henhold til EU's og Tyrkiets erklæring ⁽¹⁹²⁾. Derudover ydes der flere nødhjælpsprojekter til støtte for tjenester og aktiviteter for mindreårige:

	520 indkvarteringssteder var i drift i løbet af året.		1 845 børn blev transporteret til offentlige skoler.
	784 har haft glæde af indkvartering og beskyttelse.		

Kilde: Programmerklæring 2018, s. 3.

Hvad angår Italien, fokuserede projekterne på at sikre effektive og koordinerede psykosociale beskyttelsestjenester til fordel for uledsagede mindreårige i hotspots, at tilbyde indkvartering og modtagelse til omfordelingskandidater, at støtte indvandringens asylafsnit og grænsepolitikontorer, og at udføre bistået frivillig tilbagevenden fra Italien og reintegration i migranternes hjemlande.

Genbosættelse ⁽¹⁹³⁾ giver sikre og lovlige passager for dem, der har brug for international beskyttelse. Fra 2015 til udgangen af 2018 har forskellige EU-genbosættelsesordninger været med til at hjælpe over 48 700 af de mest sårbare mennesker med at finde husly i EU. Dette tal omfatter næsten 21 000 personer, som medlemsstaterne genbosatte i 2018 ⁽¹⁹⁴⁾ som en del af et fælles løfte om at genbosætte over 50 000 personer med behov for beskyttelse inden udgangen af oktober 2019 — den hidtil største EU-genbosættelsesordning.

⁽¹⁹¹⁾ Report on budgetary and financial management of the European Commission for the financial year 2018, 29 marts 2019.

⁽¹⁹²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement>

⁽¹⁹³⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/resettlement_en

⁽¹⁹⁴⁾ I perioden fra den 9. december 2017 til den 31. december 2018.

Omfordelings⁽¹⁹⁵⁾ordningen stoppede i 2018. Takket være samordnede indsatser fra medlemsstaterne og andre relevante interessenter var 34 709 personer **omfordelt** ved udgangen af 2018 (12 710 fra Italien og 21 999 fra Grækenland), hvilket repræsenterer over 95 % af alle berettigede og registrerede ansøgere til omfordeling i Italien og Grækenland i henhold til Rådets afgørelser fra 2015. Ud af disse blev 1 556 personer omfordelt i 2018.

I forbindelse med **integration** blev to mio. tredjelandsstatsborgere hjulpet gennem integrationsforanstaltninger i 2018 som led i nationale, lokale og regionale strategier og nåede et samlet antal på 5,38 mio., der dækker perioden 2014-2018. Handlingerne bestod i uddannelse, herunder sprogkurser og forberedende foranstaltninger, der letter adgangen til arbejdsmarkedet. Desuden blev der ydet rådgivning og bistand på boligområdet, midler til underhold samt administrativ og juridisk vejledning, medicinsk og psykologisk pleje.

I 2018 blev 39 500⁽¹⁹⁶⁾ personer (16 049 i 2017) **frivilligt tilbagesendt** fra EU med støtte fra Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden. Ud af det samlede antal tilbagesendte modtog 23 843 personer før eller efter deres tilbagesendelse reintegrationsbistand samfinansieret af fonden. Omkring 9 260 medarbejdere har haft gavn af uddannelse i kapacitetsopbygning vedrørende tilbagesendelse. For at sikre overholdelse af menneskerettigheder og de tilbagesendes værdighed blev 3 510 tilbagesendelsesoperationer overvåget med fondens økonomiske støtte. Disse andele af frivillige tilbagesendelser er stadig lavere end de påtænkte⁽¹⁹⁷⁾. For at øge den samlede andel af tilbagesendelser er der et presserende behov for at arbejde parallelt med interne og eksterne aspekter af migrationspolitikken ved at forbedre retlige rammer for tilbagesendelser og øge antallet af tilbagesendelsesaftaler med lande uden for EU ("tredjelande"). Den hurtige vedtagelse af forslaget om revision af direktivet om tilbagesendelse⁽¹⁹⁸⁾ vil forbedre og fremskynde procedurerne, mindske mulighederne for forsvinden og uautoriserede sekundære bevægelser og bidrage til beslutninger om tilbagesendelse, som bidrager til effektive tilbagesendelser.

Bedømmelse og evaluering

En evaluering⁽¹⁹⁹⁾ af de foregående fonde⁽²⁰⁰⁾ og midtvejsevalueringen⁽²⁰¹⁾ af den nuværende fond konkluderede, at instrumenterne samlet set har støttet medlemsstaterne i gennemførelsen af EU's politik for asyl og migration på trods af forskellige nationale behov. Fondene har spillet en vigtig rolle i forbedringen af asylsystemerne og styrkelsen af modtagerkapaciteten i medlemsstaterne.

Midtvejsevalueringen viste, at fonden samlet set har medvirket til at håndtere den vanskelige situation i forbindelse med migrationsudfordringer og har opnået betydelig forenkling i forhold til sine forgængere. En række centrale tværgående aspekter, der er fastslået som mangler ved evalueringen af foregående instrumenter, er blevet behandlet med Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden: nedbringelse af den administrative byrde ved at konsolidere tre midler til et, indførelse af en flerårig tilgang, udvikling af en indledende overvågnings- og evalueringsramme, øget fleksibilitet i omfordelingsmekanismen med indførelse af en betydelig tildeling af nødhjælp og forbedring af solidaritetsprincippet mellem medlemsstaterne vedrørende genbosættelse og overførsel inden for EU af personer, der er omfattet af international beskyttelse. På trods af disse væsentlige forbedringer i forbindelse med oprettelsen af Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden identificerede midtvejsevalueringen stadig en række mangler såsom det fortsatte behov for at øge fleksibiliteten for både fonden og fordelingssystemet for de finansielle midler med henblik på at mindske fragmenteringen af de nationale programmer og for at styrke sammenhængen samt koordinering med andre EU-midler. Endvidere konstateredes det i midtvejsevalueringen, at overvågnings- og

⁽¹⁹⁵⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/relocation_en

⁽¹⁹⁶⁾ Datakilde: 2018 Årlige gennemførelsesrapporter. Tallet for 2018 omfatter alle medlemsstater undtagen Grækenland. Grækenland har endnu ikke fremlagt sin rapport. Tallet for 2017 omfatter alle medlemsstater.

⁽¹⁹⁷⁾ Der er blevet fastsat et mål på 340 698 frivillige tilbagesendelser inden udgangen af 2020.

⁽¹⁹⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold.

⁽¹⁹⁹⁾ Efterfølgende evalueringsrapporter for perioden 2011-2013 af foranstaltninger, der er samfinansieret af de fire fonde under rammeprogrammet "solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme", COM(2018) 456.

⁽²⁰⁰⁾ Den Europæiske Flygtningefond, Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandes Statsborgere og Den Europæiske Tilbagesendelsesfond.

⁽²⁰¹⁾ SWD(2018) 339, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018SC0339>

evalueringssystemet behøvede yderligere forbedringer ved at inddrage bedre definerede indikatorer og forenkede processer.

Vi kan ikke blive ved med at mundhugges for at finde ad hoc-løsninger, hver gang nyt skib ankommer. Det er ikke godt nok med midlertidig solidaritet. Vi har brug for varig solidaritet — både i dag og fremover. ⁽²⁰²⁾

Formand Jean-Claude Juncker

Revisionsretten har meddelt, at den også har til hensigt at undersøge spørgsmålet om migration, og hvordan dette forvaltes af EU ⁽²⁰³⁾. Især vil revisionen forsøge at afgøre, om EU-støtte til Grækenland og Italien har opfyldt sine mål, og om asyl-, omfordelings- og tilbagesendelsesprocedurerne var effektive og hurtige.

Kommissionen tog fuldt ud hensyn til resultaterne af de forskellige evalueringer i forslaget til en styrket Asyl- og Migrationsfond for den flerårige finansielle ramme efter 2020 ⁽²⁰⁴⁾. Forslaget øger især fondens fleksibilitet i kraft af de seneste erfaringer: at udfordringer på migrationsområdet ikke er forudsigelige, og at geopolitiske udviklinger kan få direkte konsekvenser for migrationsstrømme. Det vil helt konkret være muligt at omfordele nogle af de disponible midler til at håndtere nyt eller yderligere pres på medlemsstaterne ved at bevare midtvejsrevisionen af proceduren til behovsanalyse ⁽²⁰⁵⁾.

Forslaget indeholder også et **betydeligt løft til finansiering af de eksterne aspekter af migration**. Der vil være øgede muligheder for programmer til støtte for foranstaltninger uden for EU. En betydelig andel vil støtte tilbagevenden, tilbagetagelse og reintegration samt operationelt samarbejde med tredjelandspartnere.

Fonden for Intern Sikkerhed

Programmets mål

Fonden for Intern Sikkerhed (ISF) ⁽²⁰⁶⁾ fremmer gennemførelsen af strategien for intern sikkerhed, retshåndhævelsessamarbejdet og forvaltningen af EU's ydre grænser. Fonden består af to instrumenter: i) instrumentet for finansiell støtte til forvaltning af de ydre grænser og den fælles visumpolitik samt ii) instrumentet for finansiell støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring. Afskaffelsen af den indre EU-grænsekontrol ("Schengen-området") gør det meget nødvendigt at sikre, at **ydre grænser er effektivt beskyttet** og skal ledsages af fælles foranstaltninger til effektiv kontrol af EU's ydre grænser. Visse medlemsstater bærer en tung byrde som følge af deres specifikke geografiske placering og den længde af EU's ydre grænse, de skal forvalte.

⁽²⁰²⁾ Formand Jean-Claude Juncker i talen om Unionens tilstand, september 2018.

⁽²⁰³⁾ Revisionsudskrift: *EU Migration management: Hotspots and beyond*, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/AP19_MIGRATION/AP_MIGRATION_EN.pdf

⁽²⁰⁴⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning COM(2018) 471 om oprettelse af en asyl- og migrationsfond.

⁽²⁰⁵⁾ Den midtvejsrevision, der er gennemført for den nuværende fond, har ført til konstatering af finansieringsforskelle for en række lande, hvilket resulterer i, at yderligere 175 mio. EUR stilles til rådighed i 2019.

⁽²⁰⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 513/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af et instrument for finansiell støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring som en del af Fonden for Intern Sikkerhed og om ophævelse af Rådets afgørelse 2007/125/RIA (EUT L 150 af 20. maj 2014). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 515/2014 af 16. april 2014 om oprettelse af et instrument for finansiell støtte til forvaltning af de ydre grænser og den fælles visumpolitik som en del af Fonden for Intern Sikkerhed og om ophævelse af beslutning nr. 574/2007/EF (EUT L 150 af 20. maj 2014).

Fonden for Intern Sikkerhed bidrager med sine komponenter til følgende specifikke mål

Fonden for Intern Sikkerhed – politi	
 Bekæmpelse af kriminalitet: forebyggelse af kriminalitet, bekæmpelse af grænseoverskridende, alvorlig og organiseret kriminalitet, herunder terrorisme.	 Krise- og risikostyring: styrkelse af medlemsstaternes og EU's kapacitet til at håndtere sikkerhedsrelaterede risici og kriser effektivt.
Instrumentet for finansiel støtte til forvaltning af de ydre grænser og den fælles visumpolitik	
 Visum: den effektive behandling af Schengen-visa ved at støtte en fælles visumpolitik.	 Grænser: opnå en ensartet og høj grad af kontrol over EU's ydre grænser ved at støtte integreret grænseforvaltning.

Gennemførelse og seneste resultater ⁽²⁰⁷⁾

De midler, der blev mobiliseret til Fonden for Intern Sikkerhed i perioden 2014-2020, beløb sig til 3,9 mia. EUR med 2,7 mia. EUR til instrumentet for finansiel støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik og 1,2 mia. EUR til politisamarbejdet. Ud af det samlede beløb var 390,2 mio. EUR nødfinansiering.

I 2018 fortsatte instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring med at støtte forebyggelse og bekæmpelse af sikkerhedsrelaterede risici og kriser (herunder terrorisme) for at sikre et højt sikkerhedsniveau i EU. I 2018 nåede de af medlemsstaternes finansierede foranstaltninger på dette område i alt op på 150 mio. EUR i EU-midler, hvilket er 55 % højere end i 2017.

Gennem fonden blev informationsudveksling og operationer videreudviklet i 2018. I 2018 blev 413 fælles efterforskningshold og den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler etableret ved hjælp af fondsstøtte. Desuden bidrog 164 projekter til forebyggelse af kriminalitet pr. 31. marts 2019, og 69 projekter bidrog til at forbedre udveksling af retshåndhævelsesoplysninger i forbindelse med Europols systemer. Det er en stigning på 13 % i forhold til antallet af lignende projekter, der blev indberettet i 2017. Medlemsstaterne intensiverede uddannelsesaktiviteterne, således at antallet af retshåndhævende personale, der er uddannet i grænseoverskridende forhold i 2018, nåede op på mere end 27 526, en stigning på 230 % i forhold til 2017.

Til støtte af bestræbelserne på at bekæmpe finansiering af terrorisme finansierede instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring aktiviteter til bekæmpelse af nye terroristiske måder at operere på og udviklingen af samarbejdsaktioner og partnerskaber mellem offentlige myndigheder og private enheder. Tre nye projekter blev valgt i 2018 til finansiering for 2,6 mio. EUR. Instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring støttede også med 6 mio. EUR driften af netværk til bevidstgørelse omkring radikaliserende, som forbinder omkring 5 000 sagsbehandlere fra medlemsstaterne. Med henblik på at støtte byer i deres bestræbelser på at beskytte offentlige rum bedre finansierede instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring flere projekter ledet af byer, der ser på innovative måder at beskytte deres indbyggere og offentlige rum på.

⁽²⁰⁷⁾ Generaldirektoratet for Migration og Indre Anliggender, Årsberetning, 2018.

Det samlede beløb på 234 mio. EUR EU-midler blev brugt i regnskabsåret 2018 under **instrumentet for finansiell støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik**, hvilket er 13 % højere end i 2017.

I 2018 brugte medlemsstaterne i forbindelse med **det europæiske grænseovervågningssystem** – Eurosur⁽²⁰⁸⁾ et samlet beløb på 234 mio. EUR af EU-midler, der er afsat til de nationale programmer fra instrumentet for finansiell støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik. Antallet af passager af EU's ydre grænser gennem de automatiske grænsekontrolposter (finansieret af grænser og visa) er steget konstant og nåede næsten 21 mio. grænsepassager i 2018.

Krisebistand⁽²⁰⁹⁾

I henhold til Fonden for Intern Sikkerhed gennemførte Grækenland et nødhjælpsprojekt (7,1 mio. EUR) for yderligere personale til modtagelses- og identifikationstjenesten. Det dækkede tilstedeværelsen af græsk nationalt (hellensk) politipersonale i de fem hotspots for at **øge sikkerheden for migranter og personale**.

I 2018 gennemførte Italien projekter (EU-bidrag 62,9 mio. EUR) i forbindelse med **hotspots og andre udskibningsområder**. Disse projekter omfattede indkøb af udstyr til grænsekontrol, tolkning/interkulturelle mæglingstjenester samt opgradering og drift af grænseovervågningsaktiver. I 2018 blev Italien endvidere tildelt yderligere **4,41 mio. EUR** til nødhjælp.

⁽²⁰⁸⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/eurosur_en

⁽²⁰⁹⁾ Eksempler fra denne kasse er valgt fra Generaldirektoratet for Migration og Indre Anliggender, *Årsberetning*, 2018.

Omfattende IT-systemer: I de senere år har EU udviklet store centraliserede IT-informationssystemer til indsamling, behandling og udveksling af oplysninger, der er relevante for sikkerhed, migration og forvaltning uden for grænserne. Disse systemer er afgørende for sikkerhedssamarbejdet og forvaltningen af de ydre grænser og migration i EU.

- **Schengeninformationssystemet** er et storstilet informationssystem i hele EU, der lagrer, advarer og oplyser om bestemte kategorier af eftersøgte eller savnede personer eller genstande. I 2018 blev systemet konference 6 mia. gange sammenlignet med 5 mia. gange i 2017. Dette mindsker chancen for, at personer, der udgør en sikkerhedsmæssig trussel, herunder EU-borgere, der vender tilbage fra udlandet, som ubemærket passerer grænserne.
- Det **automatiske fingeraftryksidentifikationssystem** hjælper med at identificere kriminelle og terrorister, der kommer ind og bevæger sig rundt på tværs af Schengenområdet under falske identiteter.
- To bestemmelser blev vedtaget i 2018⁽²¹⁰⁾ for et **europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse** (ETIAS), der finansieres under Fonden for Intern Sikkerhed. Systemet indsamler oplysninger om alle personer, der rejser til Europa uden visum. Det vil sikre, at eventuelle problemer med sikkerhed og bekymringer vedrørende irregulær migration konstateres, før de rejser til Schengenområdet. Dette vil bidrage til mere effektiv forvaltning af EU's ydre grænser, som forbedrer den interne EU-sikkerhed og muliggør bedre håndtering af irregulær migration.
- Udviklingen af **ind- og udrejsesystemet**, som er finansieret af Fonden for Intern Sikkerhed, begyndte i udgangen af 2018. Systemet vil modernisere EU's forvaltning uden for grænserne ved at erstatte manuel stempeling af pas med elektronisk registrering af identitetsdata fra tredjelandsstatsborgere (samt tidspunkt, dato og sted for deres ind- og udrejse).

Bedømmelse og evaluering

Midtvejsevalueringen⁽²¹¹⁾ bekræftede, at Fonden for Intern Sikkerhed reagerede godt på de skiftende behov, der opstod som følge af migrations- og sikkerhedskrisen og muliggjorde omlægningen af ressourcer til de berørte medlemsstater.

Resultaterne af evalueringen demonstrerede vigtigheden af instrumentet for finansiel støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik for at sikre effektiv integreret grænseforvaltning gennem en mere udvidet udveksling af oplysninger og samarbejde, herunder med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Dette hjalp med at udvikle grænseovervågning og IT-systemer til grænseforvaltning. Evalueringen påpegede, at **instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring** var afgørende for at forbedre medlemsstaternes kapacitet til at imødegå sikkerhedstrusler, der har en tværnational karakter såsom terrorisme, organiseret kriminalitet og korruption. Fonden har fremmet samarbejde om retshåndhævelse på europæisk plan gennem udveksling af oplysninger og formidling af bedste praksis, etablering af tværnationale netværk og projekter samt medlemsstaternes deltagelse i fælles efterforskningshold.

De **vigtigste erfaringer, der kan udledes** af evalueringen, vedrører behovet for at øge fondenes bæredygtighed, da kontinuiteten i aktionerne i vid udstrækning afhænger af EU-midlerne. Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at lette den administrative byrde, mens evaluerings- og overvågningsrammen kan forbedres ved at komme med bedre definitioner af indikatorer, som bør være på plads lige fra starten. Indberetningerne skal synkroniseres med medlemsstaternes. De fleste medlemsstater har peget på behovet for yderligere vejledning fra Kommissionen om gennemførelsen af fonden. For så vidt angår instrumentet for

⁽²¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 af 12. september 2018 om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 og EUT L s. 236; og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1241 af 12. september 2018 om ændring af forordning (EU) nr. 2016/794 til oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS).

⁽²¹¹⁾ COM (2018) 464, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/20180612_com-2018-464-report_en.pdf

finansiel støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik kunne der forventes større EU-merværdi på områderne konsulært samarbejde og samarbejde med tredjelande. For instrumentet for finansiel støtte til politisamarbejde, forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet samt krisestyring skal der stadig gøres fremskridt med forbedring af medlemsstaternes evne til at beskytte kritisk infrastruktur, udvikle uddannelsesordninger og udvekslingsprogrammer og til at handle med tredjelande og internationale organisationer. Medlemsstaterne opfordres til at forbedre fleksibiliteten i udformningen af de nationale programmer og tildeling af midler ⁽²¹²⁾.

Kommissionen tog fuldt ud hensyn til resultaterne af evalueringen i forslaget til **en styrket Fond for Intern Sikkerhed** ⁽²¹³⁾. Forslaget indeholder navnlig nye mål, som vil støtte medlemsstaterne på en mere fleksibel og effektiv måde til at levere på prioriterede sikkerhedsområder: bekæmpelse af terrorisme og radikaliserende, alvorlig og organiseret kriminalitet og it-kriminalitet og beskyttelse af ofre for kriminalitet. Forslaget øger fondens fleksibilitet ved at reservere en betydelig del af midlerne til uforudsete sikkerhedsudfordringer, der muliggør hurtig reaktion i nødsituationer og kanalisering af midler til de medlemsstater, der har mest brug for dem. Da sikkerhed er et globalt anliggende, som afhænger af vores handlinger uden for EU's grænser og et tværgående spørgsmål, der kræver en koordineret EU-reaktion, vil den forbedrede fond fortsat støtte foranstaltninger i tredjelande, samtidig med at der sikres fuld komplementaritet med EU's interne sikkerhedsprioriteter og samlede mål i disse lande. Den vil også fungere mere effektivt med andre EU-fonde, herunder samhørighedspolitikens midler og Horisont Europe samt Fonden for Integreret Grænseforvaltning og Asyl- og Migrationsfonden, for at maksimere EU's reaktion på sikkerhedsudfordringer på alle fronter.

For at sikre bedre og mere integreret forvaltning af EU's ydre grænser vil **det nuværende instrument for finansiel støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik blive flyttet fra Fonden for Intern Sikkerhed til den nye Fond for Integreret Grænseforvaltning** ⁽²¹⁴⁾. Fonden for Integreret Grænseforvaltning skal bidrage til videreudviklingen af den fælles visumpolitik og sikre en europæisk integreret grænseforvaltning ved EU's ydre grænser for at sikre en effektiv passage af de ydre grænser. Nøglen til fordelingen af midlerne vil være fleksibilitet. Den vil gøre det muligt at fastlægge den rigtige leveringsform og de emner, hvor der skal tildeles finansiering, samtidig med at der opretholdes en kritisk masse af forhåndsfinansiering til strukturelle og store flerårige investeringer i overensstemmelse med medlemsstaternes behov. Under tildelingen tages der også fuldt ud hensyn til behovet for, at medlemsstaterne fokuserer investeringer på centrale EU-prioriteter i overensstemmelse med EU-lovgivningen (gældende EU-ret).

Sundhedsprogrammet

Formålet med sundhedsprogrammet er at supplere, støtte og tilføre merværdi til medlemsstaternes politikker med henblik på at forbedre folkesundheden og mindske uligheder i sundhed, tilskynde til innovation inden for sundhed og øge sundhedssystemernes bæredygtighed.

I 2018 blev der tildelt i alt 60,7 mio. EUR for at give EU mulighed for at fortsætte med at støtte medlemsstaternes sundhedsaktiviteter. Budgettet, der er tilgængeligt i perioden 2014-2020, beløber sig til 449,4 mio. EUR ⁽²¹⁵⁾. I 2018 dækkede dette: 6,9 mio. EUR for alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler; 7,4 mio. EUR for effektive, tilgængelige og fleksible sundhedssystemer ⁽²¹⁶⁾; 22 mio. EUR for øget adgang til lægefaglig ekspertise og oplysninger i forbindelse med specifikke sygdomme.

Der blev undertegnet seks fælles aktioner med medlemsstaterne i 2018: om a) uligheder på sundhedsområdet b) det innovative partnerskab for bekæmpelse af kræft c) vaccination d) beredskab og handling ved indgangsstederne (grænsepassager til vands, til lands og i luften), e) handling, der støtter

⁽²¹²⁾ I forbindelse med dialogerne om midtvejsrevisionerne med medlemsstaterne revurderer Kommissionen deres finansieringsprioriteter og de tilsvarende tildelinger. Et yderligere beløb svarende til 158,6 mio. EUR blev tilføjet til de reviderede nationale programmer under rammerne for instrumentet for finansiel støtte til forvaltning af de ydre og den fælles visumpolitik, programerklæring 2018.

⁽²¹³⁾ COM(2018) 472, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1540391576418&uri=CELEX%3A52018PC0472>

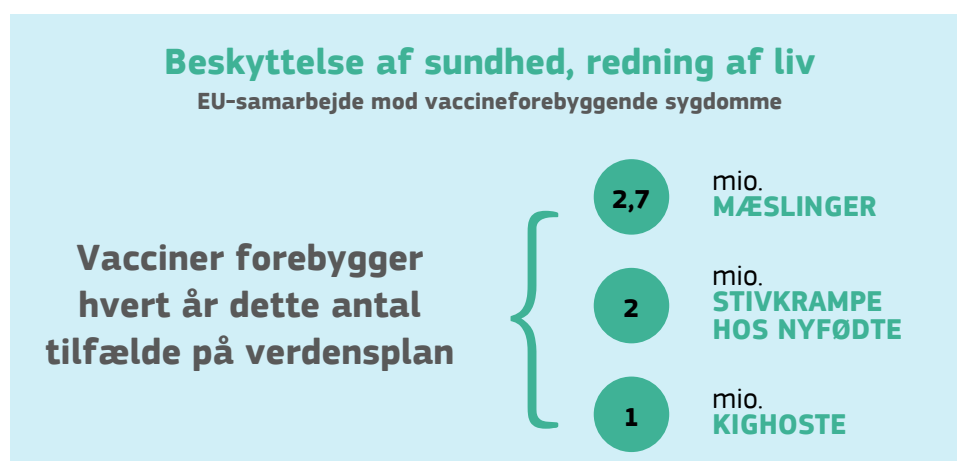
⁽²¹⁴⁾ COM(2018) 473, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1540390917212&uri=CELEX%3A52018PC0473>

⁽²¹⁵⁾ Programerklæring 2018.

⁽²¹⁶⁾ Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarerikkerhed, Årlig aktivitetsrapport 2018.

eHealth-netværket og f) sundhedsoplysninger for at få et bæredygtigt EU-sundhedsinformationssystem, der støtter landets viden, sundhedsforskning og politiske beslutningstagning. ⁽²¹⁷⁾

Den **fælles aktion om vaccination (2018-2021)** omfatter 20 lande, Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme, Verdenssundhedsorganisationen, industrien og interessenterne. Den fælles aktion er koordineret af Frankrigs nationale institut for sundhed og medicinsk forskning. Ved at dele værktøjer med henblik på stærkere nationale reaktioner på vaccinationsudfordringer sigter den fælles aktion på at stimulere langvarigt europæisk samarbejde om sygdomme, der kan forebygges ved vaccination. ⁽²¹⁸⁾

Kilde: Europa-Kommissionen.

Gennemførelsen af sundhedsprogrammet i 2019 tager hensyn til både de anbefalinger, der stammer fra den *efterfølgende* evaluering af de^t 2. sundhedsprogram 2008-2013 samt de resultater, der følger af midtvejsevalueringen af de^t 3. sundhedsprogram, det vil sige: forbedre overvågningen af programmet og sikre en mere proaktiv formidling af resultaterne samt fremme bedre samarbejde på tværs af Kommissionen.

For budgetperioden 2021-2027 har Kommissionen foreslået at integrere sundhedsprogrammet i et strømlinet omfattende Europæisk Socialfond Plus-program ⁽²¹⁹⁾. Programmet vil tage højde for sundhedssystemerne og folkesundhedspolitikernes modstandsdygtighed og effektivitet, ulighederne i adgangen til folkesundhed og kvaliteten af sundhedsvæsenet mellem medlemsstaterne samt beskyttelse mod alvorlige grænseoverskridende sundhedsrisici.

Fødevarer og foder

Programmets mål

Målet med fødevarer og foder-programmet er at bidrage til et højt **sundhedsniveau** for **mennesker, dyr** og **planter** i hele fødevarekæden og på beslægtede områder ved **at forebygge og udrydde sygdomme og skadegørere** og ved at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne og miljøet, samtidig med at **konkurrenceevnen** i EU's **fødevaresektor øges**, og der skabes flere job.

⁽²¹⁷⁾ Programerklæring 2018.

⁽²¹⁸⁾ Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevaresikkerhed, Årlig aktivitetsrapport 2018.

⁽²¹⁹⁾ COM(2018) 382.

Gennemførelse og seneste resultater ⁽²²⁰⁾

I 2018 blev i alt 282,2 mio. EUR ⁽²²¹⁾ tildelt EU til at fortsætte dens arbejde med fødevarer- og fodersikkerhed. Budgettet, der er tilgængeligt i perioden 2014-2020, beløber sig til 1 892 mio. EUR ⁽²²²⁾. Disse dækkede tilskud til medlemsstaterne med henblik på at udrydde dyresygdom (137,6 mio. EUR) til veterinære nødhjælpsfonde (48,4 EUR mio.) til plantesundhed (15,6 mio. EUR ⁽²²³⁾) og til andre støtteforanstaltninger (74,6 mio.) ⁽²²⁴⁾.

Programmet samfinansierede 139 nationale veterinærprogrammer til kontrol med og udryddelse af dyresygdomme, herunder dem, der kan spredes til mennesker. For eksempel har **afrikansk svinepest** (en ødelæggende sygdom for svin og vildsvin) spredt sig siden 2014 fra Østeuropa uden for EU til østlige grænser i EU-lande. Virussygdommen spredes af vildsvin, smittede grise eller inficeret materiel som f.eks. køretøjer og støvler. I 2018 havde ni medlemsstater EU-godkendte nationale programmer til bekæmpelse og udryddelse af afrikansk svinepest. I alt 13,7 mio. EUR blev brugt på disse programmer. Hasteforanstaltningerne blev samfinansieret med 36,1 mio. EUR. Derudover blev to nabolande uden for EU (Moldova) og Ukraine støttet økonomisk. Antallet af medlemsstater, der konstaterede infektioner, steg fra seks til ti i 2018.

Programmet samfinansierede 24 nationale planteundersøgelserprogrammer. Disse sikrer tidlig påvisning og udryddelse af sygdomsudbrud i planter. Programmet finansierer f.eks. foranstaltninger mod plantebakterien *Xylella fastidiosa*, der inficerer oliventræer og stenfrugt ⁽²²⁵⁾. Siden 2017 bidrager EU økonomisk til godtgørelsen af ejerne for værdien af de ødelagte planter.

Programmet støtter håndhævelsen af EU's lovgivning om fødevarer og foder gennem to foranstaltninger: fødevarerinspektører trænes via "Bedre uddannelse – større fødevarerikkerhed" (160 uddannelseskurser i undervisningslokaler med mere end 500 deltagere og omkring 6 500 deltagere i e-læringskurser) og nationale kontrollaboratorier støttes af 46 europæiske referencelaboratorier (16,9 mio. EUR). Disse referencelaboratorier yder teknisk støtte og koordineret bistand til EU-medlemsstaterne i forbindelse med officielle fødevarer- og foderrevisioner ("kontroller"). Begge foranstaltninger bidrager til at sikre ensartet håndhævelse og i den sidste ende lige vilkår på det indre marked.

Bedømmelse og evaluering

Midtvejsevalueringen af programmet bidrog til udviklingen af aktionsområdet vedrørende fødevarer- og foder i forslaget til programmet for det indre marked ⁽²²⁶⁾. De fødevarerædeaktioner, der støttes under det foreslåede program såsom veterinær- og plantesundhedsforanstaltninger til fremme af et højt niveau af dyresundhed, dyrevelfærd, plantesundhed og forebyggelse af dyre- og plantesundhedskriser, er i vid udstrækning en fortsættelse af det eksisterende program.

En mangel på fødevarer- og foderprogrammer, der blev fastslået i midtvejsevalueringen ⁽²²⁷⁾ og indarbejdet i Revisionsrettens henstilling, var en mangel på indikatorer, der gjorde det muligt at vurdere omkostningseffektiviteten.

I 2018 arbejdede Kommissionen med at udvikle og gennemføre et omfattende sæt af indikatorer for omkostningseffektivitet i forhold til de vigtigste udgiftsområder, der er omfattet af fødevarer- og foderprogrammet. Disse vil blive anvendt i den efterfølgende evaluering af projekterne. De vil også danne grundlag for overvågningsrammen for aktionsområdet vedrørende fødevarer- og foder i programmet for det indre marked under den fremtidige flerårige finansielle ramme.

⁽²²⁰⁾ Programerklæring 2018. Beløb på 282,2 mio. EUR indbefatter 4,5 mio. EUR til Det Europæiske Kemikalieagentur.

⁽²²¹⁾ Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarerikkerhed, Årlig aktivitetsrapport 2018.

⁽²²²⁾ Programerklæring 2018.

⁽²²³⁾ Omfatter undersøgelser og hasteforanstaltninger

⁽²²⁴⁾ Generaldirektoratet for Sundhed og Fødevarerikkerhed, Årlig aktivitetsrapport 2018. Et beløb på 74,6 mio. EUR omfatter to års finansiering af EU-referencelaboratorier.

⁽²²⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa_en

⁽²²⁶⁾ COM(2018) 441 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52018PC0441>).

⁽²²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/DA/COM-2017-546-F1-DA-MAIN-PART-1.PDF>

Forbrugerprogrammet

Forbrugerprogrammet ⁽²²⁸⁾ støtter EU's forbrugerpolitik ved at hjælpe offentligheden til fuldt ud at nyde deres forbrugerrettigheder og deltage aktivt på det indre marked. Det støtter således vækst, innovation og opfyldelse af Europa 2020-målene.

Kontrolaktion vedrørende websteder, der tilbyder telekommunikationstjenester og andre digitale tjenester

Under netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde undersøgte myndighederne i 21 EU-medlemsstater plus Norge og Island 207 websteder fra operatører, der tilbyder tjenester såsom adgang til fast og mobiltelefoni, internet, lyd- og videostreaming.

Undersøgelsen afslørede uregelmæssigheder, og to tredjedele af webstederne blev markeret med henblik på yderligere undersøgelse. Det største problem var manglen på klare oplysninger om behandling af klager. Myndighederne har bedt de pågældende websteder om at bringe deres praksis i overensstemmelse med EU's forbrugerlovgivning. Detaljerede resultater af undersøgelsen kan findes online

(https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/results_of_2017_-_telecommunication_sweep_0.pdf)

Det foreløbige resultat af midtvejsevalueringen ⁽²²⁹⁾ konkluderer, at forbrugerprogrammet spiller en afgørende rolle i forhold til at støtte EU's forbrugerpolitik og levere konkrete fordele for europæiske forbrugere og andre interessenter. Samlet set opnåede de aktiviteter, der blev finansieret under forbrugerprogrammet 2014-2020, fremskridt i retning af at opfylde programmets specifikke mål inden for sikkerhed, forbrugeroplysning, uddannelse, rettigheder, afhjælpning og håndhævelse, og på samme tid skaber europæisk merværdi. Evalueringen fastslog dog også forbedringsmuligheder i programmet, der hovedsagelig vedrørte forenkling og den administrative byrde (vurderet som høj af interessenterne). Herudover kunne programmets anvendelse af evidensbaseret beslutningstagning også forbedres. Evalueringen konkluderer, at programmets evne til at reagere på nye udfordringer i forbindelse med markedsudviklingen, digitalisering og nye politiske krav bør styrkes i fremtiden.

Evalueringsresultaterne afspejles i det nye forslag til et nyt **program for det indre marked** i den fremtidige flerårige finansielle ramme, som omfatter et aktionsområde vedrørende forbrugere, navnlig for at styrke og beskytte forbrugerne. Det nye program vil sikre håndhævelsen af forbrugernes rettigheder, sikre et højt niveau af forbrugerbeskyttelse og produktsikkerhed og støtte forbrugerne, hvis de kommer i problemer, f.eks. når de handler på nettet. Det vil også lette forbrugernes klageadgang, som foreslået i de nye aftalebetingelser for forbrugere ⁽²³⁰⁾. Ved at støtte aktiviteter vedrørende forbrugerpolitik vil det fremtidige program for det indre marked også udvikle fælles fordele med Fonden for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier for at sikre, at forbrugerlovgivningen overholdes.

Kreativt Europa

Programmets mål

Et Kreativt Europa er Europa-Kommissionens rammeprogram til støtte for Europas kultur og audiovisuelle sektorer. Programmet er inddelt i to delprogrammer, Kultur og MEDIA og et tværsektorielt aktionsområde. Formålet er at fremme kulturel og sproglig mangfoldighed og forbedre disse sektors konkurrenceevne ved at opbygge kapaciteten til at operere på tværnationalt plan gennem støtte til uafhængige produktions- og distributionsselskaber på det audiovisuelle område samt en bred vifte af virksomheder på det kulturelle område.

⁽²²⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32014R0254>

⁽²²⁹⁾ Midtvejsevalueringen er afsluttet, men rapporten er endnu ikke vedtaget og offentliggjort.

⁽²³⁰⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3041_da.htm

Gennemførelse og seneste resultater

MEDIA støtter de styrkede lovgivningsmæssige rammer, der gør det muligt at udbrede værker på tværs af grænserne. Nye regler vil bidrage til en bredere distribution af audiovisuelle værker i hele EU: Det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester styrker forpligtelserne hos udbydere af efterspørgsel til at fremme europæiske værker; forordningen om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester giver europæere mulighed for at nyde onlineindholdstjenester, når de rejser i EU; direktivet om onlinetransmissioner samt retransmissioner af TV- og radioprogrammer; det nye direktiv om ophavsret i det digitale indre marked har til formål at sikre mere grænseoverskridende og onlineadgang til indhold, der er beskyttet af ophavsret, især ved at lette udstedelsen af licens til audiovisuelle værker og værker, der ikke handles. MEDIA ledsager denne udviklende lovgivningsmæssige ramme ved at fremme samarbejde på tværs af værdikæden for at støtte projekter med øget potentiale for udbredelse.

Et vigtigt bidrag til kulturelt samarbejde på EU-plan og en vigtig præstation *i 2018* var vedtagelsen af en **ny europæisk kulturdagsorden** ⁽²³¹⁾. Den nye dagsorden tager sigte på at reagere på de sociale og økonomiske udfordringer, som EU står over for ved at bruge kultur til at opbygge en mere retfærdig og inklusiv union, der støtter innovation, kreativitet, vækst og bæredygtige job. Den nye dagsorden indeholder mere end **25 aktioner på tværs af fem dimensioner** (social, økonomisk, ekstern, kulturarv, digital4kultur) og foreslår en stærkere inddragelse af medlemsstaterne i politisk samarbejde og gennemførelse af politiske resultater gennem fælles projekter, herunder med internationale kulturorganisationer og nationale kulturinstitutter i tredjelande.

I 2018 blev der indsendt i alt 5 290 ansøgninger under programmet Et Kreativt Europa (748 under kultur og 4 542 under MEDIA), hvoraf 2 429 blev valgt til finansiering (234 for kultur og 2 195 for MEDIA).

I 2018 delte MEDIA også historier på tværs af kanaler ved at nå 122 mio. mennesker gennem biografer (55 mio.), tv (57 mio.), festivaler og arrangementer (8,5 mio.) og video-on-demand (VOD) (1,82 mio.).

MEDIA bidrager væsentligt til at gøre europæiske film tilgængelige ud over deres hjemmemarkeder. Samlet støttede MEDIA den dramaturgiske udgivelse af 563 film over grænserne i 2018. Måltrettet støtte blev givet til 19 individuelle film til distribution i gennemsnit 25 områder gennem et konsortium af distributører for at fremme grænseoverskridende adgang.

Under delprogrammet Kultur i 2018 resulterede støtten i 132 europæiske samarbejdsprojekter, hvoraf 29 vedrører en særlig kulturarv som et bidrag til det europæiske år for kulturarv. Disse projekter betoner Europas kulturelle mangfoldighed og skaber økonomiske fordele for små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder, der er aktive inden for kulturelle sektorer som musik, forlagsvirksomhed og design.

Et **ændringsforslag til arbejdsprogrammet vedtaget i april 2018** gjorde det muligt at finansiere flere små samarbejdsprojekter, udvide deltagelsen i konkurrencen om Den Europæiske Unions priser for kulturarv og litteratur, øge kapacitetsopbygning til fremtidige Europæiske Kulturhovedstæder, der tildeler tre bevillinger til Det internationale Råd for historiske bygninger og områder under De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (UNESCO) og til Europarådet for at gennemføre specifikke målsætninger for det europæiske år for kulturarv og lancere en ny eksperimentel mobilitetsordning for kunstnere og kreative mennesker.

Under det tværsektorielle aktionsområde er de **kulturelle og kreative sektors garantifacilitet** et innovativt markedsstyret instrument, der behandler finansieringsgab for små og mellemstore virksomheder i disse sektorer. *Ved udgangen af tredje kvartal i 2018* havde faciliteten underskrevet 11 garantiaftaler med ti finansielle formidlere fra Belgien, Tjekkiet, Spanien, Frankrig, Italien, Polen, Portugal og Rumænien. I alt blev over 630 lån ydet under ordningen til de endelige støttemodtagere, heraf 60 % fra den audiovisuelle sektor og 40 % fra andre kulturelle sektorer.

Endvidere gjorde yderligere bevillinger til budgettet for 2018 det muligt at finansiere et tværsektorielt projekt inden for rammerne af det europæiske år for kulturarv for at fremme filmarv gennem digitaliseringen af

⁽²³¹⁾ https://ec.europa.eu/culture/sites/culture/files/commission_communication_-_a_new_european_agenda_for_culture_2018.pdf

klassiske film og tilrettelæggelsen af undersøgelser på lokaliteter, der afspejler rigdom af europæisk arkitektur.

Politikprojektet "**kulturelle og kreative områder og byer**" *startede i november 2018* og løber frem til marts 2021. Projektet har til formål at yde støtte til kulturelle og kreative områder samt til andre aktører især på lokalt niveau. Den bredere sammenhæng mellem kreative miljøer, kulturcentre og den lokale kontekst vil også blive udforsket for bedre at udnytte de offentlige rum til social genskabelse gennem kultur, for bedre at forbinde byudvikling, social integration, jobskabelse, kompetenceudvikling samt innovationspolitikker: skabe et rum for politiske eksperimenter og til støtte for nye tilgange, teste idéer om kultur og den kreative økonomi i sammenhæng med den kollaborative økonomi. Byer og regionale myndigheder vil være aktivt involveret i projektet og tilrettelæggelsen af en række bylaboratorier.

Gennem deltagelsen af **tredjelande** i Et Kreativt Europa har Kommissionen især styrket EU's kulturelle samarbejde med det vestlige Balkan samt det sydlige og østlige nabolag, der bidrager til fremme af kulturel mangfoldighed og støtte til kulturelle og kreative industrier. Der er indgået to aftaler om Armeniens og Kosovos deltagelse⁽²³²⁾ i Et Kreativt Europa, så der er nu 13 tredjelande, der tiltræder programmet. Deltagelsen af alle landene på Vestbalkan (Albanien, Nordmakedonien, Kosovo, Montenegro, Serbien, Bosnien-Hercegovina) i Et Kreativt Europa giver mulighed for at styrke strategien mellem EU og det vestlige Balkan.

Bedømmelse og evaluering

Ifølge midtvejsevalueringen⁽²³³⁾ har Et Kreativt Europa-programmet samlet set fungeret godt, med stor efterspørgsel og deltagelse fra interessenter. Et Kreativt Europa-programmet forbliver yderst relevant og behandler løbende udfordringer inden for sektoren såsom markedsfragmenteringen og deres stigende digitalisering. Ved at støtte udbredelsen af forskelligt indhold har programmet også bidraget til at sprede og forsvare europæiske værdier. Et Kreativt Europa blev også fundet relevant for sektorernes ændrede prioriteringer, for medlemsstaternes strategier og EU's politiske prioriteter. På trods af positive resultater skal programmet imidlertid gøre mere for at støtte de kulturelle og kreative sektorer med at få fuldt udbytte af de muligheder, som det digitale skift præsenterer under hensyntagen til nyt publikum og forbrugsmønstre, og hvordan kulturelle og kreative værker fremstilles, produceres, tilgås og værdisættes i den digitale økonomi.

For den næste flerårige finansielle ramme foreslog Kommissionen at øge finansieringen af Et Kreativt Europa⁽²³⁴⁾. Det nye program bygger på resultaterne af det nuværende program og har fokus på at styrke håndteringen af omdannelsen af de kulturelle og kreative sektorer. Det nye Kreativt Europa-program har til hensigt at fokusere på netværkssamarbejdet og samarbejdet med henblik på at opskalere disse sektorer. Det vil tilbyde muligheder for, at modtagere kan udvikle teknologiske og kunstnerisk innovative europæiske tværnationale initiativer til at udveksle, til at skabe og producere i fællesskab samt til at distribuere og fremme europæiske værker og gøre dem tilgængelige for et bredt og forskelligartet publikum. Det forventes, at det vil intensivere innovation, herunder gennem tværsektorielt samarbejde, for at få mest muligt ud af digital teknologi til skabelse og publikumudvikling. Det nye program vil også støtte nyhedsmediesektoren for at fremme et mangfoldigt og pluralistisk medie, styrke kvalitetsjournalistik og fremme mediekendskab. Programmets gennemførelse vil også blive strømlinet for at øge omkostningseffektiviteten og nedbringe den administrative byrde.

Programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab

Programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab⁽²³⁵⁾ sigter mod at bidrage til den videre udvikling af et EU, hvor ligestilling og personers rettigheder, som fastlagt i EU-traktaterne, chartret om grundlæggende rettigheder og internationale traktater om menneskerettigheder fremmes og gennemføres

⁽²³²⁾ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

⁽²³³⁾ SWD(2018) 159 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2018:159:FIN> (s. 39).

⁽²³⁴⁾ COM(2018) 366 final https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:509e1bcb-63f0-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF

⁽²³⁵⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32013R1381>

effektivt. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning. Med et budget på **62 mio. EUR** i 2018 finansierede programmet handlinger fra offentlige myndigheder, universiteter, ikke-statslige organisationer og andre organisationer, der støtter Kommissionens politikker for grundlæggende rettigheder.

I 2018 finansierede programmet aktioner **til bekæmpelse af forskelsbehandling og fremme af ligestilling** såsom EU-plattformen for mangfoldighedspagter og dens 2018-forum "Diversity in Diverse Europe" ⁽²³⁶⁾. For at **fremme ligestilling mellem kvinder og mænd** finansierede programmet en kampagne om "Udligning af den kønsbestemte lønforskel" på den europæiske ligelønsdag. Programmet fremmer også politisk drøftelse af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og om de fremtidige prioriteter for arbejdet med ligestilling mellem mænd og kvinder ved finansiering af den europæiske konference, "Gender Equality & YOU" (oktober 2018, Wien). Med hensyn til **beskyttelse af privatlivets fred og personlige data** bidrog programmet til at øge bevidstheden blandt små og mellemstore virksomheder, offentlige myndigheder og enkeltpersoners om de nye databeskyttelsesregler ⁽²³⁷⁾ gennem et online værktøjssæt, der er tilgængelig på Kommissionens websted på alle EU-sprog i tilgift til brochurer og faktablade. Programmet er også den vigtigste finansielle søjle i Kommissionens **politik for handicappede** og støtter gennemførelsen af FN's handicapkonvention og den europæiske handicapstrategi.

Programmet støttede også vigtige projekter inden for **forebyggelse og bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance** gennem fokus på specifikke former for intolerance som antisemitisme, had mod muslimer, afrofobi og såkaldt anti-sort-racisme, homofobi og transfobi.

Facing facts!

'Facing Facts!' er et civilsamfundsinitiativ, som har til formål at forbedre anerkendelsen og registreringen af (og reaktioner på) hadforbrydelser og hadefulde tale på nationalt plan og derudover, ved at arbejde på tværs af civilsamfundet og offentlige myndigheder. Projektet udviklede en række onlinekurser vedrørende konstatering, overvågning og imødegåelse af hadforbrydelser og hadefulde tale, som var rettet mod individuelle aktivister, civilsamfundsorganisationer, retshåndhævende myndigheder og regeringsrepræsentanter.

I **midtvejsevalueringen** ⁽²³⁸⁾ blev det konkluderet, at programmet samlet set opnåede forøgelsen af kendskabet til EU-retten og -politikker samt rettigheder, værdier og principper, der underbygger det generelle mål om styrkelse af lighed og personers rettigheder. Evalueringen viste, at resultaterne af programmet samlet set er forbedret i forhold til dets forgænger med hensyn til aktiviteterernes fokus og effektivitet. Evalueringen viste dog også et behov for forbedring blandt i form af et øget fokus på nye behov, f.eks. e-vold, revisionen af overvågningsindikatorerne, opnåelsen af en bedre geografisk balance mellem tilskudsmodtagerne og nedbringelse af den administrative byrde (stadig opfattet som høj af programmets interessenter).

Som led i den flerårige finansielle ramme efter 2020 foreslog Kommissionen en ny **Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier** ⁽²³⁹⁾. Denne fond omfatter to finansieringsprogrammer: **Programmet for rettigheder og værdier** ⁽²⁴⁰⁾ og **programmet for retlige anliggender** ⁽²⁴¹⁾. Med dette forslag sigter Kommissionen mod at beskytte EU's værdier, rettigheder og retfærdighed i menneskers dagligliv. Programmet vil primært fokusere på mennesker og enheder, der bidrager til at gøre vores fælles værdier, rettigheder og rige mangfoldighed levende og pulserende, med det ultimative mål at opmuntre og opretholde vores rettighedsbaserede, lige, inkluderende og demokratiske samfund. Gentagelse af aktiviteter under denne større fond vil blive undgået, og ressourcer kan deles mellem programmet for rettigheder og værdier og programmet for retlige anliggender for at udvikle gensidige fordele, samtidig med at særlige politikker kan udformes. Gennemførelsen vil også blive strømlinet for at øge omkostningseffektiviteten og mindske den administrative byrde.

⁽²³⁶⁾ https://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=634080

⁽²³⁷⁾ Den generelle forordning om databeskyttelse (GDPR) trådte i kraft i maj 2018.

⁽²³⁸⁾ Rapport COM/2018/508 om midtvejsevalueringen af gennemførelsen af programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab 2014-2020.

⁽²³⁹⁾ KOM(2018) 383 endelig.

⁽²⁴⁰⁾ COM(2018) 383, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2018%3A383%3AREV1>

⁽²⁴¹⁾ KOM(2018) 384 endelig.

Programmet for retlige anliggender

Programmet for retlige anliggender ⁽²⁴²⁾ bidrager til den videre udvikling af et europæisk retligt område baseret på gensidig anerkendelse og gensidig tillid. Programmet fremmer både ligestilling mellem mænd og kvinder og barnets rettigheder, herunder ved hjælp af børnevenlig retspleje i gennemførelsen af alle dets foranstaltninger. Programaktiviteterne overholder forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af en af de grunde, der er anført i artikel 21 i chartret om grundlæggende rettigheder ⁽²⁴³⁾.

Resultaterne af programmet for retlige anliggender i 2018 ⁽²⁴⁴⁾ er tæt knyttet til Kommissionens arbejde med at forberede, støtte og sikre en korrekt gennemførelse af et vigtigt antal af EU's retsakter inden for civil- og strafferet, forbedring af deres håndhævelse og afhjælpende foranstaltninger i medlemsstaterne samt sikring af passende grænseoverskridende samarbejde på EU-plan. F.eks. har der været anvendt finansiering til støtte for anvendelsen af den **europæiske arrestordre**), som, med over 10 000 sager om året, er det mest vellykkede EU-instrument i straffesager. Programmet finansierer også **Det Europæiske Retlige Netværk** i civile og kommercielle sager, der har til formål at styrke samarbejdet mellem de nationale retsmyndigheder. Ved at forbedre den praktiske anvendelse og gennemførelsen af EU's civilretlige instrumenter bidrager netværket til at bygge broer og gensidig tillid mellem medlemsstaterne. Programmet for retlige anliggender har støttet undersøgelser i forbindelse med overensstemmelseskontrol for EU-lovgivning gennemført i medlemsstaterne. Programmet støttede også uddannelse af retsvæsenets aktører og netværk ⁽²⁴⁵⁾.

Den europæiske e-justice-portal

Programmet for retlige anliggender finansierer den **europæiske e-justice-portal** ⁽²⁴⁶⁾. Dette er et fælles initiativ mellem Kommissionen og EU-Rådet, som tilvejebringer flersproget informativt indhold og elektroniske tjenester såsom sammenkobling af nationale registre. Portalen har med tiden udviklet sig til en kvikskranke, som tilbyder mere og bredere indhold for offentligheden, virksomheder, jurister og retsvæsenet. Portalen er blevet forbedret med en størstilet søgemaskine for europæisk og national retspraksis og giver nu mulighed for decentraliserede søgninger i medlemslandenes forretnings- og handelsregistre. Der er gjort fremskridt hen imod en fuldstændig fornyelse af portalens udseende. I 2018 viste antallet af besøg af brugere – tæt på 3 mio. – mere end en seksdobling i forhold til basislinjen i 2012.

Midtvejsevalueringen af gennemførelsen af programmet for retlige anliggender 2014-2020, som blev afsluttet i 2018 ⁽²⁴⁷⁾ viste, at programmet er forsvarligt og bidrog til opnåelsen af et europæisk retligt område baseret på gensidig anerkendelse og tillid, især ved at fremme det civil- og strafferetlige samarbejde. Finansieringsmetoderne blev fundet egnede til programmets målsætninger og målgruppernes behov. Programmet har tilført stor europæisk merværdi. Evalueringen fastslog også en række mangler, der hovedsageligt vedrørte målgruppens snævre anvendelsesområde, den ubalancerede geografiske fordeling af støttemodtagerne og overvågningsindikatorerne. Interessenter opfattede den administrative byrde som høj. Evalueringen viste, at der er behov for at forbedre de gensidige fordele og samarbejdet med andre EU-initiativer.

I perioden 2021-2027 foreslog Kommissionen et nyt **Program for retlige anliggender** ⁽²⁴⁸⁾, som vil indgå i en ny Fond for Retfærdighed, Rettigheder og Værdier sammen med programmet for rettigheder og værdier. Denne arkitektur tager hensyn til midtvejsevalueringens resultater, f.eks. ved at tackle den fragmenterede karakter og de begrænsede ressourcer i forbindelse med de nuværende EU-finansieringsprogrammer, der er beregnet til værdier, rettigheder, unionsborgerskab og retfærdighed, som begrænser EU's kapacitet til at reagere på eksisterende og nye udfordringer i forbindelse med at opretholde åbne, demokratiske og inkluderende samfund i Europa.

⁽²⁴²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1382>

⁽²⁴³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

⁽²⁴⁴⁾ *Programerklæring 2018*.

⁽²⁴⁵⁾ Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere <http://www.ejtn.eu/About-us>

⁽²⁴⁶⁾ <https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=da&action=home>

⁽²⁴⁷⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om midtvejsevalueringen af gennemførelsen af programmet for retlige anliggender for perioden 2014-2020, COM/2018/507.

⁽²⁴⁸⁾ COM(2018) 384, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2018%3A384%3AFIN>

Programmet Europa for Borgerne

Målet med **Programmet Europa for Borgerne** ⁽²⁴⁹⁾ er at bidrage til offentlighedens forståelse af EU, dets historie og mangfoldighed samt fremme europæisk statsborgerskab og forbedre vilkårene for borgerlig og demokratisk deltagelse på EU-plan. Programmet spiller en vigtig rolle for at fremme borgernes aktive medborgerskab og demokratiske engagement.

Programmet gennemføres ⁽²⁵⁰⁾ ved tilskud til dels aktioner, dels drift, til europæiske civilsamfundsorganisationer og tænketanke, der er aktive inden for lokale myndigheders og programmets tematiske målsætninger. Programmet gennemføres hovedsageligt gennem Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur (EACEA).

Støtten under Programmet Europa for Borgerne, **185,5 mio. EUR i perioden 2014-2020** ⁽²⁵¹⁾, bidrager til gennemførelsen af tre aktionsområder. I 2018 blev 417 projekter ud af 1 796 modtagne ansøgninger udvalgt og ca. 1 200 000 deltagere forventedes at være involveret i programmets aktiviteter. Programmet blev gennemført i 34 støtteberettigede deltagerlande.

Aktionsområde 1. *Demokratisk engagement og aktivt medborgerskab* støtter aktiviteter, som udvikler borgernes forståelse af EU's politiske beslutningsproces og fremmer mulighederne for samfundsmæssigt og interkulturelt engagement og frivilligt arbejde på EU-plan. I 2018 blev 255 venskabsbyprojekter, 35 bynetværk og 31 civilsamfundsprojekter udvalgt til støtte, og 24 civilsamfundsorganisationer og tænketanke blev finansieret via driftstilskud.

Aktionsområde 2. *Europæisk historiebevidsthed* støtter aktiviteter, der fremmer drøftelse ("refleksion") af europæisk kulturel mangfoldighed og om fælles værdier. Den støtter også aktiviteter til at reflektere over årsagerne til de totalitære regimer i Europas moderne historie og til at mindes ofre for deres forbrydelser. I alt 37 projekter om historiebevidsthed blev udvalgt til støtte, og seks historiebevidsthedsorganisationer blev finansieret gennem driftstilskud.

Aktionsområde 3. *Horisontal Aktion: Nyttiggørelse* sigter mod at øge læring fra erfaring, øge overdragelse af resultater og som følge heraf øge langvarige virkninger fra de støttede aktiviteter.

Information vs manipulation: how to stand up against propaganda?

Dette projekt blev koordineret af det polske Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN ⁽²⁵²⁾ og henvendte sig til gymnasieelever fra Tjekkiet, Ungarn og Polen med det formål at få dem til at forbedre deres viden og kritiske sans over for moderne medier samt ansvarlige borgere i et demokratisk samfund. Mekanismerne til overbevisende sprog og propaganda blev undersøgt på baggrund af bestemte historiske begivenheder i 1956 i Ungarn og 1968 i det tidligere Tjekkoslovakiet og Polen. Eleverne lærte at gennemføre egne medieprojekter, deltage i workshopper om udstillingsdesign, debattere, indsamling og dokumentation af mundtlig historie samt bedrive social forskning og optage og redigere videoer. Ved en sidste galla, som blev afholdt på POLIN-museet, præsenterede de ti kreative skoleprojekter.

Dette projekt blev koordineret af det polske Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN ⁽²⁵³⁾ og henvendte sig til gymnasieelever fra Tjekkiet, Ungarn og Polen med det formål at få dem til at forbedre deres viden og kritiske sans over for moderne medier samt ansvarlige borgere i et demokratisk samfund. Mekanismerne til overbevisende sprog og propaganda blev undersøgt på baggrund af bestemte historiske begivenheder i 1956 i Ungarn og 1968 i det tidligere Tjekkoslovakiet og Polen. Eleverne lærte at gennemføre egne medieprojekter, deltage i workshopper om udstillingsdesign, debattere, indsamling og dokumentation af mundtlig historie samt bedrive social forskning og optage og redigere videoer. Ved en sidste galla, som blev afholdt på POLIN-museet, præsenterede de ti kreative skoleprojekter.

⁽²⁴⁹⁾ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2014_115_R_0002

⁽²⁵⁰⁾ *Programmerklæring 2018* og Generaldirektoratet for Migration og Indre Anliggender, *Årsberetning 2018*.

⁽²⁵¹⁾ Beløb pr. retsgrundlag. I mellemtiden er der blevet tildelt yderligere ressourcer til programmet Europa for Borgerne.

⁽²⁵²⁾ Museum of the History of Polish Jews <https://www.polin.pl/en/about-museum>

⁽²⁵³⁾ Museum of the History of Polish Jews <https://www.polin.pl/en/about-museum>

Midtvejsevalueringen ⁽²⁵⁴⁾ bekræftede programmets nytte, når det gælder om at fremme aktivt medborgerskab, styrke tilhørsforholdet og støtte gensidig forståelse. Dens struktur består af tre aktionsområder og en tværgående måling af analyse, formidling og anvendelse af projektresultater, som fungerede effektivt. Driftstilskuddene og aktionstilskuddene har bidraget til opnåelsen af de ønskede resultater. Europa for Borgerne viste sin europæisk merværdi både i dens indvirkning på deltagerne og dens rolle som supplement til andre EU-finansieringsprogrammer og politiske initiativer inden for uddannelse, kultur og unionsborgerskab. Evalueringen identificere områder, der kunne forbedres for at styrke synligheden, de gensidige fordele og samarbejdet med andre eksisterende EU-programmer og revidere overvågningsindikatorerne.

I den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 forelagde Kommissionen et **forslag til en forordning om oprettelse af Programmet for rettigheder og værdier (2021-2027)** ⁽²⁵⁵⁾, som samler aktiviteterne i programmet Europa for Borgerne og programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab i en ny fælles ramme. Disse programmer er små instrumenter, der ikke kan nå en kritisk masse, og hvis effektivitet begrænses af deres relativt lave budgetter. En fælles ramme ville medføre forenkling, gensidige fordele, samarbejde, forstærkning og hjælp til at gøre dem mere effektive. Støtten til det europæiske borgerinitiativ sikres også via det kommende program for rettigheder og værdier. Programmet for rettigheder og værdier sigter mod at beskytte og fremme rettigheder og værdier som fastlagt i EU-traktaterne og støtte åbne, demokratiske og inkluderende samfund.

EU's civilbeskyttelsesmekanisme

Formålet med EU- civilbeskyttelsesmekanismen er at støtte, koordinere og supplere medlemsstaternes koordineringsaktioner vedrørende katastrofestyring for at forbedre systemerne med henblik på forebyggelse, beredskab og indsats i tilfælde af naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer. Gennem en omfattende tilgang til forebyggelse, beredskab og indsats i katastrofetilfælde har programmet fokus på at mindske tab af menneskeliv og minimere miljømæssige og materielle skader forårsaget af katastrofer.

Medlemsstaterne sammensætter ressourcer og eksperter i en frivillig pulje og holder dem i standby for EU's civilbeskyttelsesmissioner. De involverede hold skal opfylde minimumskrav til kvalitet og gennemgå en certificeringsprocedure for at sikre kvalitet og interoperabilitet. Uddannede og certificerede beredskabsenheder og eksperter garanterer et effektivt katastrofeberedskab. Den frivillige pulje forkorter også indsættelsestiden.

I 2018 blev EU-civilbeskyttelsesmekanismen aktiveret som reaktion på ni nødsituationer inden for EU's område ⁽²⁵⁶⁾. Skovbrande i Sydeuropa (men også i 2018 i Nordeuropa) resulterede i en betydelig ødelæggelse af ejendom og levebrød med deres indvirkning på økonomien, herunder skader på netinfrastruktur, virksomheder, landbrug og skovbrugsaktiviteter. EU-civilbeskyttelsesmekanismen blev aktiveret fem gange for at reagere på skovbrande i Grækenland, Letland, Portugal og Sverige ⁽²⁵⁷⁾.

⁽²⁵⁴⁾ <https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/citizenship-programme/docs/com-2018-170-f1-report-from-commission-en-v4-p1-967238.pdf>

⁽²⁵⁵⁾ COM(2018) 383, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2018%3A383%3AREV1>

⁽²⁵⁶⁾ Programerklæringen om EU-civilbeskyttelsesmekanismen, s. 2.

⁽²⁵⁷⁾ Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, 2018 Årsberetning, s. 10.

Billeder: © European Union 2018/Pavel Koubek

i Sverige: bekæmpelse af skovbrande.

Kilde: Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, 2018 Årsberetning, s. 30.

Evalueringen ⁽²⁵⁸⁾ af EU-civilbeskyttelsesmekanismen fastslog, at tilførslen af nye enheder via den frivillige pulje har styrket den samlede katastrofeberedskabskapacitet på EU-plan og muliggjort responsressourcer til øjeblikkelig indsættelse med en række hold, eksperter og udstyr fra de deltagende stater.

I 2018 nåede Europa-Parlamentet og Rådet til enighed om et forslag ⁽²⁵⁹⁾ til at styrke mekanismen yderligere. Den nye retlige ramme ⁽²⁶⁰⁾ vil styrke katastrofeberedskabskapaciteten på EU-plan, især ved at oprette en supplerende reserve af kapacitetens "rescEU" til at reagere på katastrofer. Sådanne kapaciteter vil omfatte luftfartøjer til brandslukning samt andre midler til at reagere på situationer, hvor den samlede EU-kapacitet ikke er tilstrækkelig til at sikre en effektiv reaktion (f.eks. i forbindelse med akutte nødsituationer eller kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare hændelser).

⁽²⁵⁸⁾ Midtvejsevaluering af EU-civilbeskyttelsesmekanismen (2014-2016), SWD(2017)287.

⁽²⁵⁹⁾ Forslag til en afgørelse om ændring af afgørelse nr. 1313/2013/EU om en EU-civilbeskyttelsesmekanisme, COM(2017)772.

⁽²⁶⁰⁾ Afgørelse (EU) 2019/420 om ændring af afgørelse nr. 1313/2013/EU om en EU-civilbeskyttelsesordning.

Et globalt Europa (budgetpost 4)

Budgetpost 4 i den finansielle ramme omfatter en bred vifte af eksterne foranstaltninger såsom udviklingssamarbejde, førtiltrædelsesbistand og humanitær bistand.

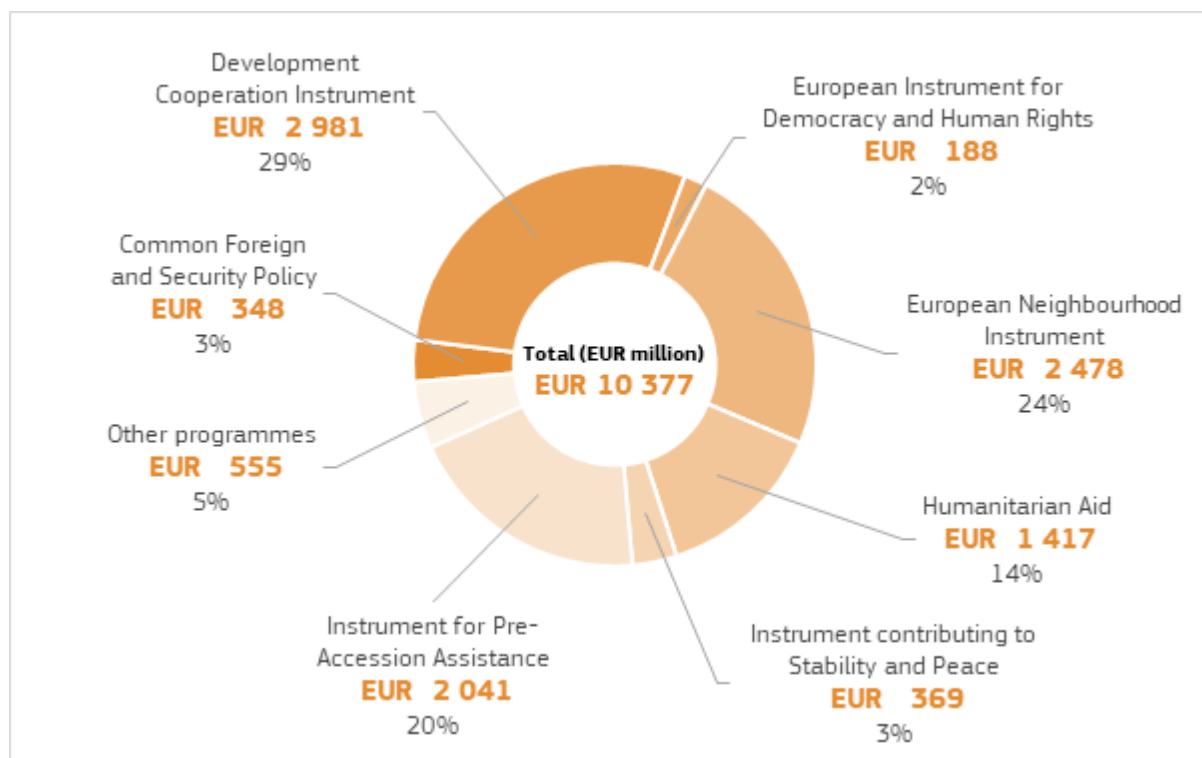

Diagram: Vigtigste programmer finansieret i 2018 under budgetpost 4, Et globalt Europa. Alle beløb i mio. EUR. Kategorien "andre programmer" omfatter bl.a. makrofinansiel bistand, Garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande, EU-civilbeskyttelsesmekanismen, initiativet EU-bistandsfrivillige (EUAV), Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD), partnerskabsinstrumentet, instrumentet for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område, decentraliserede agenturer, andre aktioner og programmer, pilotprojekter og forberedende foranstaltninger, aktioner, der finansieres i henhold til Kommissionens beføjelser og specifikke kompetencer.

Kilde: Europa-Kommissionen.

10,4 mia. EUR af budgettets forpligtelsesbevillinger (6 % af det samlede EU-budget for 2018) er afsat til programmer med relation til Et Globalt Europa. EU's udviklingsbistand styrkes af Den Europæiske Udviklingsfond, der ikke finansieres over EU-budgettet, men gennem direkte bidrag fra EU-medlemsstaterne.

Den Europæiske Union og dens medlemsstater er fortsat verdens førende udbydere af officiel udviklingsbistand – 74,4 mia. EUR i 2018.

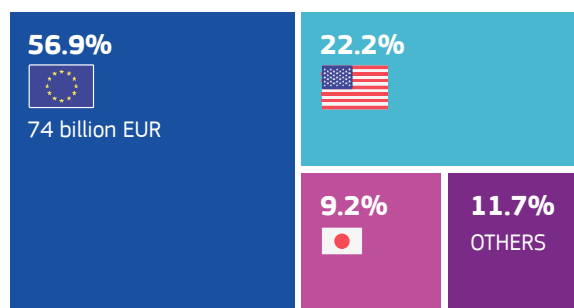

Diagram: Bidrag til den officielle udviklingsbistand

Kilde: Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD). Beløb omfatter støtte fra medlemsstaterne uden for EU-budgettet

Instrument til førtiltrædelsesbistand

Programmets mål

Instrumentet til førtiltrædelsesbistand ⁽²⁶¹⁾ **støtter kandidatlande og potentielle kandidater** i deres bestræbelser på at vedtage og gennemføre de **politiske, institutionelle, retlige, administrative, sociale og økonomiske reformer**, som er nødvendige for at være i overensstemmelse med EU's værdier og gradvis tilpasse sig EU's regler, standarder, politikker og praksis med henblik på EU-medlemskab. Instrumentet bidrager til **stabilitet, sikkerhed og velstand** i modtagerlandene ⁽²⁶²⁾. Det giver borgere i støttemodtagerlande bedre muligheder og muliggør udviklingen af standarder svarende til dem i EU. Der ydes finansiell bistand på fem politikområder: a) reformer som forberedelse til EU-medlemskab med tilhørende institutions- og kapacitetsopbygning, b) socioøkonomisk udvikling og regionaludvikling, c) beskæftigelse, socialpolitik, uddannelse, fremme af ligestilling og udvikling af menneskelige ressourcer, d) landbrug og udvikling af landdistrikterne og e) regionalt og territorielt samarbejde.

 Støtte til politiske reformer.	 Støtte til økonomisk, social og territorial udvikling med henblik på intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst.
 Styrkelse af modtagerlandenes evne til at opfylde EU-medlemskabet ved at støtte en gradvis tilpasning til samt vedtagelse, gennemførelse og håndhævelse af gældende EU-ret.	 Styrkelse af regional integration og territorielt samarbejde med inddragelse af modtagerlande, medlemsstater og, hvor det er relevant, tredjelande.

Gennemførelse og seneste resultater

Agendaen for 2018 blev markeret ved vedtagelsen af en **strategi for "Et troværdigt udviklingsperspektiv for landene på Vestbalkan og et øget engagement heri fra Den Europæiske Unions side"** ⁽²⁶³⁾ den 6. februar 2018 med det formål at skabe fornyet fremdrift i reformer på det vestlige Balkan og støtte forberedelserne til en vellykket tiltrædelse af EU. Strategien fremlagde en omfattende handlingsplan med 57 foranstaltninger, som er baseret på seks flagskibsinitiativer til støtte for omdannelsen af det vestlige Balkan: retssikkerhed, sikkerhed og migration, socioøkonomisk udvikling, konnektivitet, digital dagsorden og forsoning samt godt naboskab.

Der blev gjort fremskridt i **alle flagskibsinitiativer** under strategien *i løbet af 2018*. De foranstaltninger, som Kommissionen, EU-agenturer og medlemsstaterne har taget for at drive strategien frem, omfatter: forbedret politisk dialog (møder og besøg på højt niveau), stramning af samarbejdet mellem partnerne på Vestbalkan og forskellige EU-agenturer, intensivering og styrkelse af EU's finansieringsinstrumenter (f.eks. investeringsrammen for Vestbalkan og dens garantifond), åbning og fremme af adgang til EU-programmer

⁽²⁶¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 231/2014 af 11. marts 2014 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA II) https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/financial_assistance/ipa/2014/231-2014_ipa-2-reg.pdf

⁽²⁶²⁾ De nuværende modtagere er: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Nordmakedonien, Kosovo*, Montenegro, Serbien og Tyrkiet. (* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.)

⁽²⁶³⁾ COM(2018)65final.

(Et Kreativt Europa, Connecting Europe-faciliteten eller Europa for Borgerne), styrket kapacitetsopbygning og omdirigering af det finansielle engagement under Instrumentet til førtiltrædelsesbistand .

I den ovennævnte sammenhæng er en forbedring af **konnektivitet** på det vestlige Balkan og mellem det vestlige Balkan og EU en nøglefaktor. Fortsat fremskridt er opnået på dagsordenen for konnektivitet ⁽²⁶⁴⁾: Instrumentet til førtiltrædelsesbistand har afsat op til 1 mia. EUR til projekter vedrørende konnektivitsinvestering og teknisk bistand for perioden 2015-2020. Efter **topmøderne om det vestlige Balkan** (Wien 2015, Paris 2016, Trieste 2017 og Sofia/London 2018) leverede instrumentet 700 mio. EUR til konnektivitsprojekter i transport- og/eller energisektoren, som mobiliserede samlede investeringer på over 2,4 mia. EUR. Der lægges særlig vægt på forberedelsen og finansieringen af konkrete regionale projekter vedrørende infrastrukturinvestering samt på gennemførelsen af tekniske standarder og ledsagende reformforanstaltninger. Tilpasning og forenkling af grænseovergangsprocedurer, jernbanereformer, informationssystemer, trafiksikkerhed og vedligeholdelsesordninger. Nogle af de forventede resultater er etableringen eller opgraderingen af: 450 km eltransmissionsledninger og tilhørende understationer, 108 km gasledning, 320 km jernbanelinjer og tilsluttede stationer, 141 km motorveje, to grænseoverskridende broer samt to havne.

Med hensyn til migration blev antallet af irregulære migranter i **det vestlige Balkan** betydeligt reduceret, men smugleriet var fortsat stigende og nye underruter opstod. EU fortsatte med at yde økonomisk bistand til de lande, der er ramt af **migrationspresset** langs ruten gennem det vestlige Balkan. Instrumentet til førtiltrædelsesbistand tildelte midler til støtte for (især) Bosnien-Hercegovina, Nordmakedonien og Serbien samt forvaltningen af migrationsstrømmen. Da krisens art har ændret sig, fokuserer støtten mere på en strukturel tilgang til at forbedre forholdene i beskyttelsescentrene. Samtidig støttes bekæmpelsen af smugleri og forbedring af grænsekontrollen på regionalt plan.

Eksempler på konkrete resultater *i 2018* under **Instrument til førtiltrædelsesbistand** lyder som følger.

Svilaj-broen forbinder Bosnien-Hercegovina med Kroatien

Infrastrukturarbejdet på forbindelsen længere nede ad Sava-floden mellem broen og Korridor Vc nær Svilaj blev færdiggjort i slutningen af februar 2019. Den nye grænsebro er en del af det første konnektivitsprojekt, der blev godkendt under dagsordenen for konnektivitet i 2015 og finansieret via investeringsrammen for Vestbalkan. EU ydede 25,1 mio. EUR i tilskud til den samlede investering på 109,5 mio. EUR via instrumentet til førtiltrædelsesbistand.

Støtte til reformerne inden for retsvæsenet

I Albanien er den internationale overvågningsafdeling (IMO) blevet anvendt af Kommissionen til at overvåge reevalueringen af dommere og anklagere ("baggrundskontrol"). De vigtigste overvågningsaktiviteter udføres af et hold bestående af internationale observatører (syv fra EU-medlemsstater og en fra USA), som er involveret i hvert trin i det arbejde, der udføres af de indenlandske institutioner, der udfører baggrundskontrol. Processen med grundig og kritisk vurdering har givet konkrete resultater. Over 200 undersøgelsesdossierer er blevet behandlet og omkring 100 afgørelser er blevet truffet. For hver dommer, der er bekræftet i embedet, afskediges i gennemsnit én fra tjenesten. Den internationale overvågningsoperation har sikret en afgørende ekstern og uafhængig overvågning af processen til baggrundskontrol, hvilket bidrager til at konsolidere den samlede troværdighed for denne indsats.

Regionalt genhusningsprogram

I 2018 bidrog EU med yderligere 40 mio. EUR til det regionale genhusningsprogram⁽²⁶⁵⁾. Dette giver en samlet støtte på 287 mio. EUR, hvoraf EU er den største donor med 234 mio. EUR – eller over 80 % af de samlede bidrag.

⁽²⁶⁴⁾ Jf. *Connectivity agenda co-financing of investment projects in the Western Balkans 2018* <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/connectivity-agenda-2018-sofia-summit.pdf>

⁽²⁶⁵⁾ Det regionale genhusningsprogram er et fælles initiativ af Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Montenegro og Serbien. <http://regionalhousingprogramme.org/>

Ved udgangen af 2018 har det regionale genhusningsprogram skaffet 12 000 trængende personer varige kvalitetsboliger (tæt på 4 000 boliger). Det har også ydet ekstra hjælp til at forbedre disse genhusede personer, herunder at sikre adgang til tjenester (sundhed, uddannelse osv.) og drage fordel af rettigheder (pensioner, godtgørelser, dokumentation osv.). Derudover har programmet støttet over 30 000 job og tildelt lokale virksomheder 1 000 kontrakter. Det har også forbedret arbejdstagernes færdigheder og arbejdet med lokale virksomheder og lokale myndigheder for at yde bedre tjenester.

Bedømmelse og evaluering

I løbet af 2018 gennemførte Europa-Kommissionen to tematiske evalueringer, der dækkede udvidelsen af EU med nye medlemmer ("udvidelsen") og naboregionen.

Evalueringen af EU's støtte til reformen af sikkerhedssektoren i udvidelsesområderne og naboskabslandene (vedrørende perioden 2010-2016) blev gennemført for at styrke demokratisk ansvarlighed og gennemsigtighed samt forbedre politik og praksis gennem evidensbaseret læring. Evalueringen bekræftede, at EU opnåede positive virkninger ved at fremme EU's værdier og interesser i udvidelsesområderne og naboregionen. Evalueringen identificerede politiske henstillinger, der sigter mod at forbedre EU's rolle som strategisk aktør, styrke det nationale ejerskab, forbedre finansieringsprocedurernes effektivitet og opnå bedre resultater.

Evalueringen af EU's støtte til social beskyttelse i eksterne aktioner (vedrørende perioden 2007-2013) vurderede, i hvilket omfang denne støtte bidrager til at nå målene for EU-samarbejde inden for social beskyttelse. Den konkluderede, at EU bør fremme en bred strategisk tilgang med større opmærksomhed på bæredygtighed, bør overveje at øge støtten til social beskyttelse og støtte udviklingen af passende overvågnings- og evalueringssystemer.

Europa-Kommissionens politiske prioriteringer støttes fortsat gennem interventioner fra instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA II) fra 2019, især grundlagene for udvidelse såsom retsstaten og den demokratiske styreform, økonomisk vækst og beskæftigelse samt andre vigtige prioriteter som f.eks. dagsordenen for konnektivitet og sikkerheden. De prioriteter, der strammer fra Unionens tilstand, og de prioriteter, der er fastsat i strategien for det vestlige Balkan⁽²⁶⁶⁾ i februar 2018, afspejles i programmerne for 2019 og 2020. Efter vedtagelsen af strategien for det vestlige Balkan, af Sofiaerklæringen⁽²⁶⁷⁾ og af udvidelsepakken vil der blive lagt større vægt på den regionale dimension af konkurrenceevne, forskning og innovation, og de foranstaltninger landene skal træffe med henblik på at opbygge det regionale økonomiske område. Støtte til uddannelse og beskæftigelse er fortsat en prioritet med aktioner til støtte for reformen af erhvervsuddannelsessystemerne samt beskæftigelse og sociale tjenester med fokus på unge, kvinder og sårbare grupper (herunder romaer).

Kontinuitet skal sikres under den flerårige finansielle ramme 2021-2027. Det udtalte resultatbaserede aspekt opretholdes og forenkles for at lette overvågning og indberetning og give en reel tilskyndelse til støttemodtagerne.

Det europæiske naboskabsinstrument

Programmets mål

Etablering af et **område med fælles velstand og godt naboskab**, der involverer EU og partnerlandene ved at udvikle et særligt forhold, som er baseret på samarbejde, fred og sikkerhed, gensidig ansvarlighed og fælles forpligtelse for så vidt angår de universelle værdier i forhold til demokrati, retsstaten og respekt for menneskerettighederne i henhold til traktaten om EU.

⁽²⁶⁶⁾ https://ec.europa.eu/commission/news/strategy-western-balkans-2018-feb-06_en

⁽²⁶⁷⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/34776/sofia-declaration_en.pdf

Det europæiske naboskabsinstrument (²⁶⁸) er det vigtigste finansielle instrument til gennemførelse af den europæiske naboskabspolitik (²⁶⁹), som støtter **politiske og økonomiske reformer** med det formål at opbygge et **område for stabilitet, sikkerhed og velstand** i EU's naboskab. Instrumentet støtter nøgleprioriteter i de bilaterale forbindelser mellem EU og dets nabolande (²⁷⁰): demokrati og retsstatsforhold, bæredygtig økonomisk udvikling, sikkerhed, migration og mobilitet.

 Fremme af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, retsstatsprincippet, ligestillingsprincipper og bekæmpelse af alle former for diskrimination.	 At opnå gradvis integration i EU's indre marked og forbedret sektorspecifikt og tværsektorielt samarbejde.
 At skabe betingelser for en bedre organisation af lovlig migration og fremme af velforvaltet mobilitet for mennesker.	 At støtte smart, bæredygtig og inklusiv udvikling inde for alle aspekter.
 Fremmer tillidsskabende foranstaltninger, godt naboskab og andre foranstaltninger, der er med til at skabe sikkerhed i alle dens former og forebygge og løse konflikter.	 Øger det subregionale og regionale samarbejde og EU-samarbejdet i naboskabsområdet samt det grænseoverskridende samarbejde.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 blev 2,38 mia. EUR forpligtet til bilaterale, regionale og grænseoverskridende samarbejdsprogrammer (herunder projekter via EU-trustfonde: **Den Europæiske Unions regionale trustfond som reaktion på den syriske krise**, **Den Europæiske Unions Nødtrustfond for Afrika** og **naboskabsinvesteringsfaciliteten**) som svar på de udfordringer, der er fastsat i forbindelse med naboskabspolitikken.

I overensstemmelse med den reviderede europæiske naboskabspolitik (²⁷¹) er stabiliseringen det vigtigste politiske mål i de sydlige naboskabslande. Den fremmer gennem økonomisk vækst, god forvaltning, retsstatsprincippet, overholdelse af menneskerettighederne og gennem forbedring af sikkerheden og samarbejde om migration og mobilitet med partnerlandene.

Instrumentet viste sig at være fleksibelt og responsivt i forbindelse med håndtering af politiske prioriteter og reaktion på langvarige kriser (flygtningekrise, kriser i Syrien og Ukraine).

(²⁶⁸) Forordning (EU) nr. 232/2014 af 11. marts 2014 om oprettelse af et europæisk naboskabsinstrument.

(²⁶⁹) Gennem den europæiske naboskabspolitik (ENP), der blev revideret i november 2015, arbejder EU med sine naboer mod syd og øst for at fremme stabilisering, sikkerhed og velstand i overensstemmelse med den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik.

(²⁷⁰) Partnerlande er: Algeriet, Armenien, Aserbajdsjan, Egypten, Georgien, Hviderusland, Israel, Jordan, Libanon, Libyen, Marokko, Moldova, Syrien, Palæstina**, Tunesien og Ukraine. (** Denne betegnelse må ikke udlægges som en anerkendelse af en palæstinensisk stat og berører ikke de enkelte medlemsstaters holdninger til dette spørgsmål.)

(²⁷¹) Revision af den europæiske naboskabspolitik (JOIN(2015) 50 final, 18.11.2015).

Det europæiske naboskabsinstrument har været afgørende for EU's reaktion på kriser i det **sydlige naboskab**.

Gennem det europæiske naboskabsinstrument har EU reageret på den **syriske krise** ved at støtte den syriske befolknings bredere behov i landet og i nabolandene, Irak, Jordan og Libanon. En del af denne finansiering blev kanaliseret til gennemførelse til EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise. Fra den 30. september 2018 blev over 1,9 mio. individer støttet af de forskellige projekter. Disse oplysninger er baseret på de første 40 projekter fra EU-trustfonden, der svarer til finansiering af 800 mio. EUR. EU-trustfonden er primært aktiv i Irak, Jordan, Libanon og Tyrkiet og beskæftiger sig med sektorer for uddannelse, indkomstmuligheder, sundhed og vand, sanitet og hygiejne.

Uddannelses- og beskyttelsesrelaterede aktioner viser gode fremskridt. Mere end 200 000 børn og unge har nu adgang til grunduddannelse og højere uddannelse, psykosocial støtte og beskyttelse mod kønsbaseret vold. De samlede resultater hidtil for **uddannelsessektoren** er 180 356 personer med adgang til grunduddannelse; 12 646 uddannede lærere; 177 konstruerede og renoverede uddannelsesfaciliteter; 6 501 unge med adgang til højere uddannelse og videreuddannelse.

Det europæiske naboskabsinstrument finansierer EU's regionale trustfond sammen med andre instrumenter såsom instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde. For eksempel den Europæiske Unions regionale trustfond som reaktion på den syriske krise, som fremmer bedre **levevilkår** for flygtninge og værtssamfund gennem bedre beskæftigelsesegnethed, øget finansiell kapacitet og bedre produktionskapaciteter for målgruppen. Resultaterne i eksistenssikringssektoren har indtil nu nået 75 317 personer og 738 organisationer, nemlig mikro-, små og mellemstore virksomheder i regionen.

Denne EU-trustfond skaffede 856 889 personer adgang til **sundhedspleje**, 3 838 sundhedsmedarbejdere uddannelse og 66 primære sundhedscentre og hospitaler i regionen udstyr eller renoveringsarbejde. I sektoren **vand, sanitet og hygiejne** finansierede EU-trustfonden 59 59 944 personer. I alt 37 (af 128 planlagte) vand- og spildevandsanlæg er færdiggjort.

Som det dedikerede instrument til at tackle **migrationskrisen i EU's naboskab** har **Nordafrika (Den Europæiske Unions Nødtrustfond for Afrika)** ⁽²⁷²⁾ fortsat med at øge sin rækkevidde betydeligt med ti nye programmer, som er godkendt i over fem lande til 285 mio. EUR *i 2018*, herunder bidrag til to tværregionale programmer og udvidelse af igangværende aktioner. I **Libyen** øgede EU sin støtte til lokale styreformer og kommuner i 2018, hvilket bringer EU's samlede bidrag til libyske kommuner op over 100 mio. EUR *i 2018*, til 49 kommuner (dette repræsenterer 42 % af alle libyske kommuner). Aktiviteterne er spredt over hele landet, sigter mod forskellige regioner og er koncentreret om kapacitetsopbygning af kommunale myndigheder samt styrkelse af forholdet mellem kommunale aktører: både statslige og ikke-statslige aktører.

Den Europæiske Revisionsret reviderede EU's Trustfond for Afrika, og i sin særberetning ⁽²⁷³⁾ blev det konkluderet, at Den Europæiske Unions Nødtrustfond for Afrika er et fleksibelt redskab, men at dens design skal være mere fokuseret. Revisionsretten konstaterede, at denne trustfond var hurtigere til lancering af projekter i forhold til traditionelle instrumenter, og at den generelt har formået at fremskynde projektgennemførelsen. Revisionsretten fastslog plads til forbedring af kvaliteten af målene for EU's Trustfond for Afrika, udvælgelsesproceduren for projekter, gennemførelseshastigheden og overvågningen af trustfonden.

EU er fortsat en vigtig partner for lande i det **østlige partnerskab**. Østpartnerskabstopmødet i Bruxelles markerede en ny tilgang til dette tætte partnerskab gennem vedtagelsen af de **"20 konkrete mål for 2020"** ⁽²⁷⁴⁾, som fastlægger mål aftalt i fællesskab for igangværende reformer i partnerlande på fire prioriterede områder: en styrket økonomi, forvaltning, konnektivitet og et styrket samfund.

⁽²⁷²⁾ https://ec.europa.eu/trustfundforafrica/region/north-africa_en

⁽²⁷³⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Den Europæiske Unions Nødtrustfond for Afrika: et fleksibelt, men ufokuseret instrument, Særberetning 32/2018*.

⁽²⁷⁴⁾ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/eu-identifies-20-key-deliverables-2020-eastern-partnership_en

Det **europæiske naboskabsinstrument** opnåede de følgende konkrete resultater.

- Siden lanceringen af det østlige partnerskab i 2009 har EU støttet mere end 70 000 virksomheder, dækket 2 mia. EUR lån og skabt mere end 28 000 job.
- Erasmus+ har gjort det muligt for mere end 30 000 studerende og akademiske medarbejdere fra østlige partnerlande at studere eller undervise i EU-lande siden 2009. I september 2018 åbnede den første Europaskole uden for EU's grænser og bød sine første 30 elever velkommen. Forberedelser er i gang for andet år i træk.
- "EU4Business" – et paraplyinitiativ, der dækker al EU-støtte til små og mellemstore virksomheder i østpartnerskabslandene – forbedrer både adgangen til finansiering og små og mellemstore virksomheders miljø i hele regionen. EU4Business har med en aktiv portefølje på over 260 mio. EUR i EU-støtte (suppleret med andre former for støtte) støttet mere end 57 000 små og mellemstore virksomheder (yderligere 50 000 virksomheder vil modtage yderligere støtte i de kommende år).
- En afgørelse om at udvide det transeuropæiske transportnet til det østlige naboskab inden 2030 blev nået i 2016 som et konkret skridt hen imod bedre forbindelser og en strømlinet tilgang til infrastrukturinvesteringer. Denne afgørelse supplerer reformer i sektoren, der gør transporten trygkere, sikrere og mere miljøvenlig.
- Over 300 kommuner, der dækker 20 mio. mennesker i de østlige partnerlande, som er tilmeldt EU's borgmesteraftale. Dette vil mindske CO₂-emissionerne med næsten 20 mio. ton i 2020, hvilket svarer til at plante næsten 500 mio. træer.

Bedømmelse og evaluering

Ifølge midtvejsevalueringen⁽²⁷⁵⁾ er det europæiske naboskabsinstrument samlet set relevant og egnet til formål. Det har givet EU mulighed for at gennemføre den reviderede naboskabspolitik. Instrumentet har også bevist sin evne til at reagere fleksibelt på de mange kriser og nye udfordringer i naboskabet, især i Ukraine og Tunesien.

I 2018 foretog Kommissionen en konsekvensanalyse⁽²⁷⁶⁾, som omfattede alle foranstaltninger udadtil under budgetposten "Et globalt Europa" i den flerårige finansielle ramme 2014-2020. Det blev konkluderet i konsekvensanalysen, at de fleste instrumenter udadtil, (bort set fra dem, der er af en meget specifik karakter), ville drage fordel af at blive integreret i ét instrument, herunder det europæiske naboskabsinstrument. Et bredt instrument ville give en mere geografisk og tematisk omfattende tilgang og dermed fremme gennemførelsen af de forskellige politikker på tværs af regioner og sektorer og globalt. EU kunne fremme konsekvente reaktioner og gensidig fordel samt nedbryde tematiske og geografiske siloer.

I den forbindelse vedtog Kommissionen den 14. juni 2018 et forslag om oprettelse af Instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde⁽²⁷⁷⁾. Det nye instrument foreslår at bevare de hovedelementerne i det særlige partnerskab med partnerne i det europæiske naboskabsprogram, samtidig med at der sikres større sammenhæng, gensidig fordel ("synergier"), fleksibilitet og forenkling. Det indeholder et kapitel vedrørende nabolandene med særlige bestemmelser, der gælder for det østlige og sydlige nabolande. Disse særlige kendetegn og vigtige principper bevares og styrkes, især den resultatorienterede tilgang ("mere for mere") og differentieringstilgangen, og skaber dermed incitamenter til gennemførelsen af de i fællesskab aftalte politiske og økonomiske reformer. Grænseoverskridende samarbejde mellem EU-landene og partnerlandene i både de østlige og det sydlige nabolande foreslås også at blive bevaret i lyset af de meget positive resultater, der opnået indtil videre.

⁽²⁷⁵⁾ SWD(2017) 602 https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-mid-term-review-eni_en_0.pdf s. 32.

⁽²⁷⁶⁾ SWD(2018) 337 <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2018/EN/SWD-2018-337-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

⁽²⁷⁷⁾ COM(2018) 460 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-may2018-neighbourhood-development-international-regulation_en.pdf

Instrument til finansiering af udviklingssamarbejde (DCI)

Programmets mål

Hovedformålet med **instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde** ⁽²⁷⁸⁾ er nedbringelsen og på lang sigt udryddelsen af fattigdom, og det bidrager til opnåelse af en række målsætninger for EU's optræden udadtil, at fremme bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling samt fremme demokrati, retsstatsprincippet, god forvaltning og overholdelse af menneskerettighederne, at bevare fred og forebygge konflikter, at forbedre kvaliteten af miljøet og den bæredygtige forvaltning af de globale naturressourcer at bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer; samt at fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global styring. Gennem instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde sigter EU også mod at sikre, at både de positive og negative virkninger af migration på udviklingen afspejles i nationale og regionale udviklingsstrategier. Det yder også bistand til lande, der ønsker at styrke migrationsstyring for at opnå udviklingsresultater.

Instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde dækker alle udviklingslande undtagen de lande, der er berettigede til finansiering under instrumentet til førtiltrædelse. Det består af tre dele: 1) geografiske programmer, 2) de tematiske programmer, der finansierer (2.1) globale offentlige goder og støtte 2.2) civilsamfundsorganisationer og lokale myndigheder, (3) det panafrikanske program, der finansierer gennemførelsen af den fælles Afrika-EU-strategi.

Genvindingsmål: nedbringelse og på lang sigt udryddelse af fattigdom

fremme af en bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling

at konsolidere og understøtte demokrati, retsstaten, god regeringsførelse, menneskerettigheder og de relevante principper i international ret.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 tildeltes instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde 2,981 mia. EUR. De ressourcer, der blev tildelt 2014-2020, beløber sig til 19 661 mia. EUR ⁽²⁷⁹⁾. Programmet gennemføres via direkte (hovedsagelig tilskud) og indirekte forvaltning i samarbejde med internationale organisationer, medlemsstaternes agenturer og begunstigede lande.

EU's bilaterale bistand under instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde fokuserede i stigende grad på de lande, der har mest brug for det. Lignende prioriteringer sker på landeniveau ved at fokusere støtte på et begrænset antal sektorer i hvert partnerland.

Udfordringer, der påvirker udførelsen af programmer vedrørende udviklingssamarbejde ⁽²⁸⁰⁾

I løbet af 2018's komplekse embedsperiode har flere kriser forværret de allerede skrøbelige og ustabile sammenhænge, som påvirker mange af partnerlandene. Et stort antal partnerlande er fortsat præget af skrøbelighed, herunder politiske spørgsmål, konflikt, korruption og svage regeringer. Krisesituationer, manglende politisk stabilitet og økonomisk ustabilitet bringer gennemførelsen af programmet i fare (især inden for "følsomme" sektorer som menneskerettigheder og demokrati, migration og sikkerhed), hvilket gør

⁽²⁷⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 233/2014 af 11. marts 2014 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde for perioden 2014-2020

⁽²⁷⁹⁾ *Programerklæring 2018*, s. 21.

⁽²⁸⁰⁾ Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, *Årlig aktivitetsrapport 2018*, s. 47.

modstandsdygtighedstiltag endnu mere nødvendige. Kontinuerligt krympende rum i civilsamfundet, retsstaten, demokratiet og menneskerettighederne kompromitterer resultaterne, samtidig med at vores partnere svækkes. Transnationale spørgsmål, herunder **terrorisme og uregelmæssig migration**, var voksende problemer, der krævede øget fokus. Politiske kriser og/eller uheld har påvirket EU-delegationernes arbejde i flere lande *i 2018*. Alle disse underliggende trusler og krævende forhold gav partnerlandene store udfordringer i forbindelse med de samarbejdsprogrammer, der forvaltes af Kommissionen, og EU-delegationernes arbejde.

EU-delegationer står over for særlige **udfordringer ved at rekruttere** erfarne og kvalificerede medarbejdere, hvilket resulterer i flere måneder lange ledige stillinger, der er vanskelige at håndtere, især i betragtning af den allerede store arbejdsbyrde. Disse vanskeligheder i forbindelse med rekrutteringen er især udtalt i lande, der er i vanskeligheder eller under usikre forhold.

Også mange af regionerne er udsat for **katastrofer i forbindelse med klimaændringer** og er særligt sårbare over for naturkatastrofer og de negative virkninger af klimaændringer.

EU's trustfond for Colombia

I **Colombia** har støtte til fredsopbygning været et centralt element i forbindelserne mellem EU og Colombia de sidste 20 år og alle parter anerkender EU som en støttende hovedaktør i den colombianske fredsaftale. Støtten kanaliseres hovedsageligt via **EU's trustfond for Colombia**, som blev indgået *i 2018*, i alt 18 projekter til 59,5 mio. EUR. Alle projekter fokuserer på udvikling af landdistrikterne i de fattigste og mest konfliktramte regioner ved at reintegrere de tidligere krigsførende parter; fremme af økonomisk **aktivitet og produktivitet; og genoprettelse af den sociale struktur**.

EU's Trustfond for Afrika

EU's Trustfond for Afrika sigter mod at imødegå migration og tvangsfordrivelse samt øge den socioøkonomiske udvikling og bidrager bl.a. til oprettelsen af nye anstændige job i mange afrikanske partnerlande. Den 31. december 2018 var 187 projekter på 3 589,9 mio. EUR blevet godkendt under trustfonden i Sahel/Tchadsøen, Afrikas Horn og de nordafrikanske regioner. Programmet fokuserer på at støtte høje niveauer af produktiv og anstændig beskæftigelse, herunder gennem erhvervsuddannelse og undervisning, samt udvidelse af adgang til socialsikring gennem etablering af nationalt fastlagte socialsikringsordninger og mindstebeskyttelse.

Bêkou-trustfonden for Den Centralafrikanske Republik

Som led i det humanitære udviklingssamarbejde spiller **Bêkou-trustfonden for Den Centralafrikanske Republik** en særlig rolle for at fremme stabilisering og fred ved at skabe job, tilvejebringe basale tjenesteydelser, fremme af social dialog, og opbygning af modstandsdygtighed i samfundet. Med mere end 694 000 internt fordrevne og 543 000 flygtninge i nabolande udgør den sikre tilbagevenden af civile og deres reintegrations i samfundene en hjørnesten i fredsopbygningsprocesserne i Den Centralafrikanske Republik.

Erhvervsuddannelsers værktøjskasse

Fremtrædende resultater *i 2018*, især med fokus på **beskæftigelsesegnethed for unge**, omfatter lanceringen af erhvervsuddannelsens værktøjskasse, som er en facilitet, der yder rådgivning til at styrke forbindelserne mellem erhvervsuddannelses- og -undervisningssystemet og industrien i partnerlandene og derved bidrage til bæredygtige udviklingsmål 4 (kvalitetsuddannelse) og 8 (anstændigt arbejde og økonomisk vækst). Dette er et eksempel på en mere omfattende tilgang til beskæftigelse som foreslået i

meddelelsen ⁽²⁸¹⁾ om en ny alliance mellem Afrika og Europa med fokus på bæredygtige investeringer og jobs bekendtgjort af kommissionsformand Jean-Claude Juncker i september 2018.

Den globale klimaalliance + ⁽²⁸²⁾

Den globale klimaalliance + ⁽²⁸³⁾ er et EU-flagskibsinitiativ, der bidrager til mål for bæredygtig udvikling nummer 13 (klimaindsats). Det støtter de partnerlande, der er mest sårbare over for klimaforandringer (hovedsagelig små øer, udviklingslande og mindst udviklede lande) for at skabe modstandsdygtighed over for klimaændringer.

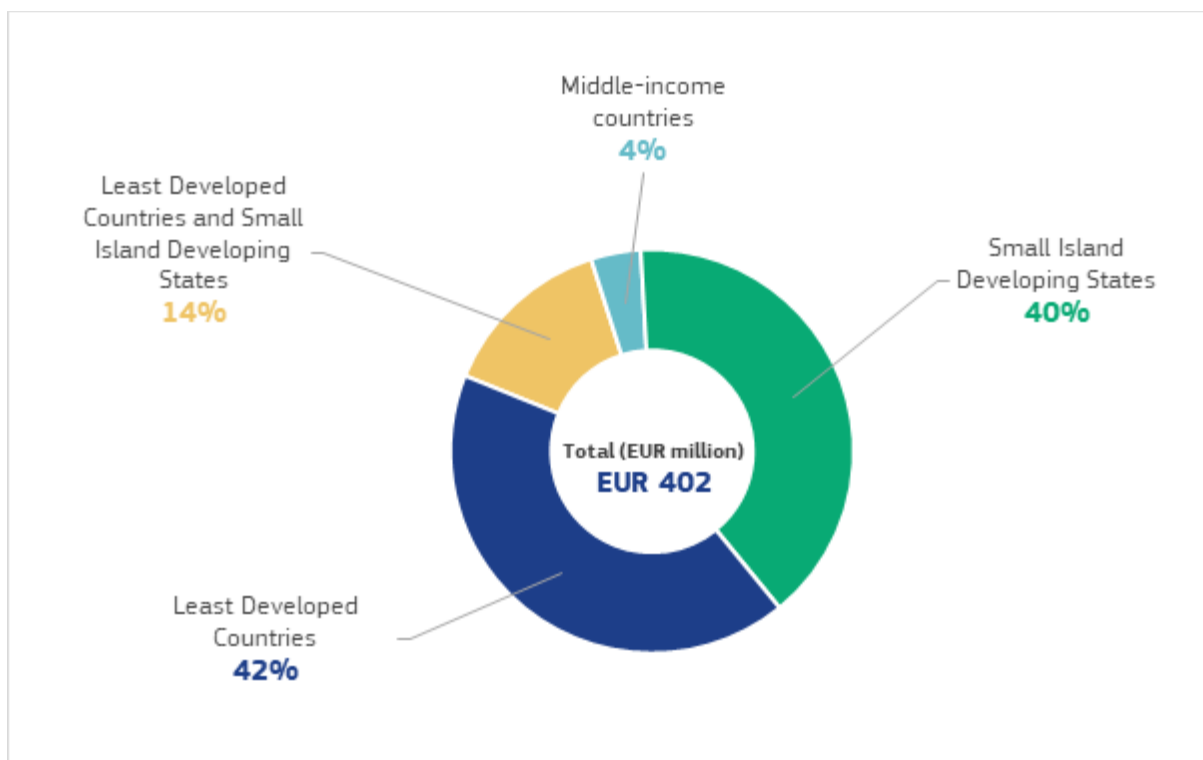

Diagram: Den globale klimaalliance + — geografisk fordeling af projekter siden programmets start ⁽²⁸⁴⁾.

Kilde: Årlig aktivitetsrapport 2018, Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, s. 16.

De nye projekter, der blev godkendt i 2018, omfatter ti landes aktioner og et flerlande-program (Local Climate Adaptive Living Facility) for at forbedre de lokale myndigheders adgang til klimafinansiering.

Skift til grøn ⁽²⁸⁵⁾

Kommissionen fortsatte med at støtte "Skift til grøn", EU's flagskibsforanstaltning vedrørende grøn økonomi, hvortil EU har afsat ca. 300 mio. EUR de sidste ti år. Den seneste evaluering ⁽²⁸⁶⁾ af EU-samarbejdet om grøn økonomi havde positive konklusioner vedrørende "Skift til grøn" og noterer sig især dens "store indvirkning på

⁽²⁸¹⁾ COM (2018) 643 final, <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/FR/COM-2018-643-F1-FR-MAIN-PART-1.PDF>

⁽²⁸²⁾ Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, Årlig aktivitetsrapport 2018, s. 16.

⁽²⁸³⁾ <http://www.gcca.eu>

⁽²⁸⁴⁾ Den globale klimaalliance + (GCCA+). Diagrammet viser, at EU-støtten i vid udstrækning er rettet mod mindst udviklede lande og små udviklingsøstater. De lande, der er både mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, tælles og præsenteres i en bestemt kategori, da deres sårbarhed mod klimaændringer er endnu højere og i overensstemmelse med Agenda 2030-princippet om ikke at lade nogen tilbage.

⁽²⁸⁵⁾ Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, Årlig aktivitetsrapport 2018, s. 17.

⁽²⁸⁶⁾ <https://europa.eu/capacity4dev/public-environment-climate/documents/scp-evaluation-full-package-publications>

udbredelsen af bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion og øgede niveauer af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, der især bidrager til skabelsen af grønne job" ⁽²⁸⁷⁾.

For afrikanske lande er der en reel økonomisk interesse i at investere i solenergi. Mere solenergi i energimikset vil lette de offentlige finanser fra de offentlige elforsyningsvirksomheders strukturelle underskud. De første vellykkede skridt inden for vedvarende energi er taget, især i Vestafrika. Nettilsluttede solenergiinstallationer og vindmøller, der for øjeblikket er under forberedelse, er bygget eller er i drift, vil generere over 600 megawatt.

I 2018 blev det 33 megawattspeak-solkraftværk i Zagatouli (Burkina Faso), som er medfinansieret af EU, fuldt funktionsdygtigt.

EU samfinansierer for øjeblikket fem andre solkraftværker i Vestafrika: Gorou Banda og Agadez (Niger), Defissol (Benin), Odienné (Elfenbenskysten) og Bauchi (Nigeria). I alt bidrager EU-midler til yderligere solkraftproduktion på 206 megawattspeak i Vestafrika.

Bedømmelse og evaluering

I evalueringen ⁽²⁸⁸⁾ af instrumentet for udviklingssamarbejde blev det i midtvejsrevisionen konstateret, at det fortsat samlet set er relevant og egnet til formålet. Det er stort set på linje med ny politik (f.eks. den nye europæiske konsensus om udvikling og 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling), selv om gennemførelsen af visse prioriteter kunne være vanskelig i sit nuværende format. Evalueringen understregede også, at selv om der er tegn på sammenhæng mellem instrumentet for udviklingssamarbejde og andre eksterne finansieringsinstrumenter og EU's eksterne politikker, er der behov for en mere strategisk tilgang.

Dette hensyn blev taget i betragtning i 2018, da Kommissionen foretog en konsekvensanalyse, som omfattede foranstaltninger udadtil under budgetposten "Et globalt Europa" i den flerårige finansielle ramme 2014-2020. Det blev vurderet ved at samle en række instrumenter i ét bredt instrument opstår der en mulighed for at rationalisere deres forvaltnings- og overvågningssystemer og dermed mindske den administrative byrde for alle interesserede parter. Et forenklet overvågningssystem vil give de relevante institutioner mulighed for at få et bedre og mere omfattende overblik over EU's eksterne udgifter. Under den flerårige finansielle ramme 2021-2027 er Den Europæiske Udviklingsfond integreret i et nyt instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde ⁽²⁸⁹⁾, der svarer til målene for EU's politik udadtil.

Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD)

Det overordnede mål med **Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling** ⁽²⁹⁰⁾ er at bidrage til målene for FN's 2030 dagsorden for bæredygtig udvikling, navnlig fattigdomsbekæmpelse samt forpligtelserne i den nyligt reviderede europæiske naboskabspolitik. Ved at støtte investeringer i Afrika og naboskabet har Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling også til formål at tackle specifikke socioøkonomiske årsager til migration, herunder irregulær migration, og at bidrage til en bæredygtig reintegration af migranter, der vender tilbage til deres oprindelseslande, og til styrkelse af transit- og værtssamfund.

Garantien under Den Europæiske Union for Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling dækker porteføljer af investeringer, der skal gennemføres af berettigede modparter i målrettede områder, såkaldte **investeringsvinduer**. Et første sæt af investeringsvinduer omfatter: bæredygtig energi og konnektivitet; finansiering af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder; bæredygtigt landbrug, udvikling af landdistrikter og agroindustri; bæredygtige byer og digitale for miljøet.

⁽²⁸⁷⁾ Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, *Årlig aktivitetsrapport 2018*, s. 17

⁽²⁸⁸⁾ SWD(2017) 600 final https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-mid-term-review-dci_en_0.pdf

⁽²⁸⁹⁾ KOM(2018) 460 endelig.

⁽²⁹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2017/1601 af 26. september 2017 om oprettelse af Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling (EFSD), en EFSD-garanti og en EFSD-garantifond.

Ved udgangen af 2018⁽²⁹¹⁾ blev den første garanti underskrevet med FMO (De Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden), den hollandske udviklingsbank for Nasira⁽²⁹²⁾ risikodelingsfacilitet⁽²⁹³⁾. Den vil bruge 75 mio. EUR af EU-midlerne til at udnytte op til 1 mia. EUR af investeringer for iværksættere i Afrika syd for Sahara og i naboskabet. Den forventes at skabe eller støtte op til 800 000 arbejdspladser og hjælpe dem, der kæmper med at få adgang til billige lån, som f.eks. internt fordrevne, flygtninge, kvinder og unge mennesker.

Garantien under Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling hjælper med at øge investeringerne i partnerlande, der kræver det, herunder i højrisikoområder og sektorer. Den har fået en lovende start⁽²⁹⁴⁾. I den sammenhæng vil forslaget til et **instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde for den flerårige finansielle ramme efter 2020** omfatte Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling+. Integration af fonden i det brede instrument forventes at forenkle de retlige rammer og øge effektiviteten i forhold til processer og handlinger. Det ville forbedre synligheden af de nuværende fragmenterede instrumenter og fremme bedre kommunikation omkring konsekvenser og resultater. Der ville være en stærkere tilpasning af politikker og komplementaritet mellem aktioner⁽²⁹⁵⁾.

EU-programmet for humanitær bistand

Programmets mål

Programmet for humanitær hjælp tager sigte på at yde **hjælp og beskyttelse til befolkninger, der er ramt af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer**. I betragtning af at EU og dets medlemsstater sammen er verdens største støtteyder til humanitær bistand, spiller de en central rolle i håndteringen af humanitære udfordringer. Programmet for humanitær bistand hjælper de mest sårbare befolkningsgrupper i lande, der oplever kriser, herunder "glemte kriser" (kriser med lidt medieopmærksomhed og ringe dækning).

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018⁽²⁹⁶⁾ gav Europa-Kommissionen over 1,4 mia. EUR⁽²⁹⁷⁾ i støtte til de mest sårbare mennesker i mere end 90 lande og nåede ud til 144 mio. modtagere⁽²⁹⁸⁾.

I 2018 gik over halvdelen af budgettet til humanitær bistand til de mest sårbare lande, og yderligere 33,9 % blev tildelt **"glemte kriser"**. Af kontrakterne blev 62 % udstedt inden for en meget kort tidsramme (11 dage). Desuden er EU forpligtet til at opbygge kapaciteten og modstandsdygtigheden hos sårbare samfund og har indført en handlingsplan for modstandsdygtighed, hvor 80 % af aktionerne er målrettet⁽²⁹⁹⁾.

⁽²⁹¹⁾ Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, *Årlig aktivitetsrapport 2018*, s. 32.

⁽²⁹²⁾ Flere oplysninger om Nasira findes på: www.nasira.info

⁽²⁹³⁾ Nasira vil tage højde for de høje risici, både opfattede og reelle, i forbindelse med udlån til underforsynede iværksættere i nabolande til EU og i Afrika syd for Sahara, hvoraf mange er blevet tvunget til at flygte fra deres hjem. Det vil give dem adgang til investeringslån ved at tilbyde lokale finansielle institutioner såsom banker og mikrofinansieringsinstitutter, porteføljegarantier, der indeholder lån til iværksættere. <https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/181213-eip-28-guarantees-brochure-final.pdf>

⁽²⁹⁴⁾ Henvielse til den nuværende EFSD i forslaget til FFR COM(2018) 460 final https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d2c24540-6fb9-11e8-9483-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF s. 7

⁽²⁹⁵⁾ Se SWD(2018) 337 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0337&from=EN> s24.

⁽²⁹⁶⁾ Programmerklæring for ECHO's humanitære bistand, s. 2.

⁽²⁹⁷⁾ I 2018 gav EU-budgettet 1,4 mia. EUR i humanitær bistand (ud over Den Europæiske Udviklingsfond og eksternt formålsbestemte indtægter). Under hensyntagen til de eksterne formålsbestemte indtægter fra medlemsstaterne, der er afsat til faciliteten for flygtninge i Tyrkiet, operationer i Central- og Vestafrika, bevillingerne fra Den Europæiske Udviklingsfond (45,6 mio. EUR) samt nødhjælp i EU (199 mio. EUR) forvaltede EU i 2018 et samlet beløb på 1,6 mia. EUR til humanitær bistand.

⁽²⁹⁸⁾ Disse statistiske data er baseret på aggregering af det anslåede antal "aktionsmodtagere" som erklæret af partnerne, der gennemfører humanitære projekter finansieret af ECHO. En enkelt individuel støttemodtager, der har brug for humanitær bistand, kan drage fordel af mere end én humanitær indsats og fra mere end et projekt.

⁽²⁹⁹⁾ Programmerklæring for ECHO's humanitære bistand, s. 2.

Som et eksempel på EU's reaktion på **større kriser** leverer EU fortsat livreddende bistand og støtte til millioner af mennesker i hele Syrien. Bistand leveres fra alle humanitære knudepunkter, herunder på tværs af konfliktlinjer og grænseovergange. Bistanden bidrager til afgørende **leveringer af fødevarer, medicin, vand og ly** til millioner af syrere, som enten var direkte berørt eller internt fordrevet af konflikten. I nabolandet Libanon har EU-finansieringen bidraget til kontantbistand til de mest sårbare flygtninge, lægehjælp til livreddende behandling i den sekundære sundhedssektor, uformel uddannelse og ly (herunder vand, sanitet og hygiejne) for at forbedre levevilkårene for de sårbare familier, der er mest berørt af fordrivelse. I Tyrkiet og Jordan støtter EU de mest sårbare flygtninge, blandt andet gennem kontantbistand, da dette betragtes som den mest omkostningseffektive og værdige metode ⁽³⁰⁰⁾.

Krisen i Yemen ⁽³⁰¹⁾

I det meste af 2018 var situationen i Yemen fortsat præget af løbende konflikter, som direkte påvirker civile og med åbenlyse overtrædelser af international humanitær ret. Yemen-krisen er den største humanitære krise på verdensplan. I slutningen af 2018 havde 22,2 mio. mennesker ifølge FN behov for humanitær og/eller beskyttelsesbistand.

I løbet af 2018 gjorde EU en betydelig indsats for at øge sin reaktion på Yemen-krisen og nåede en samlet tildeling på 127,5 mio. EUR. Med disse midler støtter EU livreddende interventioner hos konfliktramte befolkninger og mennesker, som er ramt af problemer med fødevarer, ernæring og sundhedskriser. Beskyttelse, logistik, uddannelse i nødsituationer og retshjælp integreres eller støttes af selvstændige projekter. Over 14 mio. sårbare mennesker blev nået gennem denne hjælp.

Bedømmelse og evaluering

Den omfattende evaluering af EU's humanitære bistand i perioden 2012-2016 ⁽³⁰²⁾ viste, at EU-støtten bidrager positivt til at redde liv, nedbringe morbiditet og lidelse samt gøre livet mere værdigt for befolkninger, som er ramt af katastrofer. Omfanget af midlerne til humanitær bistand gjorde det muligt for EU at få en reel indvirkning på stedet og imødekomme behovet hos et betydeligt antal støttemodtagere over hele verden. I regioner, hvor EU kun tildelte begrænsede midler i forhold til den samlede finansielle tildeling, viste evalueringen, at den også kunne få en positiv indvirkning ved at vælge projekter med høj gearing eller multiplikatorpotentiale.

Evalueringen viste dog også, at der er mulighed for, at Kommissionen bevæger sig hen imod et øget og mere strategisk samarbejde med nøglepartnere for at forenkle procedurerne og muliggøre en mere sammenhængende og konsekvent tilgang til humanitær bistand, især hvis dette ledsages af et skridt mod flerårig programmering og finansiering. Parallelt vil Kommissionen fortsat have brug for sin mangfoldige pulje af rammepartnere, herunder dem der er forholdsvis små eller mellemstore, på grund af deres specifikke geografiske tilstedeværelse og/eller sektorbaserede eller tematiske ekspertise ⁽³⁰³⁾. EU-programmet for humanitær bistand vil fortsætte med at yde nødhjælp og livreddende hjælp under det næste flerårige rammeprogram 2021-2027 til mennesker, som er ramt af menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer.

Initiativet EU-bistandsfrivillige

Initiativet EU-bistandsfrivillige samler frivillige og organisationer fra forskellige lande, der yder praktisk bistand til humanitære hjælpeprojekter og bidrager til at styrke lokalbefolkningen og modstandsdygtigheden i katastroferamte samfund.

Humanitære katastrofer har dramatisk øget presset på humanitære organisationer, og der er behov for mere kvalificerede personer. Initiativet EU-bistandsfrivillige giver EU-borgerne mulighed for at vise deres solidaritet

⁽³⁰⁰⁾ Programerklæring for ECHO's humanitære bistand, s. 2.

⁽³⁰¹⁾ Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, 2018 Årsberetning, s. 19.

⁽³⁰²⁾ Omfattende evaluering af EU's humanitære bistand i perioden 2012-2016, SWD(2019) 3, s. 74.

⁽³⁰³⁾ Omfattende evaluering af EU's humanitære bistand i perioden 2012-2016, SWD(2019) 3, s. 80.

ved at samarbejde om humanitære projekter på verdensplan, samtidig med at organisationer hjælper med at dække deres specifikke personalebehov.

I december 2018 finansierede initiativet **EU-bistandsfrivillige** 728 sende- og værtsorganisationer⁽³⁰⁴⁾. Denne bistand omfattede styrkelse af deres kapacitet, teknisk assistance og styring af udstationering af frivillige til katastroferamte samfund.

For at støtte gennemførelsen af dette program blev der udviklet en platform (platformen for EU-bistandsfrivillige⁽³⁰⁵⁾) for at give plads til offentliggørelse af frivillige ledige stillinger, et diskussionsforum (for frivillige, organisationer, der udsender frivillige og lokale værtsorganisationer) og offentliggørelsen af historier fra området. Det støtter partnerskaber og samarbejde mellem projekter, huser de frivillige onlineaktiviteter og giver organisationer mulighed for at forvalte læring og udvikling, mentorordning og oprettelse af certifikater for EU-bistandsfrivillige⁽³⁰⁶⁾.

I løbet af den næste flerårige finansielle ramme (2021-2027) forventes initiativet EU-bistandsfrivillige at blive integreret i det europæiske solidaritetskorpset⁽³⁰⁷⁾ med det formål at lette inddragelse af unge i solidaritetsaktiviteter i Europa og i udlandet under et enkelt EU-instrument. Dette vil søge gensidig fordel og strømlining med andre EU-ordninger for frivilligt arbejde, især det europæiske solidaritetskorpset. Kommissionen vil sigte mod at skabe større klarhed for EU-borgere⁽³⁰⁸⁾, der søger frivilligt arbejde i og uden for EU.

Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder

Programmets mål

Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder⁽³⁰⁹⁾ yder bistand til udvikling og konsolidering af demokrati og retsstatsprincippet samt under overholdelse af alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Programmet hjælper civilsamfundet til at blive en effektiv kraft til politisk reform og forsvar af menneskerettighederne. Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder bygger på sin vigtigste styrke – evnen til at handle hurtigt – og er i stand til at fokusere på følsomme politiske problemer og innovative tilgange og til at samarbejde direkte med lokale civilsamfundsorganisationer, som skal bevare deres uafhængighed fra offentlige myndigheder, der giver stor fleksibilitet og øget kapacitet til at reagere på skiftende omstændigheder.

Programmet har til formål at forbedre beskyttelsen, udbredelsen, gennemførelsen og overvågningen af **menneskerettigheder** og **grundlæggende frihedsrettigheder**, primært gennem **støtte til relevante civilsamfundsorganisationer**, **menneskerettighedsforkæmpere** og **ofre for undertrykkelse og misbrug**. Samtidig arbejder det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder hen mod **konsolidering af demokratiet i tredjelande** ved at styrke deltagerorienteret og repræsentativt demokrati, styrke den overordnede demokratiske cyklus, retsstaten og øge troværdigheden i forbindelse med afvikling af valg. Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder betragter dagsordenerne for menneskerettigheder og demokrati som indbyrdes forbundne.

Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder er beregnet som et "nicheinstrument", der er specielt rettet mod at imødegå de sværeste menneskerettighedssituationer og beskytte sårbare aktiviteter

⁽³⁰⁴⁾ Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, *Årlig aktivitetsrapport 2018*, s. 37.

⁽³⁰⁵⁾ https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en

⁽³⁰⁶⁾ Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, *Årlig aktivitetsrapport 2018*, s. 37.

⁽³⁰⁷⁾ KOM(2018) 440 endelig.

⁽³⁰⁸⁾ Deltagerne i initiativet EU-bistandsfrivillige skal være borgere i en EU-medlemsstat eller en fastboende i EU https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en

⁽³⁰⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 235/2014 af 11. marts 2014 om oprettelse af et finansieringsinstrument for demokrati og menneskerettigheder på verdensplan.

inden for menneskerettigheder og demokrati, støtte nogle af de udvalgte nøglepersoner og -processer omkring menneskerettigheder og handle på områder, hvor EU har en særlig interesse og tilbyder merværdi (f.eks. bekæmpelse af dødsstraf og fremme af en forsvarlige afviklinger af valg).

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 blev i alt 188 mio. EUR tildelt for at fremme demokrati og menneskerettigheder fra et samlet beløb på 1 333 mio. EUR for programmeringsperioden 2014-2020 ⁽³¹⁰⁾.

Støtte til udsatte menneskerettighedsforkæmpere

ProtectDefenders.eu, den første af EU's omfattende mekanisme for menneskerettighedsforkæmpere, der er oprettet for at beskytte forkæmpere, som løber en stor risiko og står over for vanskelige situationer i hele verden. Denne ordning blev oprettet i 2015 og forlænget i 2018 med et hidtil uset budget på 19,95 mio. EUR over fire år. Den samlede et konsortium af 12 uafhængige civilsamfundsorganisationer med speciale i beskyttelse af menneskerettigheder og demokrati med verdensomspændende dækning; den yder nødhjælp, materiel bistand, midlertidig omfordeling/nøddindkvartering, uddannelsestilskud og kapacitetsopbygning for menneskerettighedsforkæmpere.

Støtte til demokrati

Programmet "**Støtte til demokrati**" (4,6 mio. EUR), der hører under initiativet for demokrati, fokuserer på støtte til EU-delegationerne inden for civilsamfundets deltagelse i demokratiske processer.

Resultater indtil nu omfatter Citizen Observers Forum i 2016, der samler 250 indenlandske observatørorganisationer fra hele verden, som letter peer-to-peer-udvekslinger og fremmer the erklæringen om globale principper for valgobservatører, uddannelse af indenlandske observatører i Afghanistan, Den Demokratiske Republik Congo, Libanon, Madagaskar, Maldiverne og lanceringen af en årlig verdensomspændende kampagne "EU4Demokrati", der fremmer EU-støtte til demokrati i partnerlandene.

Støtte til målrettede hovedaktører og nøgleprocedurer

"**Global Campus for Human Rights and Democracy**" (et omtrentligt bidrag på 5 mio. om året) er et unikt globalt netværk af mere end 100 universiteter, der underviser i og fremmer menneskerettigheder og demokrati. Det globale campus, som er blevet støttet af EU fra starten, tildeler kandidatgrader i menneskerettigheder og demokrati til mere end 150 studerende, hvilket omfatter syv af verdens regioner ⁽³¹¹⁾ og giver et pejlemærke om **ekspertisen inden for uddannelse for menneskerettigheds- og demokrati**.

Fortsat støtte til den globale alliance af nationale menneskerettighedsinstitutioner og dens fire regionale netværk (Afrika, Europa, Asien og Latinamerika) af nationale menneskerettighedsinstitutioner (EU-bidrag 3,75 mio. EUR 2019-2021) er strategisk og rettidig: Rådgivningen og støtten til disse netværk giver individuelle nationale menneskerettighedsinstitutioner inden for centrale mandatområder mulighed for et mere strategisk, relevant og effektivt engagement i de nationale menneskerettighedsinstitutioner på globalt, regionalt og nationalt plan. Det 3-årige målrettede program vil blive forvaltet af det danske Institut for menneskerettigheder som fastlagt af den globale alliance af nationale menneskerettighedsinstitutioner og vil bygge videre på resultaterne fra det tidligere program, der løb fra 2015-2018, hvilket leverede hårdt tiltrængt uddannelse samt muligheder for kapacitetsopbygning, udvekslings- og kommunikationsplatforme, institutionel udvikling og hurtig støtte til nationale menneskerettighedsinstitutioner i nød.

⁽³¹⁰⁾ *Programerklæring 2018*, s. 6.

⁽³¹¹⁾ <https://www.eiuc.org>

Bedømmelse og evaluering

Ifølge midtvejsrevisionen ⁽³¹²⁾ har det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder (2014-2017) haft succes med at nå sine mål og har været et fleksibelt og lydhørt instrument, der har åbnet op for nye muligheder. Dets merværdier har været den uafhængige indsats og verdensomspændende dækning, der muliggør hurtige interventioner i de sværeste situationer i landene, hvilket skaber synergier og komplementaritet, hvor andre instrumenter og støtteydere ikke har iværksat aktioner. Det har været i stand til at tackle udfordringer med menneskerettigheder og demokrati, selv i de vanskeligste omgivelser – hvilket bekræfter, at det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder fortsat mere end nogensinde er relevant for EU's politiske prioriteringer.

Instrumentet vurderes også generelt effektivt takket være et relativt lavt niveau af administrative udgifter og dets væsentlige, indbyggede fleksible værktøjer (f.eks. direkte støtte til menneskerettighedsforkæmpere, direkte små tilskud, arbejde med uformelle partnere).

Selv om den har begrænsede midler i forhold til andre eksterne finansieringsinstrumenter, er det kernen i EU's værdier. Da demokrati og menneskerettigheder bliver sat under større pres, kan der være behov for yderligere finansiering.

Under den næste flerårige finansielle ramme integreres instrumentet for demokrati og menneskerettigheder i det nye foreslåede instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde ⁽³¹³⁾. Som del af det brede instrument har demokrati- og menneskerettighedstiltag potentielt større adgang til midler, der ikke er tildelt. På denne måde ville grænser med andre instrumenter blive mindsket og mere integrerede programmeringstilgange og overensstemmelser med landes foranstaltninger være mulige.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Formål

Unionens eksterne repræsentation og fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bidrager til **bevarelse af fred, forebyggelse af konflikter og styrkelse af den internationale sikkerhed**.

Der er fire typer af foranstaltninger i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

- Gennemførelsen af civile missioner for at fremme stabilitet og opbygning af modstandsdygtighed ved at styrke retsstatsprincippet på strategiske og operationelle planer i skrøbelige miljøer.
- Arbejdet udført af EU's særlige repræsentanter, som fremmer EU's politikker og interesser i urolige regioner og lande, spiller en aktiv rolle i bestræbelserne på at konsolidere fred og fremme stabilitet og retsstatsprincippet.
- Operationelle aktioner ⁽³¹⁴⁾ samt støtte til Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi ⁽³¹⁵⁾.
- Projekter til bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben (herunder deres leveringsmekanismer) og bekæmpelse af ulovlig spredning og handel med andre konventionelle våben, især gennem støtte til multilaterale aktiviteter.

For at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik kan være effektiv, skal EU være rede til hurtigt og fleksibelt at reagere på nye trusler mod sine strategiske interesser, og foranstaltningerne kan derfor ikke planlægges på forhånd: På grund af deres art bekendtgøres de specifikke foranstaltninger med kort varsel og har korte

⁽³¹²⁾ SWD(2017) 604 final, https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/swd-mid-term-review-eidhr_en_0.pdf

⁽³¹³⁾ KOM(2018) 460 endelig.

⁽³¹⁴⁾ Som fastlagt i traktaten om den Europæiske Union (artikel 28), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A12016M028>

⁽³¹⁵⁾ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/4369/european-security-and-defence-college-esdc_en

gennemførelsesperioder, der senere muligvis skal tilpasses, forlænges eller opsiges i overensstemmelse med de skiftende behov og prioriteter på stedet.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 udgjorde de samlede forpligtelser til foranstaltninger i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik 369,9 mio. EUR. I perioden 2014-2018 var der 13 forskellige civile missioner på forskellige stadier og 11 aktive særlige EU-repræsentanter (den i Afghanistan afsluttede aktiviteterne i 2018) ⁽³¹⁶⁾.

EU's rådgivende mission i Irak, der blev oprettet i oktober 2017, er den senest oprettede civile mission. EU's rådgivende mission har: (i) rådgivet og ydet ekspertise til de irakiske myndigheder på strategisk niveau om de civile aspekter af det irakiske nationale sikkerhedsprogram og tilhørende planer; ii) vurderet mulighederne for yderligere EU-engagement og iii) bistået EU-delegationen i koordineringen af EU's og medlemsstaternes støtte. Som del af missionens støtte til den irakiske strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet dækker dens mandat også visse aspekter i forbindelse med beskyttelse af kulturarven. Missionens mandat blev forlænget i oktober 2018 i yderligere 18 måneder ⁽³¹⁷⁾.

Hertil kommer, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik også støtter projekter til fremme af **nedrustning, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben og kontrol af våbeneksport**. I perioden 2014-2018 startede 29 forskellige ikke-spretnings- og nedrustningsprojekter, og yderligere 22 blev gennemført ⁽³¹⁸⁾.

Bedømmelse og evaluering

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vil forblive et af de anvendte nøgleinstrumenter i gennemførelsen af den globale strategi for EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik under den næste flerårige finansielle ramme.

I perioden efter 2020 har Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, med Kommissionens opbakning, fremsat et forslag til den europæiske fredsfacilitet ⁽³¹⁹⁾: en fond uden for budgettet (ikke under den flerårige finansielle ramme) på 10,5 mia. EUR over en syvårig periode, der falder sammen med tidsrammen for den næste flerårige finansielle ramme. Initiativet har til formål at forbedre EU's evne til at finansiere operationelle aktioner under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der har indvirkning på militæret eller forsvaret og derfor ikke kan finansieres gennem EU-budgettet ⁽³²⁰⁾.

Det foreslås, at den europæiske fredsfacilitet gør følgende:

- Finansierer de fælles omkostninger til EU's militære operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.
- Bidrager til finansiering af militære fredsstøtteoperationer, som er ledet af andre internationale aktører.
- Engagerer sig i større aktioner med det formål at støtte partnerlandenes væbnede styrker med infrastruktur, udstyr eller militær bistand samt i andre operationelle aktioner under EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, når Rådet træffer afgørelse herom.

⁽³¹⁶⁾ Programerklæring for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, s. 2.

⁽³¹⁷⁾ Programerklæring for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, s. 4.

⁽³¹⁸⁾ Programerklæring for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, s. 2.

⁽³¹⁹⁾ Forslag af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med støtte fra Kommissionen til Rådet med henblik på Rådets afgørelse om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet.

⁽³²⁰⁾ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/46331/new-european-peace-facility-worth-%E2%82%AC105-billion-bolster-international-security_da

Instrument, der bidrager til stabilitet og fred

Programmets mål

Instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, yder hurtig og kortsigtet støtte i lande eller regioner, hvor der opstår eller udfolder sig en krise. Det yder også en langsigtet støtte til **konfliktforebyggelse, fredsopbygning og kriseberedskabsaktiviteter** samt aktiviteter, **der tager fat på globale og tværregionale trusler samt nye trusler**.

Gennemførelse og seneste resultater

I 2018 fortsatte EU med at reagere på kriser i Europa, Afrika, Mellemøsten, Asien og Amerika gennem **instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred** ⁽³²¹⁾. I alt 360 mio. EUR blev afsat, heraf 254,1 mio. EUR under den kortsigtede krisestyringskomponent og 33,7 mio. EUR under den strukturelt fredsskabende komponent. 254,1 mio. EUR var dedikeret til reaktion og forebyggelse af kriser over hele verden, svarende direkte til EU's politiske prioriteringer og dækkede forskellige tematiske områder, herunder stabilisering og sikkerhedsreform, mægling, dialog og tillidsopbygning, valg og politisk overgang samt bekæmpelse af terrorisme og forebyggelse af voldelig ekstremisme ⁽³²²⁾.

I 2018 lancerede **Instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred** sit første EU-finansierede projekt i den nordøstlige del af Syrien i områder, som er befriet fra Daesh af den globale koalition. Minerydningsprojektet (10 mio. EUR) har til formål at **forbedre de fysiske sikkerhedsforhold** og til at **lette adgangen til jord og infrastruktur** – herunder gennem uddannelse i mineriesiko for tilbagevendte, fordrevne og værtssamfund. Det repræsenterer den første ikke-humanitære EU-intervention i området siden konflikten startede ⁽³²³⁾.

Den Centralafrikanske Republik giver fortsat EU anledning til stor bekymring. I løbet af 2018 afsatte instrumentet 40,5 mio. EUR i ekstra finansiering til at opretholde EU's engagement i landet. Finansieringen satte **forny og vedvarende skub i fredsprocessen**, som var tæt på et sammenbrud i slutningen af 2017, og skabte håb om en forhandlet våbenhvile og en omfattende politisk aftale, som i slutningen af 2018 gav grund til forsigtigt håb ⁽³²⁴⁾.

Endvidere var 2018 det første år for gennemførelse af foranstaltningerne til kapacitetsopbygning til støtte for sikkerhed og udvikling (CBSD), især hvor der er en stor trussel mod statens institutioners funktion. Otte sådanne aktioner er blevet lanceret i Mali, Den Centralafrikanske Republik, Somalia og Libanon ⁽³²⁵⁾.

Bedømmelse og evaluering

Evalueringen ⁽³²⁶⁾ konkluderede, at instrumentet når sine mål. Hvad angår foranstaltninger i forbindelse med kriseberedskab blev det fastslået i evalueringen, at denne komponent har opfyldt sine forpligtelser, givet vigtige resultater og er lydhør og fleksibel i betragtning af den hurtigt udviklede freds- og sikkerhedskontekst. Instrumentet gav EU mulighed for at yde vigtige bidrag til at tackle trusler mod fred og sikkerhed internationalt og i EU ved at imødegå både eksisterende og nye globale trusler. Det har åbnet op for en bredere politisk udvekslingsplatform om vigtige sikkerhedspolitiske spørgsmål med støttemodtagende regeringer og institutionelle partnere.

Evalueringen understregede, at EU's kapacitet til at reagere hurtigt på de uforudsete hændelser og løse centrale sikkerhedsspørgsmål globalt, skal styrkes yderligere i fremtidige eksterne instrumenter ⁽³²⁷⁾. Derfor

⁽³²¹⁾ Programerklæring for et instrument, der bidrager til stabilitet og fred, s. 2.

⁽³²²⁾ Tjenesten for Udenrigspolitiske Instrumenter, Årlig aktivitetsrapport 2018, s. 25.

⁽³²³⁾ Programerklæring for et instrument, der bidrager til stabilitet og fred, s. 3.

⁽³²⁴⁾ Programerklæring for et instrument, der bidrager til stabilitet og fred, s.3.

⁽³²⁵⁾ Programerklæring for et instrument, der bidrager til stabilitet og fred, s.2.

⁽³²⁶⁾ Midtvejsevaluering af instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, SWD(2017)607.

⁽³²⁷⁾ Midtvejsevaluering af instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, SWD(2017)607, s. 22.

foreslår Kommissionen inden for rammerne af den næste flerårige finansielle ramme at samle flere eksterne instrumenter for at sikre en omfattende tilgang i et integreret instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde ⁽³²⁸⁾, hvilket bl.a. giver fleksibilitet til at målrette ressourcer mod steder, hvor der er mest behov for dem til at ændre internationale situationer ⁽³²⁹⁾.

Partnerskabsinstrumentet for samarbejde med tredjelande

Partnerskabsinstrumentet for samarbejde med tredjelande er det første instrument, der specifikt har til formål at **fremme EU's strategiske interesser på verdensplan** ved at konsolidere sine eksterne strategier, politikker og aktioner. Instrumentet har fire hovedmål:

- at tilbyde politisk støtte og reagere på globale udfordringer,
- at projicere den internationale dimension i Europa 2020,
- at forbedre adgangen til markedet og øge handel, investeringer og forretningsmuligheder for europæiske virksomheder,
- at fremme offentligt diplomati og akademisk samarbejde.

EU har talrige internationale aftaler med partnerlande over hele verden, hvilket giver den indflydelse på mange områder i tilknytning til internationale relationer. Ved at kombinere vægten af alle medlemsstater inden for rammerne af fælles politikker og strategier har EU den kritiske masse til at imødegå globale udfordringer ⁽³³⁰⁾.

Budgettet, som er tildelt til foranstaltninger under partnerskabsinstrumentet i 2018 beløb sig til 126,9 mio. EUR ⁽³³¹⁾. De finansierede aktiviteter kan opdeles i tre hovedkategorier:

- udvekslinger, arrangementer, videndeling;
- ekspertise, teknisk bistand;
- promovering, opsøgende arbejde, engagement ⁽³³²⁾.

Undersøgelsen, der understøtter evalueringen ⁽³³³⁾, konstaterede, at partnerskabsinstrumentet spillede en ofte kritisk aktiverende rolle ved både at styrke og åbne områder op for samarbejde og dialog mellem EU og tredje lande. Evalueringen af instrumentet ⁽³³⁴⁾ konstaterede, at den har indflydelse på politik-/politiske processer i partnerlandene i overensstemmelse med EU's interesser, og at den har bidraget til at udvikle gensidigt fordelagtige relationer med disse lande ⁽³³⁵⁾.

Partnerskabsinstrumentet integreres i et nyt internationalt naboskabs-, udviklings- og samarbejdsinstrument ⁽³³⁶⁾ under den næste flerårige finansielle ramme, der sikrer større sammenhæng og effektivitet i forbindelse med EU's eksterne politikker.

⁽³²⁸⁾ Forslag til en forordning om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde, COM(2018) 460.

⁽³²⁹⁾ Forslag til en forordning om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde, COM(2018) 460, s. 2.

⁽³³⁰⁾ Programerklæring for partnerskabsinstrumentet, s. 1.

⁽³³¹⁾ Programerklæring for partnerskabsinstrumentet, s. 2.

⁽³³²⁾ Programerklæring for partnerskabsinstrumentet, s. 2.

⁽³³³⁾ Ekstern evaluering af partnerskabsinstrumentet (2014 til midten af 2017), s. 48.

⁽³³⁴⁾ Midtvejsevaluering af partnerskabsinstrumentet for samarbejde med tredjelande, SWD(2017)608.

⁽³³⁵⁾ Tjenesten for Udenrigspolitiske Instrumenter, Årlig aktivitetsrapport for 2018, s. 46.

⁽³³⁶⁾ Forslag til en forordning om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde, COM(2018) 460.

Samarbejde med Grønland

I 2014 ⁽³³⁷⁾ vedtog Kommissionen et "**Programmeringsdokument for bæredygtig udvikling i Grønland 2014-2020**" med Grønlands regering.

Formålet med dette program er at **bidrage til en højere levestandard** gennem forbedret uddannelse, udvikling af færdigheder og viden. Dette vil sikre Grønlands fortsatte økonomiske fremgang i den globaliserede verdensøkonomi ved hjælp af en kritisk masse af kvalificerede personer og en konkurrencedygtig arbejdsstyrke. Øget produktivitet i befolkningen i den erhvervsaktive alder vil mindske det stigende pres på de offentlige finanser som følge af den stigende andel af ældre. Desuden vil en højtuddannet og dygtig arbejdsstyrke mindske den økonomiske afhængighed af visse sektorer og er en forudsætning for udvikling og inklusiv vækst i nye sektorer.

EU-samarbejde med oversøiske lande og territorier, herunder Grønland, vil fortsætte i den næste flerårige finansielle ramme ⁽³³⁸⁾ i synergi med de foranstaltninger, der gennemføres under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde.

Instrumentet for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund

Dette instrument **fremmer genforeningen af Cypern** ved at tilskynde til a) økonomisk udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund, b) øens økonomiske integration c) forbedre kontakten mellem de to samfund og med EU og d) forberedelsen af EU's retsakter efter en omfattende politisk løsning af Cypern-spørgsmålet.

Kommissionen havde problemer med gennemførelsen ⁽³³⁹⁾ af dette program. Eksempler herpå er støttemodtagerens status, som ikke er internationalt anerkendt (tyrkisk-cypriotiske samfund), dårlig absorptionsevne af midler og tvister med kontrahenter. På trods af dette blev større infrastrukturarbejder, der hovedsageligt blev indgået aftale om i 2009, færdiggjort i 2018. Yderligere infrastrukturinvesteringer med et stærkt miljømæssigt og fælles kommunalt fokus vil blive gennemført. Der ydes fortsat støtte til styrkelse af den private sektor og arbejdsmarkedsforanstaltninger med vægt på innovation og øget beskæftigelsesegnethed. På samme måde er der truffet konkrete foranstaltninger med henblik på udryddelse af dyresygdomme og forbedring af fødevarer sikkerhedsstandarder.

En evaluering af det støtteprogram, der blev ydet i perioden 2013-2018, er i øjeblikket igangsat og skal afsluttes inden udgangen af 2019.

Programmet skal videreføres under det næste flerårige finansielle rammeprogram for at lette genforeningen af Cypern ved at fremme den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund.

Instrumentet for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område

Instrumentet for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område ⁽³⁴⁰⁾ bidrager til fremme af gennemførelsen af internationale traktater og konventioner samt vedtagelse af de højeste sikkerhedsstandarder, der supplerer arbejdet inden for EU. Det udfører også *gældende fællesskabsret* ("EU-ret") over hele verden og fremmer samarbejde om nuklear sikkerhed. Instrumentet for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område er det eneste specifikke værktøj i Den Europæiske Union **til behandling af**

⁽³³⁷⁾ Det blev undertegnet den 28. oktober 2014 efter Rådets afgørelse 2014/137/EU af 14. marts 2014 om forbindelserne mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side.

⁽³³⁸⁾ KOM(2018) 461 endelig.

⁽³³⁹⁾ *Programerklæring for tyrkisk-cypriotisk finansiel bistand*, s. 2.

⁽³⁴⁰⁾ Rådets forordning (Euratom) nr. 237/2014 af 13. december 2013 om oprettelse af et instrument for samarbejde om sikkerhed på det nukleare område.

nukleare sikkerhedsspørgsmål i partnerlandene, der supplerer andre eksterne finansieringsinstrumenter, f.eks. som led i naboskabspolitikken. Det dækker samarbejde om nukleare sikkerhedsforanstaltninger, som er afgørende for den globale ikke-spredningspolitik.

Et af de vigtigste resultater handler om **sikker forvaltning af radioaktivt affald**. En stor milepæl i forbindelse med at gøre Tjernobyl-området miljømæssigt stabilt og sikkert blev nået den 29. november 2016 ved at hive den nye sikre indkapslingsstruktur ned over atomreaktoren, der blev ødelagt i april 1986. Den nye sikre indkapsling er en kæmpe bueformet struktur, der dækker den beskadigede Tjernobyl-enhed 4 for at forhindre yderligere radioaktive udslip. Den nye sikre indkapsling indeholder også det fjernstyrede udstyr til ultimativ fjernelse af den beskadigede reaktor og det radioaktive materiale. Denne vigtige milepæl i projektet blev opnået takket være den fælles indsats af EU, Ukraine, Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og det internationale samfund. De samlede projektkostninger er i størrelsesordenen 1,5 mia. EUR, hvortil EU har bidraget med mere end 430 mio. EUR (under det tekniske bistandsprogram, der stimulerer partnerskaber mellem EU og Fællesskabet af de uafhængige stater og Georgien (Takis) ⁽³⁴¹⁾ (210 mio. EUR) og samarbejde om sikkerhed på det nukleare område (220 mio. EUR) programmer).

Kommissionen foreslog oprettelsen af et europæisk instrument for nuklear sikkerhed, inden for den flerårige finansielle ramme 2021-2027, der supplerer instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde på grundlag af Euratom-traktaten ⁽³⁴²⁾.

Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet

Tyrkiet er i øjeblikket vært for knap 4 mio. flygtninge, og EU er forpligtet til at hjælpe Tyrkiet med at håndtere denne udfordring. **EU-faciliteten for flygtninge i Tyrkiet**, som administrerer i alt 6 mia. (3 mia. EUR for 2016-2017 og 3 mia. EUR for 2018-2019), er forsynet med en fælles koordineringsmekanisme, der skal sikre, at flygtnings og værtssamfundets behov i Tyrkiet behandles på en fyldestgørende og koordineret måde. Hovedfokusområderne er humanitær bistand, uddannelse, sundhed, kommunal infrastruktur og socioøkonomisk støtte. Faciliteten kanaliserer bidrag fra EU-budgettet, hovedsageligt det humanitære hjælpeprogram og instrumentet til førtiltrædelsesbistand samt bidrag fra medlemsstaterne.

Om tildelingen i 2016-2017 på 3 mia. EUR blev der indgået fuld aftale med 72 iværksatte projekter, som viste konkrete resultater. Der er ydet et tilskud på 300 mio. EUR til **uddannelse** i samarbejde med det tyrkiske ministerium for national uddannelse. Det har støttet integrationen af syriske børn i det tyrkiske uddannelsessystem ved at give over 600 000 **børn adgang til uddannelse**. Denne støtte fortsætter også under anden tranche, og et nyt projekt med ministeriet for national uddannelse blev underskrevet til en værdi af 400 mio. EUR.

Faciliteten har ydet 300 mio. EUR i støtte for at sikre, at flygtninge har adgang til **sundhedsydelser**. Over 4 mio. primære sundhedskonsultationer blev gennemført, og over 500 000 syriske flygtningebørn blev vaccineret. Desuden er 143 sundhedscentre for migranter nu i drift med over 2 000 ansatte. Faciliteten vil fortsat yde bistand inden for sundhed, uddannelse, kommunal infrastruktur og socioøkonomisk støtte med særligt fokus på at skabe indkomstmuligheder for flygtninge i Tyrkiet. 1,5 mio. af de mest sårbare flygtninge modtager månedligt pengeoverførsler under det sociale krisesikkerhedsnet ⁽³⁴³⁾.

1,5 mio. modtagere af det sociale krisesikkerhedsnet til at dække basale behov

4 500 tyrkiske sprog lærere, som er beskæftiget i 23 provinser, har leveret sprogundervisning til over 400 000 børn

⁽³⁴¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-92-54_en.htm

⁽³⁴²⁾ KOM(2018) 462 endelig.

⁽³⁴³⁾ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/frit_factsheet.pdf

 470 000 børn går i skole og deres familier modtog støtte via betinget kontantoverførsel til uddannelsesprogrammet	 136 nye skoler oprettes i øjeblikket for at imødekomme uddannelsesbehovene
 Over 1,2 mio. graviditetsundersøgelser er blevet gennemført	 Over 60 000 studerende har haft glæde af opsamlings- og hjælpeklasser
 Mere end 635 000 syriske flygtningebørn har adgang til uddannelse	 Næsten 67 500 børn nød godt af skoletransport

EU's engagement med Tyrkiet har også bidraget til at nedbringe antallet af irregulære og usikre grænsepassager ind i EU og mindske antallet af omkomne på havet.

I sin særberetning om flygtningefaciliteten i Tyrkiet ⁽³⁴⁴⁾ undersøgte Revisionsretten, om faciliteten effektivt støttede flygtningene i Tyrkiet med fokus på forvaltningen af facilitetens første tranche og resultater opnået inden for humanitær bistand. Retten konstaterede, at denne facilitet hurtigt mobiliserede de nødvendige ressourcer til hurtigt at reagere på flygtningekrisen. Den nåede imidlertid ikke fuldt ud sit mål om at koordinere denne reaktion effektivt.

Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland

Långivning dækket af **Garantifonden for Aktioner i forhold til Tredjeland** vedrører tre forskellige instrumenter: EIB's eksterne låne mandat (ELM), som garanteres af EU's budget over for Den Europæiske Investeringsbank, Euratoms långivning i tredjelande samt EU's makrofinansielle bistand i form af lån til tredjelande. Fonden får midler fra EU's budget og skal fastholdes på en vis procent (målet er i øjeblikket 9 %) af det udestående beløb for lån og garanterede lån.

Programmer om ⁽³⁴⁵⁾makrofinansiell bistand ⁽³⁴⁶⁾ yder finansiell bistand til partnerlande, der har problemer med betalingsbalancen og er omfattet af et program fra Den Internationale Valutafond. Dette tager primært form af mellem- og langfristede lån, undertiden kombineret med tilskud. Formålet med makrofinansiell bistand er at genskabe en bæredygtig ekstern økonomisk situation, samtidig med at der tilskyndes til økonomiske tilpasninger og strukturreformer. Udbetalinger er knyttet til opfyldelsen af specifikke politiske betingelser (anført i aftalememorandummet og gensidigt aftalt med modtagerlandet) og vellykkede undersøgelser.

I 2018 forelagde Kommissionen to nye lovgivningsforslag til makrofinansielle bistandstransaktioner, som blev vedtaget af Parlamentet og Rådet i 2018. Disse er Georgien II (45 mio. EUR, inklusive 10 mio. EUR i tilskud) og Ukraine IV (1 mia. EUR i lån). I begge tilfælde fandt udbetalingen af den første tranche sted i en enkelt transaktion i december 2018: Georgien II (15 mio. EUR) og Ukraine IV (500 mio. EUR).

Formålet med Den Europæiske Investeringsbanks **eksterne låne mandat** er at støtte udviklingen i private sektorer i målrettede tredjelande, udviklingen af social og økonomisk infrastruktur, begrænsning af klimaændringer og tilpasning samt langsigtet økonomisk modstandsdygtighed i forhold til migration. I 2018 blev der underskrevet projekter for et samlet beløb på 4,5 mia. EUR af Den Europæiske Investeringsbank.

⁽³⁴⁴⁾ "Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet: Støtten er nyttig, men bør forbedres for at give mere valuta for pengene", *Særberetning nr. 27/2018*; https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_DA.pdf

⁽³⁴⁵⁾ Se flere oplysninger om makrofinansiell bistand https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/international-economic-relations/macro-financial-assistance-mfa-non-eu-partner-countries_en#documents

⁽³⁴⁶⁾ Alle makrofinansielle bistandsprogrammer er baseret på en ad hoc-retsafgørelse (sædvanligvis medbestemmelse fra Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure). Tilskuddene finansieres over EU-budgettet.

De efterfølgende evalueringsrapporter om makrofinansiel bistand⁽³⁴⁷⁾ og midtvejsevalueringen af Den Europæiske Investeringsbanks eksterne lånemandat⁽³⁴⁸⁾ konkluderede, at de eksterne finansieringsinstrumenter samlet set var egnede til formål, og at der opstod positive tendenser i forhold til opfyldelsen af målsætninger. Rapporten viser, at der er behov for flere ressourcer til eksterne finansieringsinstrumenter, fordi de finansielt har været strakt til deres yderste.

Som reaktion på denne midtvejsrevision og den kraftige stigning i antallet af personer, der forsøger at migrere irregulært til Europa, foreslog Kommissionen en **ekstern investeringsplan** til at tackle de grundlæggende årsager til migration fra lande, der grænser op til Den Europæiske Union, som består af en Europæisk Fond for Bæredygtig Udvikling samt kvantitative og kvalitative ændringer af det eksterne lånemandat. For den næste flerårige finansielle ramme vil Kommissionen udarbejde dette yderligere. Den nye Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling Plus bør udgøre en integreret finansiell pakke, der yder finansieringskapacitet i form af tilskud, budgetgarantier og finansielle instrumenter over hele verden. Den bør støtte den eksterne investeringsplan og kombinere blandings- og budgetgarantiforanstaltninger, der er omfattet af garantien for foranstaltninger udadtil, herunder dem, der dækker risici forbundet med statslige låntagere i forbindelse med långivningstransaktioner, og som tidligere blev foretaget inden for rammerne af Den Europæiske Investeringsbanks eksterne lånemandat. I betragtning af den rolle Den Europæiske Investeringsbank har i henhold til traktaterne og dens erfaringer i de seneste årtier med at støtte EU-politikker, bør den forblive en naturlig partner for Kommissionen i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger under garantien for foranstaltninger udadtil.

EU's civilbeskyttelsesmekanisme

Formålet med EU- civilbeskyttelsesmekanismen er at støtte, koordinere og supplere medlemsstaternes koordineringsaktioner vedrørende katastrofestyring for at forbedre systemerne med henblik på forebyggelse, beredskab og indsats i tilfælde af naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer. Gennem en omfattende tilgang til forebyggelse, beredskab og indsats i katastrofetilfælde har programmet fokus på at mindske tab af menneskeliv og minimere miljømæssige og materielle skader forårsaget af katastrofer. Medlemsstaterne sammensætter ressourcer og eksperter i en frivillig pulje og holder dem i standby for EU's civilbeskyttelsesmissioner.

⁽³⁴⁷⁾ Alle efterfølgende evalueringer er tilgængelige på webstedet for Generaldirektoratet for Økonomi og Finansielle Anliggender: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en

⁽³⁴⁸⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet med en midtvejsevaluering af anvendelsen af afgørelse nr. 466/2014/EU for så vidt angår EU-garantien til EIB mod tab i forbindelse med finansieringstransaktioner til støtte for investeringsprojekter uden for Unionen, COM(2016) 584 final, 14. september 2016.

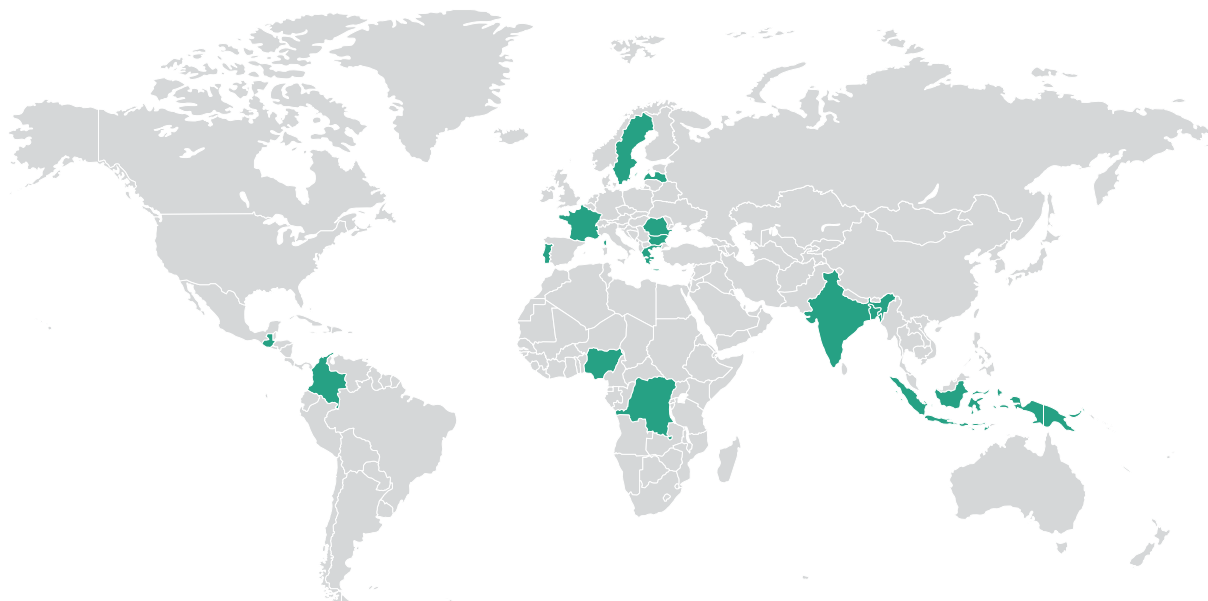
EU-civilbeskyttelsesmekanismens indsats i 2018

17 deltagende stater har bidraget til 20 nødsituationer

Aktiver og ekspertise		Materiel bistand
500+ brandmænd		1 728 shelter kits
30 eksperter fra EU-civilbeskyttelsesmekanismen civilbeskyttelsesordning (EUCPM)		Telte/genhusning til 8 500 personer
9 forbindelsesofficerer fra katastrofeberedskabskoordineringscentret (ERCC)		2,2 mio. vandrensningstabletter
11 luftfartøjer til brandslukning		24 mio. liter vand nedkastet
6 helikoptere til brandslukning		76 elgeneratorer
2 vandrensningsmoduler		2 mio. liter rensset vand
2 isoleringsbusser mod Ebola		13 beholdere og moduler

I 2018 var der 11 anmodninger om bistand fra områder uden for EU til pludseligt opståede og omfattende nødsituationer. Ordningen lettede bistand og eksperter til Bangladesh, Colombia, Den Demokratiske Republik Congo, Guatemala, Indien, Nigeria, Indonesien og Papua Ny Guinea ⁽³⁴⁹⁾.

⁽³⁴⁹⁾ Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan, Årsberetning for 2018, s. 30.

EU-civilbeskyttelsesmekanisme — anmodninger om bistand *i 2018*.

Bangladesh		Indonesien	
Beredskab og forebyggelse	November	Jordskælv	Oktober
Bulgarien		Letland	
Havforurening	August	Skovbrande	Juli
Colombia		Nigeria	
Miljøulykker	April, maj	Oversvømmelser	September
Den Demokratiske Republik Congo		Papua Ny Guinea	
Civile uroligheder	maj	Jordskælv	Februar
Epidemi	Maj, august		
Frankrig		Portugal	
Havforurening	Oktober	Beredskab og forebyggelse	April
		Skovbrande	August
Grækenland		Rumænien	
Skovbrande	Juli	Lægehjælp	Marts
Guatemala		Sverige	
Vulkan	Juni	Skovbrande	Juni, juli
Indien			
Oversvømmelser	September		

Kilder: ECHO, Kommissionens geografiske informationssystem (GISCO).

Udenfor kan EU-civilbeskyttelsesmekanismen bidrage med afgørende hjælp i nødsituationer i tilfælde, hvor det ikke er fuldt ud muligt at udnytte humanitær bistand, og/eller hvor der kræves specifik teknisk ekspertise eller aktiver. Derudover kan de vurderinger, der udføres af civilbeskyttelseseksperter, som er indsat under EU-civilbeskyttelsesmekanismen, med fordel deltage i genopretning efter katastrofer.

Det er vigtigt for EU-civilbeskyttelsesmekanismen at finde den rette balance mellem at være en ramme for gensidig bistand mellem europæiske lande i kølvandet på naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer og at udvikle sig til et mere komplekst instrument til bekæmpelse af mangeartede kriser med global rækkevidde⁽³⁵⁰⁾. Med henblik herpå er mekanismen blevet styrket⁽³⁵¹⁾ for at sikre en bedre koordinering mellem EU's intervention og FN's aktioner.

⁽³⁵⁰⁾ Midtvejsevaluering af EU-civilbeskyttelsesmekanismen (2014-2016), SWD(2017)0287, s. 19.

⁽³⁵¹⁾ Afgørelse (EU) 2019/420 om ændring af afgørelse nr. 1313/2013/EU om EU-civilbeskyttelsesmekanisme, artikel 16, stk. 2.

Særlige instrumenter

De særlige instrumenter er udformet til at gøre den finansielle ramme mere fleksibel. De omfatter nødhjælpsreserven, fleksibilitetsinstrumentet, EU's Solidaritetsfond og Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen.

Reserve til nødhjælp

I 2018 blev **reserven til nødhjælp** mobiliseret med **372,2 mio. EUR** til finansiere humanitære og civile krisestyrings- og beskyttelsesoperationer i tredjelande. Den blev f.eks. brugt til at finansiere tilvejebringelse af lægemidler, mad og beskyttelse af personer fra Venezuela, der var ramt af krisen der. Reserven blev også brugt til at yde finansiering til sundhedspleje, ernæring og fødevarer sikkerhed, sanitet og vand i Rohingya-flygtningelejre i Bangladesh.

Under den nye flerårige finansielle ramme vil nødhjælpsreserven fortsætte med at behandle ekstraordinære situationer, der ikke kan afhjælpes af nødfinansiering inden for bestemte programmer, når der opstår en krise. Dets anvendelsesområde udvides, således at reserven også kan bruges til nødsituationer i en af medlemsstaterne.

Fleksibilitetsinstrumentet

Fleksibilitetsinstrumentet yder finansiering til tydeligt fastslåede udgifter, der ikke kan dækkes af EU-budgettet uden at overstige det maksimale årlige beløb for udgifter, som er fastsat i den flerårige finansielle ramme. Det blev mobiliseret i 2018 med **837,2 mio.** hovedsageligt til finansiering af øjeblikkelige budgetmæssige foranstaltninger for at imødegå de igangværende udfordringer ved migration, flygtningestrømme og sikkerhedstrusler og at finansiere udvidelsen af støtteprogrammet til strukturreformer.

For den næste flerårige finansielle ramme vil Kommissionen foreslå at strømline procedurerne for mobilisering af disse instrumenter og at øge størrelsen af fleksibilitetsinstrumentet.

EU's Solidaritetsfond

Programmets mål

Solidaritet er en af EU's grundlæggende værdier og et ledende princip i den europæiske integrationsproces. Den Europæiske Unions Solidaritetsfond, der blev oprettet i 2002, er en af de mest konkrete demonstrationer af solidaritet over for medlemsstaterne og lande, der forhandler deres tiltrædelse i EU. Fonden kan anvendes i tilfælde af større nationale eller regionale **naturkatastrofer** (jordskælv, oversvømmelser, tørke, skovbrande, storme osv.) til at finansiere hasteforanstaltninger fra katastrofens første dag, såsom genetablering af en funktionsdygtig basal infrastruktur, tilvejebringelse af midlertidig indkvartering, finansiering af redningstjenester for at hjælpe den berørte befolkning, sikring af forebyggende infrastruktur og opryddingsarbejder.

Gennemførelse og seneste resultater

Siden Den Europæiske Unions Solidaritetsfond blev oprettet i 2002, er der blevet ydet støtte til mere end 80 katastrofer – herunder oversvømmelser, skovbrande, jordskælv, storme og tørke. Nød- og genopretningstiltag i 24 lande har modtaget støtte fra Den Europæiske Unions Solidaritetsfond. Dette repræsenterer mere end 5 mia. EUR.

I 2018 fortsatte Den Europæiske Unions Solidaritetsfond med at yde vigtig støtte, der forhøjede den økonomiske hjælp, men også et tydeligt og håndgribeligt tegn på den europæiske solidaritet med de berørte befolkninger.

46,5 mio. EUR Frankrig For regionerne Saint Martin og Guadalupe, som er ramt af orkanerne Irma og Maria	49,2 mio. EUR Portugal Efter sommerens skovbrande i oktober 2017	3,2 mio. EUR Spanien	3,8 mio. EUR Grækenland Efter jordskælvet i 2017	12,3 mio. EUR Polen Efter stormene og regnskyllet i august 2017
16,9 mio. EUR Litauen Efter 2017 regnskyl og oversvømmelser	2,3 mio. EUR Bulgarien Efter stormene og oversvømmelserne af oktober 2017	17,7 mio. EUR Letland Efter oversvømmelseskatastrofen som fandt sted i 2017		
I alt 151,9 mio. euro				

I 2018 blev der ydet et samlet beløb på **152 mio. EUR** ⁽³⁵²⁾ til **otte medlemsstater** for at give dem mulighed for at finansiere **nødhjælps- og genopretningstiltag** inden for basal infrastruktur, bistand til befolkningen, midlertidige boliger, beskyttelse af kulturarven og rydningsaktiviteter. Den støtte, der blev ydet i 2018, var hovedsagelig for naturkatastrofer, der opstod i det foregående år. Det var tilfælde med orkanerne Irma og Maria i de oversøiske regioner i Frankrig, Saint Martin og Guadalupe, jordskælvene på Lesbos og Kos i Grækenland, oversvømmelserne i Letland og Litauen og skovbrande i Portugal og Spanien.

I 2018 modtog Kommissionen følgende fire ansøgninger om støtte: oversvømmelse i Burgas (Bulgarien), som fandt sted i slutningen af 2017, igangværende tørke på Cypern, oversvømmelser i den nordøstlige del af Rumænien i sommermånederne og ekstreme vejrforhold i løbet af oktober/november i hele Italien. Bulgarien modtog et finansielt bidrag på 2,3 mio. EUR i november 2018. Vurderingen af de tre øvrige sager fortsættes indtil 2019.

Støtte fra Solidaritetsfonden bidrager til at øge medlemsstaternes og regionernes modstandsdygtighed og beredskab til at håndtere konsekvenserne af naturkatastrofer.

Bedømmelse og evaluering

Kommissionen gennemførte sin **første evaluering af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond** ⁽³⁵³⁾, som dækker perioden 2002-2017 og konkluderede, at fonden opfylder sin mission effektivt, og at den værdsættes i sin beredvillighed til at intervenere med yderligere økonomiske ressourcer. Det blev ligeledes konstateret, at fonden også fremmer yderligere læring i de nationale offentlige forvaltninger inden for risikostyring i forbindelse med katastrofer. Evalueringen konstaterede, at integrationen af risikostyring i forbindelse med katastrofer i de nationale systemer sandsynligvis vil skabe synergier for en mere effektiv gennemførelse.

Evalueringen konstaterede, at Solidaritetsfonden er et justerbart og fleksibelt instrument for EU-interventioner i katastrofesituationer. På EU-plan sikrer ordningen, der er etableret for årligt tilgængeliggørelse af ressourcer, at fonden kan yde bistand selv i katastrofale hændelser, hvilket fremgår som følge af rekordstøtten på over 1 mia. EUR, der er godkendt som svar på 1 mia. EUR til rækken af jordskælv, der ramte Italien i 2016 og 2017. På det operationelle plan sikres denne fleksibilitet ved, at modtagerlandene kan bruge tilskuddet til dækning af udgifter, der afholdes med tilbagevirkende kraft, dvs.

⁽³⁵²⁾ Beretning om budgetmæssig og finansiell forvaltning af Den Europæiske Kommission for regnskabsåret 2018, sektion III i budgetrapporten i henhold til art. 249 i finansforordningen, 29. marts 2019.

⁽³⁵³⁾ SWD (2019) 186 final af 15. marts 2019

for projekter, der er igangsat og gennemført allerede inden den faktiske anvendelse af Solidaritetsfonden på stedet.

På den anden side er en af de mest kritiserede træk ved Solidaritetsfonden den tid, det tager for udbetaling af bevillingen, som i gennemsnit forbliver omkring 1 år. I den nuværende lovramme er Solidaritetsfonden ikke et instrument til hurtige indgreb i katastrofesituationer, og der er behov for yderligere diskussion om løsninger, som bidrager til at håndtere tidsplanen, hvad dens mobilisering angår.

Solidaritetsinstrumentet vil fortsætte med nogle få nye funktioner, der giver mere fleksibilitet i gennemførelsen.

Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen.

Programmets mål

Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen yder supplerende støtte til arbejdstagere, der afskediges som følge af gennemgribende strukturelle ændringer i verdenshandelsmønstrene, som kan tilskrives globaliseringen eller som et resultat af fortsættelsen af den verdensomspændende finansielle og økonomiske krise.

Gennemførelse og seneste resultater ⁽³⁵⁴⁾

I 2014-2018 tilbød Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen støtte til **49 062** målrettede **arbejdstagere og personer som ikke er under uddannelse, i beskæftigelse eller under oplæring** (NEETs) i **27 forskellige økonomiske sektorer**. Andelen af tilbagevendte, overflødige arbejdstagere på arbejdsmarkedet er forbedret i forhold til den foregående finansieringsperiode 2007-2013 (fra 49 % til 56 %) ⁽³⁵⁵⁾. I 2018 modtog medlemsstaterne 27,7 mio. EUR til støtte for tidligere arbejdstagere, der var blevet overflødige. Som eksempler på den støtte, der tilbydes i 2018 ⁽³⁵⁶⁾, nævnes:

- til 550 tidligere arbejdstagere i forlagssektoren i Grækenland,
- til 730 tidligere arbejdstagere i den portugisiske tøjsektor,
- til 1 858 tidligere arbejdstagere i Air France,
- til 2 285 tidligere Caterpillar-medarbejdere i Belgien,
- til 646 tidligere Goodyear-medarbejdere i Tyskland,
- til 303 tidligere arbejdstagere i den spanske beklædningsindustri i Galicien,
- til 900 tidligere Ericson-medarbejdere i Sverige.

Denne økonomiske støtte blev brugt til at hjælpe disse arbejdstagere med at søge nyt job, karriererådgivning, uddannelse og træning, mentorskab og vejledning eller opmuntre iværksætteri og erhvervsliv.

Bedømmelse og evaluering ⁽³⁵⁷⁾

Resultaterne af midtvejsevalueringen af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen i 2018 ⁽³⁵⁸⁾ viser, at det tilbyder overflødiggjorte arbejdstagere en enestående kombination af skræddersyede

⁽³⁵⁴⁾ Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, *Den årlige aktivitetsrapport 2018* s. 10. Se COM(2018) 297 final, s. 2-4, for yderligere oplysninger.

⁽³⁵⁵⁾ Andelen af tilbagevendte arbejdstagere afhænger meget af den enkelte sag og er f.eks. afhængig af den særlige økonomiske situation i det pågældende område.

⁽³⁵⁶⁾ I nogle tilfælde blev der anmodet om støtten i 2017.

⁽³⁵⁷⁾ Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, *Den årlige aktivitetsrapport 2018*.

⁽³⁵⁸⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om midtvejsevalueringen af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) (COM(2018)297 final af 16.5.2018) og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om midtvejsevalueringen af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) (SWD(2018)192 final af 16.5.2018).

foranstaltninger, der fører til mere bæredygtige resultater, øger støttemodtagernes selvværd (som endelig får en mere proaktiv tilgang til jobsøgning) og styrker deres beskæftigelsesegnethed.

Evalueringen fastslog dog også, at berettigelseskriterierne for finansiering fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen er begrænset til afskedigelser som følge af globaliseringen eller den finansielle og økonomiske krise og omfatter ikke andre betydningsfulde økonomiske udviklinger. Når arbejdstagere f.eks. bliver overflødige pga. automatisering eller digitalisering, kan de ikke drage fordel af støtte fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen. Desuden er ansøgning om støtte unødvendigt byrdefuld (omfattende begrundelse kræves) og er underlagt en lang godkendelsesproces. Endelig fastslog evalueringen, at overvågning og indberetning skal forbedres for bedre at kunne analysere fondens effektivitet.

På grundlag af disse undersøgelser vedtog Kommissionen den 30. maj 2018 et forslag til en styrket og mere effektiv Europæisk Fond for Tilpasning til Globaliseringen⁽³⁵⁹⁾ fra og med 2021 med et bredere anvendelsesområde, som også dækker alle storstilede omstruktureringssituationer, f.eks. som dem, der skyldes automatisering og digitalisering, og med en lavere interventionstærskel, samt en forenklet og hurtigere budgetmekanisme.

⁽³⁵⁹⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) COM(2018) 380 final.

Del 2

Intern kontrol og økonomisk forvaltning

1. EU-budgettet er velforvaltet

Europa-Kommissionen lægger stor vægt på en ordentlig udnyttelse af EU-budgettet. Dens velgennemtænkte kontrolsystemer mindsker risikoen vedrørende finansielle transaktioners **lovlighed og formelle rigtighed**.

I denne sammenhæng er der truffet forvaltningstiltag for at forhindre, opdage og afhjælpe eventuelle fejl, uregelmæssigheder eller svig. I 2018 anslås det samlede **fejlniveau** til at ligge **under 2 %** ⁽³⁶⁰⁾ for andet år i træk. For så vidt angår de segmenter, der har en risiko ved betaling på over 2 %, er der forvaltningstiltag på plads.

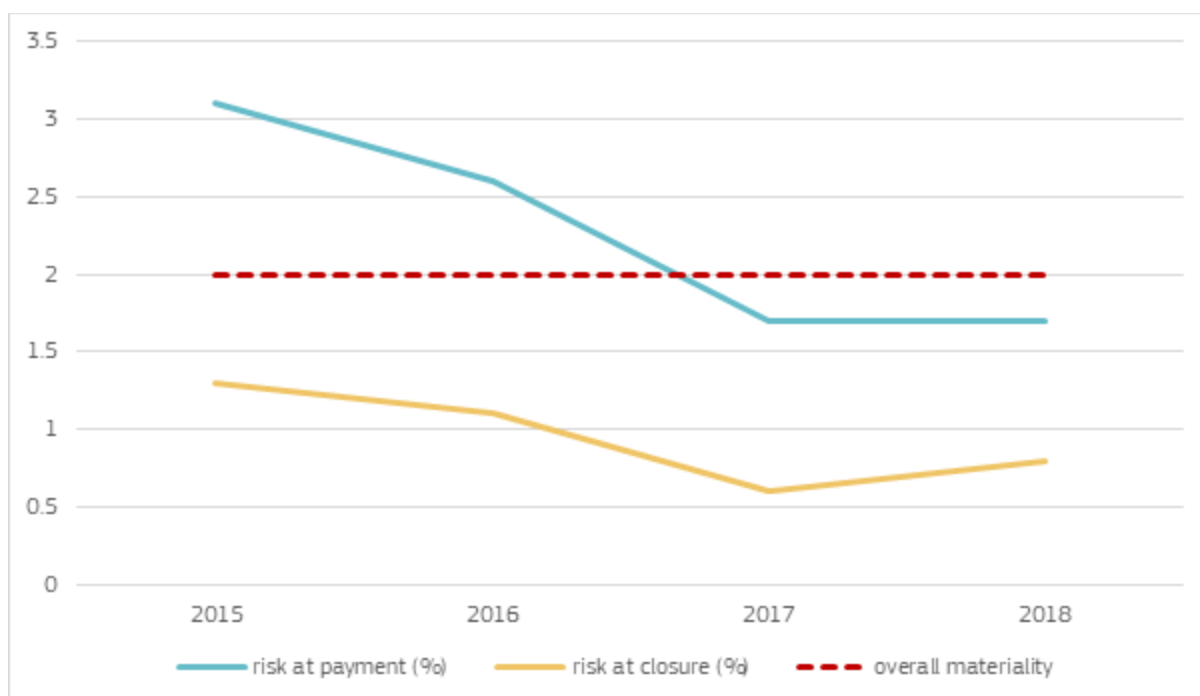

Diagram: Samlet risiko ved betaling og ved afslutning over tid.

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

I 2018 gav samtlige **anvisningsberettigede, der er bemyndiget ved delegation**, ⁽³⁶¹⁾ **rimelig sikkerhed** for deres systemer for verifikation ("kontrol") og deres økonomistyring. Hvor det var hensigtsmæssigt, blev denne sikkerhed givet med forbehold, hvilket er et afgørende led i ansvarskæden. Forbehold skaber gennemsigtighed vedrørende de udfordringer og svagheder, der opstår på bestemte områder, samt vedrørende de foranstaltninger, der er nødvendige for at imødegå dem. I de årlige aktivitetsrapporter for 2018 er **den finansielle virkning af forbeholdene fortsat begrænset**.

⁽³⁶⁰⁾ "Væsentlighedstærsklen" er i de fleste tilfælde fastsat til 2 % af de relevante udgifter, hvilket er i overensstemmelse med Revisionsrettens metode.

⁽³⁶¹⁾ Artikel 73-74 i forordning 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1), i det følgende benævnt "finansforordningen".

Kommissionens model for forvaltning, sikkerhed og ansvarlighed blev **yderligere styrket i 2018** (se "byggestenene" i skemaet herunder). Derudover kan følgende påpeges:

- Den reviderede finansforordning er vedtaget, hvori bureaukrati for modtagere af EU-midler er reduceret og alle de vigtige faser i finansieringsprocessen er forenklet. Disse forenklingsforanstaltninger er indlejret i de nye udgiftsprogrammer, som Kommissionen foreslår.
- Kommissionens reviderede interne kontrolramme er nu helt gennemført.
- Uden for Kommissionen er behandlingen af interessekonflikter og rammefinansforordningen for decentrale agenturer ⁽³⁶²⁾ blevet styrket, og Kommissionen har fremsat forslag til beskyttelse af EU's budget mod generaliserede mangler for så vidt angår retsstatsprincippet i medlemsstaterne.
- Den økonomiske forvaltning er yderligere forbedret, hvilket resulterer i lavere fejlfrekvens, rettidige betalinger, yderligere effektivitetsgevinster og passende kontrolomkostninger med henblik på forvaltningsmiljøet.
- Konstateringen af eventuelle svagheder fører til konstante finansielle korrektioner og inddrivelsler.
- Den interne revisor konstaterede i sin samlede udtalelse, at de procedurer for forvaltning, risikostyring og intern kontrol, som Kommissionen indførte *i 2018*, samlet set var tilstrækkelige til at skabe rimelig sikkerhed for, at de finansielle målsætninger kunne nås, bortset fra de områder, som generaldirektørerne fremsatte forbehold for (se del 2, underafsnit 5).

Den konstante forbedring af de finansielle forvaltnings- og kontrolsystemer er også blevet bekræftet af **Den Europæiske Revisionsret**. *I 2018* afgav Europa-Revisionsretten for andet år i træk en **kvalificeret ("positiv, men ...") i stedet for en kritisk ("negativ") udtalelse om lovligheden og den formelle rigtighed** af betalingerne fra EU-budgettet i 2017. Endvidere afgav Revisionsretten for 11. år i træk en **positiv ("blank") erklæring om EU's årsregnskab**.

På grundlag af erklæringerne og forbeholdene i de årlige aktivitetsrapporter ⁽³⁶³⁾ vedtager kommissærkollegiet denne årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport vedrørende EU's budget for 2018 og påtager sig det overordnede politiske ansvar for forvaltningen af EU's budget.

Kommissionen opnåede disse positive resultater takket være sin **sikkerhedsmodel** og et **robust kontrolmiljø**.

Kommissionen har styrket sin robuste model for sikkerhed og ansvarlighed

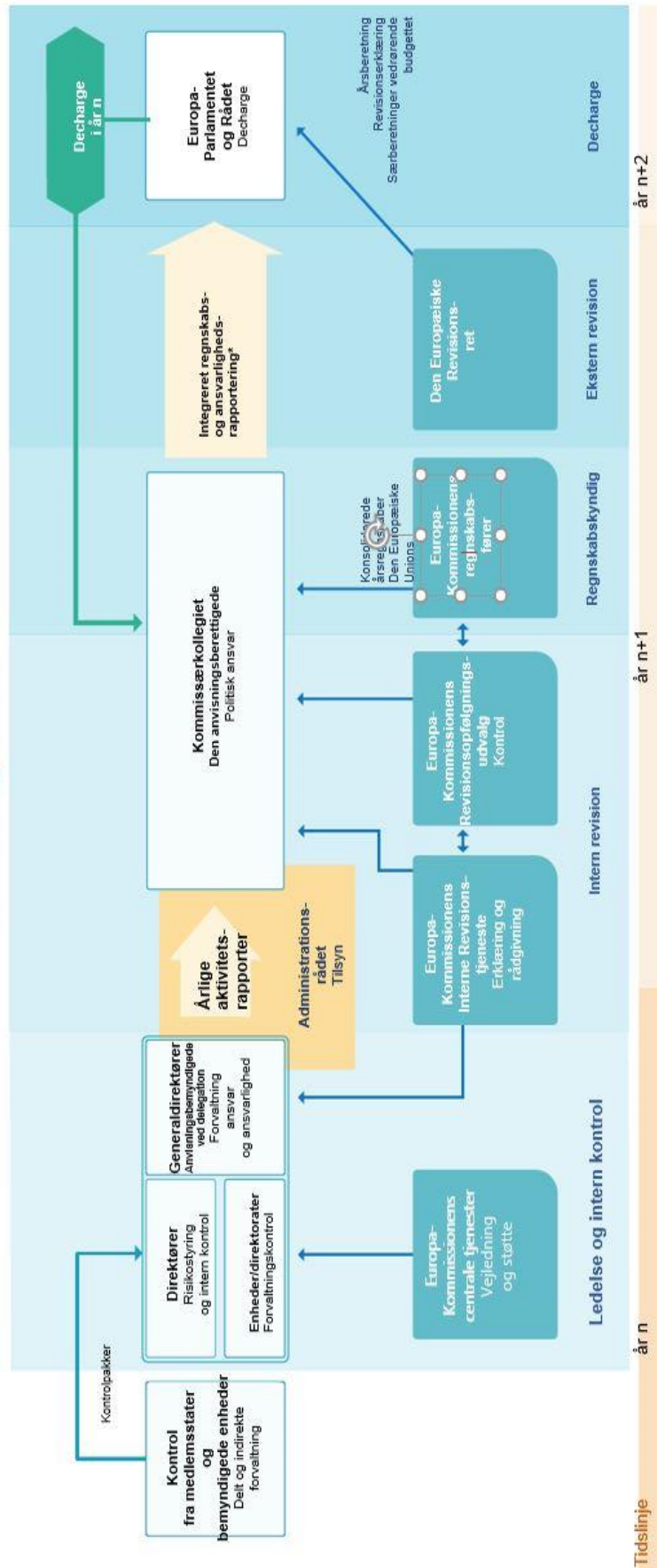
Kommissionen har solide ordninger for at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning. **Hovedelementerne** i dens solide kæde af sikkerhedsopbygning og ansvarlighed, som bygger på klare roller og ansvarsområder. Disse er præsenteret i diagrammet herunder.

Den underliggende model for sikkerhed og ansvarlighed blev **konsolideret i 2018** ved at styrke tilsynet på organisationsplan, samtidig med at de ved delegation bemyndigede anvisningsberettigedes decentraliserede ansvarlighed for forsvarlig økonomisk forvaltning af midlerne i deres afdelinger blev opretholdt. (Se også del 2, underafsnit 9.1 om vores "robuste forvaltningsordninger")

⁽³⁶²⁾ Rammefinansforordning for organerne nedsat under TEUF og Euratomtraktaten den 18. december 2018.

⁽³⁶³⁾ Finansforordningens artikel 74, stk. 9.

Kommissionens sikkerhedsopbygning og ansvarlighed for EU-budgettet: klare roller og ansvarsområder

* **Integreret regnskabs- og ansvarlighedsrapportering:** - Konsolideret årsregnskab for Den Europæiske Union

- Årlig forvaltnings- og effektivitetsrapport
- Langfristede prognoser for fremtidige indgående og udgående pengestrømme
- Årlig intern revisionsberetning
- Beretning om opfølgning på decharge

Diagram: Kommissionens sikkerhedsopbygning og ansvarlighed: klare roller og ansvarsområder.
Kilde: Europa-Kommissionen.

Den reviderede interne kontrolramme er blevet gennemført

Kommissionens interne kontrolregler bygger på den 2013-ramme, som er foreslået af Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission (COSO). Det opfylder de højeste internationale standarder.

Inden for denne ramme og i overensstemmelse med Kommissionens decentraliserede forvaltningsmodel indfører hver tjenestegren den organisatoriske struktur og de interne kontrolsystemer, der egner sig bedst til at sikre opfyldelsen af deres politiske og operationelle mål, herunder forsvarlig økonomisk forvaltning.

2018 var det første år, hvor Kommissionens tjenestegrene gennemførte den reviderede interne kontrolramme fuldt ud. Takket være en intensiv kommunikationsindsats, workshops og udveksling af god praksis er den interne kontrolkultur væsentligt forbedret. Den interne kontrolramme bliver i stigende grad opfattet som et stærkt forvaltningsredskab i hele Kommissionen. I overensstemmelse med denne øgede modenhed overvåger Kommissionens tjenestegrene i højere grad effektiviteten af deres interne kontrolsystemer ud over, hvad der skal til for blot at overholde rammen. Der vil blive gjort en yderligere indsats for at bygge videre på de opnåede fremskridt.

Samlet set vurderede Kommissionens tjenestegrene, at deres interne kontrolsystemer er effektive (se diagram nedenfor). De vigtigste rapporterede fortrin vedrører kontrolmiljøet og risikovurderingen. Dette afspejler den nylige revision af Kommissionens forvaltningsordninger og styrkelsen af forvaltningens tilsyn med risikostyringen i 2018.

Nogle af Kommissionens tjenestegrene konstaterede også områder, hvor deres kontrolaktiviteter kunne forbedres. Disse stemmer overens med de relaterede revisionsresultater og/eller forbehold. Der gøres en indsats for at tackle de konstaterede svagheder, herunder tilpasning af de berørte kontrolstrategier.

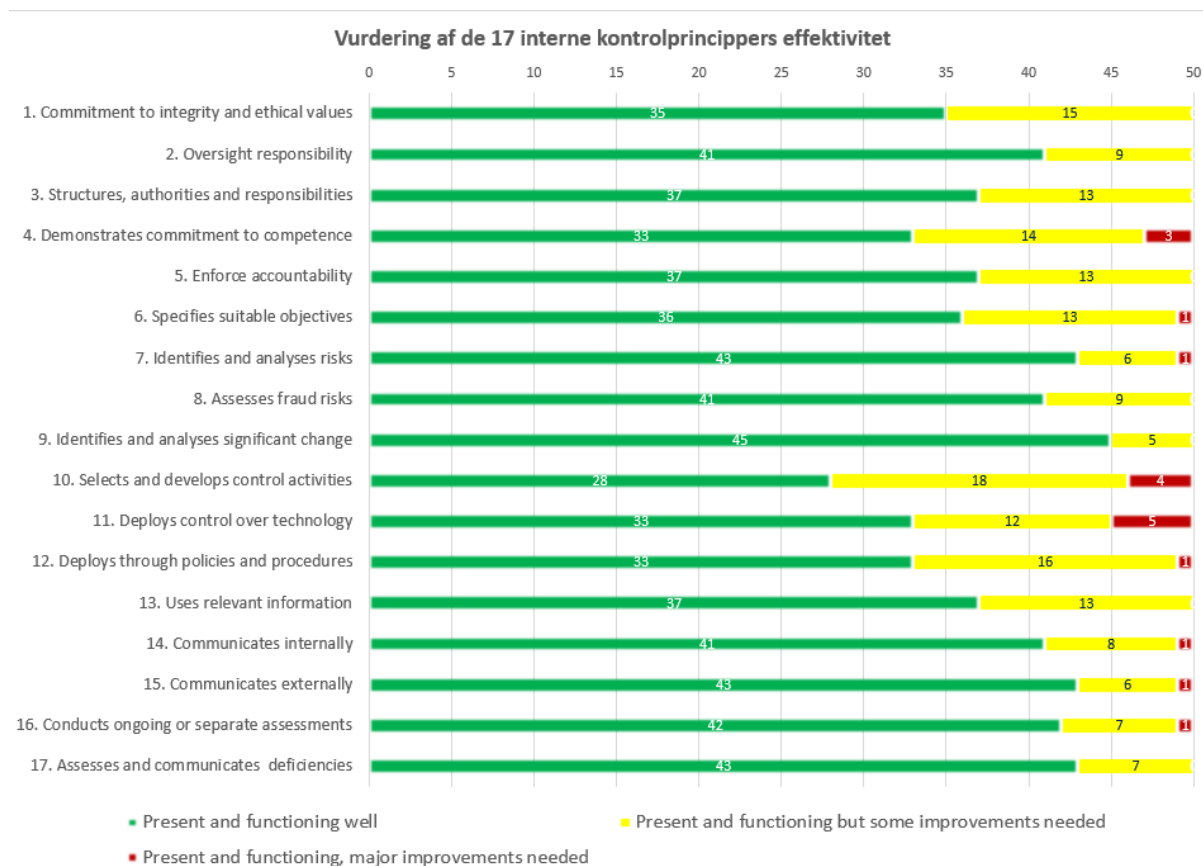

Diagram: 2018-vurdering af de 17 principper i Kommissionens interne kontrolramme. Grafen viser antallet af tjenestegrene (X-akse), der anser det relaterede princip for hhv. at være velfungerende eller kræve visse forbedringer eller kræve store forbedringer.

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

Godkendelse af lokale systemer

Da det er afgørende for årsregnskabernes samlede pålidelighed, at de lokale finanssystemer, der leverer input til Kommissionens overordnede finans- og regnskabssystem, fungerer korrekt, udfører regnskabsføreren en særlig validering af disse lokale finanssystemer. Dette er i tillæg til Kommissionens tjenestegrenes forvaltningsvurderinger af deres egne interne kontrolsystem(er).

Ud fra arbejdet i 2018 kan det konstateres, at ingen af de konstaterede svagheder skyldes manglende opfyldelse af valideringskriterierne for de lokale systemers design eller gennemførelse. Desuden er ingen af de påviste svagheder af en art, der kan få væsentlig virkning på årsregnskaberne.

Analysen har ikke desto mindre resulteret i en række henstillinger med det formål at forbedre kontrolmiljøet og regnskabskvaliteten i de anvisende tjenestegrene ⁽³⁶⁴⁾ og derved mindske risikoen for unøjagtighed i den økonomiske og lovgivningsmæssige forvaltningsrapportering ⁽³⁶⁵⁾.

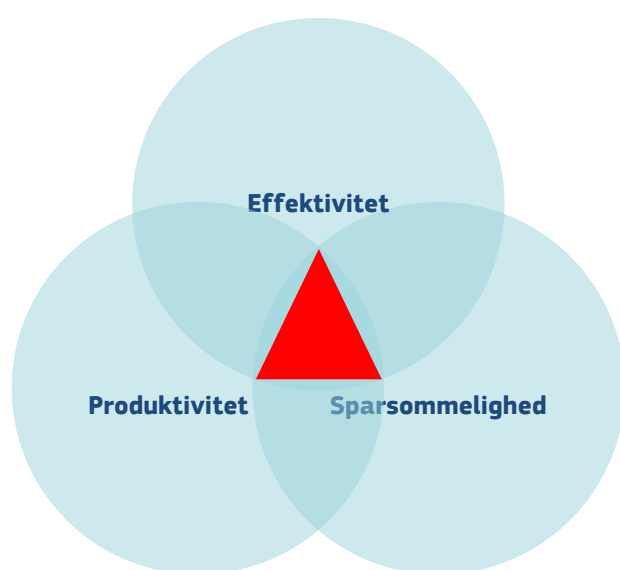
⁽³⁶⁴⁾ Hovedsageligt forvaltningsorganerne og lønkontoret, enheden for menneskelige ressourcer, udvidelsesafdelingen og justitsafdelingerne.

⁽³⁶⁵⁾ Hovedsageligt forskellige problemer med regnskabsmæssige kontrolmiljøer, inddrivelse af fordringer og tilvejebringelse af oplysninger til støtte for beregningen af forpligtelser vedrørende ydelser til medarbejdere.

2. Kontrolsystemer er omkostningseffektive

Kommissionen bestræber sig på at sikre, at dets forvaltnings- og kontrolsystemer er omkostningseffektive. Omkostningseffektive kontroller er dem, der skaber den rette balance mellem at være **effektive** ved at opfylde de tilsigtede kontrolmål på en **produktiv** måde og til en **acceptabel pris**. Vi ønsker kontrol nok til at sikre, at finansielle styringssystemer og finansielle transaktioner overholder de lovmæssige og kontraktmæssige regler og støtter bekæmpelsen af svig. Disse kontroller må dog ikke være så belastende, at de hindrer hurtig behandling af kontraktindgåelser og betalinger. De tilsvarende omkostninger skal også forblive på et acceptabelt niveau.

Alle Kommissionens tjenestegrene konkluderer, at deres kontroller generelt er omkostningseffektive i forhold til deres effektivitet, effektivitet og økonomi 2018.

Dette betyder, at de har ramt den rette balance mellem de tre faktorer.

Effektivitet i beskyttelsen af EU-budgettet: **Risikoen ved afslutning er 0,8 %** (se underafsnit 2.1). Endvidere er **strategien for bekæmpelse af svig blevet gennemført** (se underafsnit 4).

Produktivitet: Kommissionens **gennemsnitlige betalingstid er kun 18 dage** (langt under det lovbundne loft på 30 dage), og der stræbes fortsat efter at opnå større synergier og produktivitet (se underafsnit 2.2).

Sparsommelighed: Samlet set er Kommissionens anslåede **kontrolomkostninger acceptable** (se underafsnit 2.3).

Kilde: Europa-Kommissionen.

Når der konstateres svagheder som følge af revisionsresultater og/eller fører til forbehold, forbedres **kontrolstrategierne tilsvarende**. Forbedringer kan også udløses af ændringer i kontrolmiljøet eller interne omstruktureringer.

Omkostningseffektiv kontrol forudsætter **risikodifferentierede kontrolstrategier**. Det indebærer et højere kontrolniveau og/eller kontrolhyppighed i mere risikofyldte områder og mindre intensive, dyre eller belastende kontroller i lavrisikoområder. Der er også andre måder at sikre omkostningseffektiv kontrol på, såsom: i) at mindske risici gennem forenklede programmer ⁽³⁶⁶⁾ og/eller processer, ii) at stole på tværgående revisioner og kontroller udført af andre enheder ⁽³⁶⁷⁾ og/eller iii) at opnå stordriftsfordele gennem delte kontrolfunktioner. Disse aspekter blev også taget fuldt ud i betragtning, da forslagene til fremtidige udgiftsprogrammer blev udarbejdet (se også punktet om udarbejdelse af programmer efter 2020 i slutningen af underafsnit 5).

⁽³⁶⁶⁾ For eksempel forenklede omkostningsmuligheder, dvs. brugen af faste beløb, faste takster og satser for enhedsomkostninger for at bestemme beløbene til godtgørelse eller betaling til støttemodtagere.

⁽³⁶⁷⁾ Kommissionen kan støtte sig helt eller delvist på vurderinger, kontroller eller revisioner foretaget af andre enheder, for så vidt som de er foretaget under overholdelse af betingelser svarende til Kommissionens egne, og de giver tilsvarende sikkerhed (finansforordningens artikel 126-127).

2.1. Kontrolsystemer er effektive: systemsvagheder og finansielle fejl forhindres, opdages og korrigeres

Effektive kontroller sikrer, at de interne kontrolmål nås. Dette konstateres i lyset af fordelene ved kontroller, hvoraf nogle kan kvantificeres, andre ikke. Den største fordel ved velgennemtænkte kontrolsystemer er den reducerede risiko vedrørende finansielle transaktioners lovlighed og formelle rigtighed – samt forebyggelse, opdagelse og forfølgelse af svig (jf. undersnit 4).

Risikoen vedrørende finansielle transaktioners lovlighed og formelle rigtighed er fortsat under 2 %

Kommissionens flerårige kontrolcyklus: et forvaltningsværktøj til at forhindre, opdage og rette finansielle fejl og deres årsager

Selv om EU's udgifter er underlagt **fælles kontrolfunktioner**, kan individuelle udgiftsprogrammer være meget forskellige. Derfor skal **kontrolstrategier tilpasses** til forskellige forvaltningsformer, politikområder og/eller specifikke finansieringsprocedurer ("retningslinjer") – og deres tilknyttede risici. Risikoområder vil udløse et højere kontrolniveau og/eller kontrolhyppighed, hvorimod lavrisikoområder bør føre til mindre intensive, dyre eller byrdefulde kontroller.

Hvert år giver Kommissionen sikkerhed for sine pågældende udgifter, som var **150,3 mia. EUR i 2018** (se nedenstående graf; der henvises til bilag 2 for definitioner og detaljer).

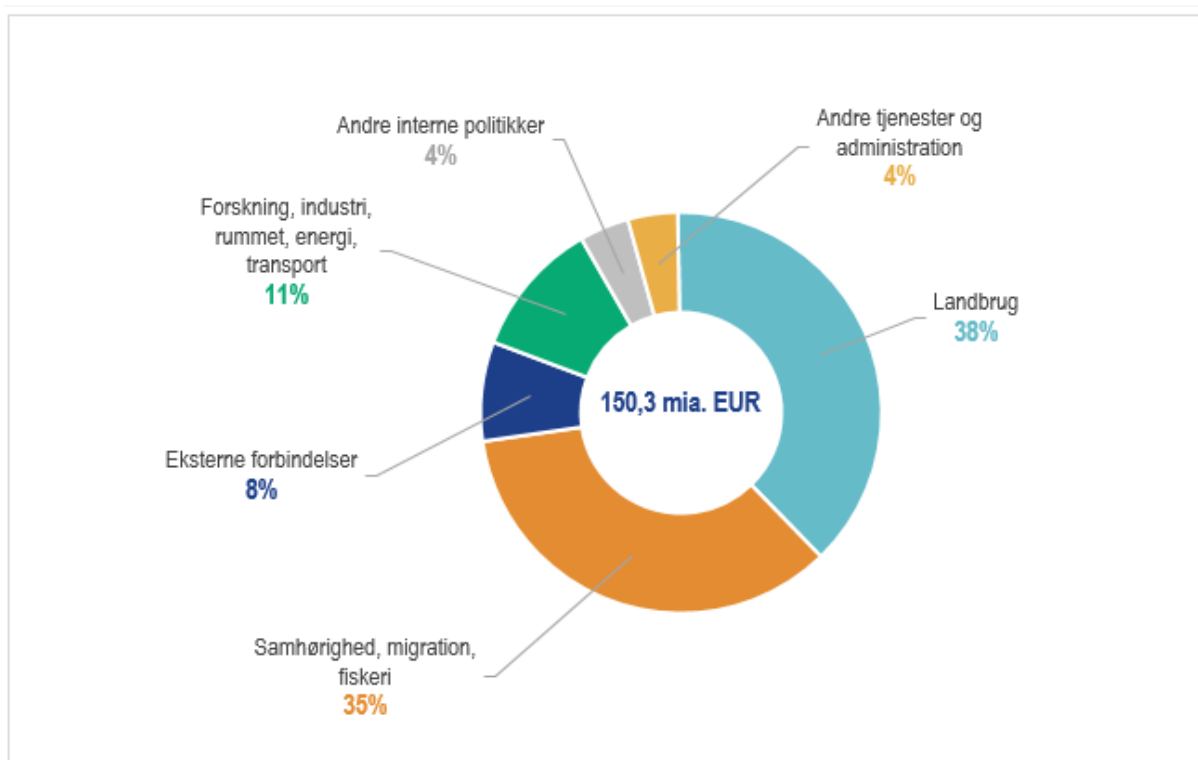

Diagram: Europa-Kommissionens pågældende udgifter for 2018 pr. politikområde ("pågældende udgifter" omfatter de foretagne betalinger, trækker nye udbetalte forfinansieringer fra (fortsat ejet af Kommissionen) og lægger tidligere forfinansieret godkendelse til (ejerskab overført til modtagerne) i løbet af regnskabsåret.)

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

Kommissionen er ansvarlig for at sikre, at EU-midler (herunder Den Europæiske Udviklingsfond og EU's trustfonde) udnyttes korrekt. Dette er så uanset om midlerne anvendes af Kommissionens tjenestegrene selv (direkte forvaltning, ca. 21 % af udgifterne i 2018), er overdraget til eksterne enheder (indirekte forvaltning, ca. 8 %) eller afholdes af medlemsstaternes myndigheder (delt forvaltning, ca. 71 %).

Følgelig er Kommissionen for 79 % af budgettets vedkommende afhængig af pålideligheden af de forvaltnings- og kontroloplysninger, der indberettes af medlemsstaterne og andre bemyndigede organer på grundlag af deres egne kontrolsystemer. Inden de accepterer dem som partnere, kontrollerer Kommissionen derfor på forhånd i forbindelse med medforvaltningen af EU-budgettet, at de opfylder alle økonomiske forvaltningsbetingelser (jf. "udvælgelses-" eller "akkrediterings"-proceduren for medlemsstaternes myndigheder, "søjlervurdering" for bemyndigede enheder). Endvidere kan Kommissionen også foretage risikobaserede revisioner for at kontrollere pålideligheden af disse enheders kontrolsystemer, kontrolresultater og/eller forvaltningsrapporter, men gør det uden at gentage kontrollagene.

De fleste afdelinger bruger kun én forvaltningsmetode. Mens direkte forvaltning anvendes af alle 50 tjenestegrene, anvendes indirekte forvaltning af 22 og delt forvaltning af syv.

Kommissionen analyserer risiciene for de finansielle transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, ikke kun til rapporteringsformål, men også fordi det er et vigtigt **forvaltningsværktøj**. Dette indebærer registrering af enhver svaghed på programniveau og korrigerende af dem, konstatering af de grundlæggende årsager til systemiske fejl og forhindring af fremtidige fejl, hvorved de næste programmer forberedes ved at overveje de indhøstede erfaringer. Denne tilgang sikrer kontinuerlig forbedring af Kommissionens finansielle forvaltning gennem årene.

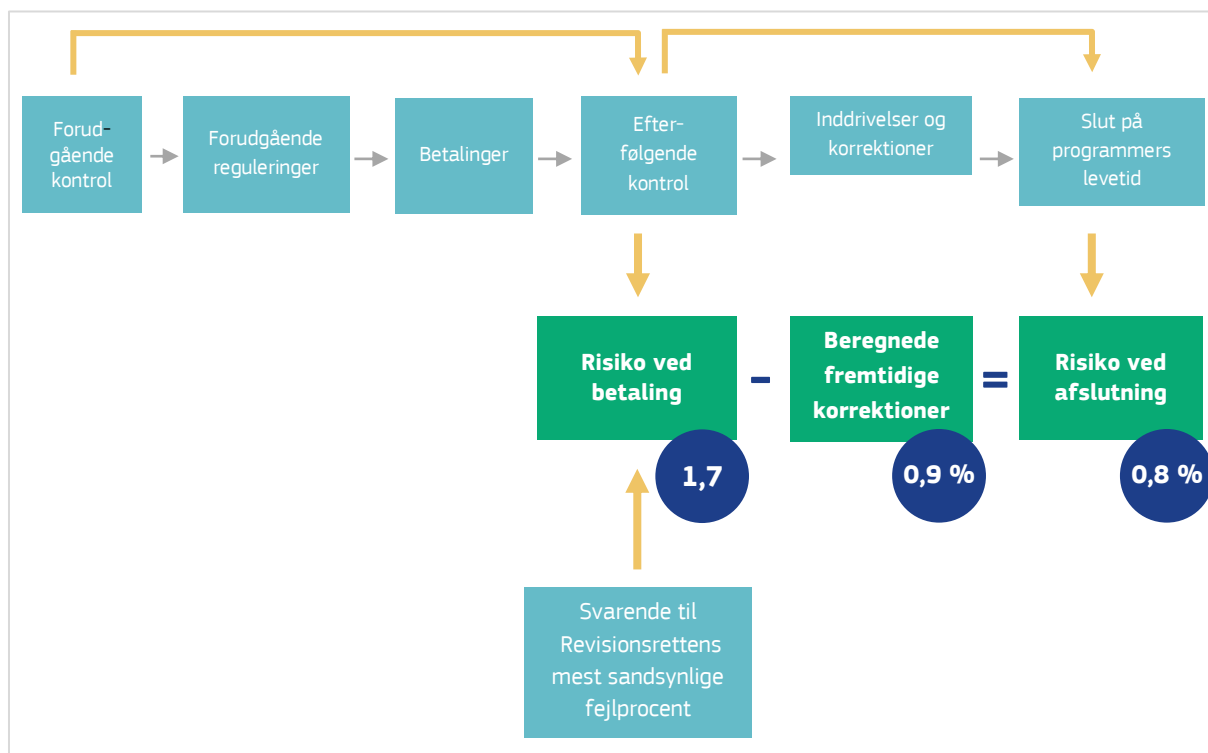

Diagram: Europa-Kommissionens flerårige kontrolcyklus

Kilde: Europa-Kommissionen.

Da EU's udgiftsprogrammer er flerårige, dækker de relaterede kontrolsystemer og forvaltningscykler også flere år. Dette indebærer, at fejl kan opdages i et givet år og derefter korrigeres de i det aktuelle eller de(t) efterfølgende år helt indtil slutningen på selve programmets livscyklus. Risikoen (både som % og som beløb) anslås derfor ved to nøglefaser i cyklussen: **ved betaling og ved afslutning** (se diagram ovenfor). Kommissionen mener, at **budgettet er effektivt beskyttet, når risikoen ved afslutning er under væsentlighedstærsklen⁽³⁶⁸⁾ på 2 %**.

⁽³⁶⁸⁾ Væsentlighed er et udtryk for en given fejls størrelse. Oplysningerne anses for væsentlige, hvis deres udeladelse, misforståelse eller tilsløring med rimelighed kan forventes at påvirke de afgørelser, som brugerne (f.eks. dechargemyndigheden) træffer på baggrund af disse oplysninger. Fastlæggelse af specifikke væsentlighedskriterier indebærer, at den ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede træffer en afgørelse. For de fleste aktiviteter er tærsklen for restfejlprocenten fastsat til 2 %.

- **Risikoen ved betaling** kvantificerer de fejl, der kan være tilbage, efter at der er blevet anvendt forebyggende kontrol, og betalingerne er gennemført⁽³⁶⁹⁾. Disse fejl registreres typisk af Kommissionens tjenestegrene gennem undersøgelser eller revisioner. Måling på dette stadium gør det muligt for anvisningsberettigede at korrigere fejlene og om nødvendigt træffe yderligere forebyggende foranstaltninger (f.eks. supplerende vejledning til støttemodtagerne) og at måle effektiviteten af deres (forudgående) kontroller og tilpasse dem, hvis der er brug for det.

Når en fejl bliver opdaget, vil den derefter blive korrigeret enten via inddrivelse eller ved at blive modregnet i fremtidige betalinger. Da både registrering og afhjælpning kan tage noget tid, vil disse korrektioner sjældent blive foretaget i samme regnskabsår som den tilhørende betaling. De flerårige kontrolsystemer sikrer dog, at **korrektioner foretages inden for det relevante programs livscyklus**.

- For at bestemme **risikoen ved afslutning** fratrækkes de **estimerede fremtidige korrektioner** fra risikoen ved betaling. Dette er de korrektioner, som hver afdeling efter planen vil gennemføre som følge af (efterfølgende) kontrol i efterfølgende år. Disse konservative og fremadrettede estimater er i nogen grad baseret på de gennemsnitlige finansielle korrektioner og inddrivelser foretaget i de forløbne år, som er justeret efter behov, især for at neutralisere elementer, der ikke længere er gyldige for de nuværende programmer.

I underafsnit 3 vises der et komplet billede af *alle* foranstaltninger, der blev anvendt i 2018 til at beskytte EU-budgettet. Disse faktiske tal fra 2018 må ikke forveksles med estimaterne af de fremtidige korrektioner, der er beskrevet her. For det første er omfanget af de faktiske tal bredere, da de omfatter både forebyggende og korrigerende foranstaltninger – ikke kun efterfølgende korrektioner. For det andet er timingen anderledes, da de faktiske tal vedrører udgifter fra tidligere år (hvor fejlene kan have været større) – sammenlignet med de estimerede fremtidige korrektioner, der kun er beregnet til at vedrøre udgifter i 2018.

Selv om denne tilgang anvendes konsekvent på tværs af Kommissionen, giver de enkelte tjenestegrene yderligere oplysninger om deres områdes særlige forhold, hvis det er relevant. Yderligere metodeforklaringer findes i bilag 2.

Disse begreber er udviklet, så de passer til Kommissionens forvaltningskontekst, men de svarer stort set til dem, der anvendes af Revisionsretten i sin revisionsmetode (se også sammenligningen i tabellen på den følgende side).

- Risikoen ved betaling er tættest på Revisionsrettens "mest sandsynlige fejlfrekvens". I de senere år har Revisionsretten anerkendt, at Kommissionens tal i de fleste tilfælde stort set er i overensstemmelse med Revisionsrettens egne skøn og/eller inden for sit eget interval⁽³⁷⁰⁾.
- Som grundlag for beregning af risikobeløb omfatter "relevante udgifter" de betalinger, der fratrækkes ny udbetalt forfinansiering (stadig ejet af Kommissionen) og tilføjer tidligere godkendt forfinansiering (ejerskab overført til støttemodtagerne) i løbet af regnskabsåret. Dette stemmer helt overens med Revisionsrettens tilgang⁽³⁷¹⁾.
- Den fastsatte "væsentlighedstærskel" er i de fleste tilfælde⁽³⁷²⁾ ved 2 % af de relevante udgifter også i overensstemmelse med Rettens metode⁽³⁷³⁾.

Derudover beregner Kommissionen fejlfrekvenserne pr. program (eller et andet relevant segment) for at kunne levere bottom up-forvaltningssikkerhed og til at fastslå og håndtere problemer på bestemte områder. Det betyder, at Kommissionens oplysninger om fejlfrekvenser er **mere detaljerede** end Rettens. Desuden tager Kommissionens metode hensyn til udgiftsprogrammernes **flerårige** karakter, især det faktum, at fejl, der ikke er konstateret på betalingstidspunktet, stadig kan opdaget og korrigeres i løbet af det efterfølgende år.

⁽³⁶⁹⁾ Eller tilsvarende, f.eks. efter at udgifterne er accepteret (registreret i Kommissionens regnskabssystem) eller efter forfinansiering er godkendt.

⁽³⁷⁰⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Årsberetning for 2017*, punkt 1.32, 1.34 og 1.36.

⁽³⁷¹⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Årsberetning for 2017*, metodologisk bilag 1.1, stk. 15.

⁽³⁷²⁾ De eneste undtagelser er: a) 1 % for indtægter (af budgetafdelingen; strengere i lyset af de meget store beløb); og b) størrelsen på 2-5 % for Horisont 2020-programmet (af forsknings- og familieafdelingerne; se yderligere oplysninger i underkategori 5).

⁽³⁷³⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Årsberetning for 2017*, metodologisk bilag 1.1, stk. 23.

	Europa-Kommissionen forvaltningsperspektiv	Den Europæiske Revisionsret revisionsperspektiv
Formål	• fremlægge en årlig forvaltningserklæring • konstatere svagheder og handle flere år ad gangen	• fremlægge en revisionserklæring om finansielle transaktioners lovlighed og formelle rigtighed for et bestemt år
Granuleringsniveau	• EU-budgettet som helhed og individuelle fejlfrekvenser for hver afdeling og politikområde under alle udgiftsområder i FFR (1 til 5) plus for indtægter • fejlfrekvenser beregnet pr. politikområde, program og/eller relevante (under)kategorier • årets udgifter og indtægter (eller 2 år for forskning) med et flerårigt perspektiv	• EU-budgettet som helhed og individuelle fejlfrekvenser for udgiftsområder i FFR 1a, 1b, 2 og 5, plus for indtægter • udgifter og indtægter for året
Flerårigt	• to fejlfrekvenser ("risiko ved betaling" og "risiko ved afslutning"), flerårigt fremadrettet taget i betragtning for risikoen ved afslutning gennem beregnede fremtidige korrektioner for alle programmer	• en fejlfrekvens ("mest sandsynlige fejl"): flerårigt med tilbagevirkende kraft kun taget i betragtning gennem finansielle korrektioner i forbindelse med lukkede programmer
Væsentlighedstærskel	• 2 % • bortset fra indtægter (1 %) og for Horizon 2020 (mellem 2 % og 5 %)	• 2 %
Flere oplysninger	• Bilag 2 i denne rapport	• Den Europæiske Revisionsrets årsberetning. Bilag 1.1

Tabel: Metode anvendt af Kommissionen til at estimere risikoen ved betaling og lukning i sammenligning med Revisionsrettens metode

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter og Den Europæiske Revisionsrets årsberetning.

Kontrolresultaterne fra 2018 viser, at EU-budgettet med en estimeret risiko ved afslutning på 0,8 % af EU's udgifter er beskyttet

Graferne på næste side angiver risiciene ved betaling og ved lukning i perioden 2016 til 2018 for hele Kommissionen og pr. hovedpolitikområde for EU-budgettet (i %). Bilag 2 fastsætter yderligere detaljer og definitioner.

Diagram: Risici ved betaling og ved lukning i perioden 2016-2018, for hele Kommissionen i %.

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter

Diagrammer: Risici ved betaling og ved lukning i perioden 2016-2018, pr. politikområde i %.

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter

Den forventede risiko ved betaling (1,7 %) forbliver stabil under 2 % -niveauet. De fremtidige korrektioner (0,9 %) vurderes konservativt. Den estimerede risiko ved afslutning (0,8 %) forbliver meget lav.

For *landbrug* fortsætter risikoen ved betaling fortsat sin nedadgående tendens (et lille yderligere fald), både i absolutte beløb og i procent (2,1 %). Som tidligere år er risikoen fortsat højere (3,2 %) i udviklingen af landdistrikterne (den fælles landbrugspolitik søjle II) end i garantifondens markedsinterventioner (2,5 %) og direkte betalinger (1,8 %) (sammen den fælles landbrugspolitik søjle I). På grund af udformningen af programmerne og kontrolsystemerne forventes næsten alle fejl, der påvirker betalinger, som endnu ikke er konstateret ved årets udgang, at blive omfattet af efterfølgende finansielle korrektioner. Dette forklarer det høje niveau af beregnede fremtidige korrektioner (1,9 % *for 2018*, 2,1 % i 2017). Således forbliver den estimerede risiko ved afslutning (herefter benævnt "det risikobehæftede slutbeløb" – i mangel af en formel afslutning af garantifondens programmer) lav på 0,2 %.

For så vidt angår *samhørighed, migration og fiskeri*, er gennemførelsen af de nuværende programmer nu i fuld gang. Risikoen ved betaling er steget fra 1,1 % i 2017 til 1,7 % *i 2018*, men de forventede fremtidige korrektioner er også steget (til 0,4 %). Risikoen ved afslutning er anslået til 1,3%, stort set på niveau med 2017 (1,1 %).

I denne sammenhæng fortsatte en række operationelle programmer til medlemsstaterne deres første betalinger *i 2018*. Dette førte til en betydelig stigning i betalingerne mellem 2017 og 2018, med ca. 20 mia. EUR. Det var muligt for revisorerne at undersøge den fulde proces for et større antal programmer og større udgiftsbeløb. Dette resulterede i et øget antal eller operationelle programmer under forbehold i sammenligning med 2017 samt en højere vægtet gennemsnitlig fejlfrekvens. For især Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, som medfører den største andel af udgifterne under dette politikområde, er risikoen ved betaling steget til 2,0 %.

I 2018 indberettede medlemsstaternes revisionsmyndigheder uregelmæssigheder under en fælles typologi, der blev aftalt med og anbefalet af Kommissionen. Ikke-støtteberettigede udgifter og uregelmæssigheder i forbindelse med offentlige indkøb er de vigtigste kilder til uregelmæssigheder, de har fastslået. Dette svarer også til de mest almindelige typer af uregelmæssigheder, som Kommissionens tjenestegrene konstaterede i deres revisioner. Desuden udgør manglende dokumentation eller revisionsspørgsmål en anden vigtig kilde til revisionsresultater.

Ud over finansielle korrektioner for tidligere udgifter og korrigerende foranstaltninger vedrørende systemet i fremtiden opfordres revisionsmyndighederne i alle tilfælde af Kommissionens tjenestegrene til at aflægge rapport til forvaltnings- og certificeringsmyndigheder om de vigtigste kilder til konstaterede uregelmæssigheder for at håndtere de hyppigste fejl. Dette giver disse programmyndigheder mulighed for at tilpasse deres interne kontroller, styrke deres tjeklister og videreuddanne deres medarbejdere og modtagere. Kapacitetopbygningsarrangementer og fælles workshops arrangeres også med programmyndighederne, især med revisionsmyndighederne (for eksempel for at fastslå, hvilke mindstekrav til dokumentation der skal foreligge for at sikre et tilstrækkeligt revisionsspor, en henstilling fra Retten i sin 2017-årsrapport).

I betragtning af betydningen af offentlige indkøb for samhørighedspolitikken er Kommissionens handlingsplan for offentlige indkøb blevet opdateret for at forbedre overholdelse af offentlige indkøbsprocedurer ⁽³⁷⁴⁾ på dette politikområde. Der lægges særlig vægt på foranstaltninger, der hjælper medlemsstaterne med at professionalisere indkøbere yderligere i overensstemmelse med den offentlige indkøbspakke, som Kommissionen vedtog i oktober 2017. Omfattende vejledning, god praksis og forklaringer stilles til rådighed online af Kommissionens og peer-to-peer-udvekslinger fremmes under denne handlingsplan for at støtte ordregivende myndigheder og programmyndigheder til at håndtere disse problemer og reducere fejl.

Alle fejl, som medlemsstaterne, Kommissionen eller Revisionsretten konstaterer i deres respektive revisioner, er systematisk underlagt finansielle korrektioner. Under delt forvaltning er programmerne ikke afsluttede, førend alle finansielle korrektioner er gennemført, og for samhørighedspolitikken anvender Kommissionen

⁽³⁷⁴⁾ Procesfejl i offentlige indkøb kan tilskrives op til 100 % fejlfrekvenser fra Den Europæiske Revisionsret – selv om deres faktiske finansielle virkning er (meget) mindre. Men selv når en afgørelse om offentlige indkøb/tildelingsafgørelse muligvis ikke overholder sine forpligtelser, og kontrahenten kunne have været en anden, betyder det ikke nødvendigvis, at alle relaterede betalinger for kontraktens fulde værdi ville være 100 % usynlige. Hvis leverancen er godt udført, går skatteyderes penge ikke tabt.

yderligere finansielle korrektioner, når fejlfrekvensen (indberettet eller omregnet) forbliver over 2 % i årlige programkonti.

For så vidt angår *eksterne forbindelser* viser årlige undersøgelser, at fejlfrekvenserne er yderligere faldet, hvilket medfører lavere risiko ved betaling (0,9 % *i 2018*, faldende fra 1,2 % i 2017) (se også underafsnit 5). De anvendte kontrolstrategier fører til systematiske *efterfølgende* korrektioner, men kun dem fra de seneste år anvendes som grundlag for de estimerede fremtidige korrektioner.

For så vidt angår det brede politikområde *forskning, industri, rumfart, energi og transport* er den vægtede gennemsnitlige risiko ved betaling for første gang under 2 % (1,9 % *i 2018*, faldende fra 2,4 % i 2017). Inden for dette politikområde forbliver risikoen ved betaling for forskning og konkurrenceevne over 2 %. Højere risiko er forbundet med tilskud baseret på godtgørelse af faktiske støtteberettigede omkostninger, der anvendes i Horisont 2020 og konkurrenceevnen for små og mellemstore virksomheder i programmet. Problemer ved bestemmelsen af de nøjagtige direkte og indirekte omkostninger, der kan opkræves for projekter, medfører fejl i udgiftsanmeldelserne og de dermed forbundne betalinger. Selv om mange sådanne fejl senere opdages og korrigeres af *efterfølgende* kontroller (se nedenfor), påvirker de stadig risikoen i betalingsfasen. Ikke desto mindre forsøger forskningsafdelingerne løbende at reducere fejlfrekvensen: f.eks. gennem yderligere forenkling af modellen for tilskudsafgifter, tydeligere meddelelser af regler om støtteberettigelse (15 organiserede arrangementer) og yderligere udvidelse af finansiering med faste beløb. Kommissionens forslag til næste generations forskningsprogram (Horizon Europe) omfatter også metoder med forenkede omkostninger. I mellemtiden er den *efterfølgende* kontrolstrategi for Horizon 2020-forskningsprogrammet, fælles for alle involverede tjenestegrene, veletableret og har ført til betydelige *efterfølgende* korrektioner i årenes løb – hvilket bruges som grundlag for de forventede fremtidige korrektioner.

Men ud over Horisont 2020-tilskuddet er risikoen ved betaling og lukning af Connecting Europe-faciliteten (transport, energi og telekommunikation) – gennemført af Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk (INEA) – under 2 %. Desuden indebærer finansieringstypen og den tilhørende fuldstændige revision af de bemyndigede enheder, der er aktive i rummet og det globale navigationssatellitesystem (sub)programmer⁽³⁷⁵⁾ – såsom Den Europæiske Rumorganisation (ESA) og Det Europæiske GNSS-agentur (GSA) – i sig selv lavere risici ved betaling og lukning, men konservativt set mellem 0,5 og 0,6 %.

For så vidt angår *andre interne politikker* forbliver risikoen ved betaling, estimerede fremtidige korrektioner og risiko ved afslutning stabil og lav, henholdsvis 0,7 %, 0,1 % og 0,6 %. Nogle uddannelses- og kulturprogrammer har en højere risikoprofil (også typisk komplekse godtgørelsesprogrammer; se ovenfor), som har ført til forbehold (se underafsnit 5).

Endelig styrer afdelingerne *andre tjenester og administration* for det meste udgiftstyper med lavrisiko. Ikke desto mindre tages en forsigtig tilgang, og der anvendes en konservativ 0,5 % fejlfrekvens. Dette medfører en vægtet gennemsnitlig risiko ved betaling på 0,2 %. Da de fleste af disse tjenestegrene har kontrolsystemer med overvejende *forudgående* kontroller, anvendes et konservativt 0,0 %-estimat for systemiske fremtidige *efterfølgende* korrektioner. Risikoen ved afslutning er således næsten lig med risikoen ved betaling og forbliver meget lav på 0,2 %.

Eftersom den samlede **risiko ved afslutningen** skønnes at ligge **under 2 %** af de samlede relevante udgifter, sikrer de flerårige kontrolsystemer i Kommissionens tjenestegrene generelt en passende risikoforvaltning i relation til transaktionernes lovlighed og formelle rigtighed, og at de finansielle korrektioner og inddrivelses i programmernes hele levetid rent faktisk **beskytter EU-budgettet** samlet set.

⁽³⁷⁵⁾ Som f.eks. Galileo, EGNOS og Copernicus til satellitnavigering eller jordobservation.

2.2. Kontrolsystemer er effektive: de fører til mindre byrdefulde procedurer og muliggør rettidige betalinger

I 2018 fortsatte Kommissionen sin indsats for at skabe **synergier og effektivisering** i den økonomiske forvaltning.

2018-revisionen af finansforordningen reduceret bureaukrati ⁽³⁷⁶⁾. Den indførte konkrete forenklinger for støttemodtagere af EU-midler med hensyn til adgang til midler, anvendelse af midler og kontroller. F.eks. kræves mindre, men mere målrettede oplysninger fra støttemodtagere; Der vil kun blive anmodet om oplysninger én gang (f.eks. bevis for retlig status i forbindelse med e-tilskud/e-indkøb); Kommissionen kan påberåbe sig eksisterende vurderinger (nationale myndigheder/tillid til internationale organisationer) i stedet for at kontrollere det samme to gange (f.eks. teknisk/finansiell kapacitet); Betalinger kan baseres på output eller opnåede resultater i stedet for påløbne omkostninger – dette anvendes til at kræve retfærdiggørelse af alle omkostninger med bilag; plus accept af støttemodtagernes sædvanlige regnskabspraksis vil blive *forudgående* kontrolleret og må ikke udfordres via *efterfølgende* kontroller. Konkrete forenklingsforanstaltninger under delt forvaltning omfatter enklere, harmoniserede og mere fleksible finansielle regler og ændringer for syv fonde og forlængelsen af eksisterende betegnelser for gennemførelsesmyndigheder i medlemsstaterne. Med hensyn til svig giver forenklingsmulighederne for fremtidige programmer chancen for at gøre dem endnu mere modstandsdygtige mod svig.

Yderligere **fremskridt** er opnået inden for et **fælles enkelt indgangssted for alle bydende/ansøgere**, som blev taget i brug i anden halvdel af 2018.

For den næste flerårige finansielle ramme har Kommissionen prioriteret yderligere forenkling og harmonisering af **næste generation af udgiftsprogrammer**. Den har foreslået en mere konsekvent, fokuseret og gennemsigtig opstilling af EU-budgettet med en klar struktur, der er mere i overensstemmelse med politiske prioriteter. For eksempel har Kommissionen foreslået at reducere antallet af programmer med mere end en tredjedel, der samler finansieringskilder. Kommissionen foreslår også mere konsekvente og interoperable udgiftsprogrammer ved at harmonisere reglerne på tværs af programmer for at lette kombinationen af støtte under flere programmer og undgå overlapninger. Desuden giver de nye udgiftsprogrammer, som Kommissionen foreslår, mulighed for at anvende forenklingsforanstaltningerne i den nye finansforordning.

Kommissionens tjenestegrene rapporterede, at de foretog 92 % af deres betalinger til tiden. I 2018 var Kommissionens gennemsnitlige nettoudbetalingstid 18 dage (et godt stykke under det vedtægtsbestemte loft på 30 dage). Endvidere faldt antallet af betalinger, der var påvirket af forsinkelsen, fra 10,4 % i 2017 til 7,6 % i 2018 (se yderligere oplysninger i bilag 6).

Kommissionens fortsatte bestræbelser på at indføre forbedringer i kontrolmiljøet og udnytte synergier bidrager til mindre byrdefulde procedurer og øget effektivitet af kontroller. Dette giver blandt andet mulighed for rettidig betaling til støttemodtagere og andre støttemodtagere af EU-midler.

⁽³⁷⁶⁾ Endvidere banede den nye finansforordning også vejen for at ajourføre forordningen om finansielle rammer for EU-organer, styrke reglerne for behandling af interessekonflikter i medlemsstaterne og bemyndigede enheder samt styrke systemet til tidlig opdagelse og udelukkelse af svig (se yderligere oplysninger i underafsnit 4).

2.3. Kontrolomkostninger er økonomiske

Omkostningerne af kontroller varierer betydeligt mellem tjenestegrene. Dette kan forklares med en række faktorer: Se eksempler i **kassen** nedenfor.

Eksempler på omkostningsfaktorer:

- de forskellige grader af kompleksitet i de forvaltede programmer,
- mængder og beløb, der skal behandles (dvs. behandlingen af et højt antal transaktioner med lav værdi er mere arbejdsintensiv),
- de forvaltede programmers specifikke risikoprofiler
- mulige stordriftsulempen ved visse mindre programmer eller midler, der forvaltes af mindre bemyndigede enheder

Derfor ville en simpel **sammenligning** mellem de kvantificerbare aspekter, som tjenestegrene rapporterer, være af **begrænset værdi**. På trods af at visse mindre programmer og/eller tjenestegrene ⁽³⁷⁷⁾ kan drage mindre fordel af stordrift, kan indkøbskontroller være uomgæelige uanset størrelsen af det pågældende beløb.

I de årlige aktivitetsrapporter for 2018 indrettede flertallet af tjenestegrene, at de samlede omkostninger til kontrol samlet set var **stabile** over tid ⁽³⁷⁸⁾. Dette skyldes primært de uændrede kontrolmiljøer og strategier i stedet for de nuværende programmer. De fleste af dem oplyste, at omkostningerne var **egnede** i lyset af deres kontrolmiljø. Disse tjenestegrene, der andre en tilsyneladende høj pris for (visse dele af) deres relevante kontrolsystemer, har forklaret dette ved at henvise til specifikke omkostningsfaktorer i sådanne tilfælde.

Af hensyn til gennemsigtigheden indberettede de tjenestegrene, der beskæftiger sig med delt og/eller indirekte forvaltning, om omkostningerne ved kontroller i medlemsstaterne og de bemyndigede enheder adskilt fra Kommissionens egne kontrolomkostninger.

⁽³⁷⁷⁾ De 50 generaldirektorater og særtjenester har meget varierende økonomisk betydning. Forvaltningen af midler er stærkt koncentreret blandt nogle få store udgiftsafdelinger (f.eks. 37 % af det samlede beløb udbetales af landbrugsafdelingen selv, 80 % af seks tjenestegrene og 95 % af 16 ud af de 50 tjenestegrene).

⁽³⁷⁸⁾ De iagttagede variationer i forhold til 2017 forklares hovedsageligt af den nye vejledning om skøn, vurdering og indretning vedrørende omkostningseffektiviteten af revisioner ("kontroller"), som harmoniserer estimeringen af kontrolomkostningerne.

3. Finansielle korrektioner og inddrivelses viser, at den flerårige kontrolcyklus beskytter EU-budgettet

Det primære formål med finansielle korrektioner og inddrivelses er at sikre, at det kun er udgifter, der er i overensstemmelse med de retlige rammer, der finansieres over EU-budgettet.

Ved gennemførelsen af EU-budgettet er det især vigtigt at forhindre eller opdage og efterfølgende rette op på systemsvagheder, der fører til fejl, uregelmæssigheder eller svig. Kommissionen og, for programmer under delt forvaltning, medlemsstaternes myndigheder træffer forebyggende og korrigerende foranstaltninger (dvs. finansielle korrektioner og inddrivelses) i henhold til EU-lovgivningen for at beskytte EU-budgettet mod ulovlige eller uregelmæssige udgifter – jf. også underafsnit 2 og bilag 2.

3.1. Overblik over forudgående og efterfølgende kontrol

3.1.1. Forudgående kontrol

Forebyggelse er det første led i indsatsen for at undgå fejl. Kommissionens vigtigste forebyggende mekanismer omfatter afbrydelse og suspension af betalinger ⁽³⁷⁹⁾ samt *forudgående* kontroller, der fører til afvisning af ikkestøtteberettigede beløb, før Kommissionen accepterer udgifterne og foretager betalinger. Kommissionen fokuserer mere og mere på den slags forebyggende foranstaltninger med henblik på at beskytte EU-budgettet bedre. Disse tjener også som incitamenter for medlemsstaterne til at reducere uregelmæssige betalinger. **I 2018 beløb bekræftede forebyggende foranstaltninger sig til 449 mio. EUR, og de gennemførte forebyggende foranstaltninger udgjorde 551 mio. EUR.** Disse omfatter *forudgående* kontroller som fradrag før betaling/accept af Kommissionen, medlemsstaternes fradrag fra nye udgifter, der er anmeldt til Kommissionen (fradrag "ved kilden") og andre *forudgående* justeringer, der ellers ville have ført til, at der opstod udgifter, som ikke var i overensstemmelse med de retlige rammer.

Forebyggende foranstaltninger, der er bekræftet	2018
Landbrugspolitikken:	87
Den Europæiske Garantifond for Landbruget	87
Udvikling af landdistrikter	-
Samhørighedspolitikken:	-
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling	-
Samhørighedsfonden	-
Den Europæiske Socialfond	-
Det finansielle instrument	-
Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for	-
Interne politikker	196
Ekstern politik	162
drift	3
I alt	449

Forebyggende foranstaltninger, der er gennemført	2018
Landbrugspolitikken:	87
Den Europæiske Garantifond for Landbruget	87
Udvikling af landdistrikter	-
Samhørighedspolitikken:	105
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling	105
Samhørighedsfonden	-
Den Europæiske Socialfond	-
Det finansielle instrument	-
Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for	-
Interne politikker	195
Ekstern politik	161
drift	3
I alt	551

Tabeller: Overblik over forebyggende foranstaltninger for 2018 (mio. EUR) Det bemærkes, at tallene er afrundet til mio. euro, og at visse finansielle data i ovenstående tabel derfor kan se ud til ikke at stemme.

⁽³⁷⁹⁾ Disse angives ikke i nedenstående tabeller, men i et særskilt afsnit i bilag 4.

Kilde: Europa-Kommissionen.

3.1.2. Efterfølgende kontrol

Hvis de forebyggende mekanismer ikke er effektive, anvender Kommissionen som led i sin tilsynsfunktion korrigerende mekanismer. Kommissionens vigtigste korrigerende mekanismer omfatter *efterfølgende* revisioner ("kontroller") af beløb, som den har godkendt og betalt. I forbindelse med delt forvaltning fører denne kontrol til finansielle korrektioner, og i forbindelse med direkte og indirekte forvaltning fører den til inddrivelses fra endelige modtagere. **I 2018 udgjorde bekræftede korrigerende foranstaltninger 1,2 mia. EUR og gennemførte korrigerende foranstaltninger beløb sig til 2,6 mia. EUR.** Disse omfatter udstedte inddrivelsesordrer, gennemførelse af resultaterne af *efterfølgende* kontroller i omkostningsskader og fakturaer, anvendte finansielle korrektioner og udskiftning af udgifter ("tilbagekøb").

Korrigerende foranstaltninger, der er bekræftet	2018
Landbrugspolitikken:	730
Den Europæiske Garantifond for Landbruget	358
Udvikling af landdistrikter	372
Samhørighedspolitikken:	414
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling	286
Samhørighedsfonden	90
Den Europæiske Socialfond	34
Finansielt instrument til udvikling af fiskeriet/Den Europæiske Fiskerifond	-
Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget	3
Interne politikker	53
Ekstern politik	25
drift	0
I alt	1 222

Korrigerende foranstaltninger, der er gennemført	2018
Landbrugspolitikken:	1 579
Den Europæiske Garantifond for Landbruget	876
Udvikling af	702
Samhørighedspolitikken:	965
Den Europæiske Fond for Regionaludvikling	902
Samhørighedsfonden	48
Den Europæiske Socialfond	12
Finansielt instrument til udvikling af fiskeriet/Den Europæiske Fiskerifond	-
Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget	3
Interne politikker	47
Ekstern politik	18
drift	0
I alt	2 609

Tabeller: Overblik over korrigerende foranstaltninger 2018 (mio. EUR)

Det bemærkes, at tallene er afrundet til mio. euro, og at visse finansielle data i ovenstående tabeller derfor kan se ud til ikke at stemme.

Kilde: Europa-Kommissionen.

3.2. Forebyggende og korrigerende ordninger – fra bekræftelse til gennemførelse

Den arbejdsgang for forebyggende og korrigerende mekanismer, som Kommissionen har anvendt, indebærer to væsentlige skridt, **bekræftelse** og **gennemførelses**faser. Eksempelvis **bekræftes** et fradrag før accept af udgifter, så snart det er fastsat af de relevante tjenestegrene i Kommissionen, mens en finansiell korrektion bekræftes, når den er godkendt af medlemsstaten eller truffet som en officiel kommissionsafgørelse.

Nogle forebyggende og korrigerende mekanismer gennemføres i det år, hvor de blev bekræftet, men støttemodtageren af udgiftsprogrammet har i henhold til EU-lovgivningen i de fleste tilfælde tid til at kommentere eller skaffe yderligere materiale om foreslåede korrektioner/fradrag/afslag. Når en sådan

kontradiktorisk procedure er afsluttet, skal Kommissionen tilbagebetale det beløb, der svarer til den foreslåede korrektion, og gennemførelsen finder således sted et eller ofte flere år efter bekræftelsen.

En finansiel korrektion betragtes som **gennemført**, når korrektionen er blevet anvendt og registreret i Kommissionens regnskaber, hvilket betyder, at den finansielle transaktion blev valideret af den ansvarlige anvisningsberettigede i følgende tilfælde: Fradrag af den finansielle korrektion fra de beløb, som medlemsstaten har angivet i en foreløbig eller endelig betalingsanmodning, en inddrivelsesordre og/eller annullering ("frigørelse") af forpligtelsesbevillingen/-erne svarende til det finansielle korrektionsbeløb ⁽³⁸⁰⁾.

Eksempel: Arbejdsgang for korrigerende mekanismer.

3.3. Forebyggende og korrigerende foranstaltninger i 2018

Nedenstående tabel indeholder et komplet billede (inklusive engangsforanstaltninger) af alle forebyggende og korrigerende foranstaltninger i løbet af 2018 for at beskytte EU-budgettet – 1,7 mia. EUR bekræftet og 3,2 mia. EUR gennemført. Disse beløb dækker forebyggende foranstaltninger og korrigerende foranstaltninger i løbet af 2018, uanset hvilket år de oprindelige udgifter opstod. Bilag 4 indeholder mere detaljerede oplysninger.

⁽³⁸⁰⁾ I forbindelse med gennemførelse af samhørighedspolitikken er der ikke altid en nettogodtgørelse over for EU-budgettet, eftersom medlemsstaterne har mulighed for at erstatte den ikke-støtteberettigede udgift med en støtteberettiget udgift.

Fond	EU- budgetbetali- nger i alt i 2018	Bekræftede beløb i alt i 2018	% af betalinger fra EU- budgettet	Gennemført beløb i alt i 2018	% af betalinger fra EU- budgettet
Landbrugspolitikken:	56 777	817	1,4	1 666	2,9
<i>Den Europæiske Garantifond for Landbruget</i>	44 310	445	1,0	964	2,2
<i>Udvikling af landdistrikterne</i>	12 467	372	3,0	702	5,6
Samhørighedspolitikken:	54 040	414	0,8	1 070	2,0
<i>Den Europæiske Fond for Regionaludvikling</i>	30 070	286	1,0	1 007	3,3
<i>Samhørighedsfonden</i>	9 252	90	1,0	48	0,5
<i>Den Europæiske Socialfond</i>	13 932	34	0,2	12	0,1
<i>Finansielt instrument til udvikling af fiskeriet/Den Europæiske Fiskerifond</i>	786	0	0,0	0	0,0
<i>Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget</i>	0	3	ikke relevant	3	ikke relevant
Interne politikker	26 213	249	0,9	243	0,9
Eksterne politikker	9 519	188	2,0	179	1,9
drift	9 944	3	0,0	3	0,0
I alt	156 493*	1 671	1,1	3 161	2,0

Tabel: Finansielle korrektioner og inddrivelses i 2018 ⁽³⁸¹⁾ (mio. EUR).

Det bemærkes, at tallene er afrundet til mio. euro, og at visse finansielle data i ovenstående tabel derfor kan se ud til ikke at stemme.

*Ekskl. 180 mio. EUR udbetalt under budgetposten "Særlige instrumenter".

Kilde: Europa-Kommissionen

⁽³⁸¹⁾ Inklusive finansielle korrektioner ved kilden og korrektioner i forbindelse med afslutning af landbrugsregnskaberne.

3.3.1. Typer af forudgående og efterfølgende forordninger i 2018

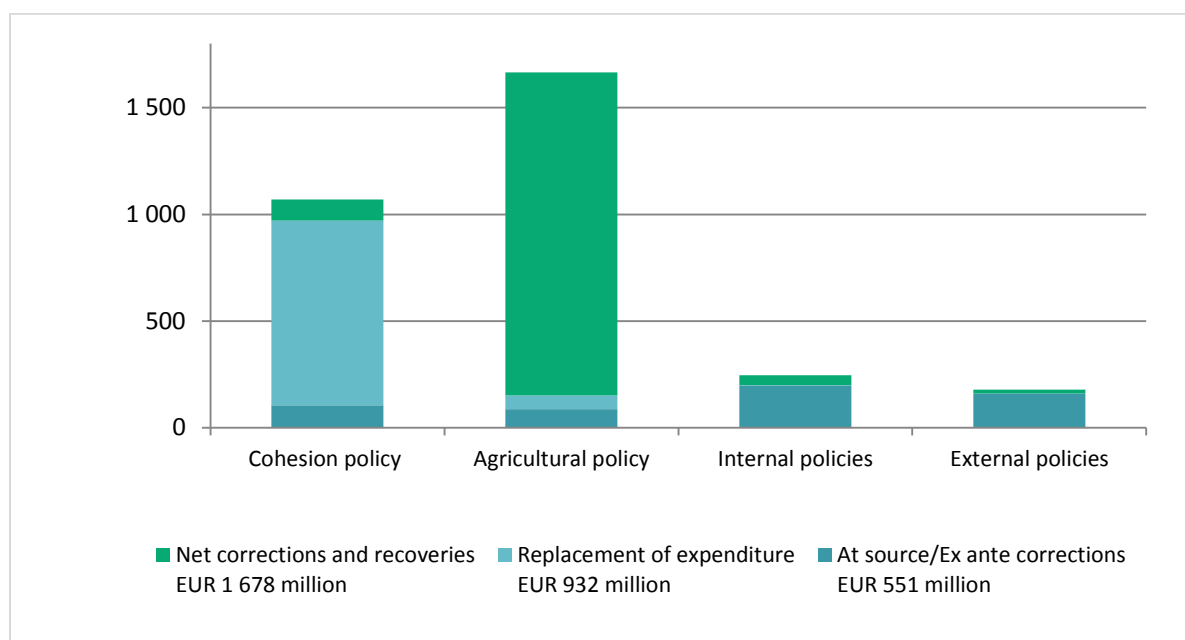

Diagram: Typer af finansielle korrektioner og inddrivelser gennemført i 2018 (mio. EUR)

Kilde: Europa-Kommissionen

Nettokorrektioner, der fører til en tilbagebetaling til EU-budgettet af forudbetalte beløb, er karakteristiske for landbrug og udvikling af landområder og direkte og indirekte forvaltning. For **landbruget** fortsatte Kommissionen i 2018 med at anvende finansielle nettokorrektioner på samme måde som tidligere år.

For **samhørigheds**politikken er nettokorrektioner forud for programmeringsperioden 2007-2013 undtagelsen. De blev kun anvendt i tilfælde, hvor medlemsstaterne ikke kunne erstatte uregelmæssige udgifter med nye udgifter eller efter den tilsvarende kontradiktoriske procedure ikke accepterede at gennemføre de finansielle korrektioner, som Kommissionen havde foreslået. I henhold til den retlige ramme for 2014-2020 anvender Kommissionen finansielle nettokorrektioner, også selv om medlemsstaterne er enige i korrektionerne, hvor EU's/ECA's revisioner afdækker en alvorlig mangel, der fører til en væsentlig risiko for så vidt angår tilbagebetalte udgifter, er forblevet uopdaget eller ukorrigeret i medlemsstaten. Under alle andre omstændigheder vil Kommissionen fortsat anvende finansielle korrektioner som før, hvilket betyder, at medlemsstaten stadig kan genbruge midlerne, hvis den accepterer korrektionerne og har tilstrækkelige yderligere nye udgifter til at erstatte de beløb, der er trukket tilbage som uregelmæssige.

Kommissionen anvender en række tilgængelige forebyggende instrumenter som f.eks. afbrydelse, suspension og reduktion af EU-finansiering med henblik på bedre at beskytte EU-budgettet og give medlemsstaterne incitamenter til at reducere uregelmæssige betalinger.

3.4. EU's udgiftsprogrammers flerårige karakter

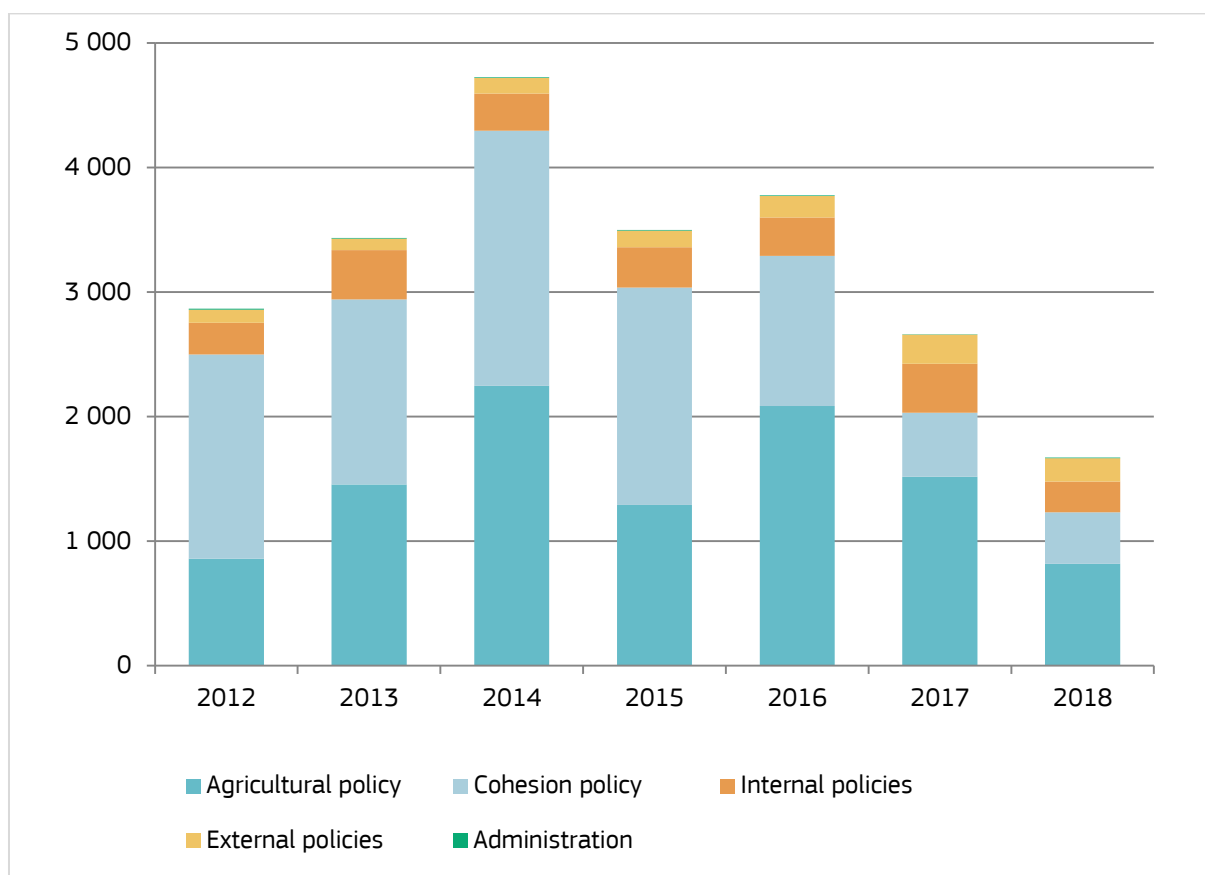

Diagram: Finansielle korrektioner og inddrivelser bekræftet 2012-2018, kumulative (mio. EUR)

Kilde: Europa-Kommissionen

Kumulative tal giver et mere nyttigt billede af betydningen af Kommissionens korrigerende mekanismer, fordi de tager hensyn til de fleste EU-udgifters flerårige karakter og neutraliserer effekten af enkeltstående begivenheder – se bilag 4.

For Den **Europæiske Garantifond for Landbruget** udgjorde den gennemsnitlige korrektionsprocent for Kommissionens finansielle korrektioner i forbindelse med den forskriftsmæssige regnskabsafslutning for perioden 1999 til slutningen af 2018 1,7 % af udgifterne (som alle er finansielle nettokorrektioner) – se bilag 4, afsnit 2.4.

For Den **Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden** og Den **Europæiske Socialfond** 2007-2013 udgjorde den kombinerede korrektionsprocent ved udgangen af 2018 alene på grundlag af Kommissionens tilsynsarbejde 2,0 % af bevillingerne – se bilag 4, afsnit 3.4.1.

I perioden 2012-2018 var det gennemsnitlige beløb på bekræftede finansielle korrektioner og inddrivelser 3,2 mia. EUR eller 2,3 % af de gennemsnitlige betalinger over EU-budgettet, mens det gennemsnitlige effektuerede i denne periode var på 3,5 mia. eller 2,4 % af betalingerne.

4. Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig er revideret

Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig og tjenestegrenenes strategier for bekæmpelse af svig

Som led i den forsvarlige økonomiske forvaltning af EU-budgettet er Kommissionen – under fælles forvaltning sammen med medlemsstaterne i første instans – ansvarlig for bekæmpelsen af svig⁽³⁸²⁾. Desuden har Kommissionen et specifikt mål at hindre, opdage, korrigere og følge op på svig og uregelmæssigheder⁽³⁸³⁾.

Som et vigtigt redskab i denne indsats danner **Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig**⁽³⁸⁴⁾ en politisk ramme om forebyggelse, afsløring, efterforskning og afhjælpning af svig på kommissionsplan og danner grundlag for, at Kommissionens tjenestegrene er velfungerende i varetagelsen af deres ledelsesansvar for at beskytte EU's finansielle interesser. Kommissionen vedtog sin strategi for bekæmpelse af svig første gang i 2011⁽³⁸⁵⁾ og blev revideret for nylig⁽³⁸⁶⁾ under varetagelse af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig.

En vigtig bedrift for 2011-strategien var, at **alle Kommissionens tjenestegrene** skulle udvikle, gennemføre og regelmæssigt ajourføre **deres egen strategi for bekæmpelse af svig** på deres respektive politikområder. Indtil 2018 har de klaret denne opgave som præsenteret i tabellen nedenfor.

År for ajourføring af strategier for bekæmpelse af svig på tjenestegrensplan	2018	2017	2016	2015 eller tidligere	I alt
Antal blandt Kommissionens tjenestegrene	13	18	9	10	50

Tabel: Ajourføring hos Kommissionens tjenestegrene af strategier for bekæmpelse af svig.

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

Desuden har en evaluering af Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig fra 2011 fastslået en stigning i effektiviteten af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig og udvælgelses- og undersøgelsesprocedurer samt en mere effektiv udveksling af svigrelaterede oplysninger mellem Kommissionens tjenestegrene og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. Yderligere forbedring blev dog krævet⁽³⁸⁷⁾.

Revisionen af **Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig** forbereder Kommissionens tjenestegrene på udfordringerne i den flerårige finansielle ramme 2021-2027 og tager højde for: i) vigtige udviklinger i EU's lovgivning om svig (vedtagelse af direktivet om "beskyttelse af finansielle interesser"⁽³⁸⁸⁾ og oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed⁽³⁸⁹⁾); ii) en særberetning fra Den Europæiske Revisionsret om risikostyring

⁽³⁸²⁾ Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), artikel 325.

⁽³⁸³⁾ Finansforordningens artikel 36, stk. 2, litra d.

⁽³⁸⁴⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig (COM(2011) 376 final, 24.6.2011).

⁽³⁸⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 24 september 2011 om Kommissionens strategi til bekæmpelse af svig (COM(2011) 376 final).

⁽³⁸⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 29 april 2019 om Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig: øget indsats for at beskytte EU-budgettet, COM(2019) 196.

⁽³⁸⁷⁾ SWD (2019) 500, afsnit 5.2.3.

⁽³⁸⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29-41).

⁽³⁸⁹⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1-71).

af svig i EU-udgifterne ⁽³⁹⁰⁾; iii) en revision foretaget af Kommissionens interne revisionstjeneste vedrørende aktiviteter til bekæmpelse af svig i indtægtsområdet ⁽³⁹¹⁾; og (iv) meddelelsen om ledelse i den Europæiske Kommission, som blev vedtaget den 21. november 2018 ⁽³⁹²⁾.

Den nye strategi sigter mod mere sammenhæng og koordinering i bekæmpelsen af svig og er baseret på vidensbaserede, data-drevne foranstaltninger til bekæmpelse af svig. Alle Kommissionens tjenestegrene vil bidrage til gennemførelsen heraf, hvilket koordineres af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig.

Sideløbende vil Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig videreudvikle sig hen mod et **videns- og rådgivningscenter for bekæmpelse af svig**. Det vil intensivere sit arbejde med Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaterne for at konstatere, indsamle, forbedre og analysere relevante svigrelaterede data mere udførligt og præcist.

Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig vil gennemføre eller koordinere de fleste af disse foranstaltninger for at udvide og forbedre påvisning, forståelse og vurdering af risici for svig. En mere omfattende analyse af risici for svig vil tjene finansielle aktører, revisorer og efterforskere og bidrage til en mere omkostningseffektiv deployering af kontroller af svig.

Ny finansforordning

Vedtagelsen af Kommissionens forslag **for at forenkle finansforordningen og 15 sektorspecifikke retsakter** gav tjenestegrene et forenklet grundlag for udarbejdelsen af generationen af finansieringsprogrammer efter 2020. Den nye finansforordning trådte i kraft den 2. august 2018. Andre sekundære akter skulle tilpasses til den nye finansforordning, som f.eks. den finansielle rammeforordning for EU-organer.

Høj prioritet blev givet til gennemførelsen af de skærpede regler om **interessekonflikt** i den nye finansforordning på området for delt forvaltning i tæt koordinering med delte forvaltningsafdelinger. En undersøgelse af national lovgivning på dette område blev lanceret for at hjælpe med at udvikle vejledning til medlemsstaternes myndigheder om, hvordan de nye regler skal anvendes. Forhandlingerne startede med forslaget om beskyttelse af EU's budget i tilfælde af generelle mangler for så vidt angår **retsstatsprincippet**.

Kommissionen fokuserede også sin indsats på en væsentlig forenkling af forslagene til finansieringsprogrammerne efter 2020 og øget fleksibilitet og interoperabilitet mellem disse programmer. En sådan forenkling, som er velgennemført og overvåget, giver mulighed for at gøre udgiftsprogrammerne endnu mere modstandsdygtige over for svig. Arbejdet i denne sammenhæng omfattede også fremtidige udgiftsprogrammer til beskyttelse mod svig.

Systemet for tidlig opdagelse og udelukkelse

Parallelt fortsatte foranstaltningerne til bekæmpelse af svig også gennem det tidlige system for tidlig opdagelse og udelukkelse, som muliggør tidlig opdagelse og udelukkelse af upålidelige økonomiske aktører fra EU-midler.

Systemet for tidlig opdagelse og udelukkelse til vurdering af tilfælde af påtænkte sanktioner mod upålidelige økonomiske aktører er blevet fuldt operationelt. Dets henvisninger har i givet fald ført til afgørelser af de bemyndigede anvisningsberettigede om at udelukke operatører fra EU-finansiering. Dette har vist sig som et vigtigt skridt i bekæmpelsen af svig.

⁽³⁹⁰⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Bekæmpelse af svig i forbindelse med EU's udgifter: Der er behov for handling – Særberetning nr. 01/2019*.

⁽³⁹¹⁾ Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet – Årsberetning til dechargemyndigheden om interne revisioner foretaget i 2016 (artikel 99, stk. 5, i finansforordningen), COM(2017) 497 final, 15.9.2017, s. 11.

⁽³⁹²⁾ Meddelelsen til Kommissionen om ledelse i den Europæiske Kommission, COM(2018) 7703 final, 21.11.2018; Kommissionens afgørelse om Administrationsrådet, COM(2018) 7706 final, 21.11.2018.

En intern revision har vurderet panelets rolle positivt siden oprettelsen i 2016. Budgetafdelingen gennemfører henstillingen om at øge bevidstheden blandt Kommissionens tjenestegrene og andre institutioner for at sikre, at alle potentielle sager henvises til panelet.

Ikrafttrædelsen af finansforordningen i 2018 har styrket systemet for tidlig opdagelse og udelukkelse ved at integrere panelet for finansielle uregelmæssigheder, som muliggør en harmoniseret beslutningstagning.

Hvad resultater angår, har systempanelet for tidlig opdagelse og udelukkelse siden 2016:

- vedtaget 27 henstillinger (inkluderet tre, hvor panelet ikke henstillede om at udelukke, fordi den økonomiske aktør havde truffet afhjælpende foranstaltninger),
- afgivet et formelt svar til den kompetente anvisningsberettigede i syv tilfælde (f.eks. uantagelige tilfælde på grund af manglende opstilling af fakta, tilfælde af opløst selskab eller sag, der ikke henhører under panelets kompetenceområde), samt
- anmodet de bemyndigede anvisningsberettigede om at trække deres anmodning tilbage i fire tilfælde (f.eks. manglende retsgrundlag for indførelse af en administrativ sanktion).

Da det endelige ansvar forbliver hos de enkelte bemyndigede anvisningsberettigede, er det vigtigt at bemærke, at alle panelets henstillinger blev fulgt fuldt ud af de kompetente anmodende anvisningsberettigede.

Systemet for tidlig opdagelse og udelukke sigter mod at styrke beskyttelsen af EU's finansielle interesser ved at sikre i) tidlig opdagelse af økonomiske aktører, der udgør risici for EU's finansielle interesser, ii) udelukkelse af upålidelige økonomiske aktører fra at opnå EU-midler og/eller pålæggelse af en pengebøde, og iii) offentliggørelse, i de alvorligste tilfælde, på Kommissionens websted af oplysninger vedrørende udelukkelse og/eller bødestraf for at øge den afskrækkende virkning.

Systemet, som blev oprettet i 2016, repræsenterer en betydelig forbedring i anvendelsen af reglerne om administrative sanktioner med hensyn til grundlæggende rettigheder, uafhængighed og gennemsigtighed. I mangel af en endelig national dom eller i givet fald en endelig administrativ afgørelse kan EU's institutioner, agenturer, kontorer og organer beslutte at indføre sanktioner mod upålidelige økonomiske aktører, men først efter at have indhentet en henstilling fra det centraliserede interinstitutionelle panel.

Panelet har ingen undersøgelsesbeføjelser. Det baserer i princippet sin vurdering på de faktiske omstændigheder og resultater, der er konstateret og opnået i forbindelse med revisioner eller undersøgelser, der er foretaget af Den Europæiske Revisionsret, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig eller Den Interne Revisionstjeneste, eller enhver anden kontrol eller revision udført under den kompetente anvisningsberettigedes ansvar. Det består af en fast, uafhængig formand på højt niveau, to faste medlemmer, der repræsenterer Kommissionen (som ejer af systemet), og en ad hoc-repræsentant for den anvisningsberettigede i den tjenestegren, som anmoder om henstillingen. Den respekterer retten til forsvar af den pågældende økonomiske aktør og anvender princippet om, at et regeringsniveau ikke må skride til nogen handling, som overstiger det nødvendige for at udføre sin opgave ("proportionalitet").

I 2018 indgav forskellige bemyndigende tjenester 23 sager, herunder 16 om tidlig påvisning, hvoraf syv allerede er blevet henvist til panelet via dets permanente sekretariat. Hvad angår udelukkelse, udstedte panelet fire anbefalinger, herunder offentliggørelsen af udelukkelsen for dem alle. Anbefalede udelukkelser var baseret på alvorlig faglig forseelse, væsentlige brud på hovedforpligtelser i forbindelse med gennemførelsen af en kontrakt og svig. Hvad angår de øvrige tre sager, der blev sendt til panelet, gav panelet i en sag ikke en henstilling, men stiledede et formelt svar til den kompetente anvisningsberettigede (da udelukkelsessituationen ikke var lovligt etableret), og de to andre sager er i gang i øjeblikket.

Kommissionen skal også aflægge rapport om de beslutninger, som er truffet af anvisningsberettigede i) om ikke at udelukke økonomiske aktører for at sikre kontinuitet i tjenesten i en begrænset periode, og indtil de pågældende økonomiske aktører har truffet afhjælpende foranstaltninger, og ii) om ikke at offentliggøre oplysninger om administrative sanktioner på Kommissionens websted enten for at beskytte efterforskningens fortrolighed eller for at overholde proportionalitetsprincippet, når en fysisk person er involveret. De anvisningsberettigede traf ikke sådanne beslutninger.

5. Forvaltning giver rimelig sikkerhed, og den finansielle virkning af forbeholdene er begrænset

I deres revisionserklæringer fra 2018⁽³⁹³⁾, **erklærede alle 50 ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede, at de havde opnået rimelig sikkerhed for**, at: i) oplysningerne i deres rapport giver et "retvisende billede" (dvs. pålideligt, fuldstændigt og korrekt) af situationen i deres afdeling, ii) de midler, der var afsat deres aktiviteter, er blevet anvendt til det tiltænkte formål og i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning, iii) de indførte kontrolprocedurer giver de nødvendige garantier for de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed.

Inden for rammerne af deres overordnede procedure for at få en revisionserklæring og fra deres ledelsesperspektiv udfører ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede også en mere detaljeret analyse for hvert program eller segment af deres portefølje. De anvender alle tilgængelige oplysninger, især resultaterne af de *forudgående* og *efterfølgende* kontroller for at se eventuelle potentielle svagheder kvantitativt eller kvalitativt. I slutningen af hvert regnskabsår afgør de, hvorvidt den finansielle og/eller omdømmemæssige konsekvenser af en sådan svaghed sandsynligvis vil ligge over væsentlighedstærsklen. Hvis det er tilfældet, **afgiver de deres forvaltningserklæring med et forbehold** for det specifikke område i det påvirkede program⁽³⁹⁴⁾.

Disse forbehold er en af hovedhjørnestenene i ansvars kæden. De er en indikator for Kommissionens **gennemsigthed** vedrørende udfordringer eller svagheder, der er opstået, og deres mulige finansielle virkning. At de kan føre til afgivelsen af en forvaltningserklæring i en årlig aktivitetsrapport er en del af forsvarlig økonomisk forvaltning. De er også et redskab til at håndtere de svagheder, der varer ved. Selv om de fleste forbehold er affødt af konstateringer vedrørende forvaltning og kontrol af tidligere betalinger, har de alle også en positiv, forebyggende virkning, med **handlingsplaner** udformet til at mindske fremtidige risici og styrke kontrolsystemer.

Desuden **er antallet af forbehold ikke en indikator for kvaliteten af den økonomiske forvaltning**. Dette skyldes, at der dels ikke er nogen direkte forbindelse mellem antallet af forbehold og deres finansielle indvirkning, dels at visse svagheder udløser mange forbehold. F.eks. kan flere forbehold komme fra programsegmenter, som er gennemført af mere end én tjenestegren, eller fordi den svaghed, der resulterer i et "nyt" forbehold for den nuværende programmeringsperiode, er en fortsættelse af én fra en tidligere programmeringsperiode (f.eks. forbeholdet for konkurrenceevnen for små og mellemstore virksomheder for 2018, som er efterfølgeren til programmet for konkurrenceevne og innovation). Denne rapporteringsmetode **giver dog mere præcision og gennemsigthed**.

For rapporteringsåret 2018 udstedte **30 ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede uklassificerede revisionserklæringer, mens 20 udstedte afgivne erklæringer med i alt 40 forbehold** (se **diagram** nedenfor). Disse forbehold påvirker såvel indtægter som udgifter. I alle tilfælde vedtog de relevante ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede handlingsplaner med henblik på at afhjælpe de underliggende svagheder og afbøde de deraf følgende risici. Den fuldstændige liste over forbehold for 2018 findes i bilag 3.

⁽³⁹³⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-reports_en

⁽³⁹⁴⁾ Se yderligere oplysninger i bilag 3.

Af de 40 forbehold er 38 tilbagevendende, og **to er nye** (én fra Forvaltningsorganet for små og mellemstore virksomheder; og én fra departementet for indenrigsanliggender). Fem tilbagevendende forbehold er blevet ajourført, fra kvantificeret til ukvalificeret (eller omvendt) eller for en ændring af anvendelsesområdet (se yderligere oplysninger i **kassen** nedenfor). For alle forbehold er indvirkningen på udgifterne for 2018 blevet (gen)beregnet.

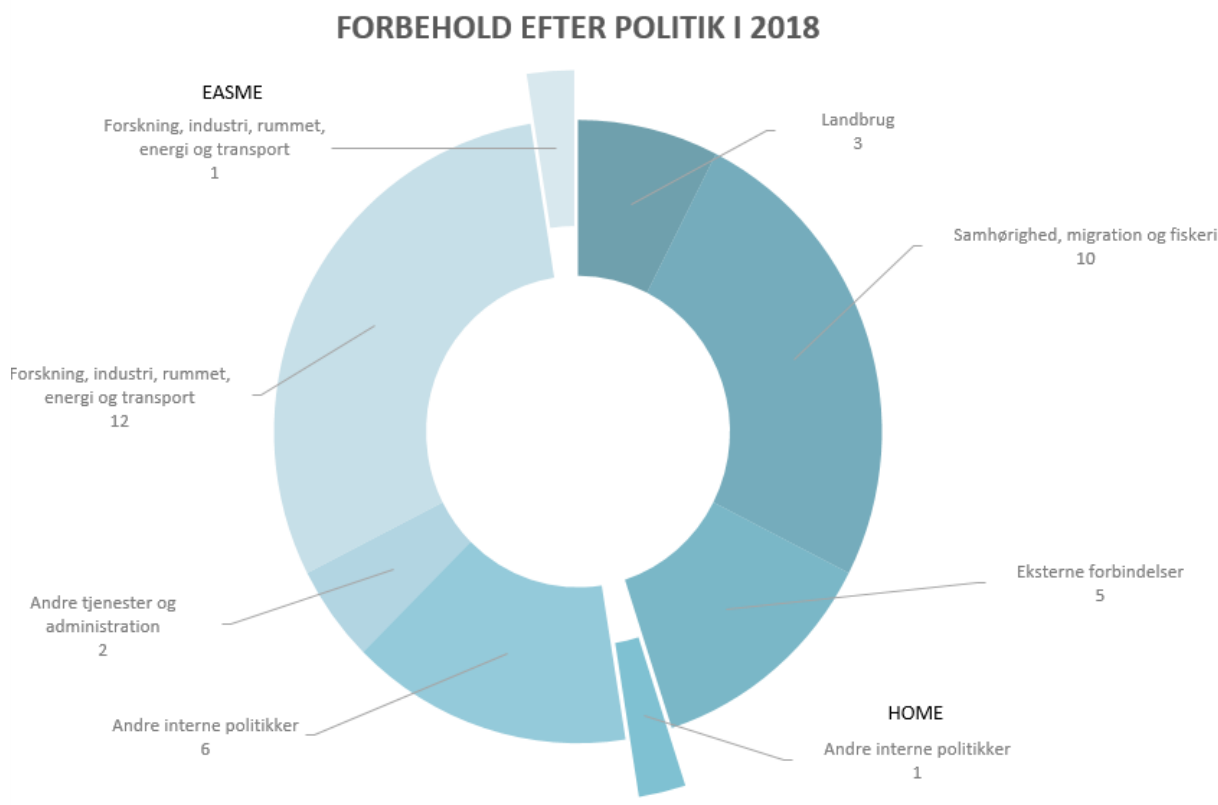

Diagram: Forbehold pr. politikområde

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

Ti forbehold er helt eller delvist ikkekvantificeret for 2018. Det er ikke muligt at kvantificere et forbehold, når den finansielle virkning er nul, når det ikke er muligt at vurdere virkningen nøjagtigt, eller når konsekvensen kun vil være omdømmemæssig.

Halvdelen af forbeholdene vedrører **"arvede" programmer** for perioden 2007-2013. For disse "arvede" programmer er der kun et meget begrænset antal transaktioner tilbage. Disse forbehold opretholdes, på trods af at alle har ringe finansielle virkninger, eftersom de mulige fejlniveauer forbliver over væsentlighedstærsklen på 2 %. (Se også overvejelserne nedenfor (side 198) om muligheden for at indføre en *de minimis*-regel for forbehold, hvilket ville gælde for de fleste af de "arvede" programmer.)

Nye og ajourførte forbehold *i 2018***To forbehold er blevet introduceret for nylig.**

Forvaltningsorganet for små og mellemstore virksomheder har udstedt et yderligere forbehold for deres støtte til små og mellemstore virksomheder konkurrenceevne på grund af en restfejlprocent på over 2 %. Dette program er efterfølgeren til konkurrenceevnen og innovationsprogrammet, som også var under forbehold. Resultaterne af de foretagne indledende revisioner tyder på, at programmets kompleksitet (betalingsbetingelser baseret på godtgørelse af støtteberettigede omkostninger) endnu ikke er blevet tilstrækkeligt forenklet til at reducere fejlniveauet. Denne hypotese vil blive undersøgt igen i 2019, når resultaterne fra et større antal revisioner er blevet tilgængelige.

Departementet for indenrigsanliggender har udstedt et yderligere (omdømmemæssigt) forbehold vedrørende Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Den Europæiske Revisionsret konstaterede en uregelmæssig udbudsprocedure (færgetransporttjenester i Grækenland), for hvilken der var betalt *i 2018*, og Europa-Parlamentet har nævnt flere svagheder i agenturets seneste dechargerapport.

Fem tilbagevendende forbehold er blevet ajourført.

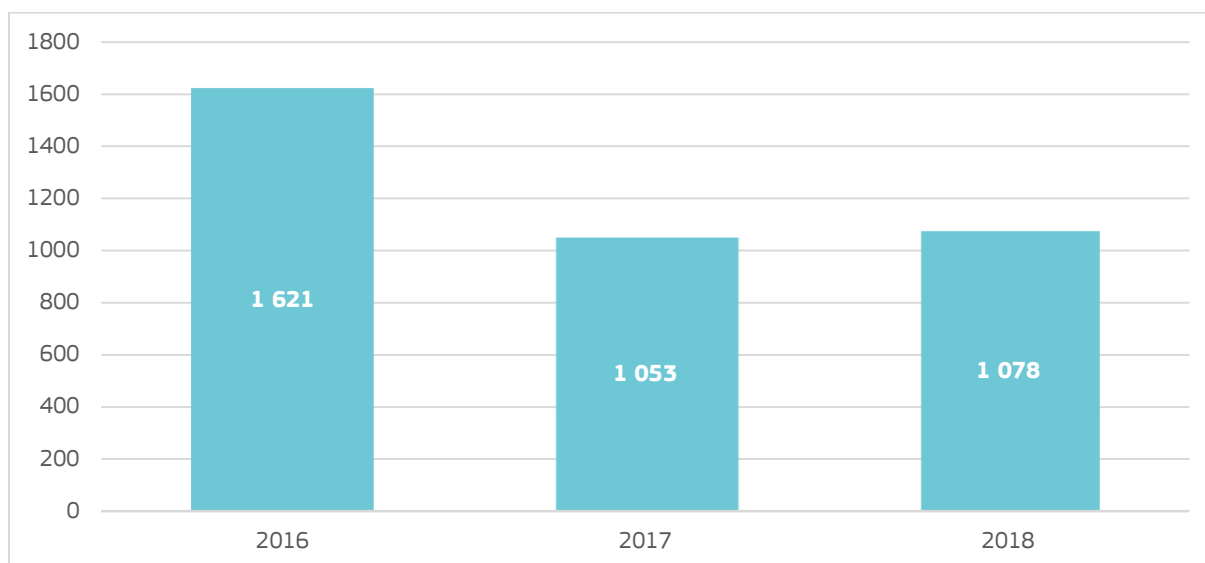
Regionale og beskæftigelsesafdelinger har ændret deres for 2017 kvantificerede forbehold for 2007-2013-programmerne til ikkekvantificerede projekter for 2018. Dette skyldes, at der ikke blev foretaget nye betalinger til de berørte operationelle programmer *i 2018*, selv om der er tilhørende endelige betalinger i vente for de kommende år.

Strukturreformtjenesten har ændret sit ikkekvantificerede forbehold fra 2017 til et kvantificeret, da det begrænsede anvendelsesområde er blevet tydeligt. Restfejlprocenten for direkte forvaltning – tilskud er blevet vurderet til at være over 2 % på grundlag af de første resultater fra de *efterfølgende* kontroller, som nu er i gang. Dette forbehold er imidlertid begrænset til tilskud fra tekniske støtteprogrammer, som er aftalt med organisationer, der ikke er underlagt en søjlevurdering på forhånd. De udgør kun et mindretal af alle organisationer, som sådanne tilskud er blevet aftalt med.

Budgetafdelingen har ændret sit kvantificerede forbehold for traditionelle egne indtægter i 2017 til en ikkekvantificeret enhed. Dette forklares ved fraværet af nye væsentlige eksponeringer fra Det Forenede Kongerige i 2018, og at det indtil nu ikke er muligt at kvantificere omfanget af potentiel svindel med værdiansættelse i andre medlemsstater. Inddrivelse af de traditionelle egne indtægter, der er gået tabt mellem 2011 og 2017, følges via overtrædelsesprocedurer.

Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur har ændret anvendelsesområdet af sit (ikkekvantificerede) forbehold fra 2017 (vedrørende interne kontrolsvagheder fastslået af Den Interne Revisionstjeneste) for at tage hensyn til de hidtidige fremskridt (ingen af de verserende henstillinger er nu vurderet som kritisk). Forbeholdet blev dog opretholdt i 2018, da den fulde opfølgning af revisionen vil finde sted i 2019.

I tilfælde, hvor restfejlprocenten ligger over væsentlighedstærsklen, opnås den **finansielle virkning som følge af et forbehold** ved at multiplicere de relevante program- eller segmentudgifter med restfejlprocenten. Det samlede beløb **for 2018** (1 078 mio. EUR) og udviklingen i forhold til de foregående år fremgår af **tabellen og diagrammet** nedenunder:

Politikområde	Samlede betalinger 2018	Finansiel virkning fra forbeholdene
Landbrug	56 830	725
Samhørighed, migration og fiskeri	56 802	284
Eksterne forbindelser	13 281	16
Forskning, industri, rummet, energi og transport	16 242	42
Andre interne politikker	6 712	9
Andre tjenester og administration	6 881	0
I alt	156 749	1 078

hvoraf "igangværende" programmer

1 037

hvoraf "resterende" programmer

41

Politikområde	Egne indtægter i alt 2018	Finansiel virkning fra forbeholdene
Egne indtægter	142 355	0

Diagram og tabel: Finansiel virkning ("eksponering") af de kvantificerede forbehold i 2016, 2017 og 2018 (mio. EUR)

Kilde: Europa-Kommissionens årlige aktivitetsrapporter.

De **stabile resultater gennem 2017 og 2018** er leveret af det følgende.

- Stabilitet i *landbrug*: den finansielle virkning af forbeholdene forbliver temmelig stabil (let fald) sammenlignet med sidste år – for markedsforanstaltninger, direkte betalinger og udvikling af landdistrikter.
- En stigning i *samhørighed, migration og fiskeri*: Her kan fordoblingen forklares ved, at gennemførelsen af de igangværende programmer nu er i fuld fart samt stigningen i de relevante udgifter på ca. 20 mia. sammenlignet med 2017. Der er også konstateret flere tilfælde, der involverer operationelle programmer i flere medlemsstater, som er påvirket af høje fejlniveauer.
- Et fald på andre politikområder: Der er den finansielle virkning mere eller mindre halveret. Dette skyldes, at restfejlprocenterne er faldet yderligere, færre segmenter er påvirket af forbehold end før og/eller af mindre udgiftsmængder i de berørte segmenter (f.eks. udviklingsafdelingens direkte tilskud).

Hvad angår forbehold omkring "arvede" programmer, fortsætter deres finansielle virkning logisk set med at falde: til 41 mio. EUR i 2018 og (129 mio. EUR i 2017). Så længe den mulige restfejlprocent overstiger væsentlighedstærsklen på 2 %, kan forbeholdene ikke hæves – selv om deres finansielle virkning er faldet til meget lave niveauer.

Som i tidligere år har *forskningsafdelingerne* og forvaltningsorganerne ingen forbehold og deres revisionserklæringer er ikke ledsaget af forbehold i relation til Horizon 2020-programmet. Dette skyldes, at de anvender en specifik væsentlighedstærskel på 2% -5% i programmet for at tage hensyn til dets iboende risici og kontrolbegrænsningerne ⁽³⁹⁵⁾. Deres nuværende restfejlprocent synes at ligge under 5 % og tæt på 2 % (se også underafsnit 1).

Fremskridt med sikkerhedsopbygning i 2018

I 2018 fortsatte Kommissionens tjenestegrene med at forbedre deres sikkerhedsopbygning gennem deres årlige aktivitetsrapporter. Eksempler:

Samhørighedsafdelingerne har væsentligt revideret, forenklet og harmoniseret præsentationen af deres fejlfrekvenser, som henstillet af og drøftet med Den Europæiske Revisionsret og aftalt med Kommissionens centrale finanstjeneste. Endvidere er der tilføjet en subtotal for økonomisk, social og territorial samhørighed i henhold til *budgetpost 1B* til præsentationen af den samlede risiko ved betalings-/lukningstabeller (se underafsnit 1 og bilag 2).

Under **delt forvaltning** beretter medlemsstaternes revisionsmyndigheder fra 2018 om de vigtigste typer af svagheder, der fører til uregelmæssigheder under en fælles typologi, som deles af Kommissionen og medlemsstaterne (se yderligere oplysninger og handlinger i underafsnit 2.1). Derudover beretter de generelt om mulige interessekonflikter og de foranstaltninger, der er truffet for at modvirke sådanne situationer for at beskytte EU-budgettet.

GD'erne med ansvar for **eksterne forbindelser**, DEVCO og NEAR, har forbedret deres "segmenterede" sikkerhedsopbygning i deres porteføljer og kan dermed bedre fokusere på deres forbehold for det relevante højrisikosegment (direkte tilskud). Begge afdelinger har også reageret på bemærkninger fra Den Europæiske Revisionsret og har givet yderligere oplysninger for at øge gennemsigtigheden i deres undersøgelser af restfejlprocent.

Forskningsafdelingerne fortsætter med at handle for at opnå en yderligere reduktion af fejlniveauet: f.eks. yderligere forenkling af modellen for tilskudsafgifter, tydeligere meddelelser om regler om støtteberettigelse (15 organiserede arrangementer) og yderligere udvidelse af finansiering med faste beløb. Kommissionens

⁽³⁹⁵⁾ I finansieringsoversigten, der ledsager Kommissionens forslag til den sektorspecifikke Horizon 2020-lovgivning står: "Kommissionen er derfor af den opfattelse, at for forskningsudgifter under Horizon 2020-programmet er en fejlrisk i intervallet 2-5 % på årsbasis et realistisk mål, når der tages hensyn til kontrolomkostningerne, de foreslåede foranstaltninger til reduktion af reglernes kompleksitet og den dertil knyttede iboende risiko ved forskningsprojekternes godtgørelsesomkostninger. Det endelige mål er en tilbageværende fejlfrekvens så nær på 2 % som muligt ved afslutningen af programmerne, når den finansielle virkning af alle revisions-, korrektions- og inddrivelsesforanstaltninger er medregnet."

forslag til næste generations forskningsprogram (Horizon Europe) omfatter også metoder med forenkede omkostninger (se også underafsnit 2.1).

Siden dens stiftelse i 2016 har **strukturereformtjenesten** gjort betydelige fremskridt med oprettelsen af et modent system til intern kontrol og forvaltning for at muliggøre korrekt forvaltning af dens voksende budget. *Efterfølgende* kontrolfunktion blev operationel i løbet af 2018. Dette har gjort det muligt for tjenesten at kvantificere sin risikoeksponering inden for tilskudsforvaltning (se ovenfor).

Den Interne Revisionstjenestes overordnede udtalelse og supplerende oplysninger

I følgeskab med de overordnede udtalelser fra 2015, 2016 og 2017 gentog Den Interne Revisionstjeneste sine supplerede oplysninger⁽³⁹⁶⁾ om styrkelse af overvågnings- og tilsynsstrategier og de tilhørende aktiviteter i de GD'er, der benytter bemyndigede enheder til at gennemføre dele af deres politik og/eller budget, dog under hensyn til de specifikke (med andre ord undertiden begrænsede) mandater og roller disse afdelinger er blevet tildelt i denne sammenhæng. Dette er også blevet gentaget *for 2018*. Der findes flere oplysninger i afsnit 6 og/eller bilag 5.

Da fire forbehold vedrører spørgsmål i agenturer og andre bemyndigede enheder (Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur, Det Europæiske Asylstøttekontor, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og Kommissionen for Den Afrikanske Union), forbliver dette et område, som får særlig opmærksomhed fra Kommissionen. *I 2018* nedsætter tjenestegrene og afdelinger fælles arbejdsgrupper til at klarlægge og afgrænse de tjenestegrens rolle, der fører tilsyn med sådanne enheder.

Handler til forbedring af situationen udføres af agenturerne, partnerafdelingerne og tjenestegrene. Dette inkluderer forbedring af forvaltningsordningerne (ny finansiel rammeforordning er blevet vedtaget) og forberedelserne til en styrket risikostyring af de decentrale agenturer).

Mulige udviklinger i 2019

Kommissionen vil sammen med Den Europæiske Revisionsret overveje at undersøge indførelsen af en *de minimis*-regel for forbehold. Hvis det er aftalt, vil forbehold ikke længere blive betragtet som meningsfulde for segmenter under en bestemt andel af en afdelings portefølje (f.eks. mindre end 5 %) og med en finansiel virkning under en bestemt tærskel (f.eks. under 5 mio. EUR). Dette ville gælde for mange af de "arvede" programmer.

Efter 2019 og/eller 2020

Den reviderede finansforordning trådte i kraft *i 2018*. Det giver et forenklet grundlag for finansieringsprogrammer efter 2020, for hvilket de interinstitutionelle forhandlinger er vedvarende. Der rettes særlig stor opmærksomhed mod at maksimere forenklinger, synergier og effektiviseringer såvel som risikodifferentierede og omkostningseffektive kontrolsystemer. Målet er at nå både politikens/programmets målsætninger og de interne kontrolmål, dvs. hurtig betaling, lave fejlforekomster og økonomiske kontrolomkostninger. Eksempler, der kan bidrage til disse tre mål, er den øgede anvendelse af engangsstipendier (som desuden mindsker behovet for opbevaring af detaljeret dokumentation) og muligheden for finansiering på baggrund af på output eller resultater (hvilket overflødiggør behovet for at registrere arbejdstid på timesedler).

⁽³⁹⁶⁾ Et stykke, som er inkluderet i revisorens beretning, fordi det er påkrævet, eller inkluderet efter revisorens skøn, og som henviser til et anliggende, der er korrekt fremlagt eller afsløret i årsregnskabet, som efter revisorens faglige vurdering er af så stor betydning, at det er grundlæggende for brugernes forståelse af årsregnskabet. (definition af AICPA)

6. Den sikkerhed, der opnås gennem arbejdet i den interne revisionstjeneste (IAS)

Kommissionens tjenestegrene baserede også deres sikkerhed på arbejdet i Den Interne Revisionstjeneste. Bilag 5 til denne årlige forvaltnings- og effektivitetsrapport indeholder også oplysninger om den sikkerhed, som den interne revisionstjeneste giver. En sammenfattende rapport om den interne revisors arbejde er blevet fremsendt af Kommissionen til dechargemyndigheden i overensstemmelse med artikel 118, stk. 8, i finansforordningen.

Den interne revisionsafdeling har en streng **opfølgningspolitik** på plads for at vurdere gennemførelsen af dens henstillinger. Den Interne Revisionstjenestes arbejde bekræftede, at de reviderede enheder effektivt og rettidigt har gennemført 97 % af sine henstillinger, der blev fulgt op på i perioden 2014-2018.

Med henblik på at bidrage til Kommissionens resultatbaserede kultur og øget fokus på merværdi gennemførte den interne revisionstjeneste **resultatrevisorer** og revisioner af vigtige resultatelementer (omfattende revisioner) i 2018 som et led i tjenestens strategiske revisionsplan for 2016-2018.

i) Med hensyn til **horisontale processer** fremsatte den interne revisionstjeneste henstillinger til at hjælpe med at forbedre den overordnede ydeevne for flere nøgleprocesser inden for forvaltning, sikkerhed omkring informationsteknologi, menneskelige ressourcer, synergier og udnyttelse af ressourcer.

- Den interne revisionstjeneste reviderede især statussen over "synergi og effektivitet"-revisionen, der blev lanceret i 2016, og henstillede om forholdsmæssige forbedringer, der skulle hjælpe med at sikre, at dette initiativ i sidste ende opfylder sine mål. Efter revisionen af Den Interne Revisionstjeneste udsendte Kommissionen en ny meddelelse om **synergier og effektivitetsgevinster: status og retning fremad** i april 2019.
- Hvad angår styringsprocesser, udstedte Kommissionen et sæt meddelelser og beslutninger ("forvaltningspakken") i november 2018 for at behandle de problemer, der blev fastslået i Den Interne Revisionstjenestes revisionsrapport, som blev udstedt i januar 2018, og ajourføre Kommissionens forvaltningsordninger. I 2018 fremsatte Den Interne Revisionstjeneste yderligere henstillinger inden for styringsområderne for telekommunikationsprogrammet Connecting Europe-faciliteten og it-styring i Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling.
- Med hensyn til forvaltning af menneskelige ressourcer blev der foretaget adskillige observationer i Det Fælles Forskningscenter i Den Interne Revisionstjenestes revisioner, og i betragtning af lignende spørgsmål, der blev fastslået i de senere år i andre tjenestegrene i Kommissionen, sendte Den Interne Revisionstjeneste en revisionsskrivelse til Generaldirektoratet for menneskelige ressourcer og sikkerhed, der rejser en række spørgsmål til overvejelse for at hjælpe Kommissionen med at reagere effektivt på de udfordringer med hensyn til menneskelige ressource, som Generaldirektorater og tjenestegrene står overfor.
- Passende koordinering af aktiviteter og samarbejde med interessenter er vigtig for at sikre ensartet og effektiv handling mellem forskellige politikområder. Den Interne Revisionstjeneste fremsatte specifikke henstillinger vedrørende koordineringsaktiviteterne mellem Kommissionen (Generaldirektoratet for Internationalt Samarbejde og Udvikling, Generaldirektorat for Naboskabspolitik og Udvidelsesforhandlinger og Tjenesten for Udenrigspolitiske Instrumenter) og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og samarbejdet mellem Eurostat og EU-organer og internationale organisationer.
- Forskellige revisioner konkluderede, at der også kan gøres yderligere fremskridt med at forbedre de samlede resultater for andre horisontale procedurer, som fremgår af bilag 5.
- Flere aspekter af bedre regulering blev revideret (som fremgår af bilag 5), men der blev ikke fastslået nogen væsentlige problemer på disse områder.

ii) **Gennemførelse af aktions- og administrationsbevillinger – resultater.**

- Den Interne Revisionstjeneste udførte flere revisioner, der vurderede programstyring og betalingsprocesser i **delt forvaltning**, men fastslog ikke betydelige præstationssvagheder på disse områder.

- Inden for **direkte forvaltede midler** vurderede adskillige revisioner forvaltningen af tilskud fra forvaltningsorganer (Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur for små og mellemstore virksomheder, Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd, Forvaltningsorganet for Innovation og Netværk, Forvaltningsorganet for Forskning) og ingen betydelige præstationssvagheder blev fastslået med undtagelse af Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur. I detteagentur blev der fastslået alvorlige mangler, som påvirkede effektiviteten i det overordnede interne kontrolsystem, hvilket blev indført til projektstyring af Erasmus+ og Et Kreativt Europa-tilskud. Den Interne Revisionstjeneste bemærkede, at agenturet allerede var begyndt at behandle disse problemer (se underafsnit 5) i overensstemmelse med revisionsanbefalingerne.
- På området for **indirekte forvaltede midler** blev der ved flere revisioner fokuseret på de tilsynsordninger, der er indført i tjenestegrenene. Mens der ikke blev konstateret nogen betydelige præstationssvagheder i tjenestegrenen Indre Marked, Erhvervs politik, Iværksætteri og små og mellemstore virksomheder, konstaterede Den Interne Revisionstjeneste svagheder med hensyn til specifikke spørgsmål i forvaltningen af finansielle instrumenter i afdelingen for indsatsen mod klimaforandringer, afdelingen for miljø og afdelingen for naboskabspolitik- og udvidelsesforhandlinger. Den Interne Revisionstjeneste fremsatte også henstillinger til afdelingen for Internationalt Samarbejde og Udvikling vedrørende procedurer for opbygning af sikkerhed i hovedkvarteret, især overvågningsprocessen af de årlige forvaltningserklæringer, der skal leveres af de internationale finansielle institutioner og/eller nationale agenturer, som gennemfører projekter under indirekte forvaltning.

Ud over revisioner udsendte Den Interne Revisionstjeneste i februar 2019 **begrænsede konklusioner om situationen med hensyn til intern kontrol** til hver tjenestegren. Disse konklusioner bidrog til de årlige aktivitetsrapporter fra 2018 for de pågældende afdelinger og dækker alle åbne henstillinger, som er udstedt af Den Interne Revisionstjeneste i forbindelse med styrings- og kontrolsystemerne i de reviderede procedurer i tjenestegrenene i løbet af de sidste 3 år. Der blev gjort særlig opmærksom på den begrænsede konklusion, der blev rettet mod Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur med hensyn til én kritisk og to meget vigtige henstillinger, der blev udsendt i forbindelse med revisionen af Erasmus+ og Et Kreativt Europa-tilskudsstyring (fase 2 – fra projektovervågning til betaling). Agenturet udsendte et forbehold i overensstemmelse med den begrænsede konklusion af Den Interne Revisionstjeneste (se underafsnit 5).

Endelig, som krævet i opgavebeskrivelsen, afgiver den interne revisionstjeneste en årlig generel udtalelse om Kommissionens **finansielle forvaltning**. Den er baseret på revisionen af Kommissionens finansielle forvaltning gennemført af den interne revisionstjeneste i de seneste tre år (2016-2018). Den inddrager også oplysninger fra andre kilder, herunder rapporter fra Revisionsretten.

På grundlag af disse revisionsoplysninger konstaterede den interne revisor, at de procedurer for styring, risikoforvaltning og intern kontrol, som Kommissionen indførte i 2018, under ét betragtet var tilstrækkelige til at skabe rimelig sikkerhed for, at de finansielle målsætninger kunne nås. Den overordnede udtalelse er dog forsynet med de forbehold, der blev taget i de ved delegation bemyndigede anvisningsberettigedes revisionserklæringer som anført i deres respektive årlige aktivitetsrapporter.

I sin overordnede udtalelse tog den interne revisor også hensyn til den samlede virkning af alle beregnede risikobeløb ved betaling, idet disse overstiger de beløb, der er omfattet af forbehold. De samlede risikobeløb er den ved delegation bemyndigede anvisningsberettigedes bedste skøn i deres årlige aktivitetsrapporter for 2018 over det godkendte udgiftsbeløb, der ikke er i overensstemmelse med de gældende kontraktlige og retlige bestemmelser på tidspunktet for udbetalingen i 2018. Sammenlagt svarer disse til et samlet beløb under væsentligheden af 2 % af alle samlede relevante udgifter⁽³⁹⁷⁾ i Kommissionens budget, Den Europæiske Udviklingsfond og EU-trustfonde i 2018. Disse risikobeløb ved betaling i 2018 indeholder endnu ikke finansielle korrektioner og inddrivelses vedrørende mangler eller fejl, som tjenestegrene vil påvise og korrigere de kommende år på grund af de flerårige korrektionsmekanismer, der er indbygget i Kommissionens interne kontrolsystemer. På baggrund af disse oplysninger mener den interne revisionstjeneste, at EU-budgettet derfor er tilstrækkeligt beskyttet som helhed og over tid.

⁽³⁹⁷⁾ "Relevante udgifter" betyder det samlede beløb for betalinger, der er foretaget i 2018 minus det samlede beløb af ny forfinansiering, der er betalt i 2018 plus det samlede beløb for gammel forfinansiering, der er godkendt i 2018, som blev indberettet af Kommissionens tjenestegrene i deres årsberetning for 2018.

Uden at fremsætte yderligere forbehold til udtalelsen tilføjede den interne revisor en "supplerende oplysning" vedrørende tilsynsstrategierne i forhold til tredjeparters gennemførelsespolitikker og -programmer, som er beskrevet i bilag 5 til denne rapport.

7. Resumé af konklusionerne om arbejdet i

Revisionsopfølgningsudvalget

Revisionsopfølgningsudvalget har fokuseret sit arbejde på fire mål som fastsat i udvalgets arbejdsprogrammer for 2018 og 2019, nemlig følgende: at overveje den interne revisors revisionsplanlægning; at analysere resultaterne af den interne og eksterne revision for at afsløre potentielt signifikante risici, herunder på en tværgående måde; at overvåge opfølgningen på væsentlige restrisici identificeret gennem revisionsarbejdet; at sikre den interne revisors uafhængighed og kvaliteten af det interne revisionsarbejde.

Revisionsopfølgningsudvalget er tilfreds med **uafhængigheden og kvaliteten af det interne revisionsarbejde** og med, at den interne revisors planer i tilstrækkelig grad dækker revisionsuniverset og fortsat dækker centrale risikoområder. Efter revisionen af dets charter i efteråret 2018 kunne Revisionsopfølgningsudvalget for første gang sammenligne den interne revisors risikovurdering med de kritiske risici, som forvaltningen har fastslået.

Udvalget glædede sig over, at den **interne revisors samlede mening om 2018** er positiv og er kun kvalificeret med hensyn til de forvaltningsforbehold, som er udtrykt i de årlige aktivitetsrapporter af de ved delegation bemyndigede anvisningsberettigede. Men for fjerde år i træk lægger den interne revisor vægt på anliggende vedrørende outsourcing ("eksternalisering"). Udvalget har understreget sin bekymring over sådanne risici ved flere lejligheder og gentog igen, at bestræbelserne på at afbøde dem gennem tilstrækkelige kontrolstrategier og værktøjer skal fortsættes som et prioriteret anliggende.

Udvalget noterede sig den **interne revisors samlede konklusioner om præstationsrevisioner**, især vedrørende forvaltning, finansielle instrumenter, menneskelige ressourcer og risikostyringsprocesser, og bemærkede paralleliteten med sine egne tematiske prioriteter, og at de fleste af de fremhævede centrale revisionsresultater er blevet drøftet af udvalget.

Revisionsopfølgningsudvalget bemærkede, at **alle de revisionsanbefalinger, der blev udstedt af den interne revisor i 2018, blev accepteret af forvaltningen**, og at tilfredsstillende handlingsplaner gennemføres for at behandle de fastslåede risici.

Der blev udstedt én **kritisk henstilling** af den interne revisor i rapporteringsperioden, som var rettet mod Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur. Dette er den anden kritiske anbefaling vedrørende tilskudsforvaltningsprocessen i agenturet og resultater fra den anden fase af en trefaset revision. Udvalget samarbejdede med agenturet og dets modergeneraldirektorater for at sikre intensiv og rettidig indsats for gennemførelse af de udstedte henstillinger. Alle henstillinger fra fase I-revisionen er blevet vurderet som fuldt ud gennemført af den interne revisor og er nu lukket. Der er gjort tilstrækkelige fremskridt til delvist at modvirke de risici, der ligger til grund for den kritiske henstilling, som blev udstedt i fase II for den interne revisor til at nedjustere dens placering til meget vigtig.

Revisionsopfølgningsudvalget bemærkede den interne revisors konklusioner om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af **synergier og effektivitetsgevinster**, og glædede sig over det fornyede politiske engagement i initiativet, som det blev demonstreret i Kommissionens nylige meddelelse ⁽³⁹⁸⁾. Udvalget understregede behovet for vedvarende yderligere bestræbelser på at sikre, at denne måde at arbejde er fuldt indlejret i institutionens kultur på alle niveauer.

Udvalget fortsatte med at **følge op på de spørgsmål, der blev rejst i dets tidligere årsberetninger**, og var særlig opmærksom på forvaltning, risikostyring, bekæmpelse af svig, sikkerhed omkring informationsteknologi, eksternalisering og ydeevne.

- Der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af henstillingerne i den interne revisors beretning om Kommissionens **regerings-/tilsynsordninger** vedrørende risikostyring, regnskabsaflæggelse og efterfølgende kontrol-/revisionsfunktion, især gennem vedtagelsen af forvaltningspakken i november 2018. Dette omfattede et revideret

⁽³⁹⁸⁾ Synergier og effektivitetsgevinster: status og videre forløb. C(2019) 2329 final af 26. marts 2019.

Revisionsopfølgningsudvalgscharter på linje med, hvilket udvalget nu overvejer konsoliderede oplysninger på listen over kritiske risici, der er fastslået af forvaltningen sammen med den interne revisors egen risikovurdering, og undersøger opfølgningen på Den Europæiske Revisionsrets revisionshenstillinger vedrørende pålideligheden af Den Europæiske Unions konsoliderede regnskaber. Selv om udvalget allerede i mange år havde opfyldt kravene fuldt ud i den nye finansforordning, har denne videre udvikling gjort det muligt for udvalget at skabe yderligere merværdi og konsolidere den rolle, som det har udviklet i løbet af det forrige mandat som en moden og effektiv aktør i Kommissionens samlede forvaltningsstruktur.

- I forbindelse med en tematisk drøftelse af interne og eksterne revisionsresultater inden for **strategier til bekæmpelse af svig**, fulgte udvalget op på revisionsanbefalinger til bekæmpelse af svig i egne ressourcer og beskatningsområder. Med vedtagelsen af Kommissionens forbedrede strategi til bekæmpelse af svig i april 2019⁽³⁹⁹⁾ betragtes alle henstillinger af forvaltningen som gennemført.
- På området for **eksternalisering**, og ud over den ovennævnte udvikling inden for Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur, har alle henstillinger fra den interne revision om transportafdelingens overvågning af luft- og søfartspolitikkerne været lukket.
- For så vidt angår **informationssikkerhed**, er den længe ventede, meget vigtige henstilling om informationssikkerheden i ordning for handel med kvoter for emissioner for nylig blevet vurderet af den interne revisor som passende gennemført.
- Inden for **ydeevne** er de tre meget vigtige interne revisionshenstillinger til statistikafdelingen, hvad angår produktionsprocessen og kvaliteten af andre statistikker end dem, der er produceret af denne tjeneste, endnu ikke gennemført, hvoraf én næsten er 6 måneder forsinket.
- En af de to meget vigtige interne revisionshenstillinger, som blev rettet mod regnskabsførerens afdeling vedrørende budgettet for Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig, blev genåbnet efter den interne revisors opfølgningsarbejde, men i betragtning af de trufne foranstaltninger, blev risikovurderingen nedjusteret til vigtig. Revisionsopfølgningsudvalget opfordrede kraftigt regnskabsføreren til at tage de nødvendige skridt til fuldt ud for at gennemføre denne henstilling, som er mere end 12 måneder forsinket.

Den **effektive gennemførelsessats** af den interne revisors henstillinger (dvs. 97 % af de henstillinger, som er udstedt i perioden 2014-2018) er høj. Antallet af meget vigtige revisionshenstillinger, som er mere end 6 måneder forsinket, er faldet betydeligt i de senere år, fra et gennemsnit på 28 i perioden fra juni 2015 til oktober 2016 til et gennemsnit på 15 siden januar 2017.

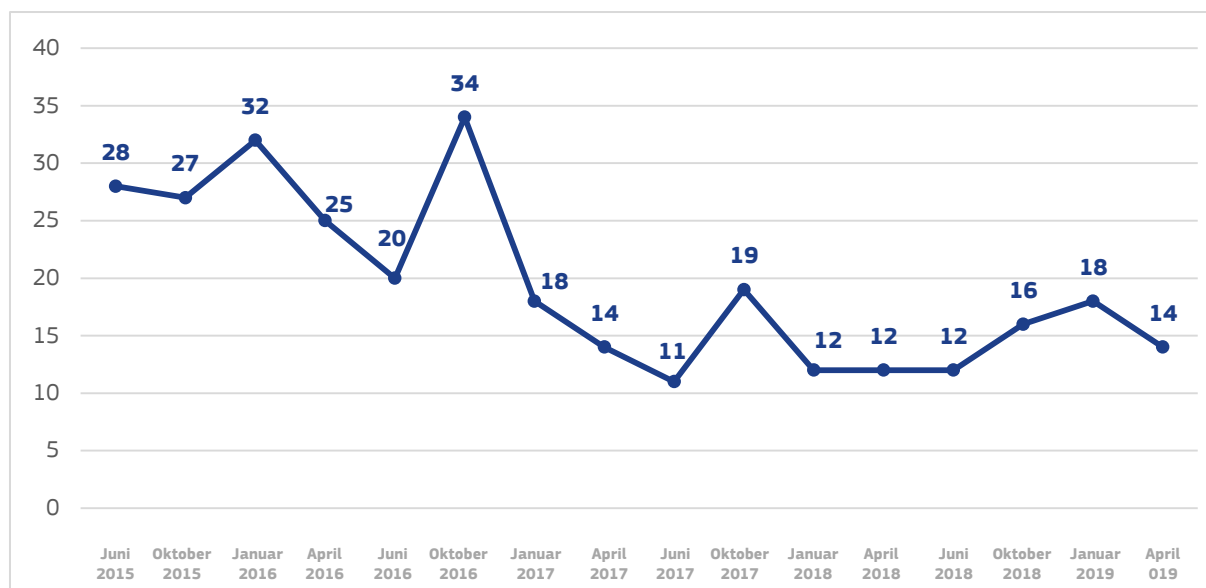

Diagram: Antal kritiske og meget vigtige henstillinger, som er mere end 6 måneder forsinket

Kilde: Europa-Kommissionen.90

⁽³⁹⁹⁾ Kommissionens strategi til bekæmpelse af svig: øget indsats for at beskytte EU-budgettet. COM(2019)196 final af 29. april 2019.

I rapporteringsperioden har Revisionsopfølgningsudvalget yderligere integreret betragtning af **Den Europæiske Revisionsrets revisionsrapporter** og særberetninger om dens tematiske drøftelser og har styrket sin kontrol af opfølgningen i henhold til Rettens henstillinger. Efter udvalgets intervention blev mange forsinkede henstillinger indberettet som behandlet. Fra marts 2019 er der kun 10 forsinkede henstillinger fra Den Europæiske Revisionsret for perioden 2001 til 2015, inklusive otte henstillinger fra 2015, som er i fokus i Den Europæiske Revisionsrets seneste opfølgningsrevision. Udvalget har bidraget til at sikre, at Kommissionen var forberedt på denne revision, herunder ved at drøfte de henstillinger, der var meget forsinket, med de pågældende reviderede. Efter revisionen af sit charter har Revisionsopfølgningsudvalget også for første gang haft et samarbejde med regnskabsføreren, hvad angår opfølgningen af Rettens revisionsresultater om pålideligheden af EU-regnskaberne.

Revisionsopfølgningsudvalget vil fortsat være opmærksom på disse og andre nye anliggender i resten af dets mandat. I løbet af de seneste 5 år er udvalgets ansvar og arbejdsbyrde taget til, mens udvalget gennem forbedrede arbejdsmetoder og sammensætningen, og et større fokus på temaer, som er af tværgående relevans for institutionen som helhed, har øget dets tilsyn og rådgivning af kvaliteten og merværdi og har udviklet sig til en moden og effektiv aktør i Kommissionens forvaltningsstrukturer.

8. Ekstern revision og decharge: Lær af erfaringer for at forbedre fremtiden

Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af EU-budgettet i samarbejde med medlemsstaterne i overensstemmelse med principperne for forsvarlig økonomisk forvaltning, dvs. at midler skal bruges på en virksom, effektiv og økonomisk måde. Der findes en **ansvarlighedsramme**, som er baseret på omfattende indberetning, ekstern revision og politisk kontrol for at give rimelig sikkerhed for, at EU-midler bruges godt på en ordentlig måde.

Dechargeproceduren

Hvert år undersøger **Den Europæiske Revisionsret**, som er Den Europæiske Unions **uafhængige eksterne revisor**, regnskabernes pålidelighed, om alle indtægter er modtaget, og alle udgifter afholdt i en lovlig og regelmæssig måde, og om den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. Offentliggørelsen af Den Europæiske Revisionsrets **årsrapport** er udgangspunktet for dechargeproceduren. Revisorerne udarbejder også **særberetninger om** specifikke udgifter eller politikområder eller budgetmæssige eller forvaltningsspørgsmål.

Afgørelsen om dechargen er også baseret på Kommissionens integrerede regnskabs- og ansvarlighedsrapportering, på høringer fra kommissærerne og på svarene på skriftlige spørgsmål, der er rettet mod Kommissionen.

Den **årlige dechargeprocedure** giver Europa-Parlamentet og Rådet mulighed for at holde Kommissionen **politisk ansvarlig** for gennemførelsen af EU-budgettet. Europa-Parlamentet beslutter efter en henstilling fra Rådet om, hvorvidt det endelig skal godkende, den såkaldte "afgørelse om decharge", den måde, hvorpå Kommissionen gennemførte EU-budgettet et givet år.

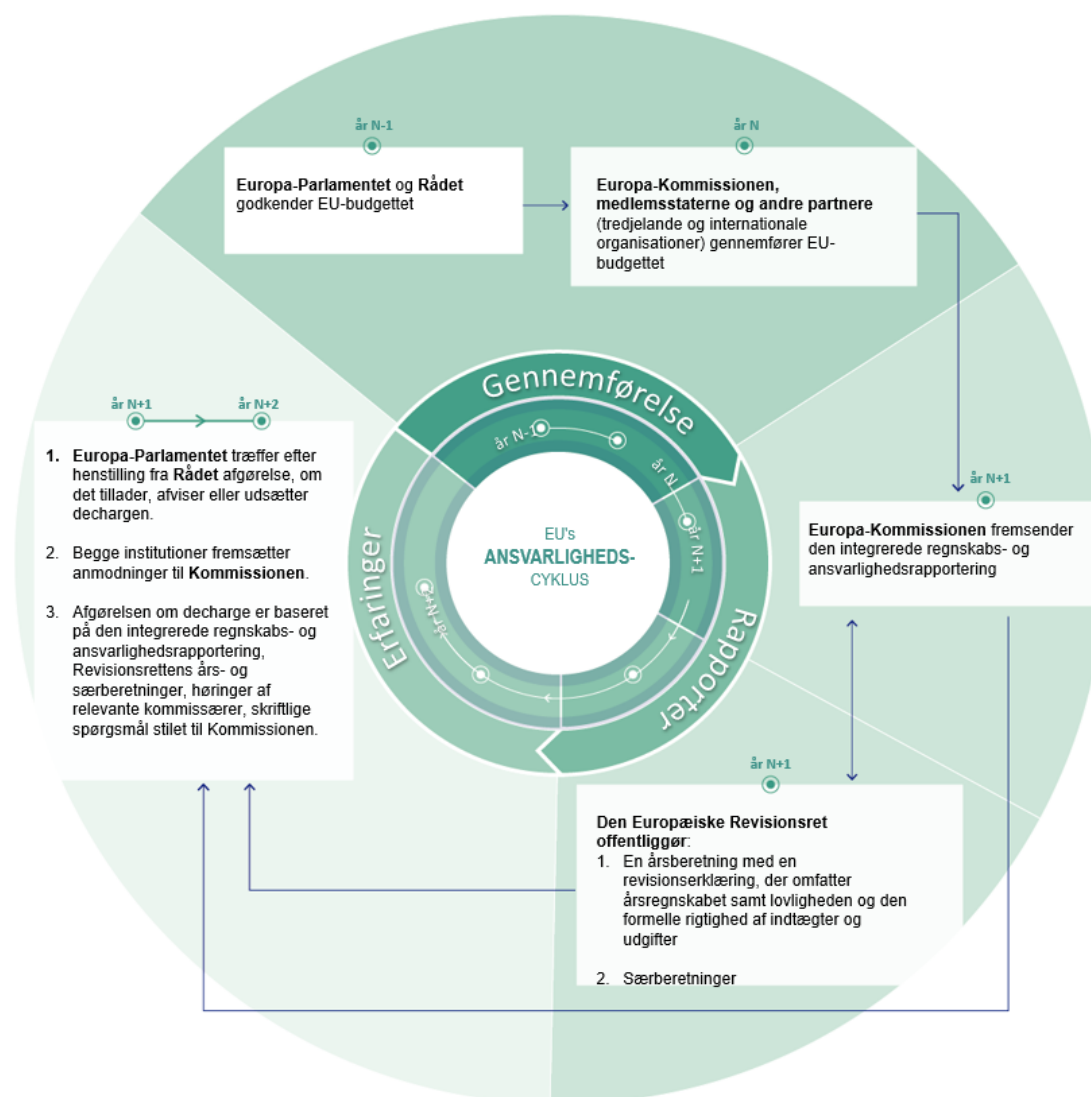

Diagram: Ansvarlighedscyklus for EU-budgettet

Decharge i 2017

Europa-Parlamentet **bevilgede decharge** til Kommissionen for regnskabsåret 2017 med klart flertal den 26. marts 2019 efter at have undersøgt rapporterne fra **Den Europæiske Revisionsret**, Kommissionens **integrerede regnskabspakke** og **Rådets** dechargehenstilling. Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg opfordrede også udvalgte kommissærer og generaldirektører til at udveksle synspunkter under dechargeproceduren.

Europa-Parlamentets dechargebeslutning for 2017 indeholder mange eksempler på succeshistorier for EU-budgettet og fremhæver store forbedringer i den økonomiske forvaltning af EU-budgettet (en bedre resultatramme, lavere fejlfrekvens og forbedret optagelse af midler). Derudover inkluderer den henstillinger til forbedring af budgetgennemførelsen såvel som henstillinger knyttet til specifikke politikområder og situationer (især i relation til specifikt indberettede interessekonflikter).

Kommissionen aflægger rapport hvert år om sin opfølgning af anmodninger fra Europa-Parlamentet og Rådet til Kommissionen. Denne **opfølgingsrapport** er en del af Kommissionens integrerede regnskabs- og ansvarlighedsrapport. Kommissionens opfølgingsrapport for 2016 indført i dechargeproceduren for 2017, mens opfølgingsrapporten for 2017 offentliggjordes i juni 2019.

Opfølgning af revision foretaget af Den Europæiske Revisionsret

Revisionsretten har også øget antallet og omfanget af sine **særberetninger** de seneste år. I 2018 offentliggjorde Domstolen 32 særberetninger, som var rettet mod Kommissionen, sammenlignet med 23 i 2017, hvilket resulterede i, at Kommissionen stod over for et stigende antal henstillinger (Kommissionen accepterede 297 henstillinger enten helt eller delvist). Kommissionen vil fortsat sikre en tilstrækkelig opfølgning på disse henstillinger og i sit it-værktøj "RAD"⁽⁴⁰⁰⁾ og årlige aktivitetsrapporter berette om de foranstaltninger, der træffes. Derudover meddeler Kommissionen jævnligt om gennemførelsen af henstillingerne fra **Kommissionens Revisionsopfølgningsudvalg**, der i henhold til sit mandat udfører visse overvågningsaktiviteter.

Revisionsretten overvåger også Kommissionens gennemførelse af henstillingerne og giver tilbagemeldinger, der hjælper Kommissionen med at styrke sine opfølgningsaktiviteter. I sin *årsberetning for 2017* vurderede Revisionsretten kvaliteten af Kommissionens **opfølgningsforvaltninger** ud fra en stikprøve bestående af 100 revisionshenstillinger fra 17 særberetninger, som blev offentliggjort i 2014. Revisionsretten bemærkede, at Kommissionen havde gennemført 58 % af anbefalingerne fuldt ud, mens 17 % var gennemført i de fleste henseender, 19 % var gennemført i nogle henseender, og 6 % ikke var gennemført (henstillinger, der slet ikke blev gennemført, blev ikke accepteret af Kommissionen). Resultatet for fuldt gennemførte anbefalinger er stort set på linje med tallene fra tidligere år.

⁽⁴⁰⁰⁾ RAD: henstillinger, akter, decharge.

9. Organisatorisk forvaltning

9.1. Robuste forvaltningsordninger

Det forvaltningssystem, der anvendes af Europa-Kommissionen ⁽⁴⁰¹⁾, er skræddersyet til dets unikke struktur og rolle. Dette system blev oprettet som en del af administrative reformer i 2000 ⁽⁴⁰²⁾. Denne reform styrkede Kommissionens forvaltningssystem betydeligt og etablerede klare linjer med ansvarlighed og ansvar. Disse forvaltningsordninger hjælper kollegiet med at indfri Kommissionens mål, udnytte ressourcer virksomt og effektivt og forvalte EU-budgettet i overensstemmelse med principperne for forsvarlig økonomisk forvaltning. I henhold til dette system **delegerer kollegiet ansvaret for den daglige operationelle forvaltning til generaldirektørerne og kontorchefene, der leder Kommissionens administrative struktur**. De styrer og former deres afdelinger i overensstemmelse med de regler og standarder, der er fastlagt af Kommissionen for at opfylde deres forskellige mål under hensyntagen til de disponible ressourcer. De er ansvarlige for den operationelle gennemførelse af EU-budgettet under tilsyn af den relevante kommissær. Generaldirektørerne og kontorchefene støttes i denne rolle af Kommissionens præsidentielle og centrale tjenester og af Administrationsrådet og andre specialiserede forvaltningseenheder.

Dette forvaltningssystem er fortsat med at udvikle sig – og at tilpasse sig skiftende omstændigheder og at holde Kommissionen i spidsen for god administrativ praksis. Dette blev demonstreret *i 2018*, da Kommissionen vedtog en "forvaltningspakke" ⁽⁴⁰³⁾, der strømlinede og styrkede sine forvaltningsordninger betydeligt og udnyttede det nylige revisionsarbejde fra Den Europæiske Revisionsret ⁽⁴⁰⁴⁾ og Kommissionens interne revisionstjeneste ⁽⁴⁰⁵⁾.

Den nye pakke **klarlægger rollen på organisationsplan** – ved at yde rådgivning til kollegiet såvel som tilsyn og strategisk retning for tjenesterne i alle organisationsforvaltningsspørgsmål.

For så vidt angår pakken:

- **formaliserede og klarlagde Administrationsrådets rolle**: en ny kommissionsafgørelse ⁽⁴⁰⁶⁾ oprettede formelt Administrationsrådet som det vigtigste organisationsforvaltningsorgan. I medfør af formandens myndighed støtter Administrationsrådet tjenesterne ved at yde tilsyn og strategisk ledelse på alle områder inden for ledelsestilsyn.

⁽⁴⁰¹⁾ Meddelelsen til Kommissionen om ledelsen i den Europæiske Kommission, C(2018) 7703, 21.11.2018.

⁽⁴⁰²⁾ Europa-Parlamentets beslutning om hvidbogen om reformen af Kommissionen (de aspekter, der vedrører Budgetudvalget, COM(2000) 200, 5.4.2000.

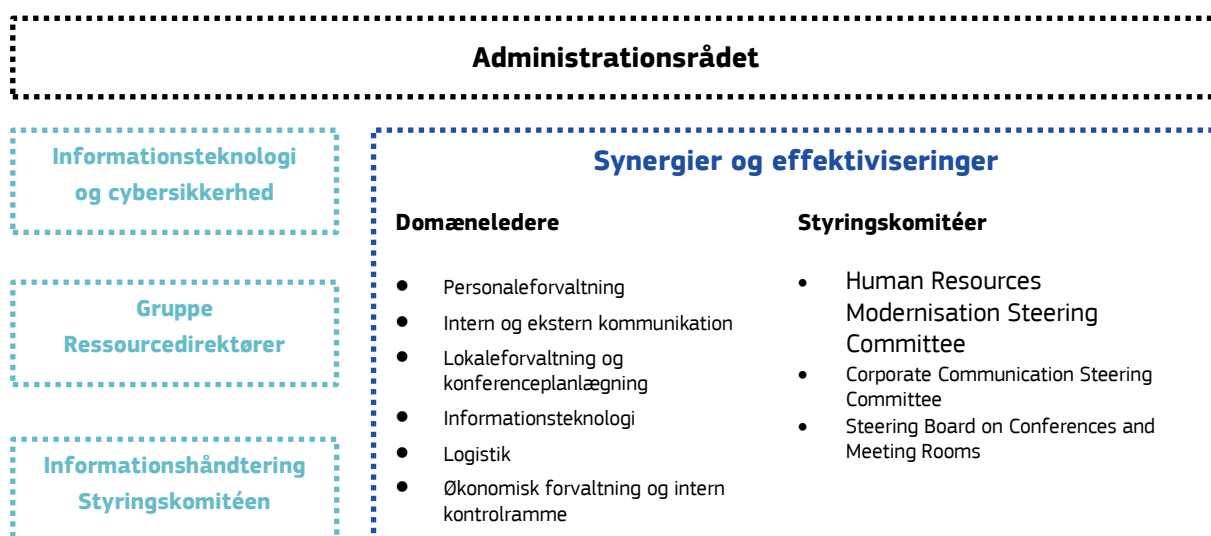
⁽⁴⁰³⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/governance-in-the-commission_en

⁽⁴⁰⁴⁾ Den Europæiske Revisionsret, *Forvaltning i Kommissionen – bedste praksis? – særberetning nr. 27/2016*.

⁽⁴⁰⁵⁾ Se bl.a. afsnit 4.1.1.1. *Ledelsesprocedurer* i rapporten fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet – Årsberetning til dechargemyndigheden om interne revisioner foretaget i 2017, COM(2018) 661, 21.9.2018.

⁽⁴⁰⁶⁾ Kommissionens afgørelse om Administrationsrådet, C(2018) 7706, 21.11.2018, 21.11.2018.

- **strømline de undergrupper, der rapporterer til Administrationsrådet:** en række specialiserede undergrupper og råd blev formelt slået sammen under myndigheden Administrationsrådet. F.eks. erstattede et nyt råd for informationsteknologi og cybersikkerhed to tidligere råd for at sikre, at Kommissionens informationsteknologi er virksom, sikker og effektiv. I denne sammenhæng vil det også føre tilsyn med gennemførelsen af **Europa-Kommissionens nye digitale strategi** ⁽⁴⁰⁷⁾.
- **stærket forvaltningstilsyn med risikostyring:** Generalsekretariatet og budgetafdelingen organiserede en peerevalueringsproces for at sikre, at kritiske risici konstateres og vurderes sammenhængende, og at de nødvendige skridt tages for at styre disse risici. Administrationsrådet gennemgår nu listen over kritiske risici – både tværgående og afdelingsspecifikt – fra alle tjenester. Resultaterne meddeles til kollegiet og stilles til rådighed for Den Interne Revisionstjeneste.
- **præciserede Revisionsopfølgingsudvalgets rolle** i relation til risikostyring og EU's konsoliderede regnskaber ⁽⁴⁰⁸⁾.

Foruden revisionen af Kommissionens forvaltningsordninger fortsatte Administrationsrådet og dets undergrupper med at koordinere, rådgive og strategisk orientere sig om administrationsspørgsmål i 2018. Dette omfattede levering af synergier og effektivitetsgevinster i hele Kommissionen inden for områder som it, oversættelse og logistik, oprettelse af en datastrategi for Kommissionen, gennemførelse af nye databeskyttelsesregler, sikkerhed for personale, oplysninger og aktiver den yderligere modernisering af Kommissionens it-løsninger, bekæmpelse af svig og risikostyring.

9.2. Skærpet adfærdskodeks for kommissærer

Alle medlemmer af Europa-Kommissionen skal følge reglerne for etik og integritet i traktaterne og i adfærdskodeksen for kommissærer, når de varetager deres opgaver.

Ny adfærdskodeks for medlemmer af Kommissionen trådte i kraft den 1. februar 2018. Den gør Kommissionen til etisk forbillede for organisationer i den offentlige sektor. De moderniserede regler sætter nye standarder i EU. Den nye adfærdskodeks udgør en fortsættelse af Jean-Claude Junckers indsats for større åbenhed, siden han tiltrådte som formand, og udvider karensperioden fra de nuværende 18 måneder til 2 år for tidligere kommissærer og til 3 år for formanden for Kommissionen. Moderniseringen af bestemmelserne går endnu længere – der fastsættes klarere regler og højere etiske standarder, og samtidig øges åbenheden på en række områder.

⁽⁴⁰⁷⁾ Meddelelse til Kommissionen – Europa-Kommissionens digitale strategi – En digitalt transformeret, brugerfokuseret og datadrevet Kommission, C(2018) 7118 final, 21.11.2018.

⁽⁴⁰⁸⁾ Meddelelse til Kommissionen – Update of the charter of the Audit Progress Committee of the European Commission (ajourføring af chartret for Europa-Kommissionens Revisionsopfølgingsudvalg; foreligger pt. ikke på dansk), C(2018) 7707 final af 21.11.2018.

9.3. Databeskyttelse

Den 11. december 2018 ⁽⁴⁰⁹⁾ trådte den nye databeskyttelsesforordning i kraft. I juli 2018 tog Kommissionens databeskyttelsesansvarlige og generalsekretæren fat på en køreplan for gennemførelsen i alle Kommissionens tjenestegrene. Den 7. november 2018 blev en meddelelse til Kommissionen "Kommissionens handlingsplan for databeskyttelse" til gennemførelse af den nye interne forordning vedtaget. Denne plan angav vigtigste aktører, præcise opgaver og en periode, hvor Kommissionens tjenestegrene gennemførte den nye ordning. Struktureret samarbejde med Kommissionens tjenestegrene blev udført hele året med månedlige møder i netværket af databeskyttelseskoordinatorer, under ledelse af den databeskyttelsesansvarlige.

I deres årlige aktivitetsrapporter har næsten alle tjenestegrene givet en klar redegørelse for deres gennemførelse af den nye databeskyttelsesramme.

I juli 2018 udnævnte Kommissionen en ny databeskyttelsesansvarlig.

I anden halvdel af 2018 blev nye operationelle procedurer ⁽⁴¹⁰⁾ og et nyt it-system (Data Protection Management System) gennemført. Disse foranstaltninger muliggjorde fortsat overholdelse af den nye forordning i 2018 uden forsinkelse. Oplysninger om ikrafttrædelse af forordning (EU) 2018/1725 blev sammen med nyt vejledningsmateriale offentliggjort på Kommissionens interne webportaler og på webstedet for Kommissionens databeskyttelsesansvarlige.

Den databeskyttelsesansvarlige fortsatte intern oplysningsindsats gennem en bred vifte af aktiviteter, såsom publikationer på Kommissionens intranet og deres egen særlige portal, men også med indlæg og møder med den øverste ledelse, gennem samarbejde med relevante forvaltningsenheder og ved at gennemgå uddannelsesmateriale til kurser om den nye forordning i klasselokalerne. Antallet af uddannelseskurser blev øget for at imødekomme den høje efterspørgsel.

⁽⁴⁰⁹⁾ Forordning (EF) nr. 2018/1725 (om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001).

⁽⁴¹⁰⁾ Gennemgået arbejdsgang til udarbejdelse og validering af indberetninger (dokumentation af behandlingsaktiviteter for personoplysninger i henhold til artikel 31 i forordning (EU) 2018/1725).

